

IESNIEGUMS

Studiju virziena "Sociālā labklājība" novērtēšana

Studiju virziens	<i>Sociālā labklājība</i>
Augstākās izglītības iestāde	<i>Latvijas Universitāte</i>
Reģistrācijas kods	<i>3341000218</i>
Juridiskā adrese	<i>RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1586</i>
Tālrunis	<i>67034301</i>
E-pasts	<i>lu@lu.lv</i>

Pašnovērtējuma ziņojums

Studiju virziens "Sociālā labklājība"

Latvijas Universitāte

Pašnovērtējuma ziņojums	2
Studiju virziena informācija	4
I - Informācija par augstskolu/koledžu	4
II - Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība)	27
II - Studiju virziena raksturojums (2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte)	58
II - Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums)	67
II - Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade)	87
II - Studiju virziena raksturojums (5. Sadarbība un internacionalizācija)	93
II - Studiju virziena raksturojums (6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana)	97
Pielikumi	100
Citi pielikumi	101
"Sociālais darbs" (47762)	104
Studiju programmas informācija	107
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	107
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	113
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	131
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	134
Pielikumi	140
Sociālais darbs (42762)	141
Studiju programmas informācija	144
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	144
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	148
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	163
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	167
Pielikumi	173

I - Informācija par augstskolu/koledžu

1.1. Pamatinformācija par augstskolu/ koledžu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem, ietverot šādus punktus:

1. 1. Pamatinformācija par LU un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem

Latvijas Universitāte (turpmāk — LU) **dibināta 1919.gadā** un ir lielākā plaša profila universitāte Latvijā, kurai ir nozīmīga vieta ne tikai visas izglītības sistēmas attīstībā, bet arī kopējā valsts ekonomikas izaugsmē.

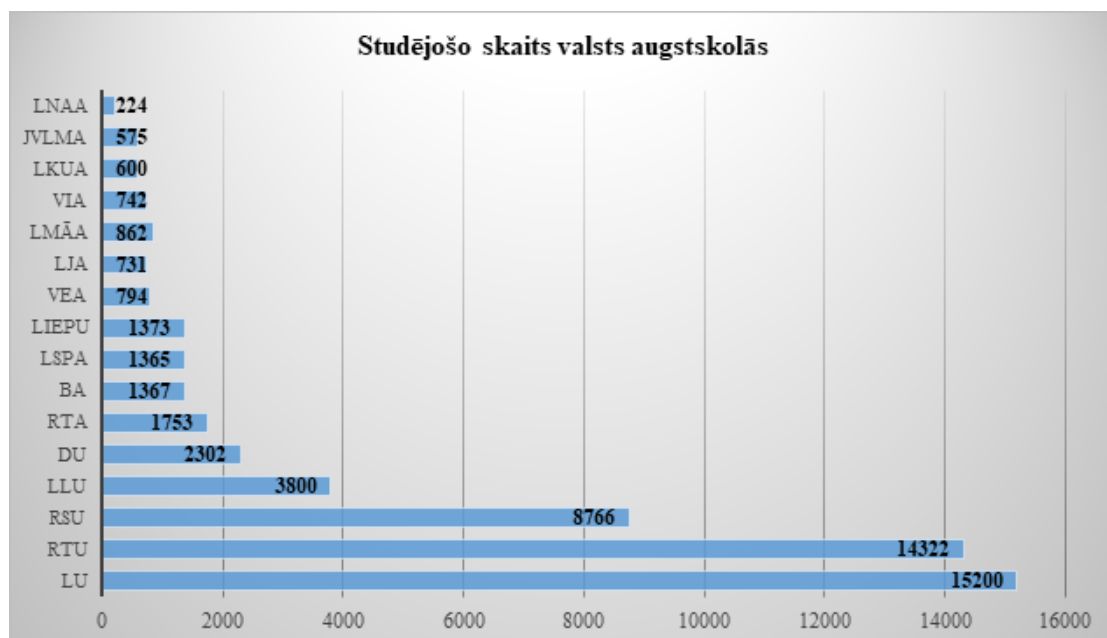
LU ir Latvijas Republikas akadēmiskās un profesionālās augstākās izglītības un zinātnes institūcija, kurā ir apvienots un tiek attīstīts valsts galvenais studiju un zinātniskās pētniecības potenciāls dabas, tehnisko, humanitāro un sociālo zinātņu jomā. Universitāte nodrošina mūsdienu līmenim atbilstošas studijas un pētniecību, balstoties uz augstākās izglītības un zinātnes vienotību. LU aktīvi piedalās aktuālu valsts un sabiedrības problēmu risināšanā, kā arī ir Latvijas intelektuālās dzīves centrs, kurā tiek radītas arvien jaunas zināšanas, reizē kopjot nacionālo valodu, kultūru un veicinot valsts un sabiedrības attīstību.

LU koncentrē spēkus, lai nodrošinātu augstu investēto resursu atdevi, ilgtspējīgu un videi draudzīgu resursu izmantošanu, attīstītu savas zinātniskās izcilības nišas, veidotu starpnozaru un pārnozaru pētījumiem un studijām atvērtas struktūras. LU attīstās kā moderna akadēmiska apmetne, kas nodrošina vidi un infrastruktūru izciliem sasniegumiem pētniecībā, studijās un jaunradē.

Universitātei ir radoša pieeja jaunu finanšu resursu meklēšanai un piesaistei, izmantojot Eiropas Savienības, starptautisko organizāciju, Latvijas valsts un pašvaldību, uzņēmēju un privātpersonu finansējumu un ziedojumus.

Šobrīd LU galvenā darbība noris Rīgā, Raiņa bulvārī 19 un Torņkalna Akadēmiskajā centrā, kā arī dažādās fakultātēs Rīgā un LU reģionālajās filiālēs Alūksnē, Bauskā, Cēsīs, Jēkabpilī, Kuldīgā, Madonā un Tukumā.

LU ir vienīgā klasiskā universitāte Latvijā un studentu skaita ziņā ir lielākā augstākās izglītības iestāde Latvijā (*skat.1. attēlu*) gan valsts, gan juridisko personu dibināto augstskolu vidū. Juridisko personu dibinātajās augstskolās 2019./2020. studiju gadā lielākais studējošo skaits bija Biznesa augstskolai Turība (3333 – studējošie).

1. attēls. Studējošo skaits valsts augstskolās 2019./2020.studiju gadā

Aizgūts no:

<https://izm.gov.lv/lv/publikacijas-un-statistika/statistika-par-izglitibu/statistika-par-augstako-izglitibu>

1. Latvijas Universitāte (LU)
2. Rīgas Tehniskā universitāte (RTU)
3. Latvijas Lauksaimniecības universitāte (LLU)
4. Daugavpils Universitāte (DU)
5. Rīgas Stradiņa universitāte (RSU)
6. Liepājas Universitāte (Liepu)
7. Banku augstskola (BA)
8. J. Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija (JVLMA)
9. Latvijas Jūras akadēmija (LJA)
10. Latvijas Kultūras akadēmija (LKUA)
11. Latvijas Mākslas akadēmija (LMĀA)
12. Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmija (LNAA)
13. Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija (LSPA)
14. Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmija (RTA)
15. Ventspils Augstskola (VeA)
16. Vidzemes Augstskola (ViA)

LU īsteno visu līmeņu studiju programmas, aptverot 28 zinātņu nozares un 22 studiju virzienus. Universitātes 13 fakultātēs tiek īstenotas 150 studiju programmas (*skat.1.tabulu*), to vidū vairākas ir ieguvušas starptautisku izcilību un kvalitātes novērtējumu. Universitātes sastāvā ir arī 3 medicīnas koledžas (2019./2020.studiju gadā 2302 - studējošie) un darbojas doktorantūras skolas.

1. *tabula. LU īstenotie studiju virzieni, studiju programmu skaits tajos un virzienu akreditācijas termiņi (13.08.2020.)*

N.p.k	Studiju virzieni	Studiju programmu skaits	Akreditācijas termiņš
1.	Arhitektūra un būvniecība	1	31.05.2013-30.06.2022.
2.	Dzīvās dabas zinātnes	3	29.05.2013-30.06.2023.
3.	Ekonomika	12	26.06.2013-30.06.2021.
4.	Fizika, materiālzinātne, matemātika un statistika	7	29.05.2013-30.06.2023.
5.	Ģeogrāfijas un zemes zinātnes	6	24.04.2017-24.04.2023.
6.	Informācijas tehnoloģija, datortehnika, elektronika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne	5	29.05.2013-22.08.2023.
7.	Iekšējā drošība un civilā aizsardzība	3	05.06.2013-30.06.2024.
8.	Informācijas un komunikācijas zinātnes	6	24.05.2013-30.06.2021.
9.	Izglītība, pedagogija un sports	24	12.06.2013-30.06.2024.
10.	Ķīmija, ķīmijas tehnoloģijas un biotehnoloģija	3	24.05.2013-30.06.2023.
11.	Māksla	1	16.10.2015- 02.06.2021.
12.	Psiholoģija	3	21.06.2019-21.06.2025.
13.	Socioloģija, politoloģija un antropoloģija	9	12.06.2013-30.06.2024.
14.	Sociālā labklājība	2	14.05.2013-30.06.2022.
15.	Reliģija un teoloģija	3	22.05.2013-30.06.2023.
16.	Tiesību zinātne	4	21.06.2019-21.06.2025.

17.	Tulkošana	2	14.05.2013-30.06.2024.
18.	Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība	13	26.06.2013-30.06.2021.
19.	Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas	21	26.06.2013-30.06.2024.
20.	Veselības aprūpe	13	31.05.2013-30.06.2022.
21.	Vēsture un filozofija	6	24.05.2013-30.06.2023.
22.	Vides aizsardzība	3	05.06.2013-30.06.2024.

LU (*Latvijas Universitātes 2019. gada publiskais gada pārskats*) tiek veikti starptautiska līmeņa fundamentāli un lietišķi pētījumi 4 zinātņu nozaru grupās, 12 prioritāros pētniecības virzienos, 22 izcilības jomās. Papildus pētniecības darbam un studiju nodrošināšanai, tiek attīstīta zināšanu un tehnoloģiju pārnese. Universitāte īsteno dažādus līgumpētījumus, kuru kopsumma mērāma vairāk nekā miljons eiro vērtībā. LU intelektuālā īpašuma portfelī ir 24 spēkā esoši Latvijas patenti (LU vienīgā īpašniece) un 10 spēkā esoši Eiropas patenti. Tautsaimniecības attīstības veicināšanai Universitāte radījusi vairāk kā sešdesmit potenciālās sadarbības risinājumus dažādām industrijām. LU zinātniskā darbība tiek īstenota 17 zinātniskos institūtos <https://www.lu.lv/par-mums/struktura/instituti/>, kā arī dažādi pētījumi, apmācības un konsultācijas papildus notiek arī 28 studiju centros <https://www.lu.lv/par-mums/struktura/lu-centri/>.

Lai sekmētu sadarbību starp LU un pašvaldībām cilvēkresursu attīstības, izglītības un starpnozaru pētniecības jomās LU darbojas Reģionālais centrs, savukārt, lai stiprinātu starptautisko sadarbību, LU ir noslēgti vairāk kā 227 divpusēji sadarbības līgumi ar augstskolām 51 valstīs <https://www.lu.lv/sadarbiba/starptautiska-sadarbiba/>. Universitāte sekmīgi īsteno ES un citu starptautisko organizāciju, ES struktūrfondu un citu fondu, kā arī valsts budžeta un Latvijas un ārvalstu uzņēmumu finansētus projektus.

LU darbojas 10 kori, trīs tautas deju kolektīvi, 2 ansambļi, Studentu teātris, Studentu pūtēju orķestris, folkloras deju kopa un keramikas studija. LU sastāvā aktīva darbība notiek arī pamatstruktūrvienībās: LU Muzejs, LU Botāniskais dārzs, LU Rododendru audzētava "Babīte", LU Akadēmiskais apgāds, LU Baldones observatorija. Sekmīgi darbojas arī nodibinājumi: LU Fonds un Absolventu klubs.

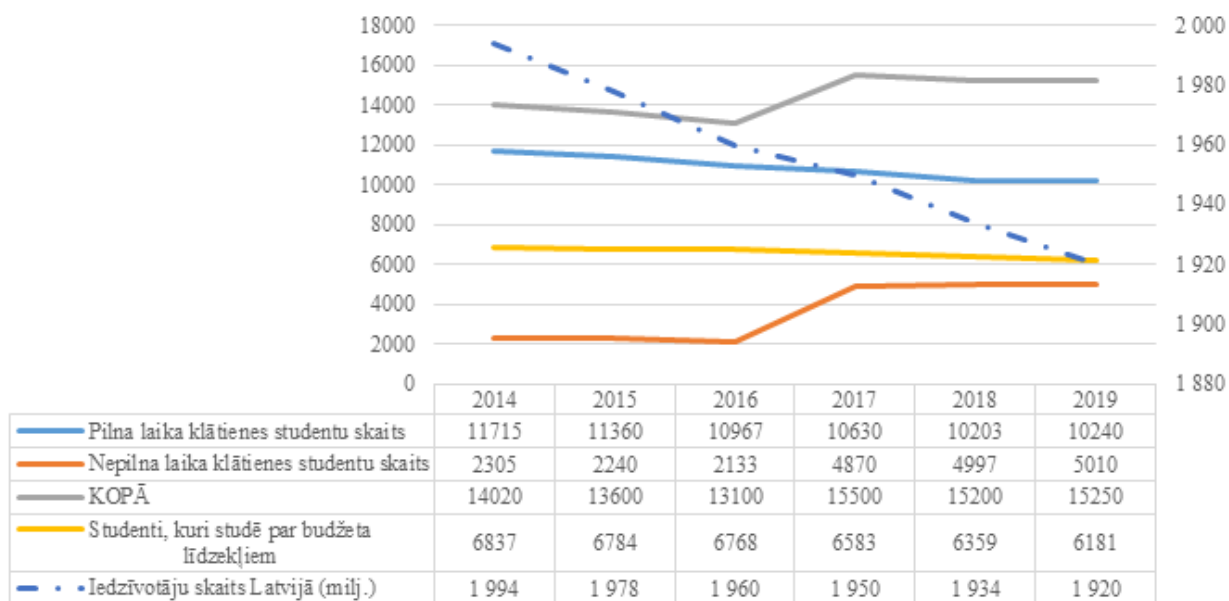
LU konkurētspējas pamatā ir akadēmiskā un pētnieciskā izcilība. Universitāte vada akadēmiskā un pētnieciskā personāla attīstību, ataudzi un kopsadarbību, kā arī nodrošina tam atbilstošus resursus un administratīvo atbalstu, izmantojot izcilības pieeju. LU strādā 3118 darbinieki, t.sk. 1404 — LU akadēmiskais personāls un 1714 — LU vispārējais personāls.

Universitātes finanšu rādītājus raksturo 95.4 miljonu eiro apgrozījums un pašu kapitāla līmenis – 78%.

2019./2020.studiju gadā LU studēja 15 250 studentu, no kuriem 6837 studēja par valsts budžeta līdzekļiem. Kopumā ik gadu tiek uzņemti ap 5000 jaunu studentu.

2.attēlā 6 gadu griezumā ir attēlota LU studējošo skaita un Latvijas iedzīvotāju skaita dinamika, un

parādītas kopsakarības tendences.

2. attēls. LU studējošo skaits salīdzinājumā ar iedzīvotāju skaitu Latvijā, 2014.-2019. g.

LU vīzija, misija un vērtības

Vīzija: Latvijas Universitāte dod savu ieguldījumu pasaules zinātnes, augstākās izglītības, zināšanu, tehnoloģiju pārnese un inovācijas procesos, nodrošina Latvijas demokrātijas un kultūras izaugsmi, latviešu valodas attīstību un tautsaimniecības uzplaukumu.

Misija: Telpa izcilībai, vide attīstībai, laiks atbildībai. LU ir zinātnes universitāte ar augstu starptautisko reputāciju. LU veido starpdisciplināru, atvērtu un uz inovācijām vērstu izcilu darba un studiju vidi. LU darbība ir Latvijas valsts ilgtspējīgas attīstības un ekonomikas transformācijas pamats.

Vērtības: Universitātes saime, virzība uz izcilību, zinātnē balstīta attīstība, atvērtība, sadarbība, akadēmiskā brīvība.

Vispārīga informācija par LU filiālēm

LU sastāvā darbojas 7 reģionālās filiāles, kuras saskaņā ar Ministru kabineta 2017.gada 3.aprīļa rīkojuma Nr.164 "Par Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas likvidāciju" Latvijas Universitāte pārņēma. Ar izvērstu filiāļu raksturojumu var iepazīties 2. pielikumā "Informācija par studiju virziena īstenošanu filiālēs"

Filiāles tika dibinātas, atsaucoties uz vietējo pašvaldību iniciatīvu piedāvāt augstākās izglītības ieguvu tuvu dzīvesvietai, lai veicinātu Latvijas reģionu attīstību (*filiāļu dibināšanas gadu skatīt 2. tabulā*).

2. tabula. Filiāļu dibināšanas gadi

Filiāles	Dibināšanas gads
----------	---------------------

Cēsis	1995.gads
Kuldīga	1996.gads
Tukums	1996.gads
Jēkabpils	1996.gads
Bauska	1997.gads
Madona	1997.gads
Alūksne	1999.gads

LU filiāļu attīstība saistīta ar LU stratēģiskajiem mērķiem un reģiona novadu pašvaldību attīstības plāniem. Novadu attīstībai būtiski ir saglabāt darbaspējīgo iedzīvotāju skaitu. Filiālēs realizētās studiju programmas saņem aktīvu vietējo pašvaldību atbalstu, jo veicina Latvijas reģionu attīstību, piedāvājot augstākās izglītības ieguvu tuvu dzīvesvietai, tādējādi sekmējot darbaspējīgo cilvēkresursu palikšanu reģionos. Studējošie studijas savieno ar darbu, tādējādi saglabā darba vietas un saikni ar savu ģimeni. Līdz ar to filiālēs piedāvātais studiju process iespējami tuvu dzīves un darba vietai veicina Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2014.-2020.gadam īstenošanu. Atbilstoši šī plāna prioritātei „Izaugsmi atbalstošas teritorijas” uzsvērts: „Mūsu uzdevums ir panākt ilgtspējīgu izaugsmi, stiprinot reģionu kapacitāti un maksimāli efektīvi izmantojot to priekšrocības un resursus. Pretstatā pašreizējai monocentriskajai apdzīvotuma struktūrai jāattīsta līdzsvarota policentriska pieeja.” (*Nacionālās attīstības plāns 2014. – 2020. gadam. NAP2020 | Pārresoru koordinācijas centrs (pkc.gov.lv)*) Likumsakarīgi, ka programmas absolventi nemaina dzīvesvietu un pēc studijām turpina profesionālo darbību savā reģionā, veicinot tā attīstību un izaugsmi.

Piedāvājot filiālēs darba tirgus pieprasījumam reģionos atbilstošas studiju programmas, tiek paaugstināta kvalifikāciju/grādu ieguvušo skaita pieaugums reģionos, kā arī profesionālajai darbībai nepieciešamās lietpratības paaugstināšanās un reģionos dzīvojošo karjeras izaugsme.

Kā pamatojumu iegūt izglītību LU filiālēs, studējošie min iespēju palikt un strādāt savā pilsētā vai novadā; paralēli studijām ikdienā būt kopā ar ģimeni un rūpēties par to; iespēju iegūt citu kvalifikāciju, ja to prasa darba tirgus pieprasījums reģionā; ikmēneša ieņēmumus, kas Latvijas reģionos salīdzinājumā ar Rīgu un Pierīgu ir zemāks un ir kavējošs faktors studiju izvēlei Rīgā.

LU stratēģijā būtisks uzdevums ir zināšanu bāzes paplašināšana Latvijas tautsaimniecības nodrošināšanai un zināšanu pārvaldība. LU filiāles šo uzdevumu īsteno sadarbībā ar novadu pašvaldībām un LU struktūrvienībām (fakultātēm, zinātniskajiem institūtiem u.c.). Sadarbībā ar pašvaldībām tiek izziņāts speciālistu pieprasījumu reģionā un sekmēta atbilstošu studiju un tālākizglītības programmu pilnveide, jaunu izstrāde un ieviešana.

Filiālēs ir akreditēti vairāki studiju virzieni un šobrīd tiek īstenotas 15 dažādas maksas studiju programmas (*skat. 3. tabulu*), sākot ar pirmā līmeņa (koledžas) augstākās izglītības studiju programmām, profesionālā bakalaura līdz maģistra studiju programmām.

3. tabula. LU reģionālajās filiālēs īstenoto studiju virzienu un studiju programmu skaits, dati uz 2019. g.

Filiāles	Alūksne	Bauska	Cēsis	Jēkabpils	Kuldīga	Madona	Tukums
Studiju virzienu skaits	3	1	2	1	3	1	1
Studiju programmu skaits	3	2	5	1	7	2	4

Kopējais studējošo skaits filiālēs 2019./2020. studiju gadā - 1743.

LU plānos ietilpst attīstīt reģionālos izglītības centrus, balstoties sadarbībā ar reģiona pašvaldībām identificētajām konkrētā reģiona vajadzībām, palielināt reģionos pieejamo studiju programmu un citu izglītības pakalpojumu spektru, tai skaitā tālākizglītības programmām un kursiem.

LU attīstības stratēģija - galvenie attīstības mērķi un darbības virzieni

3. attēls. LU Stratēģisko mērķu karte. 2016.-2020. g.

LU stratēģiskie mērķi (kartējumu skatīt 3. attēlā) izvirzīti LU Attīstības stratēģijā 2016.-2020.g., lai paaugstinātu LU konkurētspēju, atpazīstamību un studiju procesa efektivitāti. Atbilstoši Izglītības un zinātnes ministrijas ieteikumam 11.01.2021. vēstulē Nr.4-10e/21/99 "Par institūciju attīstības stratēģijām" LU Attīstības stratēģija ir pagarināta līdz jaunas stratēģijas pieņemšanai (rekora rīkojums Nr.1-4/175, 08.04.2021).

1. Attīstības virziena "augstākās izglītības attīstība" mērķi:

- Darba tirgus pieprasījumam atbilstoša cilvēkresursu sagatavošana;
- Izglītības konkurētspējas un kvalitātes paaugstināšana;
- Izglītības internacionalizācija;
- Studiju procesa efektivitātes paaugstināšana.

2. Attīstības virziena “**pētniecības kapacitātes un konkurētspējas attīstība**” mērķi:

- 2.1. Zinātniskās izcilības paaugstināšana;
- 2.2. Starptautiskās konkurētspējas paaugstināšana;
- 2.3. Zināšanu bāzes paplašināšana.

3. Attīstības virziena “**cilvēkresursu attīstība**” mērķi:

- 3.1. Motivācija un atalgojuma sistēmas pilnveide;
 - 3.1.1. LU akadēmiskā un zinātniskā personāla atalgojuma sistēmas pilnveide;
 - 3.1.2. LU darbinieku darba izpildes novērtēšanas sistēmas pilnveide;
 - 3.1.3. LU akadēmiskā personāla motivācijas sistēmas pilnveide;
 - 3.1.4. LU darbinieku motivācijas veicināšana, organizējot apmierinātības aptaujas
- 3.2. Cilvēkresursu kapacitātes palielināšana
 - 3.2.1. Cilvēkresursu pieejamības un piesaistes nodrošināšana, stiprinot LU kā pievilcīga darba devēja tēlu un pilnveidojot LU darbinieku piesaistes un atlases sistēmu;
 - 3.2.2. Personāla kvalifikācijas celšanas un prasmju pilnveides sistēmas pilnveide
 - 3.2.3. Personāla karjeras iespēju plānošanas sistēmas pilnveide.

4. Attīstības virziens “**akadēmiskā personāla atjaunotne un pēctecība**”;

5. Attīstības virziena: “**resursu un rezultātu pārvaldības sistēmas pilnveide**” mērķi:

- 5.1. Finanšu kapacitātes paaugstināšana;
- 5.2. Zināšanu pārvaldības sistēmas optimizācija, t.sk. Mārketinga aktivitātes tehnoloģiju pārneses veicināšanai;
- 5.3. LU akadēmiskā centra izveide;
- 5.4. Augstākās izglītības un pētniecības infrastruktūras attīstība;
- 5.5. Nekustamo īpašumu pārvaldības optimizācija;
- 5.6. Izmaiņu atbalsta sistēmas izveide;
- 5.7. Darbības efektivitātes paaugstināšana;
- 5.8. Rezultātu vadības sistēmas ieviešana.

6. Attīstības virziena “**sadarbības veicināšana**” mērķi:

- 6.1. Sadarbības tīklu ar pētniecības organizācijām paplašināšana;
- 6.2. Sadarbības tīklu ar komersantiem paplašināšana.
- 6.3. Sadarbības ar sabiedrību paplašināšana (sabiedrības izpratnes par zinātnes sasniegumiem uzlabošana).

7. Attīstības virziena “**internationalizācija**” mērķi:

7.1. Studējošo mobilitāte;

7.2. Akadēmiskā un zinātniskā personāla mobilitāte.

Jaunā LU attīstības stratēģija 2021.-2027. gadam (tālāk tekstā LU stratēģija 2027, [LU_strategija_buklets_2021.pdf](#)) tika pieņemta jau pēc šī ziņojuma sagatavošanas, 28.06.2021. LU Senāta sēdē. Tā turpina iesākt LU pamatdarbības virzību uz zinātnes izcilību, studiju attīstību un ieguldījumu sabiedrībā, savukārt LU institucionālās attīstības virzieni ietver talantu attīstību, vidi un pārvaldību, kā arī organizācijas kultūru. Ir notikusi mērķu konsolidācija, LU kā zinātnes universitātei ir skaidrāks stratēģisks fokuss uz izcilību zinātnē un nākošajā periodā lielāka uzmanība nekā iepriekš būs pievērsta zaļajai domāšanai un uz inovācijām un sadarbību vērstai organizācijas kultūrai. Pēc LU stratēģijas 2027 apstiprināšanas Senātā tiks uzsākta LU atsevišķu darbības jomu un nozaru grupu politikas aktualizācija, kā arī tiks veikta ieviešanas plāna izstrāde un apstiprināšana.

1.2. Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls, administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

1.2. LU pārvaldības struktūra

LU pārvaldībā iesaistās galvenās lēmēj institūcijas, vadība un administrācija, kā arī pamatstruktūrvienību pašpārvalde. LU studējošos galvenajās lēmēj institūcijās pārstāv Studējošo padome, bet darbiniekus – arodbiedrības.

Līdz Augstākās izglītības reformas (turpmāk – AIL) ieviešanai, LU pārvaldes, vadības un **galvenās lēmēj institūcijas** ir Satversmes sapulce, Senāts, rektors un Akadēmiskā šķirējtiesa (LU Satversme, p.5.1). Ne vēlāk kā 30.11.2021. darbu uzsāks jauns augstskolas pārvaldes orgāns - Latvijas Republikas ministru kabineta ievēlēta LU padome (AL 12(1)). LU Galveno lēmēj institūciju sastāva proporciju un ievēlēšanas termiņus skat. 4a.tabulā.

4a.tabula

LU Galveno lēmēj institūciju ievēlēšanas termiņi, sastāva proporcijas un pilnvaru raksturojums

	Izmaiņas	Ievēlēšanas termiņš	Kopējais dalībnieku skaits	Akadēmiskā personāla pārstāvn.	Vispārējā personāla pārstāvn.	Studējošo pārstāvn.
Satversmes sapulce	Līdz AIL	3 gadi	300	66,7%	8,3%	25%
	Pēc AIL	3 gadi	200	>60%	-	>20%
Augstskolas padome	Ne vēlāk kā 30.11.2021.	4 gadi	11	5		
Senāts	-	3 gadi	50	76%	4%	20%
Rektors	-	4 gadi	1	1		

Akadēmiskā šķirējtiesa	-	3 gadi	5	80%	0	20%
Pilnvaras						

LU **augstākā pārstāvniecības institūcija** ir Satversmes sapulce (Satversme, p.5.3.). LU **personāla ievēlēta koleģiāla vadības un lēmēj institūcija** ir Senāts (Satversme, p.5.6.). LU **augstākā amatpersona** ir rektors (Satversme, p.5.10.). LU **pārvaldi** veic arī prorektori, direktori, kanclers un koleģiālā padomdevēju institūcija – Dekānu padome. (Satversme p.5.2., Dekānu padomes nolikums). Rektors, prorektori, kanclers, administrācijas vadītājs un citi tajā iekļautie darbinieki veido LU **vadību**. Tās kompetencē ir izlemt visus jautājumus, kas nav LU Satversmes sapulces, LU Senāta vai rektora tiesību aktos noteiktā, īpašā kompetencē. (Administrācijas nolikums, p.7.-8.). LU vadība, Rektora birojs un LU administrācijas struktūrvienības veido LU **administrāciju** (Administrācijas nolikums, p.6.). LU Administrācijas atbildība noteikta piecos hierarhiskos līmeņos, kuru pakārtotību rektoram ir tiesības mainīt LU misijas, stratēģijas un mērķu īstenošanai (Administrācijas nolikums, p.35.). LU rektora un vadības **koleģiālās padomdevēju institūcijas** ir Padomnieku konvents, Zinātņu padome, Stratēģijas padome, LU Kvalitātes konsultatīvā komisija un Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija. Universitātes darbības koordinēšanai un dažādu jautājumu risināšanai rektors var veidot **padomdevēju padomes**, kā arī izmantot ekspertus. Padomju nolikumus apstiprina Senāts (Satversme, p.5.2.).

LU **pamatstruktūrvienības** ir akadēmiskās struktūrvienības, filiāles un centri, kā arī struktūrvienības organizatoriskā, saimnieciskā un apkalpojošā darba veikšanai. LU struktūrvienībām nav juridiskas personas statusa (Satversme, p.6.1.). LU pamatstruktūrvienības ir tās, kas nav citu struktūrvienību sastāvā. Tās izveido, reorganizē vai likvidē ar Senāta lēmumu, un to darbību reglamentē nolikumi, ko apstiprina Senāts (Satversme, p.6.2.).

LU **akadēmiskās struktūrvienības** ir fakultātes, zinātniskie institūti, nodaļas, katedras, laboratorijas, LU Bibliotēka, Botāniskais dārzs, Zinātnes un tehnikas vēstures muzejs, kā arī Akadēmiskais apgāds. Fakultāte vai LU zinātniskais institūts atbilstoši savām vajadzībām, un, ievērojot LU noteikto kārtību, veido savu pašpārvaldi un iekšējo struktūru, organizē lietvedību, komplektē personālu, izstrādā un pieņem savu uzdevumu veikšanai nepieciešamos nolikumus un noteikumus jautājumos, kurus neregulē LU vadības institūciju pieņemti noteikumi. Fakultāti vai LU zinātnisko institūtu izveido ar Senāta lēmumu, bet reorganizē vai likvidē pēc šīs fakultātes (zinātniskā institūta), rektora vai Senāta ierosinājuma.

LU fakultāte ir akadēmiska struktūrvienība, kas izveidota akadēmiskās darbības organizēšanai vienā vai vairākās zinātnes nozarēs. Šajā jomā fakultāte pilda LU kopīgos uzdevumus un ievēro tās darbības principus. Atbilstošās akadēmiskās un profesionālās darbības jautājumos fakultāte LU pilda organizatoriska, metodiska un ideju centra lomu, neskarot LU vadības institūciju kompetenci un atbildību. Savas darbības mērķu īstenošanai fakultāte izstrādā, koordinē un īsteno atbilstošas akadēmisko, doktora un profesionālo studiju, kā arī interešu un tālākizglītības programmas, atbilstošajās zinātņu nozarēs pārzina zinātnisko, pedagoģisko un metodisko darbību LU, koordinē savu struktūrvienību zinātnisko, pedagoģisko un metodisko darbību un nodrošina tam nepieciešamos apstākļus un resursus, veido atbilstošu akadēmisko vidi. **Institūtu funkcijās** ietilpst fundamentālu un lietišķu pētījumu organizēšana vienā vai vairākās zinātņu nozarēs, kā arī studiju programmu īstenošana, zinātniskās un pedagoģiskās darbības koordinēšana, nodrošinot tam nepieciešamos apstākļus un resursus.

Fakultāšu un zinātnisko institūtu pašpārvaldē ietilpst fakultātes (zinātniskā institūta) un tās

akadēmisko struktūrvienību vadības institūcijas. Tās uzdevums ir atbilstoši fakultātes vai zinātniskā institūta kompetencei organizēt fakultātes vai zinātniskā institūta darbību, realizēt Satversmē un fakultātes vai zinātniskā institūta nolikumā paredzētās personāla tiesības un sekot, lai tiktu ievērotas tur noteiktās normas un prasības. Fakultātes augstākā lēmēj institūcija ir **Dome**. LU zinātniskā institūta augstākā lēmēj institūcija ir **Zinātniskā padome**. Fakultātes darbību vada fakultātes **dekāns**. LU zinātniskā institūta darbību vada zinātniskā institūta **direktors**. Fakultātes vai LU zinātniskā institūta akadēmiskās struktūrvienības darbu atbilstoši tās nolikumā noteiktajai kompetencei nosaka tās akadēmiskā personāla (zinātnieku) sapulce, un vada struktūrvienības vadītājs. Nodaļas (fakultātes, zinātniskā institūta) nolikums var paredzēt arī vēl citas vadības institūcijas. Ikvienas akadēmiskās struktūrvienības vadītājs ir oficiāls tās pārstāvis fakultātē (zinātniskā institūtā) un ārpus tās. Viņš ir atbildīgs par struktūrvienības uzdevumu izpildi, kā arī personāla locekļu nodarbināšanu un struktūrvienības rīcībā esošo materiālo resursu lietderīgu izmantošanu (Satversme, p.6.12.-6.14.).

Akadēmiskā darba veikšanai fakultātē tiek veidotas nodaļas, kā arī zinātniskie institūti, katedras, centri, laboratorijas u.c., bet LU zinātniskā institūtā – nodaļas, katedras, laboratorijas u.c. **Centrs** ir starpdisciplināru (dažādus mācību priekšmetus vai zinātnes nozares aptverošu) studiju un pētniecības darba vienība. **Katedra** ir studiju un pētniecības darba vienība, kas piedalās studiju programmu izstrādāšanā un īstenošanā un veic zinātniskus pētījumus vismaz vienā zinātnes apakšnozarē. **Zinātniskā laboratorija** ir pētniecības darba vienība, kas piedalās zinātniskās pētniecības programmu izstrādāšanā un realizēšanā, kā arī studiju darbā. **Mācību laboratorija** ir studiju darba vienība, kas nodrošina studiju programmu eksperimentālās vai praktiskās daļas realizēšanu. Centrus, katedras, zinātniskās un mācību laboratorijas izveido fakultātes Domes vai zinātniskā institūta Zinātniskās padomes pēc atsevišķa profesora, asociēta profesora, docenta, vadošā pētnieka priekšlikuma. Tās reorganizē vai likvidē pēc pašas struktūrvienības vai fakultātes Domes vai zinātniskā institūta Zinātniskās padomes ierosinājuma. Katedras, zinātniskās laboratorijas un profesoru grupas pašas izlemj visus savas akadēmiskās darbības jautājumus, kas pēc Satversmes nav nodoti fakultātes Dome (zinātniskā institūta Zinātniskās padomes) vai Senāta pārziņā. Vairāku zinātņu nozaru fakultātēs vai LU zinātniskos institūtos vienā nozarē strādājošās apakšvienības apvienojas **nodaļā**. Katras nodaļas akadēmiskajam potenciālam jābūt pietiekamam, lai tā spētu nodrošināt vismaz vienu studiju (pētniecības) programmu. Fakultāte (LU zinātniskais institūts) var nodot nodaļām daļu savu funkciju un pilnvaru. Nodaļā ietilpstošās akadēmiskās apakšvienības var deleģēt nodaļai savu iepriekšējā punktā minēto tiesību īstenošanu. Nodaļas darbību nosaka tās nolikums, ko apstiprina fakultātes Dome vai zinātniskā institūta Zinātniskā padome. Lēmumu par nodaļas, zinātniskā institūta, centra dibināšanu, reorganizāciju vai likvidēšanu pieņem attiecīgā fakultātes Dome vai LU zinātniskā institūta Zinātniskā padome, kurš stājas spēkā pēc LU izdota rīkojuma. (Satversme, p.6.8.-6.11.).

Tiesisku LU misijas, mērķu un stratēģijas izpildi, kā arī atbalsta sniegšanu LU personālam un citiem LU nodarbinātajiem nodrošina **LU administrācija**. LU administrācijas struktūrvienību stratēģisko uzraudzību, pamatstruktūrvienību rīcības tiesiskuma un lietderības incidentālo pārbaudi rektora uzdevumā, kā arī LU pārstāvību politikas un tiesību aktu jaunrades procesā nacionālā un Eiropas Savienības līmenī nodrošina **Rektora birojs** (Administrācijas nolikums, p.17.1.). Tas nodrošina arī LU starptautisko attiecību un sadarbības principu veidošanu un īstenošanu. Rektora biroja funkcijās ietilpst procedūru augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai un procesu atbilstības izvērtēšana LU misijai, mērķiem un darbības stratēģijai, kā arī sekretariāta funkciju nodrošināšana rektoram, prorektoriem un LU vadības sēdēm (Administrācijas reglaments, p.52., 54.). Savukārt **departamentu direktori** nodrošina LU darbību atbilstoši iekšējo un ārējo normatīvo aktu prasībām, izstrādā, pilnveido un ievieš LU iekšējos normatīvus, kontrolē to izpildi, koordinē pārvaldību un nodrošina pakalpojumus personālam un LU struktūrvienībām. Departamenti atbilstoši to kompetencei un funkcijām ievieš LU stratēģiskajā plānā, LU Attīstības stratēģijā, LU rektora

programmā un citos LU attīstības plānošanas dokumentos paredzēto, kā arī iniciē un īsteno Eiropas Savienības un citu fondu projektus, kas saistīti ar departamenta darba uzlabošanu. (Administrācijas reglaments, p.61).

Rektora vietnieku skaitu, funkcijas, uzdevumus, kompetenci nosaka un amatā ieceļ rektors. Rektora vietnieku kompetenci ar rīkojumu nosaka rektors, bet tās var ietvert tiesības pārņemt savā tiešajā padotībā LU departamentus vai atsevišķas to funkcijas (Satversme, p.18).

LU darbojas **Studentu padome**, kas ir studējošo pašpārvalde, neatkarīga LU studējošo tiesību un interešu pārstāvības galvenā lēmējinstītūcija, kas darbojas biedrības statusā. Tās darbības mērķis ir pārstāvēt LU studējošos un aizstāvēt viņu tiesības un intereses, kā arī veicināt izglītības un zinātnes attīstību Latvijā. (LU Studentu padomes Satversme, p.1.-2.). **Studējošo pašpārvalde** darbojas atbilstoši Studentu padomes Satversmei, ko izstrādā studējošie un apstiprina Senāts. Pašpārvaldes ietvaros studējošajiem ir tiesības veidot fakultāšu (institūtu) studējošo padomes un citas institūcijas. LU studējošo pašpārvalde pārstāv LU studējošos iekšējā un starptautiskajā dzīvē, aizstāv un pārstāv studējošo intereses akadēmiskās, materiālās un kultūras dzīves jautājumos LU un citās valsts un saimnieciskās iestādēs, nosaka studējošo ievēlēšanas kārtību Satversmes sapulcē un Senātā. LU Studentu padomes lēmumi pēc to apstiprināšanas Senātā jāievēro visiem studējošiem. Studējošo pašpārvalde ir tiesīga pieprasīt un saņemt informāciju un paskaidrojumus no jebkuras LU struktūrvienības pilnvarotajiem pārstāvjiem par visiem jautājumiem, kas skar studējošo intereses. Studējošo pašpārvaldes pārstāvjiem ir līdzdalības tiesības visu līmeņu LU lēmējinstītūcijās, kā arī tiesības piedalīties kā novērotājiem pārbaudījumos. LU atbalsta un sekmē LU Studējošo pašpārvaldes darbību, tajā skaitā, finansiāli. Līdzekļus studējošo pašpārvalde izmanto Augstskolu likumā noteikto funkciju izpildei (Satversme, p.7.).

Detalizēts visu galveno LU lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva un pilnvaru raksturojums sniegts 4. tabulā - kā pielikums.

1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

1.3. LU Kvalitātes politika

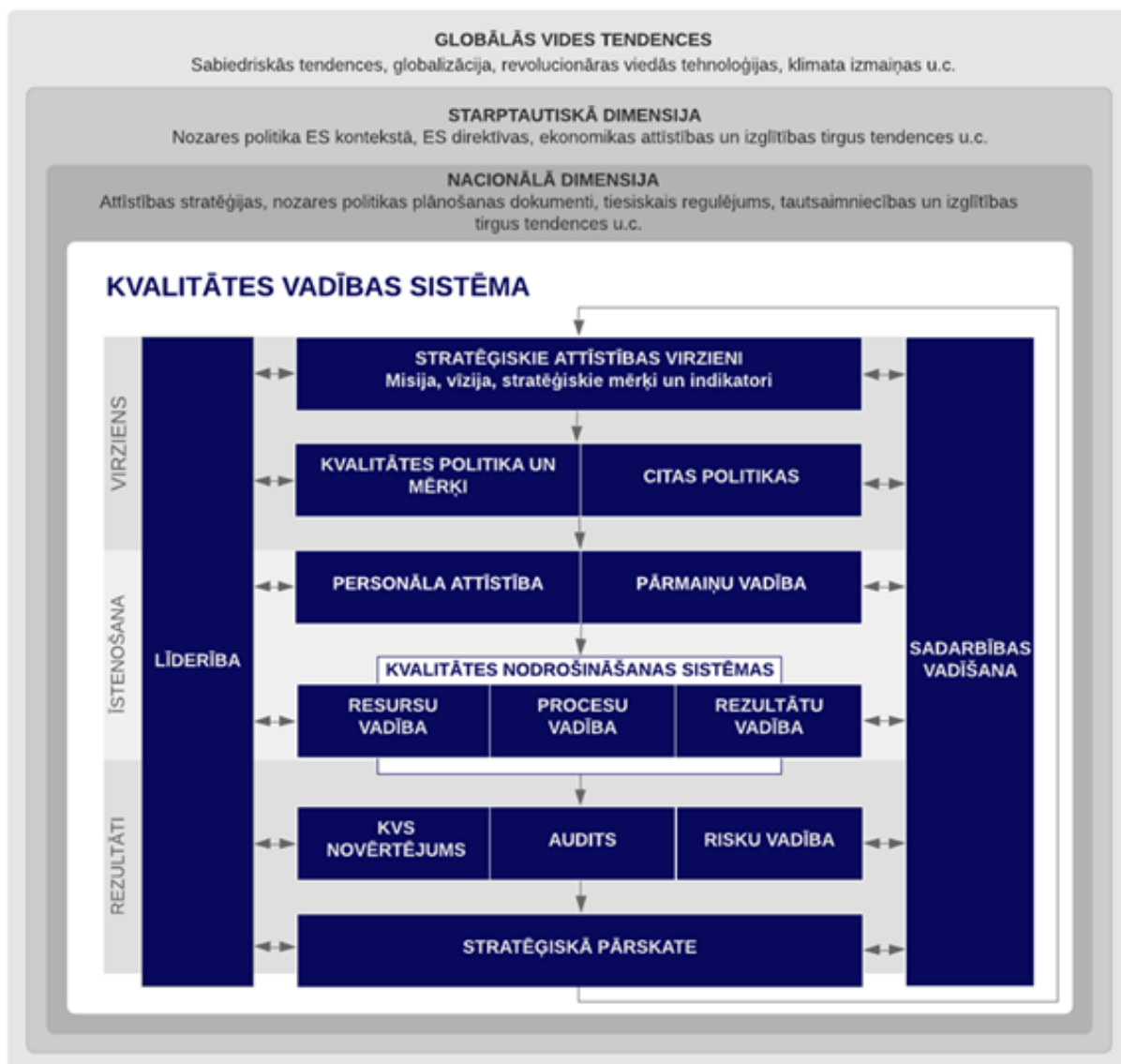
Īstenojot kvalitātes vadību, LU nodrošina darbību un metožu kopumu, kādā kvalitāte tiek plānota, ieviesta, sistemātiski novērtēta un nepārtraukti pilnveidota, tādējādi sekmējot LU noteikto mērķu sasniegšanu un tās darbībā iesaistīto pušu vajadzību apmierināšanu. LU kvalitātes vadība ieviesta un tiek īstenota kopš 2010.gada, bet kvalitātes politika formulēta kopš 2012. gada. LU kvalitāti definē kā izcilības mēru, kas raksturo spēju apmierināt un pārsniegt tās darbībā iesaistīto pušu paredzamās un nākotnes vajadzības, un nodrošināt procesu atbilstību nozares regulējošām un standartu prasībām.

Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums

LU kvalitātes politika ir nepārtraukta attīstība virzībā uz izcilību, lai nodrošinātu visu ieinteresēto pušu vajadzībām atbilstīgu līdzsvarotu un ilgtspējīgu rezultātu. Kvalitātes politika (<https://www.lu.lv/studijukvalitate/saturs/kvalitates-nodrosinasanas-politika-un-pasakumi>) un no tās izrietošā Kvalitātes rīcībpolitika (https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/2._POLITIKAS/Kvalitates_ricibpolitika_LV.pdf) ir ar kvalitāti saistīto principu, mērķu un to sasniegšanai

nepieciešamo rīcību kopums, ko LU īsteno atbilstoši augstākajā izglītībā un organizāciju pārvaldībā atzītiem starptautiskiem standartiem. Kvalitātes politikas mērķis ir sekmēt LU misijas īstenošanu, stratēģisko mērķu sasniegšanu un ilgtspējīgu attīstību, nosakot vadlīnijas un principus, pēc kuriem iespējams nodrošināt nemainīgi augstu darbības kvalitāti. Kvalitātes politika un kvalitātes rīcībpolitika kopā ar citām politikām un procesu kopumu nodrošina LU darbības saskaņotu plānošanu un īstenošanu. Kvalitātes politika un kvalitātes rīcībpolitika ir kvalitātes vadības sistēmas sastāvdaļa, tā attiecas uz visām LU darbības jomām un paredz tās īstenošanu visos LU pārvaldības līmeņos.

LU kvalitātes vadības sistēma tiek īstenota atbilstoši visaptverošās kvalitātes vadības principiem TQM (*Total Quality Management*), integrējot izcilības pieeju LU korporatīvās kultūras veidošanā. Visaptverošās kvalitātes vadības īstenošanai LU izmanto starptautiski atzītu un praktiski pielietojamu kvalitātes vadības metodoloģiju – EFQM (*European Foundation of Quality Management*) izcilības modeli. Atsevišķās jomās kvalitātes vadības sistēma tiek padziļināta, nodrošinot nozares aktuālo standartu un ietvaru ievērošanu, t.sk. Eiropas standartu un vadlīniju augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (*The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area*, turpmāk - ESG) ievērošanu studiju procesa nodrošināšanā. LU kvalitātes vadības cikliskuma un nepārtrauktības nodrošināšanā tiek izmantota starptautiski atzīta metodoloģija “Rezultāti – Pieeja – Īstenošana – Vērtēšana – Pārskate” (angliski: *RADAR, Results – Approach – Deployment – Assessment and Refine*). LU Kvalitātes vadības sistēmas shēma – 4. attēlā.

4. attēls. LU Kvalitātes vadības sistēmas shēma

LU stratēģiskās attīstības virzieni un tajos sagaidāmie **rezultāti** jeb iecerētie darbības mērķi ir noteikti LU Attīstības stratēģijā 2016.-2020. gadam https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/zinas/2018/julij/LUstrat_Kopsavilk_250517.pdf

(turpmāk – Stratēģija). Stratēģija izstrādāta, ievērojot Eiropas Savienības un Latvijas plānošanas dokumentos noteiktos attīstības virzienus un prioritātes. Balstoties uz konkurētspējas un SVID analīzi, LU noteikusi rīcības plānu un dažādas programmas mērķu sasniegšanai stratēģiskās attīstības virzienos. Stratēģijā noteikti arī stratēģisko mērķu sasniegšanai veicamie uzdevumi un tam nepieciešamie instrumenti. Atbilstoši noteiktajiem attīstības virzieniem LU attieksme un apņemšanās formulēta politikās, t.sk. Kvalitātes politikā, Personāla politikā u.c. Sagaidāmie rezultāti noteikti galvenajos darbības virzienos, kā arī finanšu un pārvaldības jomās un ir saskaņoti ar LU darbībā iesaistīto pušu interesēm. Rezultāti raksturo sasniegumus, efektivitāti un ilgtspēju, kā arī labu sniegumu ilgtermiņā. Sasniegumi tiek salīdzināti ar citiem, īpaši ar pārākajiem nozarē, vietējā vai plašākā mērogā.

Rezultātu sasniegšanai izvēlētajos stratēģiskajos virzienos, LU izstrādā efektīvas un inovatīvas **pieejas un risinājumus**, integrējot aktuālos standartus un vadlīnijas, kā arī mūsdienīgas metodes resursu vadībā, procesu vadībā un kvalitātes rezultātu mērīšanā. LU vadība nodrošina rezultātu sasniegšanai nepieciešamo priekšnoteikumu radīšanu, kvalitātes nepieciešamības

apzināšanos, kā arī politiku novadīšanu līdz darbiniekiem un to ievērošanas nodrošināšanu. LU ieviesta un tiek īstenota procesu vadības sistēma (*QuPeRs*) (https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/dokumenti/noteikumi-un-kartibas/LU_procesu_va_dibas_kartiba.pdf), kuras ietvaros tiek nodrošināta kvalitātes vadības īstenošanai nepieciešamo procesu identificēšana, strukturēšana, procesu izstrāde, to efektivitātes mērīšana, analīze un pilnveide.

Uz stratēģisko mērķu sasniegšanu vērstas **darbības īstenošanai**, LU nodrošina iepriekš kopīgi pieņemtajai politikai atbilstošu pieeju un risinājumu izmantošanu. Darbības tiek plānotas, koordinētas un izvērtētas, veidojot un īstenojot ar stratēģiskajiem rīcības plāniem un programmām saskaņotus aktivitāšu plānus un operatīvas rīcības. Kvalitātes vadības sistēmas efektīva darbība tiek nodrošināta ar ieviestās kvalitātes vadības sistēmas regulāru uzraudzību, nepārtrauktu pilnveidi, kā arī iekšējo auditu veikšanu. LU izmanto uz faktiem balstītu lēmumu pieņemšanas pieeju, izmantojot procesu mērīšanu un rezultātu pārvaldību. LU **novērtē un pilnveido** īstenotās pieejas un risinājumus attiecībā pret stratēģisko mērķu un kvalitātes mērķu indikatoriem. Iekšējo kontroli nodrošina veicot pārskatus un pašnovērtējumus, risku novērtēšanu. Kā arī nodrošinot plānveida iekšējo kvalitātes auditu. Balstoties uz iekšējās kontroles rezultātiem LU vadība pieņem atbilstošus lēmumus par nepieciešamo iekšējās kontroles sistēmas un kvalitātes pārvaldības sistēmas pilnveidošanu. LU ieviesta un darbojas rezultātu pārvaldības sistēma, kuras mērķis ir sniegt iespēju uzraudzīt un analizēt LU, tās struktūrvienību un personāla darbību un sniegumu, lai nodrošinātu iespēju novērtēt LU virzību stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanā, kā arī salīdzināt LU sniegumu ar citu augstākās izglītības iestāžu sniegumu dažādās darbības jomās un mērogos (LU iekšienē dažādu struktūrvienību ietvaros, nacionālā mērogā, starptautiskā mērogā). Strukturēta rezultātu pārvaldība nodrošina pastāvīgu LU sasniegto rezultātu uzraudzību un iespēju iegūto informāciju izmantot lēmumu pieņemšanā par atbilstošu aktivitāšu īstenošanas nepieciešamību. Galvenie rezultātu pārvaldības lietotāji ir LU vadība, prorektori, fakultāšu, institūtu un struktūrvienību vadītāji. Darbības rādītāju sistēmas lietotāji netieši ir arī citi LU organizatoriskās struktūras dažādu līmeņu darbinieki, kas iesaistīti rādītāju izpildē. (https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/zinas/2018/julajs/LUstrat_Kopsavilk_250517.pdf) Iekšējā kontrole un rezultātu pārvaldība nodrošina uzlabojumu un preventīvu darbību identificēšanu, kā arī stratēģisko mērķu sasniegšanas līmeņa noteikšanu – ikgadējo stratēģisko pārskati, pamatojoties uz tās rezultātiem var tikt pieņemts lēmums par grozījumu nepieciešamību stratēģiskajos mērķos, rīcības plānos, programmās, t.sk. indikatoros.

Vadlīnijas LU kvalitātes vadības sistēmas izveidei, uzturēšanai, pilnveidošanai un novērtēšanai ir apkopotas Kvalitātes vadības rokasgrāmata, kas ir saistoša katram LU darbiniekam. (https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/dokumenti/strategijas-un-koncepcijas/lu_izcilibas_modelis.pdf)

Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums

LU darbībā iesaistītās puses ir vietējās un ārzemju fiziskās vai juridiskās personas, kuras izmanto LU pakalpojumus vai kuru sociālekonomisko situāciju ietekmē LU darbība. Kvalitātes politikas izpratnē klients var būt gan iekšējais – Latvijas Universitātes struktūrvienība vai darbinieks, gan ārējais – Latvijas Universitātes studenti, darba devēji, akadēmiskā sabiedrība, valdība kā sabiedrības pārstāvis kopumā u.c.

LU misijas īstenošanā ievēro šādu tās darbībā iesaistīto pušu intereses un vajadzības:

- Latvijas Republikas Saeima un valdība, Izglītības un zinātnes ministrija un citas valsts pārvaldes iestādes,
- augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas organizācijas un tās apvienojošas asociācijas,

- LU studējošie, Latvijas studējošie un ārvalstīs studējošie, studējošo pārstāvniecības,
- potenciālie studējošie Latvijā un ārvalstīs,
- studējošo un potenciālo studējošo vecāki (aizbildņi) un mecenāti,
- Latvijas un ārvalstu augstskolas/koledžas, zinātniskie institūti, sadarbības tīkli, biedrības, akadēmiskas organizācijas,
- LU akadēmiskais un vispārējais personāls,
- Industrijas, uzņēmumi un profesionālās asociācijas (darba devēji),
- LU absolventi,
- nevalstiskas organizācijas,
- plašsaziņas līdzekļi,
- sabiedrība.

Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē galvenās iesaistītās puses ir darbinieki, studējošie, absolventi, darba devēji, sadarbības partneri un citi klienti. LU kvalitātes vadībā iesaistītās puses un to lomas raksturotas 5. tabulā.

5. tabula. Galveno LU kvalitātes vadībā iesaistīto pušu un to lomas raksturojums (pielikumā)

LU padomdevēja institūcijas statusā LU darbojas rektora izveidota **Kvalitātes konsultatīvā komisija**, kura konsultē rektoru, kvalitātes vadītāju, iekšējo auditoru un par rezultātu pārvaldību atbildīgo vadošo ekspertu LU kvalitātes pilnveides jautājumos. Tās darbības mērķis ir veicināt LU kvalitātes vadības sistēmas attīstību, tās saskaņošanu ar aktuālajām nozares prasībām, kvalitātes vadības standartiem un vadlīnijām, LU stratēģiskajiem attīstības virzieniem, kā arī darba devēju, LU studējošo un Latvijas sabiedrības interesēm. Kvalitātes konsultatīvā komisijā darbojas vismaz pa vienam pārstāvim no LU fakultātēm, LU zinātniskajiem institūtiem, LU akadēmiskajiem centriem, LU studējošajiem, LU Studiju departamenta, LU Zinātnes departamenta, LU Personāla departamenta, neatkarīgiem kvalitātes vadības ekspertiem, darba devējiem, kā arī sociālajiem partneriem. Šīs komisijas galvenās funkcijas ir uzklaut pārskatus par LU kvalitātes vadības sistēmas attīstību, paust LU darbībā iesaistīto pušu viedokli ar LU kvalitātes nodrošināšanu saistītos jautājumos, informēt LU vadību un par kvalitātes vadību, iekšējo auditu un rezultātu pārvaldību atbildīgos darbiniekus par aktualitātēm un labāko pieredzi kvalitātes vadības jomā, kā arī norādīt uz LU kvalitātes vadības sistēmas pilnveidojamajām jomām un ierosināt LU par kvalitāti atbildīgo darbinieku rīcību. Šādas komisijas pienākumos ietilpst izskatīt un apspriest LU kvalitātes vadības sistēmas konceptuālo dokumentu projektus, konsultēt par darbībām LU kvalitātes vadības sistēmas pilnveidei, popularizēt LU kvalitātes vadības sistēmas ieguvumus.

Procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai

Procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanā LU tiek identificētas, formalizētas un ieviestas atbilstoši Latvijas likumdošanas prasībām, Eiropas standartiem un vadlīnijām augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (*The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG)*), kā arī iekšējai nepieciešamībai.

Studiju programmu īstenošanas kārtību nosaka LU iekšējie tiesību akti, tajā skaitā par:

- jaunu studiju programmu izstrādi;
- uzņemšanas nosacījumiem, imatrikulāciju un reģistrēšanos studijām;
- studiju kursu un moduļu, studiju prakšu plānošanu, īstenošanu un aktualizēšanu;
- pārbaudījumu, gala pārbaudījumu organizēšanu un rotācijas norisi;
- eksmatrikulāciju, diploma un apliecinājumu izsniegšanu;
- iepriekš iegūtās izglītības vai profesionālās pieredzes pielīdzināšanu;
- studiju programmu pašnovērtēšanas procesu;
- studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanu, administratīvo lēmumu apstrīdēšanu;

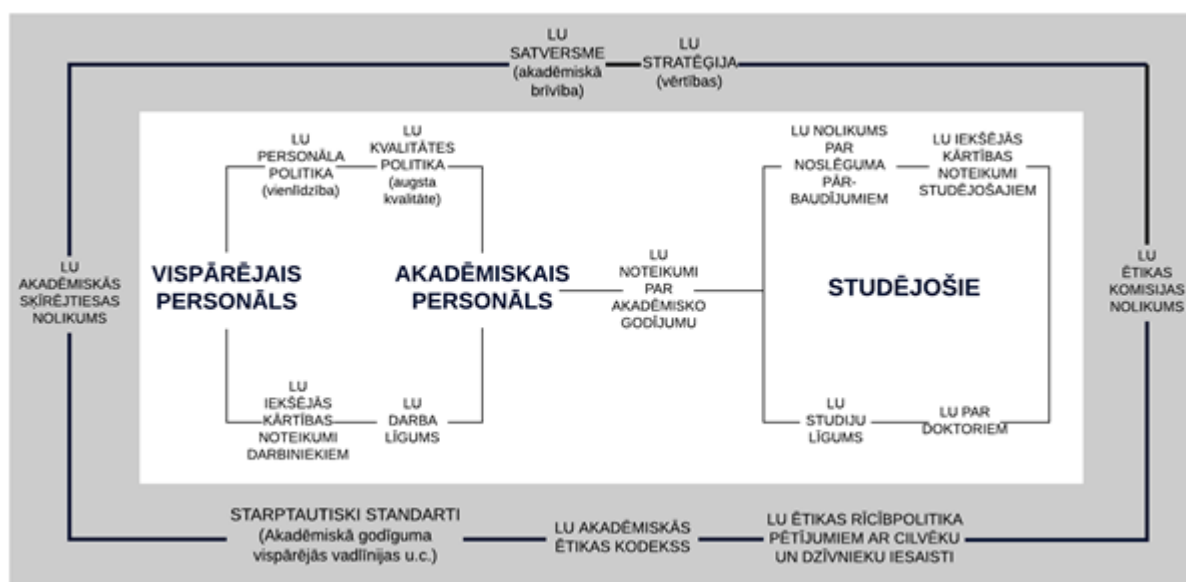
- promocijas procesu.

LU jaunu studiju programmu izveide notiek saskaņā ar LU Studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikuma (*Senāta lēmums Nr. 102, apstiprināts 24.04.2017*) noteikto kārtību un ietver vairākus posmus, tostarp:

- studiju programmas koncepcijas izstrāde, saskaņojot ar jomas prorektoru un fakultātes dekānu, un tās apstiprināšana fakultātes domē;
- studiju programmas koncepcijas izvērtēšana, piesaistot ekspertus, un apstiprināšana LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijā (SP KNK);
- pilna apjoma studiju programmas izstrāde, izvērtēšana, piesaistot ekspertu, un apstiprināšana gan fakultātes domē, gan SP KNK un LU Senātā.

LU izstrādāta un konsekventi tiek īstenota studiju kursu izstrāde un aktualizācija atbilstoši iepriekš noteiktam procesam, prasībām studiju kursa apraksta un e-kursa izstrādei, kā arī nodrošinot vienotu procedūru studiju kursa iekļaušanas programmā un izslēgšanas no tās.

Studiju programmas ietvaros tiek nodrošināta konsekventa akadēmiskā godīguma principu ievērošana studējošo un personāla rīcībā, nepieļaujot maldināšanu un krāpšanos, nodrošinot objektivitāti, atbildību, veicinot savstarpēju cieņu un uzticēšanos, tādējādi sekmējot Latvijas izglītības un zinātnes kvalitāti un prestižu (skatīt 5. att.).

5. attēls. LU akadēmiskā godīguma dokumentācija

LU sistemātiski tiek nodrošināta atbilstošu mērījumu veikšana, tai skaitā ieinteresēto pušu apmierinātības līmeņa noteikšanai. Studiju procesa novērtēšanai LU ir noteikta regulāro aptauju organizēšanas kārtība. Anketēšana tiek nodrošināta centralizēti. Regulāri tiek organizētas šādas **aptaujas**:

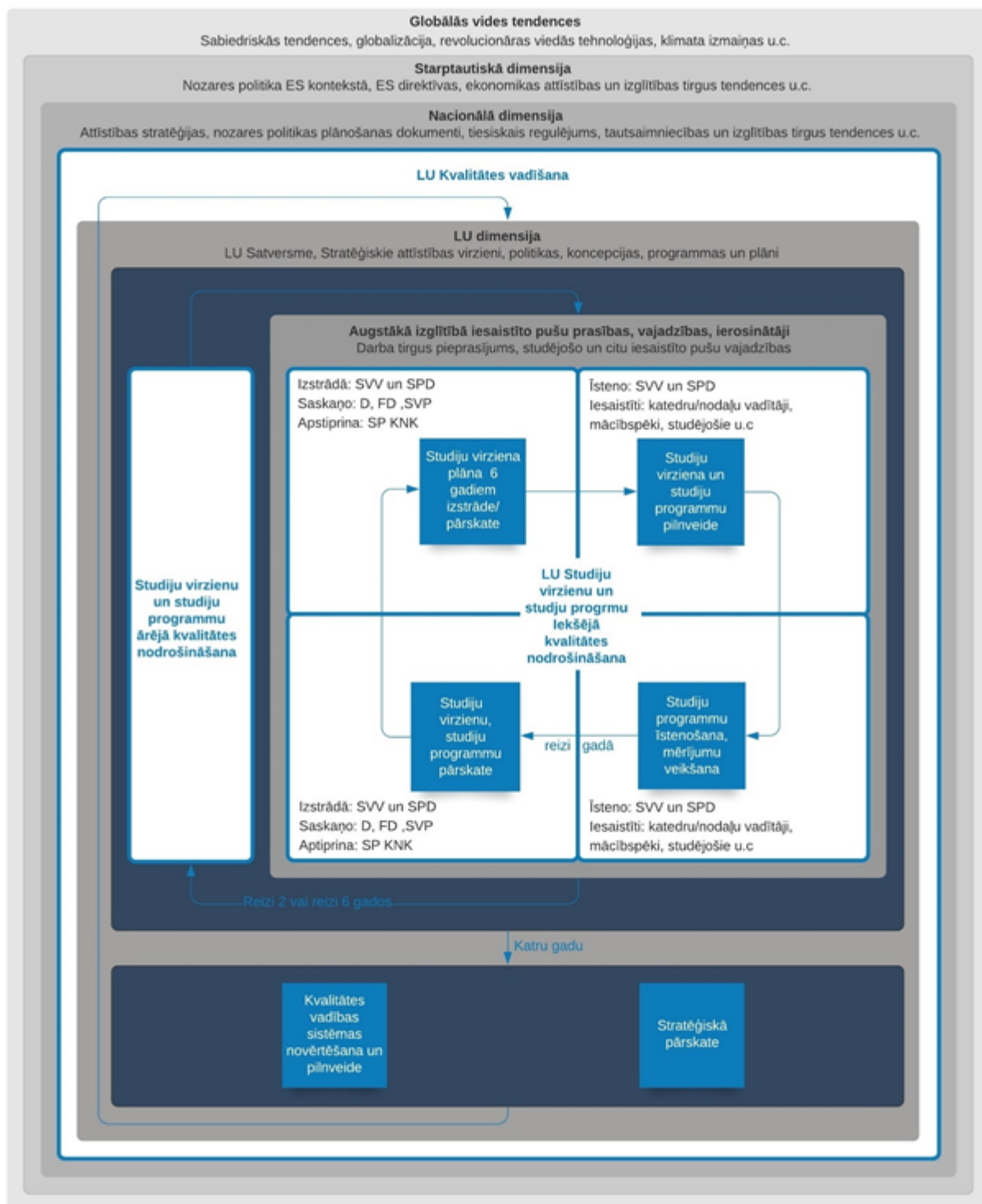
- pirmā studiju gada studējošo aptauja par studiju uzsākšanu;
- pirmā studiju gada studējošo aptauja par pirmo studiju pieredzi;
- aptauja par studiju kursiem un mācībspēku darbu, tajā skaitā, aptauja par studiju praksi un aptauja par kursa darbiem un noslēguma darbiem (turpmāk – aptauja par kursiem);
- pēdējā studiju gada studējošo aptauja par studiju programmu;
- aptauja tiem studējošajiem, kuri izteikuši vēlmi pārtraukt studijas pēc pašu vēlēšanās, vai tiem, kuri jau ir pārtraukuši studijas, turpmāk – studijas pārtraukumu aptauja;
- absolventu aptauja;

- darba devēju aptauja.

Mērījumu rezultāti tiek izmantoti operatīvu uzlabojumu veikšanai atbilstošas kompetences akadēmiskā personāla nodrošināšanai, studiju procesa plānošanas, studentu servisa nodrošināšanas u.c. pilnveidei, kā arī attīstības plānošanai.

Regulārai studiju programmu analīzei un aktualizācijai, kā arī studiju procesa pilnveides nepieciešamību noteikšanai tiek īstenotas daudzveidīgas aktivitātes, t.sk. aktīva starptautiskā sadarbība ar analogām studiju programmām ārvalstīs, darba devēju un sociālo partneru iesaiste studiju satura izveidē, līdzdalība studentu sasniegumu novērtēšanā visa studiju procesa laikā, kvalifikācijas darbu izstrādē, praktisku pētījumu nodrošināšanā u.c. Starp virziena programmu realizācijā iesaistītajiem pasniedzējiem tiek nodrošināta sadarbība, tostarp tiek īstenots savstarpējs mācībspēku novērtējums (hospitēšana) un mācībspēku novērtēšana fakultātes nodaļās. Vienlaikus tiek nodrošināta nepārtrauktas atgriezeniskās saites uzturēšana iesaistīto pušu informēšanai par studējošo un absolventu sasniegtajiem mācīšanās rezultātiem un kompetenci, kā arī apmierinātības rādītājiem.

Augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai LU tiek īstenota Studiju virzienu un to studiju programmu kvalitātes novērtēšanas un pilnveidošanas sistēma, kura iekļaujoties LU vispārējās kvalitātes novērtēšanas sistēmā, nodrošina regulāru iekšējās kvalitātes novērtēšanu, plānošanu un pilnveidi (*skatīt 6. attēlu*).

6. attēls. LU Studiju virzienu kvalitātes novērtēšanas un pilnveidošanas sistēma

Saīsinājumi:

SVV – Studiju virziena vadītājs

D – Dekāns

FD – Fakultātes dome

SVP – Studiju virzienu padome

SPD – Studiju programmas direktors

Lai nodrošinātu studiju virzienu iekšējās kvalitātes novērtēšanas un pilnveidošanas sistēmas darbību, tiek nodrošināta studiju virziena attīstības un tajā esošo studiju programmu pilnveides plānošana. Ik gadu tiek īstenota studiju virziena attīstības plāna 6 gadiem un katras studiju programmas plāna 1 gadam pārskats, tai skaitā izvērtējot aktuālos mērījumu rezultātus. Šī informācija tiek analizēta **Studiju virziena ikgadējā pārskatā** (turpmāk – Pārskats, tā kārtība apstiprināta ar LU rīkojumu Nr. 1/290 “LU studiju virzienu ikgadējo pārskatu sagatavošanas kārtība” 14.07.2020.), kura sagatavošanu vada studiju virziena vadītājs, iesaistot studiju programmu direktorus. Studiju programmu pārskatīšanas mērķis ir to satura un īstenošanas kvalitātes novērtēšana un pilnveide. Pārskatā tiek analizēta programmu īstenošana un aktualitāte, kā arī atspoguļotas programmu izmaiņas, pilnveides process un ieinteresēto pušu vērtējums. Pārskats tiek izvērtēts Studiju programmas padomē, kā arī pēc saskaņošanas ar fakultātes dekānu - apstiprināts fakultāšu domēs. Pirms studiju virziena pārskata apstiprināšanas Senātā, Studiju departaments nodrošina atzinumu par studiju virziena studiju kvalitāti, kā arī atbilstību normatīvo aktu prasībām, bet Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija (turpmāk – SPKNK) – studiju virziena studiju kvalitātes izvērtējumu, kas balstās uz neatkarīgu ekspertīzi.

1.4. Aizpildīt tabulu par augstskolas/ koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2.1daļā norādītajam. Sniedzot pamatojumu norādītajai atbildei, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā iekļautā informācija liecina par konstatēto atbilstību, neatbilstību vai daļējo atbilstību.

<p>1. Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai</p>	<p>Atbilst</p> <p>Latvijas Universitātes Kvalitātes politikā un no tās izrietošajā Kvalitātes rīcībpolitikā formulēts ar kvalitāti saistīto principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamo rīcību kopums, ko LU īsteno atbilstoši augstākajā izglītībā un organizāciju pārvaldībā atzītiem starptautiskiem standartiem. Kvalitātes politikas mērķis ir sekmēt LU misijas īstenošanu, stratēģisko mērķu sasniegšanu un ilgtspējīgu attīstību, nosakot vadlīnijas un principus, pēc kuriem iespējams nodrošināt nemainīgi augstu darbības kvalitāti. Politika kopā ar citām politikām un procesu kopumu nodrošina LU darbības saskaņotu plānošanu un īstenošanu. Šī politika ir kvalitātes vadības sistēmas sastāvdaļa, tā attiecas uz visām LU darbības jomām un paredz to īstenošanu vienotā sistēmā visos LU pārvaldības līmeņos.</p> <p>LU kvalitātes pārvaldības sistēma tiek īstenota atbilstoši visaptverošās kvalitātes vadības principiem TQM (Total Quality Management), integrējot izcilības pieejas LU korporatīvās kultūras veidošanā. Īstenojot kvalitātes vadību, LU nodrošina darbību un metožu kopumu, kādā kvalitāte tiek plānota, ieviesta, sistemātiski novērtēta un nepārtraukti pilnveidota, tādējādi sekmējot LU noteikto mērķu sasniegšanu un ieinteresēto pušu vajadzību apmierināšanu. Visaptverošās kvalitātes vadības īstenošanai LU izmanto starptautiski atzītu un praktiski pielietojamu kvalitātes vadības metodoloģiju – EFQM izcilības modeli. Atsevišķās jomās kvalitātes vadības sistēma tiek padziļināta, nodrošinot nozares aktuālo standartu un ietvaru ievērošanu, t.sk. studiju procesa nodrošināšanā – ESG.</p> <p>LU ir identificētas, formalizētas un ieviestas procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai atbilstoši Latvijas likumdošanas prasībām, Eiropas standartiem un vadlīnijām augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG), kā arī iekšējai nepieciešamībai. LU ir izveidota studiju virzienu un tajos ietvertu studiju programmu kvalitātes novērtēšanas un pilnveidošanas sistēma, kura iekļaujas LU kvalitātes vadības sistēmā, garantē visu studiju virziena pārvaldības līmeņu atbildīgo iesaisti regulārā studiju kvalitātes novērtēšanā, plānošanā un pilnveidē. Studiju virziena kvalitātes iekšējo kontroli realizē virzienā esošo studiju programmu direktori, studiju virziena vadītājs, studiju virzienu padome, dekāns, fakultāšu domes, SPKNK, ārējās kvalitātes novērtēšanas gadījumā – arī LU Senāts, visos līmeņos iesaistot studentu pašpārvaldi. Studiju kvalitātes novērtēšana balstās uz plānošanas un pārskatīšanas cikliem gan studiju virziena, gan katras studiju programmas dimensijā.</p>
--	---

<p>2. Izstrādāts mehānisms augstskolas/koledžas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei</p>	<p>Atbilst</p> <p>LU studiju programmu veidošana, iekšējā apstiprināšana un to darbības uzraudzīšana un periodiska pārbaude notiek saskaņā ar atbilstīgajiem Latvijas Republikas ārējiem normatīvajiem aktiem un LU iekšējiem normatīviem.</p> <p>„Latvijas Universitātes studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikuma” (LU Senāta 24.04.2017. lēmums Nr. 102) mērķis ir noteikt LU izstrādājamo un īstenojamo studiju programmu un tālākizglītības programmu satura un īstenošanas prasības, kas nodrošinātu kvalitatīvu, Latvijā un starptautiski konkurētspējīgu, mūsdienīgu un pievienoto vērtību saturošu studiju programmu, tālākizglītības programmu piedāvājumu studējošajiem, kā arī resursu efektīvu to īstenošanu. Nolikums nosaka studiju programmu un tālākizglītības programmu struktūras, satura un pārvaldības principus LU. Nolikums ietver LU īstenoto studiju programmu un tālākizglītības programmu un to struktūras raksturojumu, kā arī programmu izstrādes noteikumus. Nolikumā noteikts, ka studiju programmas koncepcijas un pilnu studiju programmu izstrādi var ierosināt LU personāla pārstāvji un darbinieki, LU koleģiālās lēmēj institūcijas, kā arī ar LU nesaistītas personas (piemēram, darba devēji). Jaunu studiju programmu izstrādes izvērtēšana LU noteiktā kārtībā norit vairākos secīgos posmos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) studiju programmas koncepcijas izstrāde; 2) studiju programmas koncepcijas saskaņošana studiju virziena padomē vai padomēs un ar iesaistīto struktūrvienību vadītājiem; 3) studiju programmu koncepcijas iesniegšana Studiju departamentā iesnieguma iesniegšana Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijas (SP KNK) priekšsēdētājam koncepcijas izvērtēšanai, pieaicinot neatkarīgus ekspertus, un atzinuma saņemšanai; 4) pilna apjoma studiju programmas izstrāde saskaņā ar ārējiem un iekšējiem normatīviem aktiem un iesniegšana izvērtēšanai un apstiprināšanai studiju virziena padomē vai padomēs un fakultātes domē vai fakultāšu domēs, vai zinātnisko institūtu zinātniskajās padomēs. 5) Pilna apjoma studiju programmas iesniegšana Studiju departamentā divu neatkarīgu ekspertu izvērtēšanai un apstiprināšanai SP KNK. Lai virzītu uz izskatīšanu LU Senātā. 6) Studiju programmu izskatīšana un apstiprināšana LU Senātā un virzīšana studiju programmas licencēšanas pieteikuma sagatavošanai. <p>LU esošo studiju programmu ikgadējais izvērtējums notiek atbilstīgi „LU studiju virzienu ikgadējo pārskatu sagatavošanas kārtībai” (LU 14.07.2020. rīkojums Nr.1/290), kas nosaka vienotas prasības LU studiju virzienu ikgadējo pārskatu sagatavošanai, izvērtēšanai, apstiprināšanai un publiskošanai, lai nodrošinātu LU studiju virzienu iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas darbību.</p>
--	--

3.	Izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu	<p>Atbilst</p> <p>„Latvijas Universitātes studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtība” (LU 10.08.2018. rīkojums Nr.1/277) nosaka, ka katra studiju kursa aprakstā ir formulēti plānotie studiju rezultāti un to vērtēšanas kritēriji, kā arī tie tiek publicēti e-studiju vidē.</p>
4.	Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai	<p>Atbilst</p> <p>Lai nodrošinātu mūsdienīgu un efektīvu personāla vadības jautājumu risināšanas praksi organizācijā saskaņā ar LU stratēģiju, vīziju, misiju un vērtībām, LU izstrādāta un īstenota „Latvijas Universitātes personāla vadības politika” (LU Senāta 28.01.2019. lēmums Nr. 264). Tajā raksturoti LU principi un procedūras personāla atlasē, darba attiecībās, motivācijas sistēmas nodrošināšanā un personāla attīstībā.</p> <p>Lai nodrošinātu LU akadēmiskā personāla mērķtiecīgu profesionālo pilnveidi, projekta darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 8.2.2. specifiskā atbalsta mērķis „Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās” ietvaros LU izstrādāts „Latvijas Universitātes Akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plāns 2018. – 2020. gadam”.</p>
5.	Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem.	<p>Atbilst</p> <p>„Regulāro aptauju organizēšanas kārtība studiju procesa novērtēšanai Latvijas Universitātē” (LU 22.08.2016. rīkojums Nr. 1/334) nosaka, ka Latvijas Universitātes Studiju departaments centralizēti katru akadēmisko gadu organizē aptaujas studējošajiem, absolventiem un darba devējiem. Aptaujas par kursu un mācībspēku darbu rezultātu apkopojums pieejami trīs detalizācijas līmeņos: docētājiem, studiju programmu direktoriem, dekāniem.</p> <p>Studiju aptauju rezultātus raksturo un analizē ikgadējos studiju virzienu pārskatu ziņojumos. LU IS tiek uzkrāta informācija par studējošo sekmēm. Tā dažādos griezumos pieejama analīzei studiju virzienu studiju programmu pārskatu izstrādē.</p>

6. Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti	<p>Atbilst</p> <p>LU studiju virzienu iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas darbību nosaka „LU studiju virzienu ikgadējo pārskatu sagatavošanas kārtība”. Noteiktajos termiņos LU studiju virzieni tiek virzīti pārkreditācijai.</p> <p>Lai veicinātu LU studiju programmu kvalitāti un konkurētspēju „Latvijas Universitātes studiju kvalitātes pilnveidošanas fonda kārtība” (LU 20.04.2018. rīkojums Nr. 1/149) paredz iespējas saņemt atbalstu LU projektu ietvaros studiju programmu un procesa kvalitātes pilnveidei.</p>
--	---

II - Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība)

1.1. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu izveides ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, studiju programmu savstarpējās sasaistes novērtējums, kā arī analīze par studiju programmu nozīmi (unikalitāti) salīdzinājumā ar citām līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārvalstīs.

1. Studiju virziena pārvaldība

1.1. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu izveides ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums

Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu izveides sociālais pamatojums

Sociālās labklājības studiju virziena programmu aktualitāti un pamatojumu nosaka (1) Latvijas attīstības plānošanas dokumentos izvirzītās prioritātes – virzība uz iespēju vienlīdzību, dzīves kvalitāti un iekļaujošu sabiedrību; (2) Latvijas sociāli ekonomiskā situācija, ko raksturo augsts nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju īpatsvars un nepieciešamība pēc augsta līmeņa profesionāļiem, kuri spētu sniegt globālā sociālā darba principiem un starptautiskajām attīstības tendencēm sociālā darba profesijā atbilstošus pakalpojumus un sociālo problēmu risinājumus; (3) kā arī nepieciešamība attīstīt izcilību sociālās labklājības jautājumu izpētē un sociālā darba pētījumu attīstībā.

Sociālās labklājības joma ir būtiska Latvijas stratēģiskajā attīstībā. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030 (turpmāk tekstā LIAS 2030), kas ir hierarhiski augstākais ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā, definē attīstības vīziju par Latviju kā plaukstošu aktīvu un atbildīgu pilsoņu valsti (Saeima. (2010). *Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam. Apstiprināts ar 2010.gada 10. jūnija Latvijas Republikas Saeimas lēmumu. [Latvija_2030_6.pdf](#) ([pkc.gov.lv](#))*). Kā stratēģiskie indikatori cita starpā ir noteikti Džini indekss (lai monitorētu nevienlīdzības mazināšanu) un nabadzības riska indekss (lai monitorētu nabadzības mazināšanu). Nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju iesaiste darba tirgū un sociālās drošības sistēmas pakalpojumu uzlabošana ir noteikti kā prioritāri uzdevumi ieguldījumam

cilvēkkapitālā. Reģionālā un pašvaldību griezumā svarīga ir kvalitatīva dzīves vide un sociālās iekļaušanās veicināšana, kā arī pieejami pakalpojumi visā Latvijas teritorijā (Saeima. (2010). *Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam*. Apstiprināts ar 2010.gada 10. jūnija Latvijas Republikas Saeimas lēmumu. Pieejams: [Latvija_2030_6.pdf](http://www.pkc.gov.lv/lv/nap2030_6.pdf) (pkc.gov.lv)). Vidēja termiņa plānošanas perspektīvā "Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2021.-2027.gadam" (turpmāk tekstā NAP 2027) kā viens no galvenajiem pārmaiņu un izaugsmes virzieniem minēta dzīves kvalitāte, kas ietver vispārējās labklājības un ikviena Latvijas iedzīvotāja iespēju pieaugumu (Saeima (2020). *Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. - 2027. gadam*. Apstiprināts ar 2020.gada 2.jūlija Latvijas Republikas Saeimas lēmumu. <https://www.pkc.gov.lv/lv/nap2027>). Kā nozīmīgi dzīves kvalitātes elementi minēti savstarpējas rūpes, labāki dzīves apstākļi, pakalpojumu pieejamība, konkrēti soļi nevienlīdzības mazināšanai un citi, kas visi kopā sekmēs sabiedrības kopējo veiktspēju. Kā NAP 2027 pirmais stratēģiskais mērķis ir "Vienlīdzīgas iespējas ir svarīgākais sociālā taisnīguma elements ienākumu nevienlīdzības mazināšanai. Panāksim ikvienam līdzvērtīgas iespējas saņemt labu izglītību un kvalitatīvu veselības aprūpi, strādāt cienīgu darbu atbilstoši savām spējām un vēlmēm, augt un dzīvot drošā vidē un būt sociāli aizsargātam līdzvērtīgi visos Latvijas reģionos" (Saeima (2020). *Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. - 2027. gadam*. Apstiprināts ar 2020.gada 2.jūlija Latvijas Republikas Saeimas lēmumu, lpp. 12. <https://www.pkc.gov.lv/lv/nap2027>). Pirmo reizi Latvijas attīstības plānošanā atsevišķs rīcības virziens ir veltīts sociālajai iekļaušanai, rīcības virziena mērķi formulējot sekojoši: "Sociālais atbalsts ir individualizēts, uz cilvēku orientēts, un tas tiek piedāvāts katram, kam tas ir vai varētu būt visvairāk vajadzīgs" (Saeima (2020). *Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. - 2027. gadam*. Apstiprināts ar 2020.gada 2.jūlija Latvijas Republikas Saeimas lēmumu, lpp. 25. <https://www.pkc.gov.lv/lv/nap2027>). Ņemot vērā NAP2027 nosprausto apņemšanos tuvoties skandināvu sociālās labklājības valsts modelim no vienas puses, un augstas nabadzības un sociālās atstumtības rādītājus no otras, sociālās labklājības studiju virziena programmas un tajās sagatavotie profesionāli sniegs būtisku ieguldījumu Latvijas stratēģisko mērķu sasniegšanā un attīstības prioritāšu īstenošanā. Sociālās labklājības studiju virziena ieguldījums Latvijas stratēģisko mērķu sasniegšanā balstās sociālā darba misijā – veicināt sabiedrības un katra atsevišķā cilvēka labklājību, palīdzēt apmierināt visu cilvēku pamatvajadzības, īpašu uzmanību pievēršot to cilvēku vajadzībām un iespējām, kuri ir neaizsargāti, apspiesti un dzīvo nabadzībā, sekmēt sociālās pārmaiņas un veicināt sociālo taisnīgumu (National Association of Social Workers (2017). *Code of Ethics. Approved by the NASW Delegate Assembly*. Retrieved from: <https://www.socialworkers.org/About/Ethics/Code-of-Ethics>), kas ir saistoša arī profesionālo studiju programmu sociālajā darbā īstenošanā.

Sociālās labklājības studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu izveides sociālais pamatojums cieši saistīts arī ar profesionālo sociālo darbinieku trūkumu un daudzveidīgu sociālo problēmu izplatību. Latvija ir starp ES dalībvalstīm ar augstākajiem nabadzības un sociālās atstumtības rādītājiem – 2020. gadā ES vidēji 21,1%, Latvijā 27,3% (Eurostat (2020a). *Over 20% of EU population at risk of poverty or social exclusion in 2019*. Retrieved from: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/>), kā arī augstiem ienākumu nevienlīdzības rādītājiem – 2018. gadā Džini indekss ES vidēji 30,8, Latvijā 35,6 (Eurostat (2020b). *Gini coefficient of equivalised disposable income - EU-SILC survey*. Retrieved from: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?lang=en&dataset=ilc_di12). Pētījumi rāda, ka nabadzība un nevienlīdzība kavē sociālo kohēziju, iedzīvotāju savstarpējo uzticēšanos un uzticēšanos valdībai, un rezultātā cieš arī ekonomiskā izaugsme (Stiglitz, J. E. (2012). *The Price of Inequality*. New York, London: W. W. Norton & Company. United Nations Development Programme (2019). *Beyond income, beyond averages, beyond today: Inequalities in human development in the 21st century*. Human Development Report. New York: United Nations Development Programme. Retrieved from: <http://hdr.undp.org/en/content/human-development-report-2019>. Wilkinson, R. &

Pickett, K. (2010). *The Spirit Level: Why Greater Equality Makes Societies Stronger*. Bloomsbury Publishing). Nabadzība un ienākumu nevienlīdzība ir saistīta arī ar iespēju nevienlīdzību, rīcības spējas nevienlīdzību, izglītības un veselības nevienlīdzību, kā arī nevienlīdzību pieejā tehnoloģijām un prasmēs tās lietot. Jaunākie pētījumi arī demonstrē, ka nevienlīdzība sākas jau pirms piedzimšanas, un tās radītās grūtības akumulējas visā dzīves gaitā, iedarbojoties savstarpēji negatīvi pastiprinoši (United Nations Development Programme (2019). *Beyond income, beyond averages, beyond today: Inequalities in human development in the 21st century. Human Development Report*. New York: United Nations Development Programme. Retrieved from: <http://hdr.undp.org/en/content/human-development-report-2019>). Latvijā pastāv arī salīdzinoši zems atbalsts cilvēkiem krīzes situācijās un trūkumā - budžets sociālajai aizsardzībai 2018. gadā ES vidēji 19,2% no IKP, Latvijā 11,6% no IKP (Eurostat (2020c). *Government expenditure on social protection*. Retrieved from: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Government_expenditure_on_social_protection#Expenditure_on_.27social_protection.27). Saskaņā ar Labklājības ministrijas jaunāko pieejamo statistiku ar 2019. gadu, vairāk kā 109 000 Latvijas iedzīvotāju saņēma kādu no pašvaldību ienākumu testētiem pabalstiem, 45 564 personas saņēma maznodrošinātas personas statusu un 41 522 personas saņēma trūcīgas personas statusu (Labklājības Ministrija (2020). VALSTS STATISTIKAS PĀRSKATU KOPSAVILKUMS. *Pārskati par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību novada/republikas pilsētas pašvaldībā 2019.gadā*. Izgūts no: [Par 2019.gadu | Labklājības ministrija \(lm.gov.lv\)](http://lm.gov.lv)). Šiem cilvēkiem ir nepieciešama ne tikai materiālais atbalsts, bet arī sociālie pakalpojumi, ko nodrošina augsti profesionāli sociālie darbinieki, lai viņi spētu pārvarēt radušās dzīves grūtības un izkļūt no nabadzības. Ņemot vērā minimālo ienākumu sliekšņu nozīmīgu paaugstinājumu 2021. gadā, sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu saņēmēju skaits būtiski pieaugs. Sociālās labklājības studiju virziena programmās sagatavotie speciālisti ir nepieciešami gan tādēļ, lai rastu praktiskus risinājumus un sniegtu atbalstu grūtībās nonākušajiem Latvijas iedzīvotājiem, gan sniegtu būtisku ieguldījumu pierādījumos balstītas sociālās politikas veidošanā, gan sociālās labklājības izpētē, bez kuras nav iespējams īstenot labu pārvaldību un pierādījumos balstītas politikas izveidi un īstenošanu.

Latvijā ļoti aktuāls ir arī sociālā darba speciālistu nodrošinājums, kuri cita starpā var attīstīt arī jaunus sociālos pakalpojumus. Šobrīd ir gan nepietiekošs sociālo darbinieku skaits, gan ne visiem ir atbilstoša izglītība, kā to prasa Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums. Sociālos pakalpojumus sniedz 906 reģistrēti sociālo pakalpojumu sniedzēji, kas pārstāv pašvaldības (sociālais dienests, pašvaldības iestāde vai struktūrvienība), NVO sektoru, t.i., biedrības, nodibinājumi un to struktūrvienības, kā arī reliģiskas organizācijas, kā arī valsts un privātā sektora sociālo pakalpojumu sniedzēji (LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistra dati, uz 10.12.2020). Pašvaldību institūcijās vien sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību sniedz 7250 darbinieki, no tiem 2092 ir sociālie darbinieki (Labklājības Ministrija (2020). VALSTS STATISTIKAS PĀRSKATU KOPSAVILKUMS. *Pārskati par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību novada/republikas pilsētas pašvaldībā 2019.gadā*. Izgūts no: [Gada dati | Labklājības ministrija \(lm.gov.lv\)](http://lm.gov.lv)). Esošo darbinieku skaits pret iedzīvotāju skaitu daudzās pašvaldībās neatbilst prasībām – ir nepietiekošs. Saskaņā ar pētījuma "Ex-ante izvērtējums pašvaldību sociālo dienestu darbības efektivitātes novērtēšanai" (2017) datiem, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 10. pantā noteiktā sociālā darba speciālistu skaita norma (1:1000) ir sasniegta apmēram pusē aptaujāto pašvaldību. Visbiežāk Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma prasību ir izpildījuši Kurzemes un Latgales reģiona pašvaldības, kur saskaņā ar sociālo dienestu vadītāju sniegto informāciju normatīvā regulējuma prasība ir izpildīta 65-68% gadījumu. Retāk prasība ir izpildīta Rīgas reģiona pašvaldību sociālajos dienestos (BISS (2017). *Ex-ante izvērtējums pašvaldību sociālo dienestu darbības efektivitātes novērtēšanai*. Izgūts no: <http://petijumi.mk.gov.lv/node/2945>). Tātad ne visās pašvaldībās sociālie dienesti var nokomplektēt nepieciešamo darbinieku skaitu. Sociālo dienestu

personāla resursi ir nepietiekami - augsta darba slodze un personāla trūkums kopumā mazina darba kvalitāti, kā arī vairākas sociālā darba jomas nav iespējams attīstīt pietiekami – preventīvo sociālo darbu, sociālo darbu kopienā. Turklāt līdz šim pašvaldību sociālie dienesti bieži ir akcentējuši sociālās palīdzības sniegšanu un pietiekoši neizprot vai neattīsta sociālos pakalpojumus. Pētnieki izsaka priekšlikumu, ka par prioritāti jāizvirza sociālais darbs, nevis sociālā palīdzība (BISS (2017). *Ex-ante izvērtējums pašvaldību sociālo dienestu darbības efektivitātes novērtēšanai. Izgūts no: <http://petijumi.mk.gov.lv/node/2945>*). Tomēr to var paveikt, tikai mainoties izpratnei par sociālo dienestu lomu un sociālā darba lomu pašvaldībās, un tam ir nepieciešami jauni, mūsdienīgi izglītoti sociālās labklājības jomas darbinieki. Atbilstoši Labklājības Ministrijas izvirzītajiem sociālā darba jomas galvenajiem politikas rezultativajiem rādītājiem ir paredzēts, lai būtu vismaz 65,5% Sociālo dienestu, kuri izpilda Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības (SPSP) likumā noteikto normu par minimālo sociālā darba speciālistu skaitu. LU Sociālās labklājības studiju virziena programmās sagatavotie speciālisti palīdzēs sasniegt šo sociālā darba stratēģisko mērķi.

Raksturojot sociālā darba specialistu kvalifikāciju, atbilstoši sociālā darba jomas galvenajiem politikas rezultativajiem rādītājiem, 2019. gadā 90,67 % sociālajos dienestos strādājošajiem sociālā darba speciālistiem būtu jābūt ar SPSP likumā noteikto izglītību. Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam identificē situāciju, ka 2012.gadā tikai 75% no visiem sociālajos dienestos strādājošajiem sociālā darba speciālistiem bija atbilstoša izglītība - ieguvuši otrā līmeņa profesionālo augstāko vai akadēmisko izglītību sociālajā darbā vai karitatīvajā sociālajā darbā (Labklājības Ministrija (2013). *Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam. Ministru kabineta rīkojums Nr.652. Izgūts no: [Par Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādēm 2014.-2020.gadam \(likumi.lv\)](#)*). Situācija gadu gaitā uzlabojas, tomēr joprojām nav apmierinoša. LM Pārskatā par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību pašvaldībās 2019. gadā var redzēt, ka no 2092 sociālajiem darbiniekiem tikai 1369 bija atbilstoša izglītība: 1186 bija otrā līmeņa profesionālā augstākā vai akadēmisko izglītību sociālajā darbā vai karitatīvajā sociālajā darbā, 116 bija atbilstoša pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, bet pārējie 67 bija pirmā vai otrā līmeņa augstākās izglītības ieguves procesā. Par darbinieku kvalifikāciju, ko nodarbina NVO un privātā sektora sociālo pakalpojumu sniedzēji, datu trūkst.

Vajadzību pēc lielāka skaita sociālo darbinieku demonstrē arī grūtības nodrošināt pāreju uz sabiedrībā balstītiem pakalpojumiem. Līdz 2022. gadam Latvijā tiek realizēts sociālās aprūpes iestāžu deinstitutionalizācijas projekts – apmēram 1000 cilvēki katrā reģionā pametīs dzīvi institūcijās un ir paredzēts viņiem nodrošināt sociālos pakalpojumus ārpus institūcijām. Reālā situācija ir tāda, ka vēl 2020. sabiedrībā balstīti pakalpojumi ir ārkārtīgi trūkstoši. Piemēram, visā Latvijā bija tikai 25 grupu mājas (dzīvokļi), 5 pusceļa mājas un 2 specializētās darbnīcas (Labklājības Ministrija (2020). VALSTS STATISTIKAS PĀRSKATU KOPSAVILKUMS. *Pārskati par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību novada/republikas pilsētas pašvaldībā 2019.gadā. Izgūts no: [Gada dati | Labklājības ministrija \(lm.gov.lv\)](#)*). Ar patreiz esošo sociālā darba speciālistu skaitu ir nepietiekoši, lai attīstītu 21. gadsimta globālā sociālā darba prasībām atbilstošus sabiedrībā balstītus pakalpojumus cilvēkiem, kuriem neatkarīgas dzīves nodrošināšanai šāds atbalsts ir ārkārtīgi nepieciešams. Arī kriminālās justīcijas jomā ir virzība uz resocializāciju sodīšanas vietā un sociālās iekļaušanas pasākumu attīstīšanu, kas nozīmē nepieciešamību stiprināt sociālo darbu Valsts probācijas dienesta un ieslodzījuma vietu pārvaldes reģionālajās struktūrās. Piemēram, 2019. gadā ieslodzījuma vietās atradās 3414 ieslodzītie, vairāk kā 1500 ir atgriezušies sabiedrībā pēc soda izciešanas, bet Probācijas dienesta klientu skaits bija 17 787 (Ieslodzījuma vietu pārvalde. (2020). 2019. gada publiskais Pārskats. Rīga. Izgūts no: <https://www.ievp.gov.lv/lv/gada-publiskie-parskati>; Valsts probācijas dienests (2020). *Drošākais sabiedrībai. Publiskais pārskats 2019. Rīga. Izgūts no: <https://www.vpd.gov.lv/lv/media/82/download>*) (IeVP, 2018: VPD, 2018). Arī visiem šiem cilvēkiem ir nepieciešams atbalsts, lai viņi veiksmīgi iekļautos sabiedrībā un neradītu atkārtotus draudus

sabiedrības drošībai.

Tas nozīmē, ka jāstiprina sociālo pakalpojumu piedāvājums pašvaldībās un valsts institūcijās, kā arī jāstiprina cilvēkresursi pašvaldību sociālajos dienestos, valsts, nevalstiskā un privātā sektorā sociālās labklājības jomā. Valstī joprojām ir nepietiekošs skaits sociālo darbinieku, kas arī nosaka nepieciešamību stiprināt, turpināt un paplašināt sociālā darba studiju lauku.

Kā trešais būtiskais aspekts Sociālās labklājības studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu izveides un attīstības pamatojumā jāuzsver nepieciešamība attīstīt izcilību sociālās labklājības jomas izpētē un sociālā darba pētījumu attīstībā. Šis pamatojums balstās labas pārvaldības prasībās veidot pierādījumos balstītu politiku un praksi, kas nozīmē nepieciešamību sagatavot speciālistus, kas spēj veikt augstas kvalitātes izpēti. Kā arī šis pamatojums balstās sociālā darba globālās attīstības tendencē 21. gadsimtā veidot arvien ciešāku izglītības un prakses sasaisti ar pētniecību. Latvijas Universitāte ir viena no pirmajām augstskolām Latvijā, kurā jau dažus gadus pēc neatkarības atjaunošanas tika uzsāktas sociālā darba studijas. LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūtā ir attīstīti sociālās labklājības jomā nozīmīgi pētījumi (piem. sociālās ilgtspējas, nabadzības un nevienlīdzības mazināšanas izpēte valsts pētījumu programmā "Inovācija un ilgtspējīga attīstība: Latvijas pēckrīzes procesi globālā kontekstā (SUSTINNO)", sociālo pakalpojumu nodrošinājuma izpēte valsts pētījumu programmas "Dzīve ar COVID-19: Novērtējums par koronavīrusa izraisītās krīzes pārvarēšanu Latvijā un priekšlikumi sabiedrības noturībai nākotnē (CoLife)" ietvaros). Tomēr plaša, stabila un sistemātiska pētījumu bāze tieši sociālajā darbā Latvijā joprojām ir jāveido. Latvijas augstskolas, kuras īsteno sociālā darba studiju programmas un nevalstiskās organizācijas sniedz būtisku ieguldījumu profesijas attīstībā un sociālā darba speciālistu profesionālajā pilnveidē, tomēr netiek nodrošināta pietiekoša pētījumu loma sociālā darba profesijas attīstībā. Jāatzīmē, ka pētniecības elementi, piem. kritiska, reflektīva un pētnieciska domāšana (*research mindset*), ir svarīgi arī sociālā darba praksē. Arī sociālā darbinieka profesijas standartā un vadošā sociālā darbinieka profesijas standartā ir nostiprinātas ar pētniecību saistītās zināšanas, prasmes un kompetences, kas nosaka nepieciešamību tās attīstīt arī studiju virzienā iekļautajās programmās. Latvijas Universitātei ir visi priekšnosacījumi, lai mērķtiecīgi attīstītu sistemātisku, uz izcilību vērstu izpēti sociālajā darbā un sekmētu ciešāku pētniecības un studiju sasaisti.

Studiju programmu savstarpējās sasaistes novērtējums

Sociālās labklājības studiju virzienu veido divas programmas – profesionālā bakalaura studiju programma "Sociālais darbs" (kods 42762) un profesionālā maģistra studiju programma "Sociālais darbs" (kods 47762).

Profesionālā bakalaura studiju programmas apguves rezultātā students iegūst 2. līmeņa profesionālo augstāko izglītību, profesionālā bakalaura grādu sociālajā darbā un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju „Sociālais darbinieks”, kas nodrošina nepieciešamo zināšanu, prasmju un vērtību bāzi kvalificētai profesionālajai darbībai sociālā darba jomā mikro, mezo un makro līmeņos un tālākai izglītībai maģistra līmenī vai profesionālās pilnveidesursos.

Bakalaura studiju programmas saturs veidots, vadoties pēc 1) Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras 6. līmenim atbilstošiem mācīšanās rezultātiem; 2) sociālā darbinieka pienākumiem un uzdevumiem, zināšanām, prasmēm un kompetenci, ko nosaka Sociālā darbinieka profesijas standarts Latvijā; 3) ievērojot jaunākās tendences sociālā darba profesijā un izglītībā pasaulē. Latvijā, līdzīgi kā pamatā ES valstīs, bakalaura līmeņa izglītībā apgūst padziļinātas zināšanas par vispārīgo sociālo darbu (*generalist social work*), kas ietver sekojošo: sociālais darbinieks identificē un analizē indivīda, ģimenes, grupas, kopienas un sabiedrības sociālās problēmas, sekmē to prevenciju, sadarbībā ar klientu un citu profesiju pārstāvjiem tās risina, piesaistot vai radot atbilstošus resursus (finanšu, cilvēkresursu, organizāciju potenciālu u.c.); savā profesionālajā

darbībā īsteno sociālo taisnīgumu, sekmē klienta pašnoteikšanos; pārstāv klienta intereses; ievēro profesionālās ētikas normas, pastāvīgi pilnveido savu profesionālo kompetenci, kā arī sniedz ieguldījumu sociālā darba prakses un pētniecības attīstībā. Bakalaura studiju programmā studenti apgūst zināšanas par dažādiem sociālā darba prakses un pētniecības aspektiem, ieskaitot teoriju un principu kritisku izpratni, kā arī izpratni par sociālajiem procesiem, to ietekmi uz indivīdiem, grupām un kopienām, kā arī par dažādu līmeņu pārmaiņu veicināšanas iespējām. Programmas mērķis, uzdevumi un sasniegtie rezultāti ir vērsti uz to, lai studenti spētu īstenot profesionālās darbības pamatuzdevumus un pienākumus.

Profesionālā maģistra studiju programmas apguves rezultātā students iegūst profesionālo maģistra grādu sociālajā darbā un vadošā sociālā darbinieka Latvijas profesionālās kvalifikācijas 5. līmeni (Latvijā šobrīd pastāv tikai 5 profesionālās kvalifikācijas līmeņi).

Maģistra studiju programmas saturs veidots, vadoties pēc 1) Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras 7. līmenim atbilstošiem mācīšanās rezultātiem un 2) vadošā sociālā darbinieka pienākumiem un uzdevumiem, zināšanām, prasmēm un kompetenci, ko nosaka vadošā sociālā darbinieka profesijas standarts Latvijā; 3) ievērojot jaunākās tendences sociālā darba profesijā un izglītībā pasaulē. Studenti iegūst padziļināti specializētas zināšanas un izpratni sociālajā darbā, sociālās labklājības sistēmu darbībā, sociālajā politikā, sociālās labklājības pētniecībā, specializācijā kriminālās justīcijas sociālajā darbā un sociālajā darbā ar ģimeni ar bērniem. Studentiem ir kritiska izpratne par šo zinātnes apakšnozaru teorijām un jaunākajām zinātniskajām atziņām. Maģistra programmas absolventi spēj specializēti risināt problēmas, kritiski pielietot apgūtās teorijas un metodes problēmu risināšanā un pētniecībā, kā arī spēj integrēt dažādu jomu zināšanas. Programmas absolventi prot kritiski izvērtēt informācijas resursus, organizēt lietotājiem orientētas informācijas sistēmas, pieņemt lēmumus sarežģītās situācijās, piedāvājot radošus, inovatīvus risinājumus, radīt jaunas zināšanas. Programma nodrošina tiesības studēt trešajā studiju ciklā doktora studiju programmā, izstrādājot disertāciju Socioloģijas un sociālā darba nozarē.

Programmu saturs ir veidots, ne tikai ievērojot EKL līmeņu atšķirību raksturojumus un profesijas standarta specifiku katrā līmenī, bet arī ievērojot zināšanu pēctecības principu starp programmām. Vienlaicīgi maģistra programmas saturs veidots tā, lai varētu tikt uzņemti cilvēki, kuriem nav bakalaura grāds sociālajā darbā, bet pirmā augstākā izglītība iegūta citā jomā, taču ir praktiskā pieredze sociālās labklājības jomā. Tādēļ programmas saturs ietver arī vairākus vispārīgā sociālā darba jautājumus. Gan LU, gan RSU ilggadējā pieredze rāda, ka sociālā darba maģistratūras studenta profils būtiski atšķiras no citu jomu studējošo profila, kas parasti ir jauni cilvēki 24-27 gadu vecumā. Sociālo darbu maģistratūrā studē ļoti motivēti cilvēki dažādos dzīves cikla posmos, kuri pamatā jau strādā sociālās labklājības jomā un kuriem ir uzkrāta būtiska dzīves pieredze, kas ļauj studiju saturu apgūt ātri un efektīvi. Arī Lielbritānijā un daudzviet citur ir iespējams studēt sociālo darbu maģistra līmenī bez profesionālā sociālā bakalaura grāda.

Analīze par studiju programmu nozīmi un unikalitāti salīdzinājumā ar citām līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārvalstīs

Tālāk tiks aplūkots, kāda ir LU īstenoto bakalaura un maģistra programmu nozīme un unikalitāte, salīdzinājumā ar citām līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārvalstīs. Latvijā abu līmeņu programmas valsts augstskolās īsteno vēl tikai Rīgas Stradiņa universitāte un Liepājas Universitāte. Visām trīs augstskolām (LU, RSU, LiepU) bakalaura programmās studiju apjoms ir 160 kp. Maģistra līmenī studiju apjoma un satura atšķirības ir lielākas. RSU maģistra līmenī piedāvā divas studiju programmas 60p apjomā – “Sociālais darbs” un “Sociālais darbs ar bērniem un jauniešiem”, kas ir kopīga studiju programma ar Mykolas Romeris University (Lietuva). LiepU īstenotā profesionālā maģistra studiju programma “Sociālais darbs” ir 40kp apjomā. LU īsteno profesionālā maģistra studiju programmu “Sociālais darbs” divās formās – 80kp un 60kp apjomā. Valsts augstskolās vēl

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija īsteno profesionālā bakalaura studiju programmu "Sociālais darbs un sociālā rehabilitācija" (160kp), kas ir kopīga programma ar Siauliai University (Lietuva). No privātajām augstskolām karitatīvo sociālo darbu attīsta Latvijas Kristīgā akadēmija profesionālajā bakalaura studiju programmā "Karitatīvais sociālais darbs" (160kp), kā arī augstskola sociālās labklājības virzienā īsteno trīs profesionālās maģistra studiju programmas – "Karitatīvais sociālais darbs" (40 kp), "Supervīzija" (60kp) un "Sociālās uzņēmējdarbības vadība" (80kp). Abu līmeņu augstāko izglītību sociālās labklājības studiju virzienā piedāvā arī SIA Baltijas Starptautiskā akadēmija, kur bakalaura programmas apguve iespējama Rīgā, Daugavpilī, Jelgavā un Jēkabpilī, bet maģistra līmeņa programmas apguve iespējama Rīgā un Daugavpilī.

Kamēr LiepU piedāvātās programmas raksturo spēcīgs akcents uz pedagoģiju, RSU stiprā puse un unikālā iezīme ir sasaiste ar medicīnu, Latvijas Universitātē īstenotā Sociālās labklājības abu līmeņu studiju programmu nozīmi un unikalitāti raksturo akcents uz spēcīgu pētniecību – gan mācībspēku profesionālajā darbībā, gan ciešā studiju un pētniecības integrācijā, gan augsta līmeņa kvalitātē pētniecības kursu docēšanā studentiem un augstiem zinātniskā darba standartiem noslēguma darbos. Spēcīgu pētniecības bāzi nodrošina tas, ka studiju programmas tiek īstenotas LU Sociālo zinātņu fakultātē un ciešā sadarbībā ar socioloģijas studiju programmu mācībspēkiem, kā arī SZF Sociālo un politisko pētījumu institūts piedāvā spēcīgu platformu nacionālas nozīmes un starptautisku pētījumu projektu piesaistē un īstenošanā. Bakalaura programmas nozīmi un unikalitāti iezīmē arī ciešā sadarbība ar pašvaldībām un darba devējiem reģionos, kas ir iespējama, pateicoties LU Reģionālajam centram. Tas ļauj nodrošināt augsta līmeņa studijas tuvāk dzīvesvietai un sekmēt vienmērīgu reģionu attīstību, paaugstināt reģionu cilvēkkapitālu un sniegt ieguldījumu sociālo problēmu efektīvā risināšanā reģionos. Maģistra programmas nozīmi un unikalitāti raksturo specializācija kriminālās justīcijas jomā, kas šāda ir vienīgā Baltijā.

LU programmu salīdzinājumam ar sociālā darba programmām ārvalstīs izvēlētas Kopenhāgenas Universitātes Sociālā darba koledžas studiju programma sociālajā darbā (pirmā institūcija Dānijā, kura piedāvā studijas sociālajā darbā kopš 1937.gada), Gēteborgas Universitātes Sociālā darba departamenta piedāvātā studiju programma sociālajā darbā un Tartu Universitātes Sociālo zinātņu fakultātē piedāvātā studiju programma. Zviedrijas un Dānijas augstskolu studiju programmu mērogs ir grūti salīdzināms ar Latviju, jo katru gadu tiek uzņemti ap 200-300 sociālā darba studenti (Skandināvu labklājības valsts modelis paredz nozīmīgi lielāku uzmanību un izdevumus sociālās labklājības jomā, senas sociālā darba tradīcijas, daudzkārt lielāks iedzīvotāju skaits rada arī nepieciešamību pēc lielāka skaita sociālo darbinieku), tomēr studiju saturs un forma ir salīdzināmi. Šo augstskolu izvēle balstīta argumentos, ka tās pārstāv skandināvu sociālā darba un izglītības tradīcijas un NAP 2027 ir pamatota nepieciešamība doties skandināvu labklājības valsts modeļa virzienā, kā arī šīs augstskolas piedāvā augsta līmeņa izglītības kvalitāti. Igaunijā sociālekonomiskais stāvoklis un iedzīvotāju skaits ir tuvāks Latvijai, tāpat arī sociālā darba kā profesijas vēsture veidojusies līdzīgi. Ņemot vērā, ka Tartu universitāte ir starptautiskajos reitingos augstākā vietā, nekā Latvijas Universitāte, ir labs pamats salīdzināt studiju saturu un formu ar labākajiem Baltijas reģionā. Visās augstskolās tiek īstenotas gan bakalaura, gan maģistra līmeņa studijas sociālajā darbā. Tomēr Tartu Universitātē īstenotā bakalaura līmeņa programma "Informācijas sabiedrība un sociālā labklājība" ir starpdisciplināra, tā ļauj specializēties socioloģijā un informācijas zinātnē vai sociālajā darbā un sociālajā politikā. Studiju ilgums ir trīs gadi (180 ECTS) un izvēloties atbilstošu specializāciju, var iegūt 6. līmeņa profesionālo kvalifikāciju sociālajā darbā (atbilstoši Igaunijas standartam). Maģistra studiju ilgums visās augstskolās ir divi gadi (120 ECTS), bet Kopenhāgenas Universitāte piedāvā arī tālākizglītības programmu 60 ECTS apjomā. Tematiski studiju programmas ir līdzīgi organizētas, iekļaujot studiju kursus sociālā darba teorijās un metodēs, psiholoģijā, likumdošanā, saistītajās sociālajās zinātnēs un pētniecības metodēs, bet atšķirīga ir studiju organizācija. Būtiskā atšķirība ir, ka Kopenhāgenas Universitātē studiju programmas veido tikai 10 studiju kursi, Gēteborgas Universitātē 15 kursi, kā arī Tartu Universitātē

studijas ir organizētas apjomīgu studiju moduļu veidā. Tartu studiju organizācija ir līdzīgāka LU, jo līdzās apjomīgiem, integrētiem studiju moduļiem 12 ECTS vai 24 ECTS apjomā ir arī izvēles kursi 6 ECTS apjomā. Katra kursa ietvaros sadarbojas vairāki pasniedzēji un nozares speciālisti, nodrošinot integrētu un vispusīgu katra temata apguvi. Tā ir būtiskākā atšķirība ar LU studiju programmu, kuru atbilstoši Latvijā vispārpieņemtai praksei veido daudzi 3 – 6 ECTS apjoma studiju kursi. Varam pieņemt, ka tematiski integrētu un apjomīgāku kursu piedāvāšana palīdz studentiem iegūt dziļākas un aptverošākas zināšanas, izpratni un orientēšanās spēju kursa tematikā, tas varētu palīdzēt profesionālos jautājumus skatīt vairāku zinātņu kopsakarībās. Tas ļauj arī samazināt kārtojamo eksāmenu skaitu un veikt lielāka apjoma patstāvīgos darbus. Visās studiju programmās ir gan formāli organizēta studiju prakse, gan arī praktiski uzdevumi, institūciju apmeklējumi un izpētes uzdevumi. Studiju programmu salīdzinājuma rezultātā varam secināt, ka Latvijas Universitātes sociālās labklājības studiju virzienā īstenotās studiju programmas sociālajā darbā atbilst sociālā darba izglītības jomā Eiropā atzītu studiju programmu saturam un prakses organizācijai.

1.2. Studiju virziena mērķi un to atbilstība augstskolas/ koledžas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām un attīstības tendencēm.

1.2. Studiju virziena mērķu atbilstība LU stratēģiskās attīstības virzieniem

Sociālās labklājības studiju virziena misija ir attīstīt sociālo darbu kā profesiju un kā zinātnes nozari, veicinot sociālā taisnīguma principus, sociālo attīstību un iekļaujošu sabiedrību. Latvijas Universitātes (LU) Sociālās labklājības studiju virziena mērķi ir 1) nodrošināt starptautiski konkurētspējīgu izglītību sociālajā darbā un sagatavot radoši domājošus un augsti kvalificētus speciālistus, kuri spētu realizēt savu profesionālo un cilvēcisko potenciālu Latvijas, Eiropas Savienības (ES) un pasaules sabiedrībai un būtu konkurētspējīgi nacionālā un starptautiskā darba tirgū; 2) kļūt vienu vadošajiem pētniecības centriem Latvijā un Baltijā sociālās labklājības jomā un socioloģijas un sociālā darba zinātņu nozarē, stiprinot sinerģiju starp studijām un pētniecību.

Uzdevumi sociālās labklājības studiju virziena mērķu sasniegšanai:

- nodrošināt sociālās labklājības studiju zinātnisko pamatotību un atbilstību profesiju „Sociālais darbinieks” un “Vadošais sociālais darbinieks” standartiem un ievērojot globālos standartus sociālā darba izglītībā;
- veidot izcilībā, sadarbībā un zināšanu pārnēsē balstītu studiju vidi; attīstīt studentcentrētu pieeju un koleģiālu mijiedarbību studiju procesā, respektējot visu iesaistīto pušu cieņu, tiesības un intereses un sekmējot sociālā darba profesijas integritāti;
- turpināt pilnveidot studiju virzienā īstenoto studiju programmu organizāciju un saturu, regulāri sekojot aktualitātēm sociālā darba profesijas attīstībā gan Latvijā, gan starptautiski;
- nodrošināt sociālā darba vērtību un principu, zināšanu un prasmju apguvi un integrāciju studiju procesā, veicinot arī iespēju pilnveidot zināšanas, prasmes un kompetences profesionālajā praksē sadarbībā ar nozares profesionāļiem, citu universitāšu pasniedzējiem un studentiem, kā arī izmantojot pasniedzēju un studentu starptautisko mobilitāti;
- nodrošināt studentiem iespējas apgūt zināšanas, attīstīt prasmes un profesionālo kompetenci sociālo problēmu identificēšanā, izpētē un risināšanā; attīstīt kritiskās domāšanas prasmes un zinātnisku sabiedrības izpratni;
- attīstīt izcilību pētniecībā, veicinot programmā iesaistīto mācībspēku pētniecisko darbību, dalību nacionālajos un starptautiskos projektos, augsta līmeņa zinātnisku publikāciju izstrādi;

- veicināt programmā iesaistīto mācībspēku profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu, tai skaitā veicināt akadēmiskā personāla starptautisko mobilitāti un kvalifikācijas celšanu augstākās izglītības un pētniecības institūcijās ārpus Latvijas.

Sociālās labklājības studiju virziena mērķi atbilst un ir cieši saistīti ar Latvijas Universitātes misiju, vīziju un attīstības stratēģiju, kurā noteikts, ka LU attīstības mērķis ir kļūt par starptautiski atzītu Eiropas un pasaules nozīmes zinātnes universitāti. Virziens deva ieguldījumu sekojošu LU Attīstības stratēģijā 2016-2020 noteikto mērķu sasniegšanā:

1) Latvijas un ES darba tirgus prasībām atbilstošu cilvēkresursu sagatavošana:

1. Esošo studiju programmu satura pilnveide, sekmējot studējošo vispārlietojamo prasmju pilnveidi, tai skaitā stādu studiju darba formu ieviešanu, kas ietver tautsaimniecības problēmjautājumu un sabiedrības vajadzību analīzi, kā arī sekmē inovatīvu produktu izstrādei nepieciešamo prasmju apguvi: finanšu pratība, klientu vajadzību identificēšana, dizains, procesa vadība, risinājumu virzīšana tirgū;
2. Studiju piedāvājuma diversifikācija – darba tirgus pieprasījumam atbilstoši un starptautiski konkurētspējīgu jaunu studiju programmu izveide;
3. Zināšanu bāzes un inovāciju resursu paplašināšana, studiju programmu izstrādē un īstenošanā piesaistot darba devēju un profesionālo organizāciju partnerus;

2) Izglītības internacionalizācija:

1. Eiropas un pasaules augstākās izglītības attīstības procesu izpēte un iegūto atziņu, labās prakses ieviešana LU;
2. Atbalsts studējošo un akadēmiskā personālā mobilitātei, prakses ārzemēs studējošo karjeras izaugsmei;

3) Studiju darbības efektivitātes paaugstināšana:

1. Cilvēkresursu koncentrēšana, nodrošinot “kritisko masu” efektīva studiju procesa un pētniecības īstenošanai;

4) Akadēmiskā personāla ataudze un kapacitātes paaugstināšana.

LU Stratēģija 2027, kas tika pieņemta jau pēc šī ziņojuma sagatavošanas, balstās iepriekšējos gados sasniegtajā, akcentējot izcilību pētniecībā, starpdisciplināritāti, starptautisko atpazīstamību un izvirzot unikalitāti studiju piedāvājumā kā stratēģisku mērķi. Virziena mērķi iet kopsolī ar LU Stratēģijā 2027 nospraustajiem attīstības virzieniem un stratēģiskajiem mērķiem, arī akcentējot pētniecības attīstību sociālās labklājības jomā un socioloģijas un sociālā darba zinātņu nozarē, kā arī akcentējot spēcīgu, unikālu un konkurētspējīgu studiju piedāvājuma attīstību. Kā pētniecībā, tā studijās virziens mērķē uz internacionalizāciju un starptautiskas atpazīstamības veicināšanu, kas ir nozīmīga komponente arī LU stratēģijā 2027. Virziens dos ieguldījumu sekojošu LU Attīstības stratēģijā 2027 noteikto mērķu sasniegšanā:

- Universitāte kā starptautiski atzīts zinātnes centrs
 - Pētniecības izcilība; 1.2. Starpdisciplināra pētniecība; 1.3. Starptautiskā atpazīstamība.

Studiju virzienā “Sociālā labklājība” tiek nodrošināta uz izcilību vērsta zinātnisko rezultātu kvalitāte, kā arī veicināta starpdisciplināru sadarbības tīklu izveide un zināšanu apmaiņas aktivitātes. Virziens plāno intensificēt un dažādot LU pētnieku dalību starptautiskajos sadarbības tīklos un zinātniskajās aktivitātēs.

- Unikāls studiju piedāvājums un augsta absolventu konkurētspēja

2.1. Zinātnē un praksē balstītas studijas; 2.2. Starptautisks un starpdisciplinārs studiju piedāvājums;

2.3. Studentcentrēta un iekļaujoša pieeja.

Virziena programmas tiek īstenotas saskaņā ar LU mērķi, izmantojot studentcentrētu un iekļaujošu pieeju, attīstīt zinātnē un praksē balstītas studijas, kā arī būtiski paplašināt starptautisku un starpdisciplināru studiju piedāvājumu. Virziens dod būtisku ieguldījumu, sniedzot reģionālo piekļuvi augstākajai izglītībai.

- Universitātes darbība kā Latvijas izaugsmes pamats

3.1. Nacionālo vērtību saglabāšana, nostiprināšana un zinātnes radīšana; 3.2. Ilgtspējīgu vērtību radīšana un sabiedrības labbūtība; 3.3. Universitātes kā vērtības stiprināšana sabiedrībā; 3.4. Sekmīga zinātnes un tehnoloģiju pārnese.

Studiju virziens palīdz uzturēt, saglabāt un popularizēt uzkrātās intelektuālās vērtības un zinātnes sasniegumus. Virziens nozīmīgi paaugstina akadēmisko zināšanu vērtību sabiedrībā, pētniecībā un studijās risinot būtiskus sociālos izaicinājumus un nozīmīgi sekmējot ievainojamu sociālo grupu iekļaušanu sabiedrībā. Virziens paplašina studentu iesaisti inovāciju radīšanā. Virziens pilnībā atbalsta LU mērķi attīstīt atvērtās zinātnes pieeju, veicinot zinātnes infrastruktūras koplietošanu un zinātnes rezultātu pieejamību.

- Uz attīstību un izcilību orientēta personāla politika

4.1. Akadēmiskā un vispārējā personāla attīstība; 4.2. Akadēmiskā personāla izaugsme un atjaunotne.

Arī studiju virziena īstenošanā iesaistītie mācībspēki veido LU saimi, kas līdzdarbojas LU mērķu sasniegšanā. Virziena personāla politika iet kopsolī ar LU mērķi nodrošināt akadēmiskā un vispārējā personāla attīstību, izaugsmi un atjaunotni. Lai attīstītu un saglabātu talantus un padarītu akadēmisko karjeru pievilcīgāku, LU paplašinās akadēmiskā personāla karjeras iespējas, pilnveidos motivācijas sistēmu un ievieš to praksē.

- Zaļā domāšana, pievilcīga, ilgtspējīga universitātes vide un efektīvs administratīvais atbalsts

5.2. Inovatīva un digitāla studiju, pētniecības un darba vide; 5.3. Efektīva organizatoriskā pārvaldība un integrēta kvalitātes vadība.

Studiju virzienā, kopsolī ar LU, inovatīvas un pievilcīgas studiju, pētniecības un darba vides radīšana, efektīvs informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums, nepārtraukta kvalitātes vadības sistēmas pilnveide, uz cilvēku vērsta organizatoriskā pārvaldība un administratīvais atbalsts veicinās izcilību un studentu piesaisti.

- Iekļaujoša, uz sadarbību un inovācijām vērsta kultūra

6.1. Studentu un personāla labbūtība, vērtīborientēta un iekļaujoša kultūra; 6.2. Inovācijas, novatoriskumu un radošumu veicinoša domāšana un vide; 6.3. Internacionalizācija un atvērtība sadarbībai.

Studiju virzienā tiek attīstīta organizācijas kultūra, kas balstīta uz vērtībām, ētisku un vienlīdzīgu attieksmi, sadarbību, augstu darba un komunikācijas kultūru, izveidojot veselīgu un aktīvu dzīvesveidu atbalstošu vidi. Studiju virzienā tiek nodrošināta akadēmiskā godīguma un ētikas principu ievērošana studiju un pētniecības procesā, t.sk. ieviešot vienotu satura oriģinalitātes pārbaudes sistēmu.

Atbilstoši Latvijas prioritārajiem zinātnes virzieniem 2018.–2021. gadam, sociālās labklājības studiju virziena akadēmiskais personāls un studenti sniedz būtisku ieguldījumu pētniecībā 9. tēmā “Sabiedrības veselība, dzīves kvalitāte un nācīgas ilgtspēja”, kā arī 10. tēmā “Kritiskā domāšana, inovācija, konkurētspēja un globalizācija” un 11. tēmā “Letonika, diaspora un starpkultūru

komunikācija”, 12. tēmā “Cilvēks un tehnoloģijas, izglītības kvalitāte”. Šie virzieni ietverti arī kā Latvijas Universitātes prioritārie pētniecības virzieni. Sociālās labklājības studiju virziena programmu darbība veicina LU stratēģijā noteikto virzību zinātniskās izpētes, darba tirgus vajadzību apmierināšanas un starptautiskās sadarbības jomās.

Sociālās labklājības studiju virziena pamatojums atbilstoši sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām un attīstības tendencēm balstās sociālās labklājības jomas nozīmē Latvijas stratēģiskajā attīstībā. Kā tika minēts iepriekš, LIAS 2030 definē attīstības vīziju par Latviju kā plaukstošu aktīvu un atbildīgu pilsoņu valsti (Saeima. (2010). *Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam. Apstiprināts ar 2010.gada 10. jūnija Latvijas Republikas Saeimas lēmumu*. Pieejams

http://www.latvija2030.lv/upload/latvija2030_saeima.http://www.latvija2030.lv/upload/latvija2030_saeima.pdf), kas nozīmē arī virzību uz zemāku ienākumu nevienlīdzību un zemākiem nabadzības riska rādītājiem. Nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautu iedzīvotāju iesaiste darba tirgū un sociālās drošības sistēmas pakalpojumu uzlabošana ir noteikti kā prioritāri uzdevumi ieguldījumam cilvēkkapitālā. Savukārt reģionālā un pašvaldību griezumā svarīga ir kvalitatīva dzīves vide un sociālās iekļaušanās veicināšana, kā arī pieejami pakalpojumi visā Latvijas teritorijā (turpat). Arī NAP 2027 kā viens no galvenajiem pārmaiņu un izaugsmes virzieniem minēta dzīves kvalitāte, kas ietver vispārējās labklājības un ikviena Latvijas iedzīvotāja iespēju pieaugumu (Saeima, (2020). *Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027. gadam. Apstiprināts ar 2020.gada 2.jūlija Latvijas Republikas Saeimas lēmumu*. Pieejams <https://www.pkc.gov.lv/lv/nap2027>). Sociālā iekļaušana ir kļuvusi par svarīgu stratēģisku mērķi, uzsverot, ka nepieciešams sniegt tādu sociālo atbalstu, kas “ir individualizēts, uz cilvēku orientēts, un tas tiek piedāvāts katram, kam tas ir vai varētu būt visvairāk vajadzīgs”(Saeima, 2020, 25. lpp.). To var nodrošināt augsti kvalificēti sociālās labklājības jomas sociālie darbinieki, kas izprot, pārzina, spēj un prot risināt sabiedrības sociālās problēmas atbilstoši jaunākajām zinātnes atziņām, sociāli ekonomiskajām iespējām un to dara profesionāli, kā autonomi, kritiski domājoši sociālie darbinieki. To nodrošina LU SZF apgūstamās zināšanas, prasmes un kompetences. Tikai tādi darbinieki spēj elastīgi atbildēt uz mainīgajām sabiedrības prasībām un veikt savus uzdevumus gan publiskajā, gan privātajā un nevalstiskajā sektorā. Ņemot vērā NAP 2027 nosprausto apņemšanos tuvoties skandināvu sociālās labklājības valsts modelim no vienas puses, un augstas nabadzības un sociālās atstumtības rādītājus no otras, sociālās labklājības studiju virziena programmas un tajās sagatavotie profesionāļi sniedz būtisku ieguldījumu Latvijas stratēģisko mērķu sasniegšanā un attīstības prioritāšu īstenošanā. Sociālās labklājības studiju virziena ieguldījums Latvijas stratēģisko mērķu sasniegšanā balstās sociālā darba misijā – veicināt sabiedrības un katra atsevišķā cilvēka labklājību, palīdzēt apmierināt visu cilvēku pamatvajadzības, īpašu uzmanību pievēršot to cilvēku vajadzībām un iespējām, kuri ir neaizsargāti, apspiesti un dzīvo nabadzībā, sekmēt sociālās pārmaiņas un veicināt sociālo taisnīgumu (*National Association of Social Workers (2017). Code of Ethics. Approved by the NASW Delegate Assembly. Retrieved from: https://www.socialworkers.org/About/Ethics/Code-of-Ethics*), kas ir saistoša arī profesionālo studiju programmu sociālajā darbā īstenošanā.

Sociālās labklājības studiju virziena programmu nepieciešamība tautsaimniecības vajadzībām balstās arī „Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam”, kurās izvirzītais mērķis ir radīt vienotu sistēmu, kura nodrošina atbalstu iedzīvotājiem sociālo problēmu mazināšanā. Pamatnostādnēs noteikti divi rīcības virzieni – 1) sociālā darba kvalitātes pilnveidošana, pieejamības nodrošināšana un efektivitātes paaugstināšana; 2) ilgtspējīga sociālā darba nozares attīstība. „Profesionālā sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam” norādīts, ka sociālajos dienestos nodarbināto sociālā darba speciālistu skaits un kvalifikācija neatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un ka ir nepietiekami attīstīts sadarbības modelis starp sociālajiem darbiniekiem un starp klienta sociālo problēmu risināšanā iesaistītajām

institūcijām. Tāpēc profesionāli sociālie darbinieki tiek pieprasīti gan valsts un pašvaldību, gan privātā un nevalstiskā sektora iestādēs un organizācijās. Kaut arī Pamatnostādnēs noteiktās aktivitātes ir vērstas galvenokārt, lai atbalstītu pašvaldību sociālajos dienestos strādājošos sociālos darbiniekus, nodrošinot sociālo darbinieku supervīzijas un profesionālo pilnveidi, LU SZF redz savu potenciālu un ieguldījumu sociālo darbinieku izglītošanā, sociālā darba kvalitātes pilnveidošanā un ilgtspējīgā sociālā darba nozares attīstībā.

1.3. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem, ietverot skaidrojumus, kā augstskola/ koledža plāno novērst/ uzlabot vājās puses, izvairīties no draudiem, izmantot iespējas u.c. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu. Ja attīstības plāns nav izstrādāts vai mērķi/ uzdevumi noteikti īsākam laika periodam, sniegt informāciju par studiju virziena attīstības plāna izstrādi nākamajam periodam.

1.3. Studiju virziena SVID analīze

7. tabula. Sociālās labklājības studiju virziena SVID

Stiprās puses	Vājās puses
LU Sociālās labklājības studiju virzienam ir ilggadīga pieredze bakalaura un maģistra līmeņa studiju programmu īstenošanā, kā arī doktora studiju līmeņa īstenošanā zinātnes nozarē “Socioloģija un sociālais darbs”, kas iekļauta studiju virzienā “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija”	LU sociālās labklājības studiju virziena studiju kvalitāte un izcilība pētniecībā vēl ir ceļā uz atpazīstamību Eiropas un Baltijas izglītības un zinātnes telpā
LU Sociālās labklājības studiju virziena programmu absolventu nodarbinātības augstie rādītāji un pozitīvas darba devēju atsauksmes, viņu vēlme pieņemt darbā sociālā darba programmu absolventus	Budžeta vietu ierobežotais skaits un ierobežotas iespējas maksas studentu piesaistei, jo sociālo darbinieku atalgojums nenodrošina studiju kredīta atmaksas iespējas. Motivētiem studentiem, kuri paši audzina bērnus, bankas dažkārt vispār neizsniedz studiju kredītus
LU Sociālās labklājības studiju virziena programmu realizācijā ir iesaistīts augsti kvalificēts un starptautiski atpazīstams akadēmiskais personāls	Nepietiekama mācību metodiskās literatūras pieejamība valsts valodā, kas apgrūtina studiju darbu bakalaura līmeņa studentiem, sevišķi LU filiālēs

Regulāra un sistemātiska Sociālās labklājības studiju virziena programmu īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācijas pilnveide, izaugsme un akadēmiskā personāla ataudze	Studentu noslogojums pamata darbā kavē pilnvērtīgi izmantot starptautiskās mobilitātes iespējas un piedalīšanos starptautiskās studentu apmaiņas programmas Erasmus īstenošanā
LU Sociālās labklājības studiju virziena mācībspēki piedalās starptautiskos un nacionālos pētnieciskajos projektos	LU Sociālās labklājības studiju virziena mācībspēku rezultivitātes ziņā atšķirīgā iesaiste pētniecībā
LU Sociālās labklājības studiju virzienā tiek īstenota sadarbība ar starptautiski atzītiem sociālā darba profesoriem un veidots sadarbības tīkls dažādu līmeņu studiju atbalstam. Ir izveidota starptautiskā sadarbība ar septiņām ES valstu augstskolām par maģistra programmas izveidi un realizāciju Sociālajā darbā kriminālās justīcijas jomā	Nepietiekams studiju programmā pamatdarbā nodarbinātā akadēmiskā personāla skaits ar kvalifikāciju sociālajā darbā, kas ierobežo studiju programmas piedāvājuma dažādošanu, mūžizglītības attīstību, pētniecības projektu izstrādi un līdzdalību starptautiskos projektos.
Veiksmīgā studiju programmu darba organizācija, kas ļauj strādājošiem sociālajiem darbiniekiem veiksmīgi apvienot studijas ar saviem tiešajiem darba pienākumiem	Neatbilstība starp profesiju klasifikatoru un zinātnes nozaru klasifikatoru apgrūtina profesionālās identitātes un integritātes veidošanu, kā arī tieši ar sociālo darbu identificējamās augsta līmeņa pētniecības attīstību. Nav akadēmiskā personāla ar doktora grādu tieši sociālajā darbā un Latvijā arī līdz šim nebija iespējams šādu grādu iegūt. Tikai nesen sociālais darbs zinātņu klasifikatorā ir ietverts kopā ar socioloģiju (veidojot Socioloģijas un sociālā darba nozari)
Studiju programmu daudzveidīgais saturs, kas tiek realizēts arī sadarbībā ar citiem LU SZF īstenojamiem studiju virzieniem. Fokuss uz sociālā darba teorijas un prakses saistības stiprināšanu, praktiskiem piemēriem un uzdevumiem studiju procesā, daudzveidīgu studiju metožu izmantojums.	Nepietiekami izmantotas mūžizglītības programmu iespējas Sociālās labklājības virzienā LU SZF

Nelielais studentu skaits grupās, kas ļauj īstenot individuālo pieeju studiju procesā. Šāda individualizēta pieeja ļauj arī studentiem savstarpēji dalīties profesionālajā pieredzē un rezultātā iegūt gan dziļākas, gan plašākas zināšanas, ko atvieglo arī dažādu interaktīvu metožu pielietojums

Maģistra līmeņa studiju pilnu potenciālu kavē realizēt atsevišķu darba dēvēju izpratnes trūkums par maģistra līmeņa izglītības nozīmi profesionālā sociālā darba attīstībā. Pat dienestu vadītājiem daudziem pašiem ir tikai bakalaura līmeņa izglītība, kas sekmē bailes no konkurences un kavē plašāku, starptautiskā pieredzē balstītu skatījumu uz profesijas attīstību Latvijā.

Veiksmīgi izveidota pasniedzēju komanda, kas ietver akadēmiskos docētājus un augsta līmeņa praktiķus, tādējādi nodrošinot tik nozīmīgo teorijas un prakses apvienojumu

Profesionālo iemaņu apgūšana ciešā sadarbībā ar ieinteresētiem darba devējiem (piemēram, Valsts Probācijas dienestu) un veiksmīga sadarbība ar prakses vietām – sociālo pakalpojumu sniedzējiem un profesionālajām organizācijām

LU Sociālās labklājības virziena studiju programmu realizācijai radītie optimālie darba apstākļi, pateicoties fakultātes materiāli tehniskajam un informatīvajam nodrošinājumam (datorklases, bibliotēka, mūsdienu tehnoloģijas uzskates materiālu izmantošanai, E-vides izmantošanas augstais līmenis)

LU Sociālās labklājības virziena mācībspēki un pētnieki ir pietiekoši atpazīstami sabiedrībā, sniedz komentārus medijiem un ekspertīzes pakalpojumus par sabiedrībai nozīmīgiem un aktuāliem sociālajiem jautājumiem un sociālo politiku

<p>LU Reģionālā centra bāze sociālā darba programmu attīstībai tuvāk studentu dzīvesvietām, atbilstot uz reģionu vajadzībām pēc augsti kvalificētiem sociālajiem darbiniekiem</p>	
Iespējas	Draudi
<p>Piesaistīt LU Sociālās labklājības virziena studiju programmām jaunus un perspektīvus mācībspēkus, stiprinot mācībspēku īpatsvaru ar sociālā darbinieka kvalifikāciju un doktora grādu</p>	<p>Latvijas augstākās izglītības politika, kas nenovērtē sociālo un humanitāro zinātņu programmu lomu valsts attīstībā un tādēļ to nepietiekoši finansē, bet pārfinansē zinātnes, tehnoloģijas, inženierzinātnes un matemātikas (STEM) studiju programmas, kur jau tagad nespēj aizpildīt budžeta vietas</p>
<p>Labas akadēmiskās un profesionālās karjeras iespējas LU Sociālās labklājības virziena studiju programmu mācībspēkiem</p>	<p>Potenciālo studentu vispārējās vidējās izglītības kvalitātes jūtams kritums valsts vispārējās izglītības problēmu un nevienmērīgās attīstības dēļ pieaugošas plaisas starp dažādu skolu beidzēju sagatavotību, sevišķi pilsētu un lauku skolu griezumā</p>
<p>Labas akadēmiskās un profesionālās pilnveides iespējas LU Sociālās labklājības virziena studiju programmu mācībspēkiem, tai skaitā labas iespējas attīstīt starptautisko mobilitāti</p>	<p>Potenciālo studentu un studentu skaita samazināšanās dēļ ekonomiskās migrācijas, iedzīvotāju nepietiekamās maksātspējas un valsts subsidētās augstākās izglītības iespēju pieauguma Eiropā, tostarp citās Baltijas valstīs</p>
<p>Mūžizglītības un profesionālās pilnveides programmu attīstīšana, tostarp plašāk izmantojot LU Reģionālā centra iespējas</p>	<p>Nepietiekošs valsts finansējums sociāli nozīmīgu jautājumu izpētei un sociālās labklājības studiju virziena programmu attīstībai</p>
<p>Ārvalstu mācībspēku ilglaicīga iesaiste LU Sociālās labklājības virziena studiju programmu īstenošanā</p>	<p>Nepietiekošā valsts finansējuma dēļ neadekvāta darba samaksa mācībspēkiem, kas apgrūtina jaunu mācībspēku iesaisti gan pamata darbā, gan augsta līmeņa praktiķu iesaisti uz līguma pamata programmu īstenošanā</p>

Starptautiskās sadarbības iespēju
stiprināšana un attīstīšana kā
pētniecībā, tāizglītībā, tostarp studiju
programmu veidošana sadarbībā ar
citu Eiropas valstu universitātēm

Studiju satura attīstīšana angļu
valodā un ārvalstu studentu piesaiste
LU Sociālās labklājības virziena
studiju programmām

Paplašināt iesaisti nacionālu un
starptautisku pētniecības projektu
piesaistē un īstenošanā Sociālās
labklājības virzienā

Aktīvāk izmantot LU plašās un
daudzveidīgās infrastruktūras
iespējas Sociālās labklājības studiju
virziena akadēmiskā un vispārējā
personāla sadarbības un studiju
organizācijas pilnveidei

Laikā kopš sociālā darba programmu pēdējās akreditācijas un kopš Sociālās labklājības studiju virziena apstiprināšanas ir notikušas būtiskas transformācijas, kas plašāk tiks aplūkotas tam atvēlētajā sadaļā, tomēr ir būtiskas arī pie SVID analīzes – dažus gadus profesionālā bakalaura studiju programmā “Sociālais darbs” nebija valsts finansētu budžeta vietu un neizdevās piesaistīt pietiekošu skaitu maksātspējīgu studentu, kādēļ programmas īstenošana tika īslaicīgi pārtraukta, kas radīja nopietnu draudu programmas pastāvēšanai ilgtermiņā. 2018. gadā, atbildot Reģionālā centra uzaicinājumam un pašvaldību pieprasījumam, tika akreditētas LU filiāles kā programmas īstenošanas vieta un kopš 2019. gada tiek uzņemti studenti nepilna laika klātienes studijās LU Reģionālā centra filiālēs un sekmīgi īstenotas studijas. Mērķtiecīgas LU, fakultātes un virziena vadības darbības rezultātā 2020. gadā tika piešķirtas vēl 10 budžeta vietas (2021. gadā vēl 12) un atjaunota studentu uzņemšana un programmas īstenošana Rīgā (drauda pārvēršana par iespēju). Neapšaubāmi, pie strauji augoša studentu skaita (iespēja) un nedrošas finansiālā stāvokļa (vājā vieta, jo filiālēs ir tikai maksas studenti, studiju maksa ir relatīvi zema un pastāv izaicinājums sabalansēt izdevumus, bet tās celšana var būt neatbilstoša reģionu iedzīvotāju ienākumiem un maksātspējai), ir ļoti grūti strauji palielināt un nostabilizēt mācībspēku sastāvu. Var teikt, ka šobrīd reģionos pieprasījums pēc sociālā darba studijām, kā arī nepieciešamība pēc sociālā darba profesionālās pilnveides (divas iespējas) ir lielāka, nekā LU spēj nodrošināt.

Analizējot šī brīža iespējas un vājās vietas, jāatskatās arī uz citiem būtiskiem notikumiem kopš iepriekšējās akreditācijas. Vēl 2012. gadā tika akreditēta otrā līmeņa divgadīgā studiju programma, kura atbilstoši starptautisko vērtētāju rekomendācijām tika veiksmīgi attīstīta par maģistra līmeņa studiju programmu (akreditēta 2014. gadā), kas stabili un ar labiem panākumiem ir strādājusi un ļāvusi arī saglabāt mācībspēku kodolu laikā, kamēr bakalaura programmas pastāvēšana bija apdraudēta. Kaut arī LU nav atsevišķa sociālā darba doktora studiju programma, mācībspēki ir attīstījuši starptautisko sadarbību ar Ziemeļvalstu un Baltijas doktorantūras skolu tīklu. Šajā laika periodā jau divas reizes tīkla vasaras skolas ir notikušas Rīgā. Tas apliecina LU sociālās labklājības studiju virziena docētāju augsto kvalifikāciju un stiprina LU starptautisko atpazīstamību un iesaisti

augsta līmeņa sociālā darba izglītības tīklojumos, kas ir potenciāla iespēja attīstīt ciešāku starptautisko sadarbību nākošajā akreditācijas periodā.

Visbūtiskākais izaicinājums (kas reizē ir gan iespēja, gan vājā vieta) ir jaunu un talantīgu mācībspēku ar sociālā darbinieka kvalifikāciju piesaiste, lai attīstītu un stiprinātu mācībspēku sastāvu, programmu saturu un pētniecības izcilību. Nozares praktiķi neraujas uz darbu universitātē, kas ir salīdzinoši zemu apmaksāts augsti kvalificētiem nozares profesionāļiem, bet pārāk grūts un neizpildāms tiem, kuriem darbs augstskolā pat šķistu finansiāli uzrunājošs. Šobrīd pēc ilgu gadu mērķtiecīga darba divas zinātniskās asistentes ar maģistra grādu sociālajā darbā tiek aktīvi iesaistītas sociālās labklājības studiju virziena programmu īstenošanā un tuvojas doktora disertācijas noslēguma fāzei, tādēļ jau nākošajā akreditācijas periodā plānojam, ka programmu īstenošanai būs piesaistīti divi vēlēti mācībspēki ar doktora grādu socioloģijas un sociālā daba nozarē un sociālā darba maģistra līmeņa profesionālo kvalifikāciju. Notiek arī aktīvs darbs ar sociālās labklājības jomas profesionāļu iesaisti studiju īstenošanā.

Nākošais būtiskais izaicinājums ir nacionālā un starptautiskā zinātnes finansējuma piesaiste pētniecības izcilības stiprināšanai un attīstībai (kas reizē ir gan līdz šim nepietiekoši izmantota iespēja, gan vājā vieta). Latvijā nav spēcīga izcilības centra sociālā darba pētījumu jomā un LU kā zinātnes universitātē ir visas iespējas attīstīt izcilību pētniecībā sociālajā darbā. Iespējas jau šobrīd nodrošina spēcīgā pētniecība socioloģijā, ar specializāciju sociālās politikas, sociālās drošības, sociālo pakalpojumu, aktīvās novecošanas un kriminālās justīcijas izpētē. Iespējas atkal kavē realizēt esošo mācībspēku un vadošo pētnieku pārslodze (vājā vieta), kas būtu risināms ar jaunu mācībspēku un pētnieku piesaisti. Viens no risinājumiem arī ierobežotu finansiālu resursu apstākļos ir jomas profesionāļu un izcilo maģistrantu iesaiste doktorantūras studijās, lai stiprinātu augsta līmeņa pētniecisko kapacitāti un nodrošinātu akadēmiskā personāla atjaunotni un stiprinātu cilvēkresursu kapacitāti.

Problemātisks un sevišķi maģistra līmeņa studiju pilna potenciāla īstenošanu kavējošs faktors ir pietiekoši daudzu darba dēvēju un sociālo darbinieku izpratnes trūkums par maģistra līmeņa izglītības nozīmi profesionālā sociālā darba attīstībā. Tas atklājās gan sociālā darba profesijas standarta izstrādes darba grupā, kur piedalījās LU mācībspēki, gan diskusijās ar darba devējiem un nozares organizācijām. Pat daudziem dienestu vadītājiem ir tikai bakalaura līmeņa izglītība, kas diemžēl sekmē bailes no konkurences un kavē plašāku, starptautiskā pieredzē balstītu skatījumu uz profesijas attīstību Latvijā. Latvijā sociālā darba profesijā strādājošiem ir salīdzinoši nepilnīga izpratne par to, ka starptautiskā praksē sociālā darba specializācijas parasti apgūst maģistra līmeni (piem., ASV, Lielbritānijā), Somijā maģistra grāds tiek uzskatīts par normu sociālā darba profesijā. Sociālā darba attīstības pamatnostādņēs un ex-ante novērtējuma pētījumā tika norādīts, ka Latvijā sociālajos dienestos pārāk liela vērība pievērsta sociālās palīdzības sniegšanai, nevis sociālajam darbam un augsta līmeņa sociālajiem pakalpojumiem. Ir nepieciešams šo situāciju mainīt. LU sociālās labklājības studiju virziena vadībai un mācībspēkiem jāveic apjomīgs skaidrojošs darbs un aktīva iesaiste diskusijās par sociālā darba profesijas attīstību Latvijā, jāpiedalās nākošajā perioda sociālā darba pamatnostādņu veidošanā, lai tās orientētu uz globālo standartu sociālā darba izglītībā un tām profesijas attīstības tendencēm, ko iezīmē Starptautiskā sociālā darba asociācija.

Sociālās labklājības studiju virziena attīstības plāns

Sociālās labklājības studiju virziena attīstības plāns ir izstrādāts, balstoties uz studiju virziena attīstības mērķiem un uzdevumiem. Nākošajā akreditācijas periodā būtiskākie attīstības uzdevumi ir saistīti ar 1) studiju programmu attīstību; 2) profesionālās pilnveides programmu izveidi un attīstību; 3) personāla ataudzi un profesionālo pilnveidi; 4) pētniecības izcilības stiprināšanu un 5) starptautiskās sadarbības attīstīšanu gan studiju, gan pētniecības jomās. Virziena attīstības plāns vērtējams kā atbilstīgs virziena attīstības mērķiem un ir reāli izpildāms. Studiju virziena attīstības

plānu sk. 4. pielikumā.

Virziena attīstības plāna izstrādes process vērtējams kā efektīvs un atbilstīgs LU normatīviem. Attīstības plāna izstrādes procesā vadošā atbildība ir Sociālās labklājības studiju virziena vadītājam un attīstības plāna izstrāde notiek sadarbībā studiju virzienā īstenoto programmu direktoriem, iesaistot studiju virziena padomi un programmu īstenošanā iesaistītos mācībspēkus, ko veido gan akadēmiskais personāls, gan nozares profesionāļi, kuri pārstāv gan nozares profesionālās organizācijas, gan darba devējus. Sociālās labklājības studiju virziena attīstības plānu apstiprina studiju virziena Padomē. Virziena attīstības plāns kopumā tiek pārskatīts kopā ar virziena attīstības mērķiem īpaši šim nolūkam sasauktā programmas mācībspēku kopsapulcē reizi akadēmiskajā gadā, parasti sasaistē ar iekšējās kvalitātes vadības pasākumiem. Studiju virziena attīstības plāna izpilde tiek kontrolēta arī studiju virziena padomes sēdēs, kur, balstoties uz programmu direktoru ieteikumiem, tiek formulēti labojumi un papildinājumi attīstības plānā.

1.4. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra, tās efektivitātes analīze un novērtējums, tajā skaitā studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem, augstskolas/ koledžas administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums.

1.4. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības struktūra

Koleģiālā atbildība studiju virziena pārvaldībā ir LU lēmēj institūcijām – Senātam, LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijai (kuru vada prorektori), fakultāšu domēm un Studiju virzienu padomēm, kuras vērtē studiju kvalitāti un lemj par pasākumiem studiju kvalitātes nodrošināšanai.

LU vadība ir atbildīga par studiju kvalitātes vadības sistēmas funkcionēšanu, rezultātu pārvaldības, procesa uzraudzības un auditu nodrošināšanu.

Atbildība par studiju virziena un tā ietvaros īstenoto studiju programmu kvalitāti ir studiju virziena vadītājam un dekānam, studiju programmu direktoriem, kā arī apakšprogrammu vadītājiem.

Katrs mācībspēks ir atbildīgs par docētā kursa satura un īstenošanas kvalitāti, pētniecisko darbību un profesionālo pilnveidi.

Studējošo atbildība ir noteikta viņu tiesībās un pienākumos sekmēt LU mērķu īstenošanu un izcilību studijās, piedaloties LU koleģiālajās institūcijās un regulāri izsakot savu viedokli studējošo aptaujās.

7. attēls LU Studiju virziena un tajā ietilpstošo studiju programmu pārvaldības shēma (pielikumā).

Katrai LU studiju programmai ir **studiju programmas direktors**, kurš vada šīs studiju programmas izstrādi un īstenošanu. Studiju programmas direktoru pēc tās fakultātes domes, kas pārstāv atbilstošo zinātnes nozari, priekšlikuma apstiprina Senāts. Ja studiju programma aptver vairākas apakšprogrammas, ar fakultātes domes lēmumu katrā apakšprogrammā var apstiprināt apakšprogrammas vadītāju. Studiju programmas direktors ir atbilstošās nozares studiju virziena padomes loceklis un savu darbību saskaņo ar to. Studiju programmas direktors ir atbildīgs dekānam, studiju virziena vadītājam, studiju virziena padomei, fakultātes domei, prorektoram, un rektoram. Studiju programmas direktora pienākumi noteikti Noteikumos par Latvijas Universitātes studiju programmu direktoru. Studiju programmas direktora kompetencē ir nodrošināt studiju programmas satura atbilstību normatīvajiem aktiem, un studiju programmas pilnveidi, t.sk. studiju

programmu izmaiņu izstrādāšanu, atbilstoši nozares un darba tirgus tendencēm, kā arī ievērojot iesaistīto pušu vajadzības. Studiju programmas direktora pienākumu vidū ir arī sadarbības nodrošināšana ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un citu LU studiju programmu direktoriem studiju satura koordinēšanas un pieredzes apmaiņas jautājumos, kā arī ar darba devējiem un prakses vietām studiju satura jautājumos, lai nodrošinātu nodarbinātības prasībām atbilstošu studiju rezultātus.

Studiju virziena vadītāja kompetencē ir viena studiju virziena studiju programmu pārraudzība, studiju virziena atbilstības LU Attīstības stratēģijai, aktualitātes un attīstības nodrošināšana, kā arī virzienā esošo studiju programmu koordinētas vadības un sadarbības īstenošana. Studiju virziena vadītāji sadarbībā ar studiju programmu direktoriem un LU Reģionālā centra direktoru, gadījumos, kad studiju virzienā iekļautās programmas tiek īstenotas LU filiālēs, nodrošina studiju virziena tajā iekļauto studiju programmu pārskatīšanu, kā arī attīstības plānošanu un īstenošanu. Studiju virziena vadītāji organizē studiju virziena padomju darbu, kā arī regulāri organizē ikgadējā Studiju virziena pārskata izstrādi un virzīšanu izskatīšanai un apstiprināšanai studiju virziena padomē un Fakultātes domē. Studiju virziena vadītāji sadarbībā ar virzienā iekļauto studiju programmu direktoriem un LU Studiju departamentu nodrošina studiju virziena akreditāciju un pārrakreditāciju. Studiju virziena vadītājs var būt fakultātes dekāns, nodaļas vadītājs vai virzienā iekļautās studiju programmas direktors. Virziena vadītājus pēc LU Studiju departamenta priekšlikuma vai fakultātes domes lēmuma, ar rīkojumu apstiprina LU rektors.

Studiju virziena padomes pārrauga vienam studiju virzienam atbilstošās visu līmeņu akadēmiskās, profesionālās un doktora studiju programmas. Studiju virziena padomē darbojas studiju virziena vadītājs, visi studiju virzienam atbilstošie studiju programmu direktori, atbilstošās programmās studējošo pārstāvji (ne mazāk kā 20% no studiju virziena padomes sastāva, sekmējot visu līmeņu studiju programmu pārstāvniecību, kā arī iespējami lielāku studiju programmu skaita pārstāvniecību, kandidatūras izvirza studējošo pašpārvalde), darba devēju un studiju virziena sadarbības partneru pārstāvji (kandidatūras ierosina struktūrvienību vadītāji, virzienu vadītāji, studiju programmu direktori un apakšprogrammu vadītāji). Studiju virziena padomes sastāvu var papildināt ar studiju virziena programmu absolventiem, kas nav iesaistīti studiju virziena īstenošanā, kā arī ar nozares profesoriem, asociētajiem profesoriem un citiem kvalificētiem speciālistiem (kandidatūras ierosina struktūrvienību vadītāji, virzienu vadītāji un studiju programmu direktori). Studiju virzienu padome apstiprina nozares studiju programmu attīstības stratēģiju, izvērtē un iesniedz apstiprināšanai Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijā visu līmeņu jaunu studiju programmu koncepcijas atbilstošajā nozarē, izvērtē un iesniedz apstiprināšanai fakultātes domē ikgadējos studiju virzienu pārskatus, kā arī izmaiņas studiju programmās.

Fakultāšu domes, kuru sastāvā ir akadēmiskā un vispārējā personāla pārstāvji, kurus ievēlē uz trim gadiem, un studējošo pārstāvjiem, kuru skaits ir ne mazāk kā 20 procenti no domniekiem, lemj tos fakultātes akadēmiskā darba, kā arī saimnieciskās, finansiālās un citas darbības jautājumos, kas ir fakultātes kompetencē vai virzāmi tālāk uz Senātu.

LU studiju virzienu un studiju programmu darbības rezultātus izvērtē, kā arī priekšlikumus fakultātes domei un LU vadībai par programmu turpmāko attīstību sniedz **Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija** (turpmāk - SP KNK). Šī komisija izskata un sniedz atzinumus par studiju programmām, t.sk. izvērtē jauno studiju programmu koncepcijas pieteikumus, jaunās studiju programmas un priekšlikumus par programmu slēgšanu, būtiskas izmaiņas akreditētajos studiju virzienos, kam nepieciešams SP KNK lēmums, kā arī jaunu studiju moduļu un apakšprogrammu pieteikumus. Izvērtējot jauno studiju programmu koncepcijas, studiju programmas un ikgadējos studiju virzienu pārskatus, SP KNK balstās uz anonīmu, neatkarīgu ekspertu atzinumu. SP KNK sastāvā ir prorektori, Senāta Akadēmiskās komisijas priekšsēdētājs vai viņa pilnvarota persona, Studiju departamenta direktors un pārstāvji, Studentu servisu

departamenta pārstāvis, iekšējais auditors, kvalitātes vadītājs, Zinātnes departamenta pārstāvis, LU Bibliotēkas pārstāvis, Studentu padomes deleģēts pārstāvis un LU Absolventu kluba deleģēts pārstāvis.

Studiju virziena “Sociālā labklājība” pārvaldības struktūra tiek īstenota atbilstoši LU vadības un pārvaldības shēmai un noteikumiem, SZF vadības ietvarā. Studiju virziena īstenošanu saskaņā ar LU vadības norādījumiem, virziena attīstības stratēģiju un Sociālās labklājības virziena padomes lēmumiem, fakultātes domes lēmumiem, dekāna norādījumiem un Socioloģijas nodaļas personāla sapulču koleģiālajiem lēmumiem vada Sociālās labklājības studiju virziena vadītājs un programmu direktori. Studiju virziena programmu saturu, tai skaitā gada pārskatus, vērtē un apstiprina Sociālās labklājības virziena padome, kuras sastāvā iekļauti virziena studiju programmu direktori, studentu pārstāvis un darba devēju pārstāvis. Visas izmaiņas studiju programmās tiek veiktas ar studiju programmu padomes akceptu. Sociālās labklājības virziena realizācijā iesaistītā administratīvā personāla un akadēmiskā personāla pienākumi un atbildība definēta amatu aprakstos un LU normatīvajos aktos. Studējošo pienākumi un atbildība definēta LU iekšējās kārtības noteikumos un citos LU normatīvajos aktos. Studiju organizāciju Sociālās labklājības studiju virzienā pārrauga Socioloģijas nodaļas vadītājs sadarbībā ar studiju programmu direktoriem, kā arī sadarbībā ar LU filiāļu vadītājiem. Ņemot vērā bakalaura programmas īstenošanu gan Rīgā, gan LU filiālēs reģionos, profesionālās studiju programmas “Sociālais darbs” vadība ir dalīta – to īsteno programmas direktore sadarbībā ar studiju direktori, risinot gan attīstības, gan plānošanas un ar studentiem saistītus jautājumus atbilstoši situācijai un vajadzībām. Tas ļauj nodrošināt augstāku vadības kvalitāti un efektīvāku darbu ar studentiem reģionos. Regulāri notiek Socioloģijas nodaļas personāla sapulces, kurās tiek apspriesti aktuālie jautājumi saistībā ar studiju virziena īstenošanu un koleģiāli pieņemti lēmumi saistībā ar praktiskā studiju darba organizāciju. Ņemot vērā, ka sociālā darba studiju programmu īstenošanā ir liels īpatsvars nozares profesionāļu, tiek rīkotas arī regulāras plašākas mācībspēku tikšanās, lai koleģiāli pārrunātu ar studiju īstenošanu saistītos jautājumus, kā arī stiprinātu sadarbību un studiju virziena integritāti. Kopš COVID-19 pandēmijas dēļ izsludinātās ārkārtējās situācijas un noteiktajiem pulcēšanās ierobežojumiem, tikšanās tiek īstenotas virtuālā vidē, izmantojot MS Teams vai ZOOM platformas.

Studiju virziena pārvaldības īstenošanā atbalsta funkcijas nodrošina **LU Administrācija**, kuras pamatmērķis ir nodrošināt tiesisku LU misijas, mērķu un stratēģijas izpildi, kā arī sniegt atbalstu LU personālam un citiem LU nodarbinātajiem. LU Administrācija īsteno administratīvās funkcijas, kas tiesību aktos noteiktas LU: administratīvais process, pārvaldes lēmumu pieņemšana, normatīvo aktu jaunrade, iekšējā kontrole, uzskaitē, uzraudzība, kvalitātes kontrole u.tml., ciktāl tās saskaņā ar normatīvajiem aktiem neveic citas LU pamatstruktūrvienības (iestādes). Administrācija pārvalda LU darbības privāto tiesību jomā, pārvalda saziņu un sadarbību starp LU pamatstruktūrvienībām (iestādēm), kā arī sabiedrību, fiziskām un juridiskām personām, kā arī sniedz atbalstu LU pamatstruktūrvienībām (iestādēm) to funkciju un uzdevumu īstenošanā. LU Administrācijā ietilpst šādas struktūrvienības: Zinātnes departaments, Studiju departaments, Studentu servisu departaments, Komunikācijas un inovāciju departaments, Finanšu un uzskaites departaments, Juridiskais departaments, Personālvadības departaments, Informācijas tehnoloģiju departaments un Infrastruktūras departaments.

Būtiska loma studiju virziena pārvaldībā ir **Studiju departamentam**, kura galvenās funkcijas ir izstrādāt ar studiju darbību saistītos tiesību aktus un dokumentus, koordinēt un kontrolēt to ieviešanu un tālāku attīstību, nodrošināt LU misijai, mērķiem un stratēģijai atbilstošu studiju procesu plānošanu, organizēt jauna studiju piedāvājuma izstrādi, licencēšanas un akreditācijas sagatavošanu un norisi, turpmāku programmu īstenošanas un attīstības uzraudzību, uzraudzīt un analizēt studiju kursu un programmu saturu, organizēt studiju kursu un programmu regulāru atjaunināšanu, nodrošinot to kvalitāti un izmaksu efektivitāti, plaši lietojamo prasmju un praktisku

īemaņu apguvi studijās, e-studiju attīstību. Ar studijām saistītas pētniecības organizēšanā un studējošo iesaistes pētniecībā veicināšanā iesaistīts **Zinātnes departaments**. Studentu servisu departamenta galvenās funkcijas ir organizēt un nodrošināt Latvijas un ārvalstu studējošo imatrikulāciju un eksmatrikulāciju, studiju dokumentu apriti un tās uzskaiti, uzturēt studiju nobeiguma dokumentācijas (kvalifikācijas) reģistru, tajā skaitā diplomu un absolventu reģistru, nodrošināt studējošajiem sociālās, kultūras un citas atbalsta funkcijas, kā arī sniegt konsultācijas un informāciju studējošajiem par sociālo nodrošinājumu, informēt potenciālos studēt gribētājus un reflektantus par studiju procesu un studiju organizāciju, kā arī nodrošināt mobilitātes programmu administrēšanu un īstenošanu. Studiju kvalitātes vadības sistēmas izveidē, uzturēšanā, īstenošanā, novērtēšanā un pilnveidē piedalās arī LU kvalitātes vadītājs un iekšējais auditors.

Sociālās labklājības studiju virzienā, tāpat kā LU kopumā, administratīvā personāla, akadēmiskā personāla un studējošo sadarbība un savstarpējās attiecības balstās uz savstarpēju cieņu un sadarbību, orientējoties uz LU stratēģiskajiem mērķiem. Studiju procesa tiešā īstenošanā un arī neformālā saziņā tiek ievērots LU Akadēmiskās ētikas kodekss, Noteikumi par akadēmisko godīgumu, LU iekšējās kārtības noteikumi studējošajiem, Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtība Latvijas Universitātē un citi LU normatīvie akti. Studējošie izmanto iespēju izteikt viedokli un aizstāvēt savas tiesības, nodrošinot ar studiju procesu saistītu jautājumu neitrālu un efektīvu invertējumu. Kaut arī LU Reģionālā centra filiāļu studenti ir ģeogrāfiski attālināti un tādēļ arī mazāk iesaistīt LU SZF Studentu pašpārvaldē, tomēr tieši filiālē studējošais ir pārstāvēts Studiju virziena padomē, lai iesaisti stiprinātu. LU filiāļu studenti veiksmīgi komunicē savas vajadzības un ierosinājumus filiāļu vadībai, kas tos tālāk nodod programmu studiju direktorei vai direktorei, kas tālāk risina attiecīgos jautājumus. Attīstoties LU Reģionālajam centram, notiek precīzāka fakultātes studiju metodiķa un filiāļu studiju metodiķu darbības koordinācija un pienākumu sadalījums, lai sniegtu teicamu atbalstu studējošiem un nodrošinātu studiju procesa koordināciju. LU administratīvā un tehniskā personāla atbalsts studiju Sociālās labklājības virzienā ir atbilstošs programmu īstenošanas nodrošināšanai un attīstības vajadzībām.

1.5. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums, citastarp norādot, kas nosaka studējošo uzņemšanas kārtību un prasības. Novērtēt studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanas iespējas studiju virziena ietvaros, sniegt konkrētus procedūru piemērošanas piemērus.

1.5. Studējošo uzņemšanas prasību un studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanas iespējas studiju virziena ietvaros novērtējums

Uzņemšanas procesu regulē Uzņemšanas noteikumi ([LATVIJAS UNIVERSITĀTE \(lu.lv\)](http://lu.lv)) un tam pakārtotie rīkojumi, kas nosaka procedūras konkrētajam akadēmiskajam gadam:

1. uzņemšanas prasības un kritēriji pamatstudiju programmās;
2. uzņemšanas prasības un kritēriji augstākā līmeņa studiju programmās;
3. uzņemšanas prasības un kritēriji doktora studiju programmās;
4. uzņemšanas prasības un kritēriji rezidentūras studiju programmās;
5. uzņemšanas kārtība akadēmiskajam gadam;
6. reģistrācijas maksas tāme;
7. studiju maksa programmās;
8. studiju vietu skaits uzņemšanai;

9. iestājpārbaudījumu materiālu sagatavošanas kārtība;
10. uzņemšanas komisijas sastāvs;
11. iestājpārbaudījumu komisiju sastāvs;
12. iestājpārbaudījumu norises laiks un vieta.

Uzņemšanas procedūras atšķiras pa studiju līmeņiem.

Uzņemšana pamatstudijās notiek centralizēti, izmantojot “Vienoto uzņemšanu pamatstudiju programmās”, kas apvieno uzņemšanu 12 Latvijas augstskolās. Konkurss uz studiju vietām notiek pamatojoties uz Centralizēto eksāmenu rezultātiem vai uz atestāta atzīmēm – personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, kuras atbrīvotas no centralizētajiem eksāmeniem vai ieguvušas vidējo izglītību ārzemēs. Studiju programmās, kurām nav atbilstošu centralizēto eksāmenu, pievieno papildus prasības pēc noteiktām atestāta atzīmēm, programmās, kurās nepieciešamas īpašas prasmes vai atbilstība, nosaka papildus iestājpārbaudījumu. Konkursa rezultātā reflektanti tiek ranžēti pēc iegūtajiem punktiem. Programmās var tikt noteiktas priekšrocības valsts mācību priekšmetu olimpiāžu un citu konkursu uzvarētājiem (plašāk informāciju par uzņemšanas prasībām skatīt katras studiju programmas raksturojumā).

Uzņemšana maģistra līmeņa studiju programmās notiek decentralizēti, katrā fakultātē, bet vienotos termiņos. Uzņemšana notiek pamatojoties uz vērtējumiem, kuri iegūti pamatstudiju laikā. Programmās kurās pieļaujama dažādu nozaru iepriekšējā izglītība, kā tas ir arī profesionālajā maģistra studiju programmā “Sociālais darbs”, izmanto iestājpārbaudījumu, lai noteiktu reflektanta priekšzināšanu atbilstību studiju programmas nozarei. Studētgrībētājiem ir jāiesniedz CV un iestājpārūnās tiek pievērsta uzmanība reflektanta darba pieredzes sasistei ar sociālās labklājības jomu un noteikta reflektanta priekšzināšanu atbilstība studiju programmas nozarei.

Uzņemšana doktorantūrā norisinās centralizēti. Pretendentam jāiesniedz promocijas darba tēma un jāsaskaņo vadītājs. Pretendenta atbilstību izvērtē nozares doktorantūras padome. Sociālās labklājības studiju virzienā maģistra programmas beidzējiem ir iespēja studēt doktorantūrā zinātnes nozarē “socioloģija un sociālais darbs”, kas ir piekritīga citam studiju virzienam.

Kā to paredz Augstskolu likuma 47. panta trešā daļa, Ministru kabinets 2004. gada 16. novembrī ir pieņēmis noteikumus Nr. 932 „Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos” (turpmāk - MK noteikumi). Atbilstoši MK noteikumu 7. punktam un LU tiesību aktam „Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē” 3. punktam, studijas vēlākos studiju posmos var uzsākt persona, ja tās iepriekš apgūtā studiju programmas daļa nav mazāka par 40 kredītpunktiem jeb diviem semestriem.

Priekšnoteikums studiju uzsākšanai vēlākos studiju posmos ir iepriekš apgūto studiju kursu atzīšana. Studiju kursu atzīšanas kārtība ir noteikta LU Senāta apstiprinātajā tiesību aktā “*Studiju kursu atzīšanas kārtība Latvijas Universitātē*” (LU Senāta 29.12.2008. lēmums Nr.190, [LATVIJAS UNIVERSITĀTE \(lu.lv\)](http://lu.lv)). Atbilstoši minētajai kārtībai, uz studējošā iesnieguma pamata tiek izskatīta iespēja atzīt studiju kursus, kas apgūti kādā citā Latvijas augstākās izglītības iestādē, augstskolā ārzemēs vai iepriekšējo studiju periodā LU. Visās studiju programmās šo pienākumu veic programmas direktors. Saskaņā ar “Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē” 2.3. punktu, iepriekš apgūtus studiju kursus var atzīt tajā pašā vai zemākā studiju līmenī.

Sociālās labklājības studiju virzienā tiek aktīvi izmantota iespēja atzīt iepriekš apgūtos studiju kursus, kā arī uzsākt studijas vēlākos studiju posmos (sk. 8. tabulu). Ņemot vērā, ka sociālā darba speciālistiem tiek piedāvātas vairāku līmeņu izglītības programmas, tad šāda iespēja turpināt studijas otrajā līmenī, pielīdzinot pirmajā līmenī apgūtos studiju kursus, ir ļoti būtiska un darba tirgus vajadzībām atbilstoša. 2019. gada ziemas uzņemšanā tika piedāvāta studiju turpināšanas

iespēja profesionālā bakalaura studiju programmā “Sociālais darbs” LU filiālēs Cēsīs un Alūksnē, jo pašvaldības un darba devēji reģionos uzsvēra, ka sociālajiem dienestiem un sociālo pakalpojumu sniedzējiem trūkst kvalificētu sociālo darbinieku, savukārt ir daudz sociālo aprūpētāju un sociālo rehabilitētāju, kas vēlas iegūt sociālā darbinieka kvalifikāciju un bakalaura grādu. Studiju turpināšanas iespēja tika nodrošināta un tika īstenota atbilstoši iepriekš minētajiem MK noteikumiem un iepriekš apgūtā izglītība 80 kp apjomā tika atzīta atbilstoši LU studiju kursu atzīšanas kārtībai. Piemēram, ir pielīdzināti Latvijas Universitātes P.Stradiņa medicīnas koledžā, Rēzeknes tehnoloģiju augstskolā apgūtie 1. līmeņa programmu kursi studiju virzienā “Sociālā labklājība”. Pielīdzināti arī citās augstskolās iesāktās bakalaura līmeņa studijas sociālā darba programmās, piemēram, Baltijas Starptautiskajā Akadēmijā un Sociālā darba un sociālās pedagogijas augstskolā “ATTĪSTĪBA” (kur savulaik studijas iesāktas, bet nav pabeigtas). Atsevišķi kursi pielīdzināti arī no iepriekšējās studiju pieredzes Latvijas Universitātes bakalaura studiju programmā “Pedagoģija”, Latvijas Lauksaimniecības Universitātes bakalaura studiju programmā “Socioloģija”, kā arī studijām Juridiskajā koledžā. Visās studiju programmās tiek atzīti ERASMUS programmās apgūtie studiju kursi.

8.tabula. Studiju virziena “sociālā labklājība” studentu skaits, kuriem ir atzīti studiju kursi.

Studiju programma	Uz (24.10.2019.) no visiem aktīvajiem studentiem, studentu skaits, kuriem ir atzīti studiju kursi	Studentu skaits, kuriem atzīti studiju kursi kopš 01.01.2013.
Profesionālā bakalaura studiju programma “Sociālais darbs”	18	18
Profesionālā maģistra studiju programma “Sociālais darbs”	1	5
Kopā	19	23

Lai arī LU kopumā retāk tiek izmantota iespēja veikt iepriekšējā izglītībā (t.sk. tālākizglītības programmā) vai profesionālajā pieredzē iegūtu studiju rezultātu atzīšanu, tieši Sociālās labklājības studiju virziena programmās šis Boloņas procesā ieviestais jauninājums tiek aktīvi izmantots. Iepriekšējā izglītībā (t.sk. tālākizglītības programmā) vai profesionālajā pieredzē iegūtu studiju rezultātu atzīšana notiek atbilstoši “Nolikums par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegto studiju rezultātu novērtēšanu un atzīšanu Latvijas Universitātē”(LU Senāta 26.03.2012. lēmums Nr. 201, [LATVIJAS UNIVERSITĀTE \(lu.lv\)](http://lu.lv)) un “Nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju, kompetenču, iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu un akadēmiskās darbības pielīdzināšanu Latvijas Universitātē” (LU Senāta

lēmums 28.06.2021 Nr. 2-3/86 [nolikums-atzisana-pielidzinasana-2021.pdf \(lu.lv\)](#)). Ņemot vērā, ka gan bakalaura, gan maģistra līmeņa programmās studējošie bieži arī jau strādā izvēlētajā profesijā, katru gadu daži studējošie izmanto šo iespēju. Retāk izmanto tālākizglītībā apgūto zināšanu atzīšanu, jo profesionālās pilnveides kursiem kontaktstundu un patstāvīgā darba stundu skaits visbiežāk ir neatbilstošs (nepietiekams). Sociālās labklājības studiju virzienā studējošie biežāk izmanto iespēju pielīdzināt profesionālo pieredzi. Tomēr, kaut profesionālo pieredzi pielīdzināt praksēm būtu iespējams lielākam skaitam studējošo, būtiski, ka studējošie iegūst pieredzi par sociālo darbu arī citās institūcijās, lai paplašinātu un padziļinātu profesionālo pieredzi. Studenti tiek informēti par šo iespēju un programmu direktori veic individuālas pārrunas par prakses lietderību un ieguvumiem. Tādēļ profesionālajā pieredzē iegūtu studiju rezultātu atzīšana notiek, tikai rūpīgi izvērtējot katru konkrēto gadījumu attiecībā pret sagaidāmiem studiju rezultātiem attiecīgajā programmā.

Visas kārtības ir publiskas un pieejamas LU Normatīvo aktu sistēmā, kura ir pieejama ikvienam LU darbiniekam un studentam. Tā kā SZF aktīvi izmanto iespējas atzīt iepriekšējā izglītībā (t.sk. tālākizglītības programmā) vai profesionālajā pieredzē iegūtus studiju rezultātus, tad studentu ērtībām visa nepieciešamā informācija ir pieejama arī SZF mājaslapā: <https://www.szf.lu.lv/studijas/pieredzesizglitibas-atzisana/>

1.6. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums, principi, kā tās tiek izvēlētas, kā tiek analizēta novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām.

1.6. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums

Atbilstīgi Latvijas Republikas „Augstskolu likumam” izstrādāts LU iekšējais normatīvs „*Latvijas Universitātes studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtība*”, kas nosaka, ka informācija par katra studiju kursa apguves uzsākšanas nosacījumiem, mērķi, uzdevumiem, prasībām kredītpunktu iegūšanai, studiju kursa saturu, studiju procesa organizāciju kontaktnodarībās, studējošo patstāvīgo darbu organizāciju un uzdevumiem, plānotajiem studiju rezultātiem (zināšanas, prasmes, kompetence) un to pārbaudes metodēm un vērtēšanas kritērijiem, ir iekļaujama visos studiju kursu aprakstos. Tie visiem studentiem pieejami LU Informatīvajā sistēmā (LUIS) un LU e-studiju vidē. Studējošo rezultātu vērtējumu reģistrēšana un uzskaitē notiek atbilstīgā studiju kursa e-vidē. LU katrai studiju programmai un katram studiju kursam ir formulēti studiju rezultāti kā zināšanu, prasmju un kompetences kopums. Studiju programmu kursi ir izstrādāti, ievērojot pakāpenības un pēctecības principus. Lai to nodrošinātu, studiju programmās ir veikta studiju programmas līmenī un studiju kursu līmenī plānoto studiju rezultātu kartēšana (skatīt 20. pielikumu par PBSP “Sociālais darbs” studiju rezultātu kartēšanu un 32. pielikumu par PMSP “Sociālais darbs” studiju rezultātu kartēšanu).

Sākot studijas, studējošie tiek informēti par studiju organizāciju un īstenošanu atbilstīgajā studiju programmā, bet, sākot katra atsevišķa studiju kursa apguvi, docētāji informē par kursa organizāciju, saturu, apguves prasībām, plānotajiem studiju rezultātiem, pārbaudījumiem un vērtēšanas kritērijiem, kā arī izskaidro studiju kursa būtību kopējo programmas studiju rezultātu sasniegšanā. Studējošie var iepazīties ar studējošo sekmju vērtēšanas kritērijiem un nosacījumiem un saistošajām procedūrām studiju kursu aprakstos un e-studiju vidē, kā arī katra studiju kursa apguves sākumā pirmajā nodarbībā, kad katrs docētājs iepazīstina studējošos ar kursa apguves organizāciju, prasībām īsumā raksturo starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu prasības,

vērtēšanas kritērijus un pārbaudījumu norises kārtību, nemainot šīs prasības un vērtēšanas kritērijus semestra laikā. Studējošie var iepazīties ar studējošo sekmju vērtēšanas kritērijiem, nosacījumiem un saistošajām procedūrām kursu aprakstos, kas pieejami LU mājaslapā un E-studijās. Sociālās labklājības studiju virziena programmās kursu pārbaudījumos tiek izmantotas daudzveidīgas metodes studējošo sasniegumu vērtēšanas procesā. Detalizētāk tās aplūkotas programmu raksturojumos. Vērtēšanas process balstās uz studenta regulāru darbu semestra gaitā un tiek vērtēta semināru, grupu darbu uzdevumu izpilde un starppārbaudījumu izpilde, kā arī studenta sniegums noslēguma pārbaudījumos.

Studiju kursu pārbaudījumu organizēšana un studējošo sasniegumu vērtēšana notiek atbilstīgi saskaņā ar „Augstskolu likumu” un LU Satversmi izstrādātajai „*Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtībai Latvijas Universitātē*” (LU Senāta 29.06.2015. lēmums Nr. 211), kas piemērojama visu līmeņu LU studiju programmās reģistrēto pilna un nepilna laika studējošo studiju rezultātu vērtēšanai.

Katrā studiju kursā ir divi pārbaudījumi veidi: starppārbaudījumi (starppārbaudījumu kopējais vērtējums ne mazāk kā 50% no kopējā vērtējuma) un studiju kursa noslēguma pārbaudījums (vērtējums ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma). Pārbaudījumi var tikt īstenoti rakstveidā vai mutvārdos, vai kombinētā formā (rakstveidā un mutvārdos). Studējošo sasniegumu novērtēšanai tiek izvēlēta pārbaudījumu forma un metodes, kas atbilst mācību metodēm, kādas izmantotas studiju procesā kontaktnodarbībās un studējošo patstāvīgā darba organizēšanā.

Eksāmena kārtošana ir obligāta prasība, lai iegūtu kredītpunktus par studiju kursa apguvi. Starppārbaudījuma vērtēšanas kārtību un kritērijus atbilstoši studiju kursa specifikai nosaka atbildīgā struktūrvienība. Studiju kursa apguves vērtējumu aprēķina LU centralizētajā sekmju reģistrēšanas sistēmā pēc kursa aprakstā noteiktā algoritma, ņemot vērā starppārbaudījumos un eksāmenā iegūtos vērtējumus, un reģistrē pārbaudījuma protokolā.

Starppārbaudījumu veidi ir: kontroldarbs, patstāvīgais darbs, praktiskais darbs, laboratorijas darbs, ziņojums, referāts un citi darba veidi atbilstoši studiju kursa specifikai. Starppārbaudījumu skaits un veids ir noteikts studiju kursa aprakstā. Lai studējošais iegūtu vērtējumu par kursa apguvi, eksāmenā iegūtajam vērtējumam jābūt sekmīgam. Kursa apguvi var vērtēt kā sekmīgu arī tad, ja eksāmens ir nokārtots nesekmīgi un šāda iespēja noteikta studiju kursa aprakstā. Kursa apguves kopējo vērtējumu aprēķina LU e-studiju vidē pēc kursa aprakstā noteiktā algoritma, ņemot vērā starppārbaudījumos un eksāmenā iegūtos vērtējumus.

Atbilstoši studiju kursa specifikai var noteikt arī prasības nodarbību apmeklējumam.

Katra studiju kursa noslēgumā ir studiju kursa noslēguma pārbaudījums: eksāmens vai aizstāvēšana (kursa darbam, noslēguma darba projektam, semestra darbam, lauku kursam, praksei). Kursa darba, noslēguma darba projekta, semestra darba, lauku kursa un prakses aizstāvēšanas un vērtēšanas kārtība noteikta LU normatīvajos aktos.

Studiju rezultāti tiek vērtēti 10 ballu skalā. Ja to atļauj ārējie normatīvie akti, tad, saņemot LU prorektora atļauju, studiju rezultātus var vērtēt ar „ieskaitīts” vai „neieskaitīts”. Kursu uzskata par sekmīgi apgūtu, t.i., vērtējums ir sekmīgs, ja vērtējums 10 ballu skalā nav zemāks par „4” (gandrīz viduvēji) vai ir „ieskaitīts”. Šajā gadījumā studējošais iegūst kredītpunktus par konkrētā kursa apguvi.

Studentu zināšanu, prasmju un kompetences vērtēšanai katrā studiju kursā 10 ballu sistēmā izmanto iepriekš aprakstītus studiju rezultātu kritērijus. Kritēriju formulēšanā par pamatu tiek izmantoti katrā studiju kursā formulētie studiju rezultāti un vērtējumu skaidrojums (skat. 9. tabula), kas publicēti „Latvijas Universitātes studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtība”.

9. tabula. Vērtējumu 10 ballu sistēmā skaidrojums

Apguves līmenis	Atzīme (atšifrējums)	Skaidrojums (atbilstīgi Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr.141, Nr.512 Nr.240 un LU Senāta 29.06.2015. lēmumam Nr. 211)
ļoti augsts apguves līmenis	10 (izcili)	zināšanas, prasmes un kompetence pārsniedz studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, liecina par spēju veikt patstāvīgus pētījumus un dziļu problēmu izpratni
	9 (teicami)	zināšanas, prasmes un kompetence pilnībā atbilst studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasībām, iegūta prasme patstāvīgi izmantot iegūtās zināšanas
augsts apguves līmenis	8 (ļoti labi)	pilnīgi izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, tomēr atsevišķos jautājumos nav pietiekami dziļas izpratnes, lai zināšanas un prasmes patstāvīgi izmantotu sarežģītāku problēmu risināšanā
	7 (labi)	kopumā izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, tomēr dažkārt konstatējama neprasme iegūtās zināšanas un prasmes izmantot patstāvīgi

vidējs apguves līmenis	6 (gandrīz labi)	izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, tomēr vienlaikus konstatējama nepietiekami dziļa problēmas izpratne un neprasme izmantot iegūtās zināšanas
	5 (viduvēji)	kopumā apgūta studiju programma, studiju modulis vai studiju kurss, tomēr konstatējama nepietiekama dažu problēmu pārzināšana un neprasme izmantot iegūtās zināšanas
	4 (gandrīz viduvēji)	kopumā apgūta studiju programma, studiju modulis vai studiju kurss, tomēr konstatējama nepietiekama dažu pamatkonceptiju izpratne, ir ievērojamas grūtības iegūto zināšanu praktiskā izmantošanā
zems apguves līmenis	3 (vāji)	zināšanas ir virspusējas un nepilnīgas, studējošais nespēj tās lietot konkrētās situācijās
	2 (ļoti vāji)	ir virspusējas zināšanas tikai par atsevišķām problēmām, lielākā daļa programmas, studiju moduļa vai studiju kursa nav apgūta
	1 (ļoti, ļoti vāji)	nav izpratnes par priekšmeta pamatproblemātiku, nav gandrīz nekādu zināšanu studiju kursā, studiju modulī vai programmā

Novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām tiek analizēta un pilnveidota, ņemot vērā docētāju pieredzi, analizējot studējošo sasniegtos studiju rezultātus un aptauju rezultātus salīdzinoši vairākos akadēmiskajos gados. Studējošie aptaujās atzīst, ka studēšanai ļoti būtiski ir skaidri formulēti plānotie studiju rezultāti un definēti vērtēšanas kritēriji, kā arī regulāras atgriezeniskās saites par studējošo sasniegumiem saņemšana studiju procesā. Lai to nodrošinātu, docētāji sistemātiski analizē savu pieredzi, sadarbojas ar kolēģiem, analizē studējošos sasniegumus un pilnveido kursu aprakstus un e-studiju vidi izstrādājot plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgus vērtēšanas kritērijus, tādējādi nodrošinot vērtējuma pamatojumu.

Vērtējot studiju rezultātus, tiek ievēroti Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumos Nr.141 (20.03.2001.) „Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”, Nr.512 (26.08.2014.) „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts

standartu", Nr.240 (13.05.2014.) „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” formulētie vērtēšanas pamatprincipi:

- **vērtēšanas atklātības princips** — atbilstoši izvirzītajam studiju programmas mērķim un uzdevumiem, kā arī studiju kursu mērķim un uzdevumiem universitāte ir noteikusi prasību kopumu studiju rezultātu vērtēšanai;
- **vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips** — universitāte noteikusi iegūtā vērtējuma pārskatīšanas kārtību;
- **vērtējuma obligātuma princips** — nepieciešams iegūt sekmīgu vērtējumu par visa studiju programmas satura apguvi;
- **vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips** — studiju programmas apguves vērtēšanā izmanto dažādus pārbaudes veidus;
- **vērtējuma atbilstības princips** — pārbaudes darbā studentam tiek dota iespēja apliecināt zināšanas, prasmes un kompetenci atbilstošos uzdevumos un situācijās. Pārbaudēs iekļaujamais saturs atbilst kursu programmās noteiktajam saturam.

Noslēguma darbu vērtēšanas pamatkritērijus nosaka „*Prasības noslēguma darbu (bakalaura, maģistra darbu, diplomdarbu un kvalifikācijas darbu) izstrādāšanai un aizstāvēšanai Latvijas Universitātē*” (LU 03.02.2012. rīkojums Nr.1/38). Noslēguma darbu vērtēšanai var noteikt papildkritērijus, kurus pēc atbilstošās programmu padomes priekšlikuma apstiprina fakultātes dome.

Studiju virziena “Sociālā labklājība” studiju programmās kursu pārbaudījumos izmantotās metodes studējošo sasniegumu vērtēšanai pilnībā atbilst minētā LU iekšējā normatīvā “Latvijas Universitātes studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtība” noteiktajam procesam. Arī specifisku sasniegumu novērtēšana, piemēram, studentu prakses darbu vērtēšana notiek šajā normatīvā aprakstītās prakses ietvaros, to nosacījumus papildinot ar detalizētākiem konkrēto darbu vērtēšanas kritērijiem. Informācija par tiem tiek iekļauta kursa aprakstā un sniegta studiju kursa pirmajā nodarbībā.

Studiju virziena “Sociālā labklājība” noslēguma darbu izstrādi, prasības un vērtēšanas procedūra raksturota ir vienota visām Sociālo zinātņu fakultātē īstenotajām programmām un tā aprakstīta izstrādātajos “Metodiskajos norādījumos kursa, bakalaura, maģistra darba un diplomdarba izstrādāšanai un aizstāvēšanai” (apstiprināti ar LU SZF Domes 31.01.2018. lēmumu Nr. SZF-V12.2/13). Norādījumi pieejami LU SZF mājaslapā, sadaļā “Studijas”, apakšsadaļā “Svarīgākie dokumenti” (<https://www.szf.lu.lv/studijas/svarigakie-dokumenti/>), kā arī attiecīgo kursu vietnēs “E-studijās”. Noslēguma darbu izstrādes kontrole un vērtēšana sastāv no vairākiem posmiem – pētījuma projekta vai koncepcijas izstrāde, noslēguma darba priekšizstāvēšana un noslēguma darba aizstāvēšana. Šāda daudzpakāpju vērtēšanas sistēma ļauj sekot studentu noslēguma darbu tapšanai, veicināt studējošo darba motivāciju un nodrošināt, lai darbs tiktu veikts sistemātiski un kvalitatīvi. Noslēguma darbu kvalitātes vērtēšanas kritērijus veido šādi kritēriji:

- 1) darba temata izvēle, formulējumu skaidrība un darba loģika;
- 2) darba teorētiskais pamatojums;
- 3) pētījuma metodoloģija un pētījuma metožu lietojums;
- 4) rezultātu analīze un secinājumi;
- 5) darba valodas kvalitāte;
- 6) atbilstība zinātniska darba normām un tehniskajām prasībām.

Kā arī divi kritēriji ir saistīti ar darba aizstāvēšanu:

- 1) darba autora ziņojums (prasme zinātniski, koncentrēti un argumentēti iepazīstināt ar veikto

pētījumu, formulēt secinājumus, norādīt turpmākos iespējamās pētījuma virzienus);

2) atbildes uz jautājumiem un prasme diskutēt.

Profesionālā bakalaura studiju programmā gala pārbaudījumu veido bakalaura darbs un valsts pārbaudījums. Valsts pārbaudījums sociālā darbinieka kvalifikācijas iegūšanai veidots atbilstoši Ministru kabineta 26.08.2014. noteikumiem Nr.512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu" un atbilstoši sociālā darbinieka profesijas standartam. Valsts pārbaudījums integrētā veidā ietver studiju laikā apgūtās zināšanas un prasmes, radot studentam iespēju parādīt izpratni par sociālo politiku un sociālo darbu kā Socioloģijas un sociālā darba zinātnes apakšnozari un sociālo darbu kā profesiju. Valsts pārbaudījuma mērķis ir vispārināt un sistematizēt studiju kursus apgūtās zināšanas un prasmes. Valsts pārbaudījuma uzdevums ir noskaidrot studentu zināšanas 3 tematiskos blokos: (1) sociālā darba teorētiskie pamati; (2) sociālais darbs mikro, mezo un makro līmenī, (3) sociālā darba vērtības, ētika un profesijas starpdisciplināritāte.

1.7. Akadēmiskā godīguma principu un to ievērošanas mehānismu, kā arī iesaistīto pušu informēšanas veidu raksturojums un novērtējums. Norādīt izmantotos pretplaģiāta rīkus, sniedzot rīku un mehānismu piemērošanas piemērus.

1.7. Akadēmiskā godīguma principu ievērošanas studiju procesā novērtējums

LU savā darbībā ievēro godprātīgas un atbildīgas rīcības principus un normas, kuras ir aprakstītas *Latvijas Universitātes Akadēmiskās ētikas kodeksā* (LU Senāta 27.10.2008. lēmums Nr.170) un *Noteikumos par akadēmisko godīgumu Latvijas Universitātē* (LU Senāta 25.02.2013. lēmums Nr.287), šie noteikumi ir publiski pieejami ikvienam LU darbiniekam un studējošajam.

Lai nepieļautu akadēmiskā godīguma principu pārkāpumus LU izveidoja Vienotās datorizētās plaģiāta kontroles sistēmu (turpmāk – Sistēma) (LU 22.04.2014. rīkojums Nr.1/125). Ar sistēmas palīdzību tiek veikta studējošo noslēguma un promocijas darbu pārbaude. Ir izstrādāta arī procedūra, kurā aprakstītas turpmākās veicamās darbības (LU 22.04.2014. rīkojuma Nr.1/125 pielikums), gadījumos, ja tiek konstatētas plaģiāta pazīmes.

LU kā šīs sistēmas izstrādātājs un uzturētājs regulāri pilnveido to, un piedāvā iespēju arī citām Latvijas augstskolām uz sadarbības līguma pamata izmantot šo sistēmu. Šobrīd balstoties uz sadarbības līguma pamata, šo sistēmu izmanto septiņas Latvijas augstskolas: Daugavpils Universitāte, Liepājas Universitāte, Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Ekonomikas un kultūras augstskola, kā arī Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola.

Sistēma automātiski salīdzina šajās augstskolu sistēmās augšupielādētos noslēgumu darbus, t.sk. internetā pieejamus materiālus, un gadījumā, ja darbu fragmentu sakritība sasniedz noteiktu procentu, studiju programmu direktoriem tiek atsūtīts pārskats par šiem pārbaudes rezultātiem, kur vienlaikus paralēli aplūkojami vienādie tekstu fragmenti dažādu autoru darbos. Programmas direktori šo informāciju nodod sākotnējai izvērtēšanai attiecīgā noslēguma darba vadītājam un recenzentam, un, gadījumā, ja pastāv aizdomas par akadēmiskā godīguma pārkāpumu, šos analīzes rezultātus tālāk nodod izskatīšanai un gala lēmuma pieņemšanai. Vairāku augstskolu sadarbība sistēmas izmantošanas jomā veicina efektīvāku studiju darbu kontroli katrā augstskolā un Latvijā kopumā. Sistēma praksē darbojas veiksmīgi, ceļot noslēgumu darbu nozīmīgumu un kvalitāti.

Virziena "Sociālā labklājība" studiju programmās izstrādāto noslīguma darbu, kā arī Kursa darba I un Kursa darba II teksti tiek pārbaudīti, izmantojot Sistēmu. Pārskata periodā studiju virzienā "Sociālā labklājība" īstenotajā profesionālā maģistra studiju programmā "Sociālais darbs" divas reizes tika konstatēts plaģiāts noslīguma darbā priekšizstāvēšanas posmā, veicot darba melnraksta pārbaudi ar Vienotās datorizētās plaģiāta kontroles sistēmas palīdzību. Situācija tika risināta atbilstoši LU noteikumiem šādā gadījumā, par to informējot noslīguma darbu vadītāju, kas attiecīgi veica padziļinātu pārbaudi un detalizētu atbilstību aprakstu, par ko tālāk informēja dekānu. Studējošie rakstīja paskaidrojumus, norādot gan uz lietotajām atsaucēm un izpratnes trūkumu par tiešu citātu likšanu pēdējās, gan uz to, ka melnrakstā teksts nav noslīpēts un darba teorijas daļā atsevišķas rindkopas veidoja konspekti un pārcēlumi no izmantotajiem darbiem, kas noslīguma tekstā tik un tā tiktu pārstrādāti. Dekāna lēmums bija eksmatrikulēt studentus par noslīguma darba uz priekšizstāvēšanu iesniegtajā melnrakstā konstatēto plaģiātu un nedot studentiem iespēju novērst konstatēto plaģiātu noslīguma darba tīrrakstā. Studējošie nav atjaunojušies studijām. Notikušais ir licis gan mācībspēkiem, gan studentiem nopietnāk izturēties pret darba melnraksta kvalitāti. Problemātiski, ka mācībspēkiem pašiem nav pieejas Sistēmai un vadītājiem kursa un noslīguma darbu melnraksti ir jāpārbauda manuāli, kas ir ārkārtīgi laiktīlīgi un neefektīvi. Jautājums tiek risināts sadarbībā ar fakultātes administrāciju un Studiju departamentu.

1.8. Norādīt tīmekļa vietnes (piemēram, mājaslapa), kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (visās valodās, kādās studiju programmas tiek īstenotas), norādīt atbildīgos par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros pieejamajai informācijai.

1.8. LU tīmekļa vietnes raksturojums

LU tīmekļvietnes <https://www.lu.lv/> (turpmāk tekstā vietne) mērķauditorija ir LU topošie un esošie studējošie, darbinieki, sadarbības partneri, zinātnieki un sabiedrība kopumā.

Vietne paredzēta publiskās informācijas pieejamībai un uzglabāšanai, nodrošinot iespēju tās apmeklētājiem iepazīties ar informāciju par LU darbību digitālā veidā interneta vidē.

Vietni veido šādas sadaļas:

- ROTĒJOŠĀS ZIŅAS – nozīmīga LU informācija izmantojot LU vizuālā tēla identitāti, kam ir noteikti parametri un, kas stiprina universitātes tēlu un veicina tās atpazīstamību digitālajā vidē.
- ZIŅAS UN NOTIKUMI – LU aktualitātes un plānotie notikumi. Informāciju sagatavo LU struktūrvienības un komunikācijas un inovāciju departaments.
- ATKLĀJ LU – informācija par studijām, ārpus studiju dzīvi, zinātni.
- STUDIJAS – ar apakšsadaļām:
 - Koledžas līmeņa studijas,
 - Bakalaura līmeņa studijas,
 - Maģistra līmeņa studijas,
 - Doktorantūra,
 - Rezidentūra.

Informāciju sagatavo un vietnē ievieto Komunikāciju un inovāciju departaments sadarbībā ar Studiju departamentu un Studentu servisu departamentu.

STUDIJU sadaļā latviešu valodā ir iegūstama informācija par programmu mērķiem, uzdevumiem,

studiju rezultātiem, programmu apjomu un ilgumu, programmu studiju valodu, informācija par darba iespējām pēc programmu absolvēšanas, kā arī programmu studiju plāni. Jautājumu gadījumā norādīta kontaktinformācija, kur vērsties, lai iegūtu papildu informāciju. Vēl šajā sadaļā tiek publicēta studijām noderīga informācija zem apakšsadaļas STUDIJU CELVEDIS - akadēmiskais kalendārs, lekciju saraksti, konsultāciju laiki, svarīgākie dokumenti un veidlapu paraugi, informācija par mobilitātes iespējām ārvalstu augstskolās, par pieredzes/izglītības atzišanu, mūžizglītības iespējām, kā arī norādes uz LU e-studiju vietni un LU informācijas sistēmu LUIS. Turpat atrodama informācija par fakultātēm un filiālēm. Sadaļā ir izvietota informācija par LU Bibliotēku piedāvājumu, Karjeras centra informācija. Studentu padomes aktivitātēm.

Divas apakšsadaļas STUDENTU SADZĪVE un ĀRPUSSTUDIJAS informē gan esošo studentu, gan potenciālo par dienesta viesnīcām, ēdināšanu, auto un velo novietošanu, mentoru atbalstu, kā arī informācija, kas nepieciešama cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Plašs ir informācijas klāsts par iespējām bagātināt savu ārpusstudiju dzīvi ar sportu, kultūru.

GRIBU STUDĒT sadaļā ievietota informācija gan skolēniem, gan studēt gribētājiem, gan esošajiem studentiem. Skolēni šajā sadaļā var iepazīties ar fakultātes organizētiem pasākumiem un radošajiem konkursiem, kuros piedaloties un sekmīgi startējot iespējams iegūt papildus punktus uzņemšanā. Studēt gribētājiem vietnē tiek publicēta informācija par visu līmeņu programmām, to uzņemšanas nosacījumiem, informācija par kredītu un stipendiju saņemšanu, kā arī studiju atsākšanas iespējam. Studēt gribētājiem ir iespējams iepazīties ar visvairāk uzdotajiem jautājumiem un atbildēm, iegūt informāciju par Karjeras centra aktivitātēm, sagatavošanas kursiem un nodarbībām skolēniem.

Citas sadaļas - Zinātne, Sadarbība, Par mums. Tajās iegūstama plašāka informācija par LU darbību pētniecībā, par projektiem, konferencēm, par sadarbības partneriem, normatīvajiem aktiem, stratēģiju.

Tīmekļa vietnē www.lu.lv/par-mums/dokumenti/pasnovertejuma-zinojumi/ atrodami ikgadējie studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumi un pārskati.

Struktūrvienību (fakultāšu) tīmekļvietnēs tiek sagatavota informācija par konkrētās fakultātes piedāvātajām programmām, par fakultātes zinātnisko darbību. Satura bloki ir tieši tādi kā LU oficiālajā vietnē, bet specifiskāka informācija tiek gatavota tieši par fakultātes aktivitātēm.

No LU vietnes caur fakultātes vizītkarti var nonākt fakultātes tīmekļvietnē (<https://www.szf.lu.lv>).

SZF tīmekļa vietne izmanto vienotu LU vizuālo stilu. SZF tīmekļa vietnes primārā mērķauditorija ir LU topošie un esošie studējošie, sadarbības partneri, zinātnieki un sabiedrība kopumā. SZF tīmekļa vietne paredzēta publiskās informācijas pieejamībai un uzglabāšanai, nodrošinot iespēju tās apmeklētājiem iepazīties ar informāciju par SZF darbību digitālā veidā interneta vidē. To veido šādas sadaļas:

- “ZIŅAS” un “NOTIKUMI” – SZF aktualitātes un plānotie notikumi (informāciju sagatavo un SZF tīmekļa vietnē ievieto SZF sabiedrisko attiecību speciālists).
- “STUDIJAS” – ar apakšsadaļām par lekciju sarakstiem, sesiju grafiku, moodle, LUIS, svarīgākajiem dokumentiem un citu studentu ikdienā noderīgu informāciju (sagatavo SZF sabiedrisko attiecību speciālists sadarbībā ar studiju programmu direktoriem, metodiķiem, kā arī Studiju departamentu, informāciju SZF tīmekļa vietnē ievieto KID).
- “ĪSCEĻI” (skaits var tikt mainīts);
- Citas sadaļas (“GRIBU STUDĒT SZF”; “SZF DZĪVE”; “PĒTNIECĪBA”; “PAR MUMS”).

SZF tīmekļa vietnē informāciju sagatavo un ievieto SZF sabiedrisko attiecību speciālists. Informācijas sagatavošana notiek sadarbībā ar studiju nodaļām, studiju programmu direktoriem,

mācību spēkiem un SPPI pētniekiem. Pēc nepieciešamības SZF tīmekļa vietnes saturs tiek tulkots un atspoguļots SZF tīmekļa vietnes angļiskā versijā (<https://ulfss.lu.lv>).

LU vietnē angļu valodā www.lu.lv/en struktūra ir līdzīga latviešu valodā publicētajai lapai, atšķirīgi ir, ka sadaļas "GRIBU STUDĒT" vietā ir "ADMISSION", kur ārzemniekiem gan grāda studentiem, gan viesstudentiem tiek publicēta informācija par pieejamajām studiju programmām, uzņemšanas procedūru, stipendijām. Ja informācijas iesniedzējs publicēšanai iesniedz tekstu svešvalodā, kas nav angļu valoda, klāt jāpievieno teksta tulkojums latviešu valodā vai īss kopsavilkums.

LU struktūrvienību vadītāji atbild par savu vadīto struktūrvienību kompetencē esošās informācijas sagatavošanu vietnē, tās pareizību un aktualizēšanu. Struktūrvienību tīmekļvietņu satura administratori atbild par mājaslapas uzturēšanu, sagatavotās informācijas ievietošanu un regulāru atjaunošanu. sociālo zinātņu fakultātē atbildīgais par satura ievietošanu ir SZF sabiedrisko attiecību speciālists.

II - Studiju virziena raksturojums (2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte)

2.1. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros, sniegt piemērus konkrētām darbībām, kas nodrošina studiju programmu mērķu un rezultātu sasniegšanu, nepārtrauktu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte

2.1. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums

Studiju virziena "Sociālā labklājība" kvalitātes vadība tiek nodrošināta atbilstoši LU izveidotajam kvalitātes nodrošināšanas mehānismam un noteiktajām procedūrām (sk. 1.nodaļu). Studiju virziena pārvaldībā iesaistīti studenti, mācībspēki, studiju programmu direktori u.c.

Studiju virzienā "Sociālā labklājība" iekļautām studiju programmām LU noteiktā kārtībā regulāri tiek nodrošināta studiju kursu pārskatīšana, regulāro aptauju un mērījumu veikšana, pašnovērtējums u.c. Studiju virziena pilnveides aktivitātes tiek plānotas sešu gadu periodam balstoties uz LU Attīstības stratēģiju, nozares un darba tirgus tendencēm, studiju virziena rezultātiem, iesaistīto pušu vajadzībām, kā arī iekšējā un ārējā (akreditācijā, licencēšanā) kvalitātes novērtēšanā sniegtajiem ieteikumiem.

Studiju virzienā "Sociālā labklājība" studiju programmu iekšējās kvalitātes kontroli veic Sociālās labklājības studiju virziena padome un tiešie programmas īstenotāji – programmu direktori sadarbībā ar Socioloģijas studiju nodaļas mācībspēkiem un programmas īstenošanā iesaistītajiem nozares profesionāļiem. Akadēmiskā personāla vērtēšanu pēc pētniecības un studiju darba rezultātiem, kā arī darba efektivitātes, kompetences attīstības un kvalitātes pilnveidošanas uzdevumu izpildi vērtē Socioloģijas studiju nodaļas vadītājs sadarbībā ar programmu direktoriem, balstoties uz akadēmiskā personāla darba gada individuālajiem rezultātiem. Virziena attīstības

plāna un tā īstenošanas rezultātu apspriešana notiek vismaz divreiz akadēmiskā gada laikā Sociālās labklājības studiju virziena padomes sēdē. Attīstības gaita tiek regulāri apspriesta Socioloģijas nodaļā un sociālā darba programmu īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla sēdēs vismaz divreiz gadā. Pārskata ziņojums tiek vērtēts Sociālās labklājības studiju virziena padomē un Sociālo Zinātņu fakultātes Domē. Fakultātē studiju kvalitāti pārbauda arī izpilddirektora vietnieks studiju jautājumos.

Regulārai studiju programmu analīzei un aktualizācijai, kā arī studiju procesa pilnveides nepieciešamību noteikšanai tiek īstenotas daudzveidīgas aktivitātes, to skaitā mērķtiecīga sadarbība ar darba devējiem un profesionālām organizācijām, darba devēju un sociālo partneru formālas un/vai neformālas aptaujas, fokusgrupu diskusijas, studējošo aptaujas par studiju kursa kvalitāti un studiju procesa organizāciju, absolventu un studentu anketēšana par studiju programmu kvalitāti, absolventu karjeras monitorings u.c. Kvalitātes nodrošināšanas pamatā ir aktīva starptautiskā sadarbība ar analogām studiju programmām ārvalstīs, darba devēju un sociālo partneru iesaiste studiju satura izveidē, līdzdalība studentu sasniegumu novērtēšanā visa studiju procesa laikā, kvalifikācijas darbu izstrādē, praktisku pētījumu nodrošināšanā u.c. Piemēram, nozares profesionāļi un darba devēju pārstāvji ir iesaistīti ne tikai gala pārbaudījumu komisiju darbā, bet arī kursa darbu aizstāvēšanā. Reģionālais centrs reizi gadā rīko tikšanos ar darba devējiem reģionos, lai saprastu reģionālās vajadzības programmu īstenošanai.

Starp studiju virziena programmu realizācijā iesaistītajiem pasniedzējiem tiek nodrošināta sadarbība, tostarp tiek īstenots mācībspēku savstarpēja mācīšanās, kā arī regulāra mācībspēku novērtēšana fakultātes nodaļās. LU Studiju departaments ar katru gadu arī uzlabo mācībspēkiem sniegto metodisko atbalstu augstskolas didaktikā. Ir pieejami materiāli E-studiju kursu izveidē un pilnveidē, studiju rezultātu kartēšanai, metodiskie materiāli attālinātu studiju sekmīgākai vadīšanai ārkārtējās situācijas un sociālās distancēšanās laikā u.c.

Vienlaikus tiek nodrošināta nepārtrauktas atgriezeniskās saites uzturēšana iesaistīto pušu informēšanai par studējošo un absolventu sasniegtajiem mācīšanās rezultātiem un kompetenci.

Sociālās labklājības studiju virziena kvalitātes nodrošināšanas aktualitātes un tajā esošo studiju programmu rezultāti, ikgadējais pārskats, izmaiņas studiju programmās u.c. jautājumi tiek regulāri izskatīti un apspriesti Sociālās labklājības studiju virzienu padomē un Sociālo zinātņu fakultātes Domē. Studiju virzienā tiek īstenotas divas studiju programmas Sociālo zinātņu fakultātē un LU Reģionālā centra filiālēs. Studiju virziena padomē pārstāvēti studiju programmu direktori (tai skaitā Socioloģijas nodaļas vadītāja), darba devēju pārstāvis, kas reprezentē NVO sektoru, un studentu pārstāvis no LU filiāles, lai stiprinātu filiāļu reprezentāciju virziena studiju padomē. Studentu pārstāvjiem ir iespējas iesaistīties arī fakultātes Domes darbā.

Studiju virzienu regulāros pārskatus, izmaiņas un akreditācijas pašnovērtējuma ziņojumus izvērtē LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija (SP KNK), tai skaitā piesaistīti neatkarīgi eksperti, kas izvērtē dokumentāciju pirms apstiprināšanas LU Senātā.

2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums, sniedzot piemērus jaunu studiju programmu izveides procesam studiju virzienā (t.sk. studiju programmu apstiprināšanai), studiju programmu pārskatīšanas procesam, mērķiem, regularitātei un iesaistītajām pusēm, to atbildībai. Norādīt atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu, tajā skaitā darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem.

2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums

LU jaunu studiju programmu izveide notiek saskaņā ar LU Studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikuma noteikto kārtību ([Latvijas_Universitates_Studiju_programmu_un_talakizglitiba_programmu_nolikums.pdf](http://latvijas-universitates-studiju-programmu-un-talakizglitiba-programmu-nolikums.pdf) (lu.lv)) un ietver sekojošus posmus:

- studiju programmas koncepcijas izstrāde, saskaņojot ar jomas prorektoru un fakultātes dekānu, un tās apstiprināšana fakultātes domē;
- studiju programmas koncepcijas izvērtēšana, piesaistot ekspertus, un apstiprināšana LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijā (SP KNK);
- pilna apjoma studiju programmas izstrāde, izvērtēšana, piesaistot ekspertu, un apstiprināšana gan fakultātes domē, gan SP KNK un LU Senātā.

LU studiju virzienu vadītāji, sadarbībā ar studiju programmu direktoriem katru akadēmisko gadu gatavo studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumus (turpmāk – Pašnovērtējums) (procedūra apstiprināta saskaņā ar LU nolikumu Nr. 1/373 of 16.09.2016.). Pašnovērtējumi tiek apstiprināti fakultāšu domēs un iesniegti Studiju departamentā. Studiju departaments veic pašnovērtējumu atbilstības izvērtējumu un sniedz pašnovērtējumus izvērtēšanai SP KNK, kura sastāvā ietilpst visi LU jomu prorektori, LU Senāta Akadēmiskās komisijas priekšsēdētājs, LU studējošos pārstāvis, LU Absolventu kluba pārstāvis, LU Bibliotēkas pārstāvis, rektora padomnieks kvalitātes vadības jautājumos, kā arī vairāku LU departamentu - Studiju, Zinātnes, Studentu servisu departamentu - pārstāvji. Piesaistot gan iekšējos, gan ārējos ekspertus un ekspertu piesaistē sadarbojoties arī ar LU Absolventu klubu. Studiju programmu pārskatīšanas mērķis ir to satura un īstenošanas kvalitātes novērtēšana un pilnveide. Pašnovērtējuma ziņojumos tiek atspoguļota programmu īstenošana, aktualitātes, atspoguļotas programmu izmaiņas un pilnveides process, ieinteresēto pušu vērtējums – gan studējošo aptauju rezultāti, gan darba devēju vērtējums.

Pamatojoties uz SP KNK lēmumu, ekspertu sagatavotie atzinumi tiek izvērtēti studiju virziena padomē, sagatavojot ekspertu ieteikumu ieviešanas plānu. Pēc tam studiju virziena vadītājs un programmu direktori ir atbildīgi par plāna ieviešanu dzīvē.

Studiju programmu pārskatīšanā iesaistīti:

- **Studiju programmu direktori** - atbildīgi par studiju programmas darbības nodrošināšanu, programmas pārskatīšanu, izvērtēšanu un pilnveidi, atspoguļojot to ikgadējā pašnovērtējuma ziņojumā, programmā iesaistīto pušu - studējošo, absolventu, darba devēju u.c. - vērtējuma analīzi, programmas darbības apspriešanu studiju virziena padomes sēdēs u.c. (*LU Senāta 27.01.2020. lēmums Nr. 70 "Nolikums par Latvijas Universitātes studiju virzienu pārvaldību"*);
- **Studiju virziena vadītājs** - tā pienākumos ietilpst studiju virziena stratēģijas izstrāde, akreditācijas un pārkreditācijas nodrošināšana, sadarbībā ar programmu direktoriem - ikgadēja studiju virziena studiju kvalitātes un attīstības pašnovērtēšana, pilnveide u.c. (*LU Senāta 27.01.2020. lēmums Nr. 70 "Nolikums par Latvijas Universitātes studiju virzienu pārvaldību"*);
- **Fakultātes dekāns** - atbildīgs par fakultātes studiju darba organizēšanu, saimniecisko, finanšu darbību un lietvedību; ik gadu par fakultātes studiju un zinātnisko darbību atskaitās gan fakultātes domei, gan rektoram u.c. (*LU Satversme, apstiprināta LU Satversmes sapulces sēdē 29.03.1996*);
- **Studiju virziena padome** - funkcijās ietilpst studiju programmu attīstības stratēģijas izstrāde, ikgadēja studiju virziena pārskatu izvērtēšana un programmas izmaiņu izvērtēšana u.c. (*LU Senāta 27.01.2020. lēmums Nr. 70 "Nolikums par Latvijas Universitātes studiju virzienu pārvaldību"*);

- **Fakultātes dome** - izvērtē un apstiprina studiju programmu izmaiņas, virzienu pašnovērtējuma ziņojumus u.c. (*LU Satversme, apstiprināta LU Satversmes sapulces sēdē 29.03.1996*);
- **Studiju departaments** - analizē studiju programmas un kursus, sniedz priekšlikumus to pilnveidei, reorganizācijai vai slēgšanai u.c. (*LU 17.07.2017. rīkojums Nr. 1/244 "LU Administrācijas reglaments"*);
- **LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija** - izvērtē jaunās studiju programmas, būtiskas izmaiņas esošajās studiju programmās, ikgadējos studiju virzienu pašnovērtējumus, studiju virzienu un programmu darbības rezultātus un sagatavot priekšlikumus fakultātes domei un LU vadībai par programmu turpmāko attīstību, u.c.;
- **LU Senāts** - izvērtē un apstiprina konceptuālos studiju procesu reglamentējošos dokumentus, studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumus u.c. (*LU Satversmes sapulces 10.05.2001. lēmums Nr. 6 "LU Senāta nolikums"*).

Lai iegūtu atgriezenisko saiti no studiju procesā iesaistītajām un ar to darbības rezultātiem saistītajām pusēm, LU regulāri tiek organizētas šādas aptaujas:

- pirmā studiju gada studējošo aptauja par studiju uzsākšanu;
- pirmā studiju gada studējošo aptauja par pirmo studiju pieredzi;
- aptauja par studiju kursiem un mācībspēku darbu, tajā skaitā, aptauja par studiju praksi un aptauja par kursa darbiem un noslēguma darbiem (turpmāk – aptauja par kursiem);
- pēdējā studiju gada studējošo aptauja par studiju programmu;
- aptauja tiem studējošajiem, kuri izteikuši vēlmi pārtraukt studijas pēc pašu vēlēšanās, vai tiem, kuri jau ir pārtraukuši studijas, turpmāk – studijas pārtraukumu aptauja;
- absolventu aptauja;
- darba devēju aptauja;
- aptauja par otras studiju programmas „izmēģināšanu”.

Aptauju rezultāti tiek analizēti un diskutēti studiju virziena ietvaros, kā arī atspoguļoti ikgadējos pašnovērtējuma ziņojumos.

Studiju virziena “Sociālā labklājība” studējošo aptauju dati, darba devēju un absolventu viedokļi aplūkoti attiecīgajos programmu ziņojumos un to dublēšana šeit nav mērķtiecīga. Būtiski, ka LU ir vienota pieeja visu studiju virzienu visu īstenoto programmu kvalitātes vadībā, ko stingri ievēro arī Sociālās labklājības studiju virzienā, par attīstības un kvalitātes jautājumiem regulāri diskutējot gan LU SZF Socioloģijas nodaļas sēdēs, gan virziena studiju programmu pasniedzēju neformālās tikšanās reizēs, gan virziena padomē. Šajās diskusijās mācībspēki saņem arī atgriezenisko saiti par studējošo un absolventu aptauju rezultātiem (apkopotā veidā), ka arī katrs pasniedzējs LU informācijas sistēmā var iepazīties detalizēti ar studentu vērtējumiem un komentāriem par saviem docētajiem kursiem. Papildus LU regulāri veiktajām aptaujām kvantitatīvo pētījumu metožu mācībspēki vismaz reizi gadā īsteno virziena programmās studējošo aptaujas, lai noskaidrotu jautājumus, kas netiek nasegti LU aptaujās (piemēram, noskaidrojot 1. kursa studentu priekšzināšanas vai izpratni par izvēlēto studiju jomu). Tiek veiktas arī neformālas sarunas, lai par jautājumiem, par kuriem nepieciešama detalizētāka izpratne (piemēram, kā studenti fakultātē jūtas, kas patīk vai nepatīk studiju procesa organizācijā, kur vēlētos redzēt kādus uzlabojumus). Pēdējais ir sevišķi svarīgi darbā ar filiāļu studentiem, kas ir jauna pieredze arī programmas vadītājiem un pasniedzējiem – atšķiras ne tikai studiju organizācijas forma, bet arī studējošo mācīšanās vajadzības.

2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas (izņemot

studējošo aptauju veikšanu) raksturojums. Norādīt, vai un kādā veidā studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus, kādā veidā tiek paziņots par sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem studiju virzienā vai atbilstošajās studiju programmās, sniegt piemērus.

2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas raksturojums

LU, ievērojot demokrātijas un līdztiesības principus, kā arī atbilstoši LU kvalitātes vadības politikai, visos studiju procesa posmos, sākot no uzņemšanas, beidzot ar noslēguma darbu, tiek nodrošināta reflektantu un studentu līdzdalība LU studiju procesa novērtēšanā. Jautājumos par uzņemšanas procedūru, LU reflektantiem ir tiesības iesniegt sūdzības uzņemšanas komisijas priekšsēdētājam.

LU reflektantu tiesības iesniegt sūdzības par pārkāpumiem uzņemšanas procedūrā paredz *Uzņemšanas noteikumi Latvijas universitātē (LU Senāta 30.05.2016. lēmums Nr.15)*, nosakot sūdzības iesniegšanas, izskatīšanas un lēmuma apelācijas kārtību.

Savukārt, studiju kvalitātes uzlabošanas nolūkā studentiem ir tiesības iesniegt priekšlikumus un sūdzības par studiju procesu norisi, t.sk. par pārbaudījumu un noslēguma darbu vērtēšanu. Studiju procesa kvalitātes nodrošināšanas nolūkā LU ir izstrādāta un ieviesta "*Studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanas un izskatīšanas kārtība*" (LU 18.02.2002. rīkojums Nr.1/21). Kārtība nosaka, kādā formā studējošie individuāli vai grupās var rakstveidā iesniegt priekšlikumus un sūdzības, kā arī to reģistrācijas un izvērtēšanas kārtību. Priekšlikumus un sūdzības par studiju procesu var iesniegt fakultāšu dekāniem (par nodarbību sarakstu, studiju organizāciju fakultātē, fakultātes īstenoto studiju kvalitāti un tās pilnveidošanu, fakultātes darbinieku pienākumu nepildīšanu u.c.). Atbildes uz priekšlikumiem uz sūdzībām jāsniedz 15 dienu laikā vai 30 dienu laikā, ja ir nepieciešama papildus informācija. Būtiski, ka minētās kārtības 17.punkts tieši noteic, ka: "Fakultātes dekānam katra akadēmiskā gada beigās jāiesniedz LU vadībai pārskats par pagājušajā akadēmiskajā gadā saņemtajām sūdzībām un pieņemtajiem lēmumiem to sakarā." Tas liecina par iekšējas kontroles mehānismu un sūdzību iesniegšanas, lēmumu pieņemšanas, studējošo tiesību un interešu ievērošanas ciklisku monitoringu, kas ir nozīmīgs šīs sistēmas pienācīgas funkcionēšanas nodrošināšanā un arī iespējamajā pilnveidē.

Pilnīgai LU studiju procesu novērtēšanai ir izstrādāta un ieviesta "*Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtība Latvijas Universitātē*", kurā ir noteiktas studējošo tiesības iesniegt sūdzības par studiju kursu starppārbaudījumu un pārbaudījumu procesuālo vai vērtēšanas kārtību un noteikta šo sūdzību izskatīšanas kārtība. Studējošajam ir tiesības iesniegt iesniegumu mācībspēkam, kurš ir vērtējis pārbaudījumu piecu darbdienu laikā no vērtējuma paziņošanas LUIS (pie nosacījuma, ka pirms sūdzības iesniegšanas studējošais ir pieprasījis no mācībspēka vērtējuma pamatojumu). Docētājam iesniegumu jāizskata 5 darba dienu laikā. Ja mācībspēks uzskata, ka studējošā iesniegums nav pamatots, tad viņš iesniegumu nodod izskatīšanai un lēmuma pieņemšanai nodaļas vai katedras vadītājam.

Attiecībā uz noslēguma darbiem ir pieņemts "*Nolikums par noslēguma pārbaudījumiem Latvijas Universitātē*" (LU Senāta 27.12.2011. lēmums Nr.183), kurš noteic, ka studējošie ir tiesīgi iesniegt apelāciju, ja dekāns viņam nav devis atļauju kārtot noslēguma pārbaudījumus vai par noslēguma pabaudījuma norisi.

LU darbojas arī Akadēmiskā šķīrējtiesa, kuras nolikums paredz iespēju vērsties arī šajā koleģiālajā institūcijā par jebkuru ar studijām saistītu jautājumu, t.sk., arī vērtēšanas principu ievērošanas kontroli.

Studējošajiem ir tiesības apstrīdēt rīkojumu par eksmatrikulāciju, kas pieņemts *“Latvijas Universitātes valsts budžeta dotēto studiju vietu konkursa (rotācijas) kārtības”* (LU Senāta 25.06.2010. lēmums Nr. 381). Savukārt *“Studiju maksas atvieglojumu piemērošanas kārtība* (LU 14.04.2009. rīkojums Nr.1/89) paredz studējošajiem iespēju lēmumus par studiju maksas atvieglojumu piešķiršanu vai nepiešķiršanu apstrīdēt mēneša laikā no lēmuma paziņošanas studējošajam, iesniedzot LU rektoram adresētu rakstveida iesniegumu, kuru rektoram jāizskata mēneša laikā.

Savukārt *“Studiju pārtraukšanas kārtība Latvijas Universitātē”* (LU Senāta 01.12.2008. lēmums Nr.178) paredz tiesības apstrīdēt dekāna lēmumu par atteikumu piešķirt studējošajam studiju pārtraukumu. Arī *“Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē”* (LU 08.06.2009. rīkojums Nr. 1/128) paredz tiesības noteiktā termiņā apstrīdēt dekāna pieņemtos lēmumus.

Ievērojot studējošo tiesības arī ārpus studiju procesa, tiem studējošiem, kuri izmanto LU dienesta viesnīcas, *“Latvijas Universitātes dienesta viesnīcu iekšējās kārtības noteikumi”* (LU 30.06.2009. rīkojums Nr. 1/171) nosaka studējošo tiesības un pienākumus, t.sk. tiesības iesniegt sūdzības par problēmām dienesta viesnīcās. Šādus jautājumus risina dienesta viesnīcas vecākais.

Ikviena studējošais ir tiesīgs ne tikai izmantot LU *“Akadēmiskā ētikas kodeksa”* paredzētās tiesības vērsties LU Akadēmiskajā ētikas komisijā par iespējamiem ētikas pārkāpumiem, bet iesniegt kodeksa un tā īstenojuma pilnveides priekšlikumus LU Akadēmiskajai ētikas komisijai.

Visu procesu priekšlikumi un sūdzības tiek reģistrēti struktūrvienībās vai komisijās, kurā tās tiek iesniegtas, kā arī izdarītas atzīmes par sūdzības izskatīšanas rezultātiem un pieņemtajiem lēmumiem.

LU normatīvā līmenī sk. *“Noteikumi par LU viesstudentu no Latvijas augstskolām”* (LU 25.01.2006. rīkojums Nr. 1/17) ir definējusi principu, ka arī viesstudentiem studiju procesā LU ir tādas pašas tiesības un pienākumi kā LU studentiem, kas nozīmē, ka sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas un izskatīšanas sistēma vienlīdz lielā mērā attiecināma arī uz šiem studentiem.

No iepriekš minētā secināms, ka LU sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas un izskatīšanas sistēmas centralizētais segments aptver visas ikviena studējošā studiju dzīves sastāvdaļas, jo attiecināms kā uz uzņemšanu LU, tā arī studijām visa cikla garumā, kā arī uz noslēguma pārbaudījumiem.

Studiju virzienā *“Sociālā labklājība”* studenti ir informēti par iespējām iesniegt priekšlikumus un sūdzības par studiju procesu norisi, t.sk. par pārbaudījumu un noslēguma darbu vērtēšanu. Virzienā īstenotajās programmās ir salīdzinoši neliels studentu skaits (vienā kursā starp 10 un 20 studējošajiem), dēļ ir iespējama individuāla pieeja un konfliktu un sarežģījumu risināšana notiek, neformāli pārrunājot situāciju ar studentiem. Tāpat arī attiecībā uz priekšlikumiem. Filiālēs īstenotajās programmās studenti vērsas pie filiāles direktores, kas tālāk komunicē studentu iebildumus, sūdzības un priekšlikumus programmas direktorei un studiju direktorei. Studenti izsaka priekšlikumus arī tiešā veidā mācībspēkiem. Piemēram, 2020. / 2021. mācību gadā, izstrādājot *“Kursa darbs I”*, tika konstatēts, ka pilnu laiku strādājošiem studentiem ir nozīmīgas grūtības izstrādāt darbu nepieciešamā kvalitātē tam atvēlētajā laikā pie esošās lekciju slodzes un vajadzības savienot studijas, darbu un ģimenes dzīvi. Konsultācijās ar studentiem tika nolemts pārplānot studiju plānu tādā veidā, lai kursa darbu izstrāde notiktu paralēli praksēm, kas studentiem ļauj individuāli brīvāk plānot savu mācībām paredzēto laiku. Tāpat šajā mācību gadā tika konstatēts, ka viens pasniedzējs nesniedza skaidru informāciju par patstāvīgā darba uzdevumu, apjomu un vērtēšanas kritērijiem pirmajā nodarbībā. Ar šo pasniedzēju tika veiktas individuālas pārrunas, lai novērstu situācijas atkārtošanos nākotnē. Pārskata periodā nav tikuši iesniegti priekšlikumi un sūdzības formālajā kārtībā. Studējošie pozitīvi novērtē ātrāko un efektīvāko neformālo veidu

problēmu risināšanai un acīmredzot līdz šim tas ir labi darbojies, jo programmu direktori un mācībspēki risina lietas pēc būtības un ir ieinteresēti veiksmīgā un koleģiālā sadarbībā ar studentiem. Nozīmīgu lomu šeit spēlē tieši profesionālās programmas statuss un iespēja ikdienas darbā ievērot arī sociālā darba profesionālās ētikas kodeksu, kas cita starpā ietver arī profesionālās ētikas vadlīnijas sociālā darba izglītības procesā.

2.4. Informācija par augstskolas/ koledžas izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu, norādīt, kādi dati un cik regulāri tiek apkopoti, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei.

2.4. LU izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānisma raksturojums

Lai kontrolētu, analizētu, prognozētu studējošo skaita dinamiku, LU divas reizes gadā apkopo datus par:

- reflektantu un imatrikulēto skaitu un to profilu raksturojošus datus, tādus kā vidējās izglītības ieguves iestāde, iestādes absolvēšanas gads, vidējās izglītības pārbaudījumos iegūtais vērtējums, vecums, dzimums, iepriekš iegūtā augstākā izglītība un tās pārbaudījumos iegūtais vērtējums;
- studējošo skaits, sadalījumā pa fakultātēm, studiju programmām, studiju līmeņiem, studiju gadiem, studiju formām un veidiem, studiju finansējuma avots, studiju statuss - eksmatrikulēts kā akadēmiskās saistības nenokārtojis, eksmatrikulēts kā finansiālās saistības nenokārtojis, eksmatrikulēts kā grādu ieguvis (absolvents), studiju pārtraukumā.

Lai kontrolētu studējošo studiju gaitu un programmas izpildi, LU apkopo datus par:

- studējošo studiju kursu apguves starpvērtējumu un gala vērtējumu, sadalījumā pa pārbaudījumu veidiem, noslēguma pārbaudījumu gala rezultātus, vidējo svērto atzīmi; dati tiek apkopoti reizi semestrī;
- studiju programmas izpildi, atbilstoši programmas apguves nosacījumiem, sadalījumā pa studiju semestriem, programmas daļām (obligātā daļa, ierobežotās izvēles daļa, brīvās izvēles daļa un citas, atbilstoši programmas uzbūvei); dati tiek apkopoti reizi semestrī;
- studējošo akadēmiskos parādus kredītpunktus, sadalījumā pa studiju semestriem, programmas daļām, studiju kursiem; dati tiek apkopoti reizi semestrī;
- studējošo līgumā paredzētā studiju apmaksas grafika izpildi, sadalījumā pa studiju programmām, semestriem.

Studiju virzienā "Sociālā labklājība" īstenoto programmu direktoriem šie dati ir svarīgi ikdienas darba monitorēšanā un plānošanā, ļauj sekot līdzi studentu progresam un individuālajam sniegunam. Katra semestra sākumā ar tiem tiek iepazīstināti mācībspēki Socioloģijas nodaļas sēdē.

Lai iegūtu informāciju studiju resursu plānošanai un efektīvai izmantošanai, saistībā ar studiju programmām tiek apkopota šāda statistiska informācija:

- studiju vietu finansējums, sadalījumā pa valsts budžeta finansētām, LU finansētām un studējošo apmaksātām studiju vietām;
- studējošo stipendiju saņēmēju skaits un studiju kredītu, un studējošo kredītu saņēmēju skaitu;

Lai novērtētu studējošo, absolventu un darba devēju apmierinātību ar studiju kvalitāti un tās rezultātiem, kā arī lai veiktu nepieciešamos pilnveides pasākumus, LU organizē un apkopo datus

par šādām aptaujām:

- pirmā studiju gada studējošo aptauja par studiju uzsākšanu, kas tiek veikta elektroniski reizi gadā. Aptaujas mērķis ir noskaidrot studiju virziena un programmas izvēles motivāciju un informācijas iegūšanas avotus, kā arī iegūt pieteikšanās un reģistrēšanās procesa novērtējumu, lai pilnveidotu studentu piesaistīšanas pasākumu kopumu. Datus apkopo un analizē LU Studiju departaments, bet nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina LU vadība, fakultātes vadība, programmu direktori, sadarbībā ar LU administratīvajiem departamentiem;
- pirmā studiju gada studējošo aptauja par pirmo studiju pieredzi, kas arī tiek veikta elektroniski reizi gadā. Aptaujas mērķis ir iegūt pirmās studiju pieredzes LU un studiju atbalsta pasākumu novērtējumu, lai pilnveidotu studiju vidi un veicinātu studentu adaptāciju Datus apkopo un analizē LU Studiju departaments, ar tiem tiek iepazīstināta fakultātes vadība un departamenti. Nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina fakultātes vadība un Studiju departaments, sadarbībā ar citiem LU departamentiem;
- lai noskaidrotu studējošo viedokli par studiju kursu saturu un iegūtu mācībspēku darba novērtējumu, katru semestri elektroniskā formā tiek veikta aptauja par studiju kursiem, tai skaitā, par studiju praksi, kursa darbiem un noslēguma darbiem. Datus apkopo LUIS un tie ir pieejami mācībspēkam, programmu direktoriem un fakultātes dekānam, Studiju departamentam. Datu analīzi veic programmu direktori, dekāns, nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina programmas direktors, dekāns un studiju virziena padome. Rezultātus izmanto, gatavojot ikgadējos studiju virzienu pārskatus, kā arī gatavojot studiju programmu attīstības plānus;
- ar mērķi iegūt studentu vērtējumu par studiju programmu tās tālākai attīstībai, studiju procesa pilnveidei, kvalitātes un studiju vides uzlabošanai, tiek veikta pēdējā studiju gada studējošo aptauja par studiju programmu kopumā. Aptauja tiek veikta elektroniskā formā vienu reizi par katru studiju programmu. Rezultātu apkopojumu veic LUIS un tas ir pieejams programmu direktoriem un fakultātes dekānam. Datu analīzi veic programmu direktori, dekāns, nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina programmas direktors, dekāns un studiju virziena padome. Rezultātus izmanto, gatavojot ikgadējos studiju virzienu pārskatus, studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumus virziena akreditācijai un pārakreditācijai, kā arī gatavojot studiju programmu attīstības plānus.
- lai apzinātu galvenos studiju pārtraukšanas iemeslus un sekmētu studējošo atbiruma samazināšanu, tiek veikta aptauja studējošajiem, kuri izteikuši vēlmi pārtraukt studijas vai jau pārtraukuši studijas. Aptauja tiek veikta visa akadēmiskā gada laikā, savukārt, rezultātus Studiju departaments apkopo reizi semestrī.

Studiju virzienā "Sociālā labklājība" īstenoto programmu direktoriem šo aptauju dati ir svarīgi ikdienas darba monitorēšanā un plānošanā, ļauj sekot līdzi studentu viedoklim par studiju procesa organizāciju un satura kvalitāti. Katra semestra sākumā mācībspēki Socioloģijas nodaļas sēdē tiek iepazīstināti ar iepriekšējā semestra aptauju datiem vispārīgā veidā. Atbilstoši Studiju departamenta prasībām, ar mācībspēkiem, kuru sniegumu studenti vērtējuši kā vāju vai viduvēju, tiek veiktas individuālas pārrunas, tiek sekots līdzi snieguma vērtējuma dinamikai. Jāatzīst, ka ne visi studējošie aptaujas aizpilda godprātīgi, kā arī dažas studentu grupas mēdz būt nozīmīgi kritiskākas (vai tieši otrādi – dāsnākas savos vērtējumos) kā citas. Tādēļ ir svarīgi pievērst uzmanību vērtējumu dinamikai ilgākā laika periodā (vismaz 2-3 gadi vai reizes, kad pasniedzējs kursu docējis). Tāpat daļēji efektīva ir aptauja par studiju pārtraukšanas iemesliem, jo tā sniedz tikai formālu ieskatu, kas der LU statistikai, bet mazāk palīdzīgi padziļinātam atbiruma iemeslu izvērtējumam un analīzei, vai iemesls no LU puses ir ietekmējams, vai nav. Tādēļ programmu direktori vienmēr veic arī individuālas pārrunas ar studentiem, kuri plāno studijas pārtraukt. Jāuzsver, ka studenti ir apmierināti ar studiju kvalitāti, atbiruma iemesli galvenokārt ir saistīti ar

grūtībām savienot darbu, mācības un ģimenes dzīvi. Jāuzsver, ka sociālā darba programmu studentu vidējais vecums gan bakalaura, gan maģistra programmās ir lielāks, nekā vidējais studentu vecums akadēmiskās programmās (piemēram, socioloģijā), līdz ar to arī atbildības ārpus studijām ir lielākas gan darbā, gan privātajā dzīvē.

Lai kontrolētu studiju rezultātu pielietojumu profesionālajā dzīvē un programmas absolventu gaitas darba tirgū, LU apkopo datus par:

- absolventu aptaujas mērķis ir iegūt absolventu apmierinātības novērtējumu par apgūtās programmas kvalitāti, par LU iegūtajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm, par absolvētās studiju programmas ieguldījumu viņu nodarbinātībā, kā arī par studiju turpināšanas plāniem;
- darba devēju aptaujas mērķis ir noskaidrot, kā darba devēji vērtē LU absolventu iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atbilstību darba tirgus prasībām.

Studiju virzienā “Sociālā labklājība” īstenoto programmu direktoriem šo aptauju dati ir svarīgi studiju darba rezultātu monitorēšanā un sevišķi - attīstības plānošanā, ļauj sekot līdzi absolventu darba gaitām un vajadzībām darba tirgū. Tomēr absolventu aptaujas un darba devēju aptaujas tiek īstenotas reizi dažos gados, jo pārskata periodā aktīva bija maģistra programma, kurā uzņemšana un studiju noslēgums ir tikai reizi divos gados, kā arī nav liels studējošo skaits (vidēji 10). Pie neliela absolventu un darba devēju skaita efektīvākas ir fokusgrupu diskusijas, kas tiek rīkotas reizi dažos gados un regulāras, neformālas sarunas ar darba devējiem. Programmas direktore ir aktīvi iesaistīta nozares darba grupās Labklājības Ministrijā, nozares diskusijās un pasākumos, kas ļauj gan praktiski uzturēt kontaktu ar absolventiem un darba devējiem, gan sekot līdzi aktualitātēm nozarē.

Ik gadu studiju virziena vadītājs sadarbībā ar studiju programmu direktoriem gatavo pārskatu par studiju virziena un tajā iekļauto programmu darbību akadēmiskā gada laikā. Pārskata sagatavošanas laikā tiek iegūti un analizēti statistikas dati, kas tiek izmantoti attīstības plānošanā un uzlabojumu ieviešanā dzīvē. Pārskats ietver šādus statistikas datus, kas tiek apkopoti un analizēti ik gadu:

- augstākās izglītības iestāžu (All) Latvijā, kuras īsteno studiju virzienus, uzskaitījums un kopskaits;
- studiju programmu skaits citās All īstenotajos studiju virzienos, sadalījumā pa studiju līmeņiem un norādot kopskaitu;
- studiju programmu, kas tiek īstenotas citu All īstenotajos studiju virzienos, raksturojums;
- studējošo skaits programmās, norādot kopskaitu, 1. studiju gadā imatrikulēto skaitu, absolventu skaitu;
- mācībspēku mobilitāte pārskata periodā;
- darba devēju iesaiste programmās pārskata periodā;
- programmu studējošo skaits, kuri studē ārvalstu augstskolās apmaiņas programmu ietvaros;
- ārvalstu studējošo skaits programmās;
- rezultātu kopsavilkums un analīze par studējošo aptauju par programmas studiju kursiem;
- rezultātu kopsavilkums un analīze par studējošo aptauju par programmu kopumā.

Studiju virzienā “Sociālā labklājība” ikgadējā Pārskata kvalitātes vadības vajadzībām gatavošanā tiek veikta minēto statistikas datu apkopošana un analīze. Iegūtā informācija tiek pārrunāta ar studiju virziena padomē un ar programmu īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem, izmantota studiju virziena pilnveides plāna izstrādē un īstenošanā. Studiju virziena “Sociālā labklājība” Pārskats vienmēr ir ticis labi novērtēts un eksperti atzinīgi vērtējuši programmu īstenošanas gaitu un attīstības virzību.

2.5. ESG 1. daļā iekļauto standartu integrēšanas raksturojums un novērtējums. Norādīt, kurš/-i no ESG 1. daļas standartiem tiek uzskatīti kā izaicinājums un, kuriem tiek pievērsta pastiprināta vērība.

2.5. ESG 1. daļā iekļauto standartu integrēšanas raksturojums un novērtējums

LU studiju kvalitātes nodrošināšanai ievēro „Standartus un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā” (ESG). Informācija, kā studiju kvalitātes nodrošināšanā tiek ievēroti ESG, atspoguļota 10. tabulā.

10. tabula. „Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā” (ESG) ieviešana Latvijas Universitātē (pielikumā).

Kā galvenie darbības virzieni saskaņā ar ESG kvalitātes standartiem un vadlīnijām LU tiek uzskatīti: *Programmu izstrāde un apstiprināšana; Studentcentrēta mācīšanās, mācīšana un novērtēšana; mācībspēki un mācību resursi un atbalsts studentiem.* Sociālās labklājības studiju virzienā tiek sekots visu ESG norādīto standartu un vadlīniju prasībām un rekomendācijām, ievērota LU noteiktā kārtība. Pastiprināta uzmanība tiek pievērsta mācībspēkiem un mācību resursiem un atbalstam studentiem, ko nosaka vairāki faktori – 1) šobrīd notiek straujš studiju virziena attīstības izrāviens un studentu skaita pieauguma dēļ tiek paplašināts mācībspēku sastāvs, kas prasa pievērst pastiprinātu uzmanību mācībspēku profesionālajai pilnveidei un citiem 1.5. noteiktajiem jautājumiem; 2) sociālo darbu studējošie visi pamatā ir studenti ar dzīves pieredzi, nepilna laika (filiālēs studējošie pilnīgi visi ir tikai nepilna laika) un strādājoši, tādēļ pastiprināta uzmanība tiek pievērsta studējošo atbalstam, resursu pieejamībai un citiem 1.6. noteiktajiem aspektiem.

II - Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums)

3.1. Sniegt informāciju par augstskolas/ koledžas sistēmu studiju virziena un atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finanšu nodrošinājuma noteikšanai. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajām studiju programmām, kā arī pētniecības un/ vai mākslinieciskās jaunrades finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju virziena attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo (katrai nostudiju virziena studiju programmām), norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām.

3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums

3.1. Finanšu nodrošinājums

LU īstenotā studiju virziena “Sociālā labklājība” pieejamos naudas līdzekļus nosaka konkrētajam studiju virzienam paredzētais valsts budžeta finansējums (dotācija) un ienākumi no studiju maksām.

Valsts budžeta finansējuma apmēru konkrētajam studiju gadam nosaka saskaņā ar vienošanos

starp Izglītības un zinātnes ministriju un LU. Finansējuma apmēru ietekmē:

- no valsts budžeta līdzekļiem finansēto studiju vietu skaits studiju programmā,
- studiju vietas bāzes izmaksas konkrētajā gadā,
- studiju programmas līmenis,
- izmaksu koeficients izglītības tematiskajai jomai.

Studiju maksas LU katrai programmai ik gadu tiek noteiktas, vadoties no studiju vietas plānotās pašizmaksas (kas ietver visas prognozējamās izmaksas – atlīdzību mācībspēkiem, materiāli tehnisko nodrošinājumu, infrastruktūras uzturēšanu un administrācijas izmaksas), prognozējamā studentu skaita un situācijas tirgū - citu augstskolu piedāvātajām studiju maksām. Studiju maksa konkrētam studentam katram studiju gadam tiek noteikta uz visu studiju laiku.

Gan valsts budžeta finansējums, gan studiju maksas tiek apkopotas kopējā LU budžetā konkrētajam finanšu gadam. LU budžets tiek veidots saskaņā ar budžeta veidošanas vispārējiem principiem un katram gadam noteikto budžeta kārtību.

Studiju virzienu studiju programmu īstenojošā pamatstruktūrvienība plāno studiju maksas ieņēmumus konkrētajam kalendārajam gadam, iesniedzot tos Studiju departamentā, kurš tos apkopo un iesniedz Finanšu un uzskaites departamentā kopējā LU budžetā veidošanai.

Saskaņā ar LU budžeta veidošanas principiem, studiju virziena paredzētie ieņēmumi tiek sadalīti šādi: studiju virziena tiešo un tieši attiecināmo izmaksu (atlīdzība mācībspēkiem, materiālo vērtību un pakalpojumu izmaksas, kā arī telpu un citas virzienu realizējošās pamatstruktūrvienības izmaksas) segšanai tiek novirzīti 74%, netiešo izmaksu (visu atbalstošo procesu – informācijas resursi, mārketinga, IT, finanšu uzskaites, pārvaldība, sporta, kultūras un sociālo aktivitāšu nodrošinājums, attīstības programmas) segšanai – 26%.

Attiecīgās pamatstruktūrvienības – fakultātes sadarbībā ar Finanšu un uzskaites departamentu plāno savas tiešās izmaksas konkrētajam finanšu gadam.

Finanšu un uzskaites departaments sagatavo kopējo LU budžeta projektu un LU kanclers to virza uz Senāta Finanšu un budžeta komisiju, no kurienes to savukārt virza uz apstiprināšanu LU Senātā.

Pēc kārtējā gada budžeta apstiprināšanas konkrētās pamatstruktūrvienības plānotie ieņēmumi un izdevumi tiek importēti LU IT sistēmā, kura ir sasaistīta ar grāmatvedības uzskaites sistēmu un nodrošina iespēju izsekot attiecīgās pamatstruktūrvienības faktiskajai finanšu situācijai visa gada garumā.

Par attiecīgās fakultātes finanšu resursu racionālu izmantošanu budžeta ietvaros ir atbildīgs fakultātes dekāns un izpilddirektors, kurš veic operatīvu pamatstruktūrvienības finanšu vadību. Studiju virziena “Sociālā labklājība” gadījumā, kad studiju īstenošanas vieta profesionālajā bakalaura studiju programmai ir gan SZF, gan LU filiāles reģionos, finanšu plānošana notiek sadarbībā starp LU dekānu un izpilddirektori un LU Reģionālā centra direktori, izpilddirektori un LU filiāļu vadītājiem. Par budžeta izpildes pārraudzību un atbilstošu pārskatu sagatavošanu LU vadībai un kontrolējošajām organizācijām ir atbildīgs Finanšu un uzskaites departaments.

LU Sociālo zinātņu fakultātes budžets 2020. gadu tika apstiprināts 2 584 109 EUR apmērā, no kā 61,8% sastāda finansējums studiju procesa nodrošinājumam, kam, savukārt, 2021. gadā ir plānots 9% pieaugums.

“Sociālā labklājība” studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamos finanšu resursus nodrošina galvenokārt valsts budžeta dotācija pilna laika klātienes studiju procesam un LU Reģionālā centra ieņēmumi no studiju maksas programmas nepilna laika klātienes studiju formai. 2020.gadā studiju virziena “Sociālā labklājība” tiešajām izmaksām fakultātes rīcībā

tika piešķirti 80 732 EUR no valsts budžeta dotācijas. Savukārt, Reģionālā centra ieņēmumi no studiju maksām 2020.gadā sastāda 62 400 EUR.

Tāpat arī "Sociālā labklājība" studiju virziena ietvaros un sadarbībā ar citām zinātņu disciplinām fakultātē īstenotie zinātniskie projekti sniedz ieguldījumu finanšu nodrošinājumā, ļauj mācībspēkiem attīstīt izcilību zinātnē, rada iespēju pētniecībā iesaistīties studējošajiem, kā arī nereti sniedz iespēju papildināt Sociālo zinātņu bibliotēkas krājumu un fakultātes materiāltehnisko nodrošinājumu. Pētniecība tiek finansēta galvenokārt no piesaistīto projektu līdzekļiem un ir nozīmīgs resurss, lai zinātnes universitātē nodrošinātu mācībspēku iesaisti pētniecībā un sabalansētu akadēmiskās un zinātniskās darbības slodzi. Pētniecībā pārskata periodā ir piesaistīti vairāk kā 465 000 eiro un virziena attīstība nozīmīgi iegūst no mācībspēku profesionālās izaugsmes, pētniecībā jaunradītajām zināšanām un pētniecības procesā izveidotajiem starptautiskajiem kontaktiem, zinātnes un studiju sasaistes un zināšanu pārneses.

Balstoties uz 2021.gada 1. janvāra datiem, "Sociālā labklājība" studiju virzienā pamatstudijās pilna laika klātienē otrajā studiju semestrī ir 17 studējošie un augstākā līmeņa studijās ir 20 studējošie, kopumā 37 jeb 6% no LU SZF pilna laika klātienē studējošajiem. Savukārt, LU filiālēs Kuldīgā, Cēsīs un Alūksnē PBSP "Sociālais darbs" nepilna laika klātienē 2020./2021.akadēmiskā gada pavasara semestrī reģistrēti 55 studējošie.

Profesionālā bakalaurs studiju programmas "Sociālais darbs" pilna laika klātienē studiju formas finansiālais nodrošinājums šobrīd pilnībā sedz valsts budžeta dotācija. Ņemot vērā, ka PBSP "Sociālais darbs" īstenošana ir uzsākta no 2020./2021.akadēmiskā gada, programmas izmaksas tiek prognozētas pie līdzvērtīgiem uzņemšanas rezultātiem turpmākajos gados. Izmaksas uz vienu studentu pilna laika klātienē prognozētas 1613 EUR apmērā, kur 46% sastāda akadēmiskā personāla atalgojums, 13 % vispārējā un palīgpersonāla atalgojums, 15% citas ar studiju programmas īstenošanu saistītās izmaksas un 26 % netiešās izmaksas LU centralizētā nodrošinājuma segšanai. Iepriekšējā perioda pašizmaksa uz studentu, kas detalizētā aprēķinā pamatota pielikumā "Studiju programmas pašizmaksas aprēķins", bija 1539 EUR apmērā.

PBSP "Sociālais darbs" nepilna laika klātienē forma pārskata periodā tiek īstenota LU filiālēs Kuldīgā, Cēsīs un Alūksnē. Izmaksas uz vienu studentu tiek prognozētas 1482 EUR apmērā, kur 40% sastāda akadēmiskā personāla atalgojums, 17% vispārējā un palīgpersonāla atalgojums, 12% citas ar studiju programmas īstenošanu saistītās izmaksas un 32 % netiešās izmaksas LU centralizētā nodrošinājuma segšanai. Izmaksas citās LU filiālēs (Bauska, Madona, Tukums, Jēkabpils) tiek prognozētas līdzīgas.

Profesionālā maģistra studiju programma "Sociālais darbs" 80 KP tiek nodrošināta galvenokārt no valsts budžeta finansējuma – 91%, studiju maksas ieņēmumi sastāda 9%, savukārt PMSP "Sociālais darbs" 60 KP studijas ir tikai par personīgajiem līdzekļiem. Vienas studiju vietas pašizmaksa 80 KP apguvei ir 2549 EUR, kur 49% ir novirzīti akadēmiskā personāla atalgojumam, 12% – vispārējā un studiju palīgpersonāla atalgojumam, 13% citām ar studiju programmas īstenošanu saistītām izmaksām, un 26% – netiešajām izmaksām. Savukārt, vienas studiju vietas pašizmaksa 60 KP programmai ir 2639 EUR. No šīs summas 47 % novirzīti akadēmiskā personāla atalgojumam, 12 % – vispārējā un studiju palīgpersonāla atalgojumam, 15 % citām ar studiju programmas īstenošanu saistītām izmaksām, un 26% – netiešajām izmaksām.

Detalizētu pašizmaksas aprēķinu par PBSP "Sociālais darbs" PLK un NLK formām, kā arī par PMSP "Sociālais darbs" 80 kp un 60 kp programmām lūdzu skatīt pielikumā "Studiju programmas pašizmaksas aprēķins".

3.2. Sniegt informāciju par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu, norādīt, vai nepieciešamais nodrošinājums ir augstskolas/ koledžas rīcībā, tā pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem (specifisku aprīkojumu, kas paredzēts konkrētai studiju programmai, norādīt III. daļas 3. nodaļā pie atbilstošās studiju programmas).

3.2. Infrastruktūras un materiāli tehniskais nodrošinājums

Latvijas Universitāte Sociālo zinātņu fakultāte (LU SZF) studiju un zinātnisko procesu nodrošina 4693,1 m² mācību, administratīvam un zinātniskam procesam aprīkotās telpās, kas ir 57,9% no visas ēkas kopējās platības. Auditoriju fonds studiju procesa nodrošināšanai ir 2122,2 m², kas veido 25 dažāda lieluma un izmēra auditorijas (skat. 11. tabulā), kuras kopīgi izmanto visas fakultātē īstenotās studiju programmas. 10 no 25 auditorijām ir pilnībā vai daļēji aprīkotas ar moderniem stacionāriem multimediju projektoriem, datoriem un apskaņošanas tehniku. Lai nodrošinātu studiju procesu auditorijās, kuras nav aprīkotas ar projektoru un datoru, fakultāte izmanto mobilo/pārnēsājamus komplektus.

11. tabula. LU Sociālo zinātņu fakultātes studiju darba telpas

Auditorijas lielums	Skaits	%
līdz 50 vietām	9	36,0%
no 51–80 vietām	12	48,0%
no 81–120 vietām	2	8,0%
no 121 un vairāk	2	8,0%
KOPĀ	25	100,0%

Lai nodrošinātu studiju procesa praktisko pusi, daļa mācību procesa tiek realizēta divās LU SZF aprīkotās datorklasēs (kopā 75 studentu darba vietas). Datorklašu materiāli tehniskā bāze – datori, licences un programmas, gadu no gada tiek atjaunotas atbilstoši fakultātes finansiālai situācijai.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un nepārtrauktu studiju un zinātnisko procesu, katru gadu tiek veikts nepieciešamo ieguldījumu materiāltehniskās bāzes atjaunošanā izvērtējums un izstrādāts investīciju plāns. Fakultātes infrastruktūra un materiāltehniskā bāze vērtējama kā laba un studiju virziena vajadzībām pilnībā piemērota. 2023. gadā plānota fakultātes pārcelšanās uz LU Akadēmiskā centra Rakstu māju. Studenti un mācībspēki iegūs iespēju mācīties un strādāt moderni plānotās un aprīkotās telpās, kas ļaus pilnībā modernizēt studiju vidi, mācību procesā izmantotās tehnoloģijas, efektīvi un racionāli izmantot infrastruktūru, kā arī sekmēs starpnozaru sadarbību.

LU Filiālēs esošā mācību materiāli tehniskā bāze ļauj pilnībā nodrošināt studiju programmā iekļauto studiju kursu apguvei nepieciešamos apstākļus. Studiju auditorijās pieejamas kvalitatīvas vizuālās iekārtas - tāfeles, interaktīvās tāfeles, dokumentu kameras, ekrāni, multimediju projektori, portatīvie datori, audio un video aparatūra. Detalizēta informācija par LU filiāļu telpām, nodrošinājumu un mācību materiāli tehnisko bāzi ieejama 2. pielikuma "Informācija par studiju virziena īstenošanu filiālēs" 6. nodaļā.

Visās LU telpās (arī filiālēs) pieejams bezvadu interneta tīkls, kas nodrošina pieslēgumu

portatīvajiem datoriem, planšetdatoriem, personālajiem datu nesējiem, viedtālruniem. Iekšējais stacionārais datortīkls nodrošina komunikāciju studentu, pasniedzēju un administratīvā personāla starpā.

3.3. Sniegt informāciju par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei. Raksturojums un novērtējums par bibliotēkas un datubāzu pieejamību studējošajiem (t.sk. digitālajā vidē) un atbilstību studiju virziena vajadzībām, ietverot informāciju par bibliotēkas darba laika piemērotību studējošo vajadzībām, telpu skaitu/platību, piemērotību pastāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pieejamo literatūru studiju virziena īstenošanai, studējošajiem pieejamajām datu bāzēm atbilstošajā jomā, to lietošanas statistiku, bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūru un datu bāzu abonēšanas procedūru un iespējām.

3.3. Metodiskais un informatīvais nodrošinājums

LU Bibliotēkas vispārīgs raksturojums

LU Bibliotēka iekļauta Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā (BLB1000) un valsts nozīmes bibliotēkas statusā akreditēta līdz 2022. gadam.

Piekluve LU Bibliotēkas informācijas resursiem un pakalpojumiem, darba laiks

Bibliotēkas darbības pamatprincips ir tās pakalpojumu pieejamība ikvienam lietotājam.

Pakalpojumi tiek sniegti LU Bibliotēkas 8 nozaru bibliotēkās saskaņā ar LU Bibliotēkas lietošanas noteikumiem (01.02.2017. LU rektora rīkojums Nr. 1/39). Pakalpojumus, atbilstoši lietošanas noteikumiem, var izmantot LU studenti, mācībspēki, personāls, citas bibliotēkas, citu augstskolu studenti, kā arī ikviens iedzīvotājs. LU Bibliotēka sniedz bezmaksas pamatpakalpojumus un maksas pakalpojumus.

Nozaru bibliotēku darba laiks ir pielāgots lietotāju ērtībām. Darba dienās no plkst. 9.00-21.00, atsevišķās nozaru bibliotēkās no plkst. 9.00.-18.00, sestdienās no plkst. 9.00.-17.00. Dabaszinātņu bibliotēka un Zinātņu mājas bibliotēka ir pieejamas 7 dienas nedēļā 24 stundas diennaktī. Trīs nozaru bibliotēkas klientiem ir atvērtas visu gadu, arī vasaras periodā.

Dabaszinātņu bibliotēkā LU personālam visu diennakti ir iespēja izmantot: brīvpieejas krājumu, pašapkalpošanās iekārtu grāmatu izsniegšanai uz mājām, izmantošanas termiņa pagarināšanai un nodošanai, datorus, mobilo telefonu uzlādi. Iegādājoties Dabaszinātņu bibliotēkā kopēšanas kartes, lietotāji kopēšanas iekārtu var izmantot jebkurā diennakts laikā. Zinātņu mājas bibliotēkā LU personālam visu diennakti ir pieejams: brīvpieejas krājums, divas pašapkalpošanās iekārtas grāmatu izsniegšanai uz mājām, izmantošanas termiņa pagarināšanai un nodošanai, kā arī portatīvo datoru izmantošanas pašapkalpošanās siena. LU Bibliotēka ir pirmā Baltijas valstīs, kur ir nodrošināta šāda iekārta un pakalpojums. Pašapkalpošanās iekārta aprīkota ar 36 portatīvajiem datoriem. LU personāls, izmantojot studenta vai darbinieka apliecības, jebkurā diennakts laikā portatīvos datorus var izņemt un tos izmantot 6 stundas ne tikai bibliotēkas zonā, bet visā ēkā.

Bibliotēkas Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēkas telpas, kurā izvietots sociālo zinātņu nozares krājums, ir atvērtas studējošiem ērtā laikā 55 stundas nedēļā. Lietotājiem ir pieejams brīvpieejas krājums, kurā var izvēlēties sev nepieciešamos izdevumus. Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēka izvietota trīs telpās, kuru kopējā platība ir 544 m².

Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēkā lietotājiem ir pieejamas 84 darba vietas, t.sk. 18 darba vietas darbam ar datoru. Bibliotēkā pieejami trīs skeneri, divi printeri, kopētājs.

COVID-19 pandēmijas dēļ izsludinātā ārkārtas stāvokļa ierobežojumu dēļ LU SZF Bibliotēka strādā ierobežotu laiku, tomēr studentiem ir iespējams izņemt un nodot pasūtītās grāmatas divas dienas nedēļā. Noslēguma darbu vajadzībām tiek arī digitalizēti grāmatu fragmenti, lai nodrošinātu studentiem nepieciešamo atbalstu ar zinātnisko literatūru un samazinātu nepieciešamību lietot sabiedrisko transportu, kas sevišķi būtiski tālu no Rīgas dzīvojošiem studentiem.

Bezmaksas pamatpakalpojumi

- Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana/rezervēšana/izmantošanas termiņu pagarināšana Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā (turpmāk - Kopkatalogs) un informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām.

Pakalpojums pieejams LU Bibliotēkā reģistrētajiem lietotājiem, izmantojot Kopkatalogu no jebkuras mobilās ierīces un vietas, kur pieejams internets.

- Informācijas resursu piegāde

LU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem, pasūtīt informācijas resursus Kopkatalogā no jebkuras bibliotēkas, ir iespēja norādīt rezervētā informācijas resursa ērtāko saņemšanas vietu – nozares bibliotēku. Pārējiem lietotājiem šī iespēja ir pieejama, pasūtīt informācijas resursus tikai no Krātuves.

- Pašapkalpošanās

Visās nozaru bibliotēkās lietotājiem pieejams pašapkalpošanās skenēšanas pakalpojums. 5 nozaru bibliotēkās ir pieejamas pašapkalpošanās iekārtas grāmatu izsniegšanai/ nodošanai/ izmantošanas termiņu pagarināšanai. Zinātņu mājas bibliotēkā lietotājiem pieejama pašapkalpošanās datoru siena ar 36 portatīvajiem datoriem.

- Brīvpieejas lasītavu, datoru un interneta izmantošana

Lasītavās iespējams izmantot uzzīņu literatūras un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros un portatīvos datorus (gan LU Bibliotēkas, gan lietotāju personīgos), interneta pieslēgumu, tostarp WI-FI, kas darbojas visās LU ēkās. Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēkā lietotājiem ir pieejamas 84 darba vietas (18 datorizētas un 66 darba vietas bez datoriem).

- Nakts abonements, informācijas resursu iepriekšēja rezervēšana

Pakalpojuma “Nakts abonements” mērķis ir nodrošināt iespēju bez maksas izmantot noteiktus informācijas resursus ārpus LU Bibliotēkas no tās slēgšanas līdz atvēršanas brīdim. Informācijas resursu iespējams iepriekš rezervēt uz noteiktām stundām. Ja informācijas resurss netiek nodots laikā, par tā termiņa nokavēšanu tiek piemērots līgumsods saskaņā ar LU Bibliotēkas maksas pakalpojumu cenrādi.

- Informācijas resursu piegāde vasarā

Vienu reizi nedēļā lietotāji, sev ērtākajā nozares bibliotēkā (Bibliotēka Raiņa bulvārī, Dabaszinātņu bibliotēka, Zinātņu mājas bibliotēka), var saņemt Kopkatalogā rezervētos informācijas resursus no Krātuves.

- Uzziņas un konsultācijas

Lietotāju informacionālā apkalpošana – konsultēšana, uzzīņu sniegšana, apmācības un atbalsts pētniecībā ir viena no galvenajām LU Bibliotēkas darba jomām. LU Bibliotēkas konsultants un nozaru bibliotēku personāls sniedz bibliogrāfiskās, tematiskās, faktogrāfiskās, adresālās,

precizējošās u.c. uziņas un konsultācijas LU studentiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un vispārīgajam personālam.

LU Bibliotēkas galvenais uziņu konsultants (Bibliotēkā Aspazijas bulvārī) nodrošina LU Bibliotēkas oficiālo un kopējo informacionālās apkalpošanas servisu. Lietotājus konsultē elektroniski: info-bibl@lu.lv, telefoniski: 28623551, WhatsApp 28623551, izmantojot Skype – adrese: LU Bibliotēkas konsultants. Konsultācijas sniedz arī ikviens nozares bibliotēkas darbinieks uz vietas bibliotēkā vai pa tālruni, izmantojot e-pastu, Skype.

Neskaidrību gadījumos lietotāji var izmantot arī LU portāla Bibliotēkas sadaļā pieejamās iespējas: “Jautā bibliotēkaram”, “Biežāk uzdotie jautājumi”, “Izsaki savu viedokli”.

- Lietotāju apmācības

Apmācības tiek organizētas ar mērķi attīstīt lietotāju prasmes strādāt patstāvīgi, atrast, novērtēt un izmantot informācijas resursus un e-vides rīkus. Bibliotēka aktīvi strādā ar mērķauditorijām – visu studiju līmeņu studējošajiem, akadēmisko, zinātnisko un vispārējo personālu, lai veicinātu ne tikai informācijpratību, bet sniegtu padziļinātas zināšanas un prasmes darbā ar elektroniskajiem resursiem.

Bibliotēka organizē un vada prezentācijas, nodarbības auditorijās un datorklasēs, kā arī attālināti. Rīko praktiskas mācību ekskursijas Bibliotēkā, lai lietotāji iegūtu prasmes strādāt ar brīvpieejas krājumu, pašapkalpošanās iekārtām un biroja tehniku – pašapkalpošanās skeneriem, kopētājiem, tādā veidā pilnveidojot patstāvīgas mācīšanās kompetenci.

Īpaša uzmanība tiek veltīta ārzemju studentiem. Bibliotēka ir sagatavojusi un vada prezentācijas angļu valodā “Step by step, the library of UL – for you!”, nodarbībās datorklasēs tiek apgūtas e-resursu lietošanas prasmes.

Bakalaura studiju programmu studējošiem paredzētas šādas nodarbības: prezentācija “Soli pa solim: Bibliotēka Jums”, nodarbības “Elektroniskais kopkatalogs un Primo Tavām veiksmīgām studijām” (90 min.), “Iepazīsti e-resursus” (90 min.), “E-resursi nozarē” (90 min.), e-kurss “Ievads informācijpratībā” (C daļas kurss).

Maģistrantūras studiju programmās studējošajiem un rezidentūras studentiem tiek vadīta nodarbība “E-resursi nozarē” (90 min.), sniedzot padziļinātas prasmes darbam ar attiecīgās nozares elektroniskajiem resursiem.

Doktora studiju programmās studējošajiem ir nodrošinātas šādas nodarbības: “Ievads zinātniskās publicēšanās procesā” (90 min.), “Bibliogrāfiju un citēšanas pārvaldības rīki” (90 min.), “Datubāzu Web of Science un Scopus izmantošana studiju un pētniecības darbā” (90 min.).

Akadēmiskajam un zinātniskajam personālam paredzētas šādas nodarbības: “Bibliogrāfiju un citēšanas pārvaldības rīki” (90 min.), “Datubāzu Web of Science un Scopus izmantošana studiju un pētniecības darbā” (90 min.), “Publikāciju ievade un publikāciju saraksta rediģēšana LUIS” (90 min.), “Pētniecības rezultātu deponēšana LU e-resursu repozitorijā” (90 min.).

LU Bibliotēkas darbinieki vada nodarbības arī LU filiālēs studējošajiem: Alūksnē, Bauskā, Cēsīs, Jēkabpilī, Kuldīgā, Madonā un Tukumā.

LU Filiāļu studenti sev nepieciešamos informācijas resursus var pieprasīt:

1. Rezervējot tos kopkatalogā vai PRIMO, pēc tam paši ierodas tiem pakal. Informācijas resursi tiek izsniegti caur ALEPH. Ja students sazinās ar bibliotēkaru un informē par savu vēlmi saņemt grāmatas kādā no filiālēm, tad tās tiek nosūtītas ar LU transportu.

2. Rakstot e-pastu uz info.bibl@lu.lv vai szf-bibl@lu.lv, sarakstā norādot sev nepieciešamos

informācijas resursus. Tad tiek sagatavots pieprasījums, atlasītajām grāmatām ALEPH sistēmā tiek nomainīts statuss uz konkrēto filiāli. ONE DRIVE dokumentā tabulā pie attiecīgās filiāles tiek atzīmēts studenta vārds, uzvārds, ID numurs, grāmatu nosaukumi, svītrkodi un izsnieguma termiņš. Sagatavotā paciņa noteiktās dienās ar LU transportu tiek nogādāta uz attiecīgo filiāli, savukārt studentam tiek nosūtīts e-pasts ar informāciju par grāmatu izmantošanas termiņu, parasti uz mēnesi ar iespēju pagarināt.

3. Studenti savu pieprasījumu var iesniegt arī savas filiāles studiju metodiķim, kurš tad sazinās ar LUB fakultātes bibliotēkas darbinieku un informē par nepieciešamajām grāmatām. Arī tad grāmatas tiek sagatavotas tāpat, kā iepriekš.

4. Gadījumos, kad filiāles vadītāja/js brauc uz Rīgu, piedāvā atvest studentu pasūtītās grāmatas. Arī tādās situācijās pirms tam saņemam e-pastus ar pieprasījumiem, kuri tiek laicīgi sagatavoti.

5. Ja pieprasītā grāmata atrodas citā bibliotēkā, piemēram, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, tad tiek nosūtīts SBA pieprasījums. Students vai filiāles metodiķis par šo situāciju tiek informēts e-pastā. Kad saņemam pieprasīto grāmatu SBA kārtā, tiek ieskenēts satura rādītājs un elektroniskā veidā tiek atsevišķi nosūtīta nepieciešamās grāmatas nodaļa.

6. Ja visi eksemplāri ir izsniegti, tad tiek piedāvāts ieskenēt nepieciešamo grāmatas nodaļu no pieejamā lasītavas eksemplāra.

7. Ja lasītavas eksemplāra nav, tad students tiek informēts, ka šobrīd nepieciešamā grāmata nav pieejama, bet tiks nosūtīta, tiklīdz būs tāda iespēja.

Maksas pakalpojumi

LU Bibliotēkas maksas pakalpojumu saraksts un cenrādis apstiprināts ar LU rektora 07.03.2016. rīkojumu Nr.1/111.

- Informācijas resursu saraksta sastādīšana

LU Bibliotēkas speciālisti sagatavo informācijas resursu sarakstu par lietotājam interesējošo tēmu, piemēram, studiju vai cita veida darba izstrādes procesā. Lietotājs sarakstu var pasūtīt, elektroniski aizpildot elektronisko pieteikuma formu.

- Starpbibliotēku abonementa (turpmāk - SBA) un Starptautiskā starpbibliotēku abonementa (turpmāk - SSBA) pakalpojumi

Informācijas resursus, kuru nav Latvijas bibliotēkās, LU Bibliotēka saviem lietotājiem piedāvā pasūtīt no citām bibliotēkām Latvijā, izmantojot SBA, un visā pasaulē, izmantojot SSBA pakalpojumu. Iespējams saņemt arī zinātnisko rakstu elektroniskās kopijas izdrukas veidā un pa e-pastu.

Bibliotēkas krājums, krājuma papildināšanas procedūra

LU Bibliotēka krājumu veido atbilstoši LU studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām, nodrošinot ar informāciju visus LU studiju līmeņus – bakalaura, maģistra, doktora, kā arī zinātniskās pētniecības jomas. Krājuma veidošanā prioritāte ir e-resursu iegāde.

Jauno informācijas resursu iegāde krājumā (grāmatu iegāde, datubāzu un periodisko izdevumu abonēšana) tiek veikta saskaņā ar LU centralizēti piešķirto finansējumu, kuru katru gadu apstiprina ar LU rīkojumu. Piešķirtais finansējums tiek izmantots nepieciešamo grāmatu iegādei, nozarē abonēto datubāzu apmaksai un periodisko izdevumu abonēšanai.

Bibliotēka nodrošina informācijas resursu iegādi pēc LU akadēmiskā personāla pasūtījumiem, studentu pašpārvaldes priekšlikuma vai Bibliotēkas darbinieku ierosinājumiem, kas tiek ievadīti

LUIS un tos ir apstiprinājis fakultātes dekāns vai izpilddirektors.

2021. gadā Bibliotēkas lietotājiem ir pieejami 1,8 milj. informācijas resursu vienību. Atbilstoši LU studiju un pētniecības infrastruktūrai LU Bibliotēkas krājums ir izvietots 8 nozaru bibliotēkās un Krātuvē.

Bibliotēkā pieejamā literatūra studiju virziena īstenošanai

Studiju virziena "Sociālā labklājība" informācijas resursi, kas izdoti laika periodā no 2015. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 30. decembrim un ir pieejami LU Bibliotēkas krājumā (LUB) kopumā un LU Sociālo zinātņu fakultātes (SZF) Bibliotēkas krājumā.

LU studiju virziena "**Sociālā labklājība**" akreditācijai nepieciešamie drukātie informācijas resursi, kas pieejami LU Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēkā – sastāda **67%** no kopējā LU Bibliotēkā pieejamo resursu skaita, kas atlasīti un precizēti pēc iepriekš noteiktiem kritērijiem – laika perioda un atslēgvārdiem šajā studiju virzienā. No kopējā resursu skaita pa valodām ir pieejami: angļu valodā – 71 %, latviešu valodā – 24 %, pārējās – 5 %.

Sociālās labklājības jēdziens ietver vairākas starpnozares, tostarp, psiholoģiju, medicīnu, pedagogiju u.c. un tāpēc nav aplūkojams šaurā aspektā.

12. tabula. Studiju virziena "Sociālā labklājība" informācijas resursi, kas izdoti laika periodā no 2015. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 30. decembrim un ir pieejami LU Bibliotēkas krājumā (LUB) kopumā

LU Bibliotēkas krājumā kopumā pieejamie informācijas resursi, izdoti laika posmā (01.01.2015. - 30.12.2020.) un attiecas uz studiju virzienu "Sociālā labklājība"

Drukātie izdevumi (nos./eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	Citas valodas
679/1113	8/65	18/31	257/627	404/528	22/27	22/27

Kopā: **705** nosaukumi / **1209** eksemplāri

13. tabula. Studiju virziena "Sociālā labklājība" informācijas resursi, kas izdoti laika periodā no 2015. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 30. decembrim un ir pieejami LU Sociālo zinātņu (SZF) Bibliotēkas krājumā

LU SZF Bibliotēkas krājumā pieejamie informācijas resursi kopumā, izdoti laika posmā (01.01.2015. - 30.12.2020.) un attiecas uz studiju virzienu "Sociālā labklājība"

Drukātie izdevumi (nos./eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	Citas valodas
439/653	11/71	19/39	116/294	345/461	6/6	2/2

Kopā: **469** nosaukumi / **763** eksemplāri

Krājuma digitalizācijas līmenis

LU Bibliotēka sadarbībā ar LU Informāciju tehnoloģiju departamentu klientiem nodrošina brīvu tiešsaistes piekļuvi LU e-resursu repozitorijam [DSpace Home \(lu.lv\)](https://dspace.lu.lv). Lietotāju ērtībām tiek piedāvāta arī repozitorija mobilā versija. LU e-resursu repozitorijā LU Bibliotēka, publikāciju autori, LU struktūrvienības vai LU izdevumu pārstāvji regulāri ievieto savu publikāciju elektroniskās versijas, digitalizētos informācijas resursus ar kultūrvēsturisku vērtību, LU mācībspēku promocijas darbus un to kopsavilkumus, lai nodrošinātu LU zinātnisko sasniegumu brīvu un nemainīgu tiešsaistes piekļuvi.

Digitalizētos izdevumus, uz kuriem attiecas autortiesību aizliegums, LU Bibliotēka piedāvā izmantot uz vietas nozaru bibliotēku lasītavās.

Šobrīd Sociālo zinātņu fakultātes elektronisko resursu dažādās kolekcijās pieejamas **3955** publikācijas (grāmatu nosaukumi), konkrēti – **176** publikācijas Sociālās politikas un sociālā darba organizācijas sadaļā.

Elektroniskie resursi

Atbilstoši LU stratēģiskajam plānam LU Bibliotēka palielina e-resursu īpatsvaru un attīsta e-resursu attālinātās piekļuves iespējas.

Modernizējot elektronisko resursu pieejamību, LU Bibliotēkā ir ieviests jaunākais tehnoloģiju tīmekļa serviss *Primo Discovery* un *SFX*.

Kopumā 2020. gadā LU abonē **34 e-resursu platformas** (kurās ir gan **e-grāmatas** – *DawsonEra*, *ProQuest Ebook Central*, gan **e-žurnāli** – *Cambridge Journals Online*, *Emerald eJournals Premier*, *Oxford Journals Online*, *Sage Journals Online*, *ScienceDirect*, *SpringerLink Contemporary Journals*, *Taylor & Francis Social Science & Humanities Library*, gan **uzziņu resursi** – *LETA online ziņas*, *Nozare.lv*, *Letonika*, **rīki** – *SAGE Research Methods*, gan **jaukta formāta datubāzes** – *EBSCOhost*, *JSTOR*, *OECD iLibrary*, *ProQuest Dissertations & Theses*, *Scopus*, *Time Higher Education*, *Web of Science Core Collection*, *ZentralBlattMATH*). Tajās pieejami 21 069 pilntekstu e-žurnāli (tostarp atsevišķi abonētie), 2,5 miljoni pilntekstu pasaules disertācijas un maģistra darbi. LU pieejamas pārbaudītas 122 atvērtās piekļuves datubāzes ar multi-formāta materiāliem.

Katru gadu LU Bibliotēka piedāvā vidēji 110 jaunus elektroniskos resursus. 110 jaunus elektroniskos resursus. Kopumā uz 09.12.2020. LU Bibliotēkā iegādātas 1440 e-grāmatas, abonētajā ProQuest Ebook Central Academic Complete kolekcijā pieejamas vēl ~ 187 500 e-grāmatas.

LU Bibliotēka reizi gadā izvērtē un analizē abonēto datubāzu izmantojamību, kā arī regulāri

nodrošina izmēģinājuma piekļuvi dažādām datubāzēm. Informācija par e-resursiem pieejama LU Bibliotēkas tīmekļa vietnē *E-resursi no A līdz Z* ([E-resursi no A līdz Z \(lu.lv\)](#)).

LU piedāvā iespēju izmantot abonētos elektroniskos informācijas resursus (datubāzes, e-grāmatu platformas) ārpus LU datortīkla, autorizējoties ar LUIS lietotājevārdu un paroli.

Atsevišķi abonētie e-žurnāli

IR (e-žurnāla versija papildus drukātai pieejama LU SZF bibliotēkā)

LU abonētie daudznozaru e-resursi, kas ietver materiālus LU studiju virzienam "Sociālā labklājība"

Cambridge Journals Online - izdevniecības *Cambridge University Press* daudznozaru e-žurnālu pilntekstu datubāze, kas piedāvā iespēju meklēt informāciju vairāk nekā 300 zinātniskajos žurnālos, kā arī saistītajos interneta resursos. Datubāzē pieejami pilnie teksti tādās nozarēs kā socioloģija, komunikācijas zinātne, politika, filoloģija, u. c. *LU pieejams e-resursa arhīvs līdz 31.12.2018.*

EBSCO Academic Search Complete - zinātniskās informācijas resurss, kurā pieejama informācija no vairāk nekā 12 500 pilnā teksta, to skaitā 7 300 zinātniski recenzētiem žurnāliem. Datubāze piedāvā iespēju arī apskatīt anotācijas no 12 500 žurnāliem un 13 200 grāmatām, ziņojumiem un konferences materiāliem. *Resurss LU pieejams līdz 31.12.2020.*

Emerald eJournals Premier - pilntekstu e-žurnālu datubāze sniedz piekļuvi kopumā vairāk nekā 1 miljonam e-žurnālu rakstu pilntekstiem sevišķi sociālajās zinātnēs. *LU pieejams e-resursa arhīvs līdz 22.04.2020.*

JSTOR - žurnālu, grāmatu un pirmavotu datubāze. JSTOR pieejami žurnāli no vadošajām izdevniecībām: *Sage Publications, Springer, Taylor & Francis, Blackwell Publishing, Cambridge University Press, Oxford University Press, John Wiley & Sons* u.c. Žurnālu hronoloģiskais aptvērums sniedzas līdz pat to izdošanas pirmsākumiem.

LVS Latvijas standartu tiešsaistes lasītava - Latvijas Nacionālās standartizācijas institūcijas dokumentu kopa.

Oxford Journals Online - kolekcija sniedz pieeju 350 autoritatīviem un vadošiem žurnāliem, kas izdoti sadarbībā ar pasaules nozīmīgākajām zinātniskajām organizācijām. Datubāzē ietilpst pilnteksta žurnāli ar augstiem citējamības indeksa rādītājiem dažādās zinātnes nozarēs - sociālās un humanitārās zinātnes, u.c.

ProQuest Dissertations & Theses Global - plašākā disertāciju un maģistra darbu datubāze pasaulē satur gandrīz piecus miljonus darbu dažādās nozarēs, tostarp sociālo zinātņu studijās.

SAGE Journals Online - izdevniecības SAGE pilntekstu žurnālu datubāze, kas piedāvā rakstus no vairāk nekā 1100 žurnāliem. Datubāzē pārstāvētas dažādas zinātnes - sociālās un humanitārās zinātnes u.c.

SAGE Research Methods - pētījumu metožu bibliotēka, kurā ir vairāk nekā 1000 grāmatu, uzziņu izdevumu, žurnālu rakstu un citu resursu no pasaules vadošajiem zinātniekiem sociālajās un humanitārajās zinātnēs. *SAGE Research Methods* ir nozīmīgs tiešsaistes rīks pētniekiem. LU ir pieejamas divas kolekcijas - *SAGE Research Methods - Books and Reference* un *SAGE Research Methods Cases*.

ScienceDirect - izdevniecības *Elsevier* datubāze humanitārajās un sociālajās zinātnēs, citās zinātnēs. Datubāze satur informāciju par vairākiem tūkstošiem *Elsevier* izdotajiem žurnāliem un grāmatām. LU pieejami ap 2650 žurnālu pilnie teksti, kas pārsvarā pieejami no 2002. gada līdz jaunākajam žurnāla numuram, kā arī vairāk nekā 350 e-grāmatas.

SpringerLink Contemporary Journals – kompānijas *Springer Nature* žurnālu pilntekstu datubāze. Tā piedāvā LU zinātniskajam, akadēmiskajam personālam un studentiem piekļuvi vairāk nekā 6 miljoniem rakstu no vairāk nekā 3000 žurnāliem, aptverot sociālo, humanitāro u.c. zinātņu jomas.

Taylor & Francis Social Science & Humanities Library sniedz piekļuvi pilntekstiem no vairāk nekā 1100 zinātniskajiem žurnāliem. Plašais tematiskais aptvērums iekļauj nozares: socioloģija, business, veselība un sociālā aprūpe, un citas.

Scopus – izdevniecības *Elsevier* daudznazaru zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāze.

Web of Science – kompānijas *Clarivate Analytics* datubāze, kurā ietverta nozīmīgākā zinātniskā informācija par vairāk kā 12 000 žurnāliem sociālajās, izglītības, humanitārajās un eksaktajās zinātnēs, piedāvājot rakstu bibliogrāfisko un citēšanas informāciju, kopsavilkumus un citu informāciju. Datubāze piedāvā plašas meklēšanas, atlases un rezultātu analīzes iespējas, ietverot informāciju no 1990. gada.

LU Bibliotēkā pieejamās e-grāmatu platformas, kas ietver materiālus LU studiju virzienam "Sociālā labklājība"

VLeBOOKS – e-grāmatu platforma, kurā pieejamas 2 LU Bibliotēkas iegādātas e-grāmatas, kas ietver materiālus LU studiju virzienam "Sociālā labklājība" no pasaules vadošajām izdevniecībām (piemēram, *Psychology Press* u.c.).

ProQuest Ebook Central Academic Complete Collection – e-grāmatu platformā *ProQuest eBook Central* abonēta kolekcija, kurā pieejami 1482 abonēti izdevumi (kas izdoti laika posmā no 2018. līdz 2020. gadam (ieskaitot)) un vairāk nekā 56 izdevumi, izdoti laikā no 2015. – 2020. gadam un kas atbilst LU studiju virzienam "Sociālā labklājība" no pasaules vadošajām izdevniecībām (piemēram, *Springer Publishing Company, Elsevier Science & Technology, Routledge, John Wiley & Sons, SAGE Publications, Taylor&Francis Group, IGI Global, Emerald Publishing Limited, Palgrave Macmillan UK* u.c.)

Brīvpieejas resursi, kas ietver materiālus LU studiju virzienam "Sociālā labklājība"

ArXiv.org, BMC, Bookyards, Bookboon, Cambridge Dictionaries Online, Cogent OA, Cognitive Science Society's Journal Archive, Dart-Europe E-theses Portal, De Gruyter Open, Digital Library of Information Science and Technology, D-Lib Magazine, Directory of Open Access Books, Directory of Open Access Journals (DOAJ), Diva, EBSCO Open Dissertations, E-LIS (E-prints in Library & Information Science), EuDML, Europeana, European Film Gateway, Eurostat Data EUscreen, Google Scholar, Internet Library of Early Journals, Journals for Free, Laboratorium, Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīva audiovizuālo, foto un skaņas dokumentu digitālā krātuve, Latvijas Vēstnesis, Liber Quarterly, LR Centrālās Statistikas Pārvaldes datubāze, MDPI, OAPEN, Online Dictionary of the Social Sciences, Open Access Research Database (OARD), Open Humanities Press, Periodika.lv, PLOS Journals, Politikas plānošanas informācijas sistēma (POLSYS), Project Gutenberg, Raduraksti, Rare Book Room, Science Books Online, SpringerOpen, World Digital Library, World Intellectual Property Organization databases (WIPO), Zenodo

Bibliotēkas krājums kopumā atbilst studiju īstenošanai un zinātniskās pētniecības attīstīšanai, jo katru gadu tas tiek papildināts ar aktuālākajiem informācijas resursiem saskaņā ar akadēmiskā personāla un studentu informacionālajām vajadzībām.

14. tabula. Datu bāzu izmantošanas statistika (pielikumā).

3.4. Sniegt informāciju par mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības procesiem (t.sk. vakanču izsludināšana, darbā pieņemšana, ievēlēšanas procedūra u.c.), novērtēt to atklātību.

3.4. Mācībspēku atlases un pieņemšanas darbā novērtējums

LU nosacīti pastāv trīs mācībspēku grupas: mācībspēki, kas strādā vēlētos akadēmiskajos amatos, mācībspēki, kas strādā kā vēlēto akadēmisko amatu pienākumu izpildītāji (p.i. un viesdocētāji), kā arī stundu pasniedzēji.

Attiecībā uz vēlētajiem akadēmiskajiem amatiem, kā arī to pienākumu izpildītājiem, atlase un pieņemšana darbā notiek atbilstoši *Nolikumam par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem Latvijas Universitātē* ([Nolikums par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem Latvijas Universitātē](#)). Saskaņā ar nolikumu, LU pastāv šādi akadēmiskie amati: profesors, asociētais profesors, docents, vadošais pētnieks, lektors, pētnieks, asistents, zinātniskais asistents.

Lēmumi par noteiktu amata vietu izveidošanas nepieciešamību tiek pieņemti fakultātēs. Konkursi uz vēlētajiem akadēmiskajiem amatiem tiek izsludināti atklāti. Informācija par konkursu, t.sk., amata darba uzdevumi, tiek publicēti LU mājas lapā, kā arī oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Konkursā var pieteikties jebkura persona, kura atbilst Augstskolu likumā noteiktajām prasībām.

Akadēmisko amatu pretendentiem ir jānovada atklātā lekcija, kuru vērtē divi recenzenti un sniedz atzinumu par to. Vēlēšanu procedūru īsteno vai nu atbilstošās struktūrvienības lēmēj institūcija (asistentu, pētnieku, lektoru un docentu gadījumā – fakultātes dome), bet asociēto profesoru un profesoru gadījumā – atbilstošās jomas profesoru padome. Vēlēšanām jānotiek ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā no konkursa izsludināšanas dienas. Par personālijām tiek balsots aizklāti ar vēlēšanu zīmēm. Par ievēlētu atzīstams pretendents, kas ir saņēmis vairāk par pusi klātesošo balsstiesīgo locekļu balsu. Saskaņā ar Augstskolu likumu, docētāji tiek ievēlēti amatā uz 6 gadu termiņu. Beidzoties ievēlēšanas termiņam, fakultāte lemj par nepieciešamību izsludināt jaunu amata konkursu. Ierobežojumi amata termiņa ieņemšanai nepastāv.

Saskaņā ar LU nolikumu ir noteikts visiem akadēmisko amatu pretendentiem izvirzīto prasību minimums, t.i., valsts valodas zināšanas saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, svešvalodu zināšanas tādā līmenī, kāds nepieciešams akadēmiskā amata pienākumu pildīšanai un nepārtraukta savas akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas pilnveidošana. Pārējās prasības jau atšķiras atkarībā no konkrētā akadēmiskā amata, piemēram, lai pretendētu uz docenta amatu, kā prasība izvirzīta doktora zinātniskais grāds, savukārt asociētajiem profesoriem šīs prasības ir vēl augstākas, t.i., jābūt ievērojamai akadēmiskajai un pedagoģiskajai pieredzei, plašam publikāciju skaitam un pieredzei dalībā zinātniskajos projektos.

Ja pēc struktūrvienības priekšlikuma Senāts nolemj konkursu uz amata vietu neizsludināt, var tikt pieņemts darbā viesdocētājs, savukārt, ja fakultātes attīstības plāniem un vajadzībām atbilstošāks ir stundu pasniedzējs, tad ar šo pasniedzēju tiek noslēgts līgums uz noteiktu periodu (parasti uz kursa docēšanas laiku). Lēmumus, kas saistīti ar kandidātu atlasīšanu, uzrunāšanu un pieņemšanu darbā, šajos gadījumos pieņem struktūrvienības, t.i., fakultātes. Centralizēta šajos gadījumos ir tikai kontrole, kas nodrošina, lai struktūrvienības noteiktais atalgojums atbilstu iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem.

Ar akadēmiskajā amatā ievēlēto personu LU rektors slēdz darba līgumu uz visu ievēlēšanas laiku.

LU studiju virziena "Sociālā labklājība" programmas īsteno Socioloģijas nodaļā, kur strādā profesori, asociētie profesori un docenti, kuri ir Latvijas vadošie speciālisti vairākās jomās – prof. Aija Zobena

(sociālā teorija, lauku socioloģija), prof. Tālis Tisenkopfs (sociālā teorija, ilgtspējīga attīstība), asoc. prof. Baiba Bela (kvalitatīvās pētījumu metodes, sociālā ilgtspēja), asoc. prof. Līga Rasnača (sociālā politika, sociālā darba teorijas), asoc. prof. Inta Mieriņa (migrācija, politikas socioloģija, nav iesaistīta sociālā darba programmu īstenošanā), doc. Ieva Ozola (sociālais darbs), doc. Mareks Niklass (kvantitatīvās pētījumu metodes, nodarbinātība), doc. Jurijs Ņikišins (kvantitatīvās pētījumu metodes, politikas socioloģija, nav iesaistīts sociālā darba programmu īstenošanā), doc. Renārs Felcis (kvantitatīvās pētījumu metodes, nav iesaistīts sociālā darba programmu īstenošanā). LU studiju virziena "Sociālā labklājība" programmas īstenošanā iesaistīti arī LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūtā ievēlēti mācībspēki – pētnieks Anvars Zavackis (sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā), zinātniskā asistente Aiga Romane Meiere (sociālais darbs), zinātniskā asistente Endija Rezgale Straidoma (sociālais darbs).

Pārskata periodā pirmo reizi akadēmiskajā amatā par docenti ievēlēti mācībspēki tieši ar sociāla darbinieka kvalifikāciju - sociālā darba speciāliste Ieva Ozola, par zinātniskajām asistentēm Aiga Romane Meiere un Endija Rezgale Straidoma. Tādējādi kvalificētu un motivētu mācībspēku piesaiste uzlabo studiju programmu kvalitāti un aktivizē pētniecību.

LU studiju virziena "Sociālā labklājība" programmu īstenošanā liela nozīme ir vieslektoriem un stundu pasniedzējiem no citām LU struktūrvienībām, kā arī nozares profesionāļiem, kas profesionālo studiju programmām ir sevišķi nozīmīgi un stiprina saikni starp aktualitātēm nozarē, darba tirgū un studijās.

3.5. Norādīt, vai ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai un sniegt tās novērtējumu. Norādīt kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas visiem mācībspēkiem (tajā skaitā informāciju par mācībspēku iesaisti aktivitātēs, mācībspēku iesaistes motivāciju, u.c.), sniegt piemērus un norādīt, kā tiek novērtēta izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei.

3.5. Mācībspēku izaugsmes veicināšana

LU Attīstības stratēģijā 2016.-2020.gadam viens no būtiskākajiem aspektiem attīstības virzienā Cilvēkresursu attīstība ir LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides sistēmas attīstība. Arī LU Stratēģijā 2027 mācībspēku izaugsme turpina būt svarīgs attīstības vadmotīvs un ietverta mērķī "Uz attīstību un izcilību orientēta personāla politika". LU apzinās, kā mainās augstskolas docētāja loma, kas ir nozīmīga studiju kvalitātes nodrošināšanā, lai veicinātu studentu zināšanu, prasmju un kompetences iegūšanu, tāpēc atbilstīgi LU stratēģijai tiek ieviesta vienota LU docētāju profesionālās pilnveides sistēma visā LU, veicot izmaiņas iekšējos normatīvajos dokumentos un piedāvājot akadēmiskajam personālam profesionālās pilnveides iespējas. LU akadēmiskā personāla profesionālā pilnveide LU tiek organizēta saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 11.09.2018. noteikumiem Nr. 662 *Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību*, kuros 16.punktā noteikts: „Augstskolu un koledžu pedagogiem līdz ievēlēšanas termiņa beigām akadēmiskajā amatā jāapgūst profesionālās pilnveides programmas par inovācijām augstākās izglītības sistēmā, augstskolu didaktikā vai izglītības darba vadībā 160 akadēmisko stundu apjomā (tai skaitā vismaz 60 kontaktstundas). Profesionālā pilnveide var ietvert profesionālās pilnveides mērķim atbilstošu starptautisko mobilitāti un piedalīšanos konferencēs un semināros, ko apliecina iesniegtie dokumenti”.

LU Studiju departaments un LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes (PPMF) Pieaugušo pedagoģiskās izglītības centrs (PPIC) ikdienā nodrošina informatīvo, konsultatīvo un metodisko atbalstu LU docētājiem augstskolas didaktikas jomā. LU PPMF PPIC piedāvā akadēmiskajam personālam apgūt profesionālās pilnveides programmu „Augstskolas didaktika: mūsdienu teorijas un prakse”, kā arī tālākizglītības programmas „Studiju programmu attīstības pedagoģiskie aspekti augstākajā izglītībā”, „Studentu kuratora kompetences profesionālā pilnveide” u.c. LU studiju virziena “Sociālā labklājība” vadītāja un programmu direktores asoc. prof. Baiba Bela un asoc. prof. Līga Rasnača ir izmantojušas iespēju apgūt augstskolas didaktikas kursus.

Pēc tālākizglītības programmas „Studiju rezultātu formulēšanas un novērtēšanas metodika” apguves programmu direktori un akadēmiskais personāls mērķtiecīgi veic savu studiju kursu aktualizāciju un studiju programmu un studiju kursu rezultātu kartēšanu. LU studiju virziena “Sociālā labklājība” vadītāja un programmu direktores asoc. prof. Baiba Bela un asoc. prof. Līga Rasnača, kā arī studiju direktore zinātniskā asistente Aiga Romane Meiere ir izmantojušas iespēju apgūt tālākizglītības programmu „Studiju rezultātu formulēšanas un novērtēšanas metodika”.

LU akadēmiskajam personālam ir iespēja angļu valodas prasmes papildināt LU Humanitāro zinātņu fakultātes Lietišķās valodniecības centra tālākizglītības programmā „Akadēmiskā personāla angļu valodas zinātniskās un akadēmiskās kapacitātes pilnveide”. LU studiju virziena “Sociālā labklājība” vadītāja un programmu direktores asoc. prof. Baiba Bela ir izmantojusi šo iespēju. SAM.8.2.2. mācībspēku attīstības atbalsta ietvaros arī asoc. prof. Līga Rasnača un Aiga Romane-meiere ir izmantojušas iespēju pilnveidot angļu valodas zināšanas.

Jaunie docētāji un dažādu LU doktora studiju programmu doktoranti katru pavasara semestri arvien aktīvāk izmanto iespēju apgūt tālākizglītības programmu „Ievads docētāja darbā”.

Lai veicinātu docētāju koleģiālo mācīšanos un labās prakses pedagoģiskajā darbā apzināšanu, izstrādāta un īstenota tālākizglītības programmu „Akadēmiskā personāla koleģiālās mācīšanās pieredzes veicināšana”, kuras ietvaros akadēmiskais personāls veic koleģiālās hospitācijas, tādējādi tiek mērķtiecīgi veicināta docētāju pedagoģiskās pieredzes apmaiņa, LU kā organizācijas, kas mācās, attīstība.

Kā īpaša mērķgrupa docētāju tālākizglītībā LU tiek izvirzīta docētāji, kuri strādā ar pirmā kursa studentiem, tāpēc arī viņiem tiek piedāvāta tālākizglītības programma „Profesionālā pilnveide darbam ar pirmā kursa studentiem”.

Visas programmas izstrādātas, iepriekš analizējot docētāju profesionālās pilnveides vajadzības augstākās izglītības attīstības tendenču kontekstā. LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides sistēmas ieviešanas ietvaros LU Studiju departaments veicis LU akadēmiskā personāla elektronisku aptauju, kuras rezultātā iegūta informācija par visu fakultāšu docētāju aktuālajām profesionālās pilnveides vajadzībām, kā arī vairāki docētāji izteikuši gatavību iesaistīties tālākizglītības satura izstrādē un piedāvāšanā saviem kolēģiem atbilstīgi profesionālās un didaktiskās pilnveides vajadzībām.

Pēc katras programmas īstenošanas, tiek veikta tās dalībnieku aptauja un rezultātu novērtējums. Īpaši atzinīgi docētāji tālākizglītības programmās vērtē iespēju modelēt studiju procesu, izmēģināt jaunas mācību metodes, savstarpēji dalīties pieredzē. Līdzdalība tālākizglītības programmās ir docētāju brīvprātīga izvēle vai ar rekomendāciju no fakultātes vadības. Arī fakultātes savam akadēmiskajam personālam organizē tematiskos seminārus par docētāju pilnveidei aktuālām tēmām.

Īpaši aktīvi profesionālā pilnveide ir izmantota Eiropas sociālā fonda atbalsta instrumentā 8.2.2. specifiskā atbalsta mērķa “Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās” projekta Nr.8.2.2.0/18/A/010 “Akadēmiskā personāla atjaunotne

un kompetenču pilnveide Latvijas Universitātē” ietvaros (turpmāk tekstā - SAM.8.2.2.). SAM.8.2.2. iespēju stažēties nozares uzņēmumā izmantojušas asoc. prof. Līga Rasnača (SIA “Vaivaru psihiatrs” veikta izpēte par sociālo darbinieku un psihiatru sadarbības iespējām, sniedzot atbalstu cilvēkiem ar garīgās veselības traucējumiem) un zinātniskā asistente Aiga Romane Meiere (SIA “AC Konsultācijas” strādājusi projektā „Metodikas izstrāde sociālajam darbam ar ģimenēm ar bērniem” pie metodikas izstrādes, kas tiek īstenots Eiropas Sociālā fonda projekta Nr. 9.2.1.1./15/I/001 „Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās” ietvaros). Zinātniskā asistente Aiga Romāne-Meiere un docents Mareks Niklass ir apmeklējuši apmācības “Zinātniskās darbības un publicēšanas prasmes”. B.Bela, L.Rasnača, A.Romāne-Meiere ir pilnveidojuši profesionālās svešvalodas prasmes, savukārt digitālo prasmju apmācību ir izmantojušas asoc. prof. Baiba Bela un asoc. prof. Gunta Kraģe. E.Rezgale-Straidoma šī projekta ietvaros saņem doktoranta atbalstu, kas paredz pētnieciskajām interesēm atbilstošu studiju aktualizēšanu, ņemot vērā jaunākās teorētiskās atziņas.

Mācību programmā iesaistītie pasniedzēji izmanto arī citus profesionālās pilnveides kursus, atbilstoši savām profesionālajām interesēm. Piemēram, zinātniskā asistente Aiga Romane Meiere ir apmeklējusi apmācības Erasmus + ietvaros - “Kompetences - Kvalitate - Kvantitāte darbā ar riska jauniešiem”, kā arī profesionāli pilnveidojusies apmācībās „*Adolescent Resilience: Promotive factors that inform prevention*”, Bulgārija, projekta “*Empowering child`s strenghts for violence prevention*” ietvaros (OAK foundation). Savukārt Gunta Kraģe, kuras iesaiste programā ir nozīmīga saistībā ar studiju attīstību filiālēs un sociālas pedagoģijas komponenti, ir līdzās SAM 8.2.2. piedāvātām apmācībām profesionāli pilnveidojusi ar projektu vadību saistītās prasmes un kompetenci vairākos Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola “RISEBA” piedāvātos tālākizglītībasursos - “Projektu vadības rīki” (2KP), “Projektu vadības metodoloģijas” (1KP), “Projektu vadība ar Agile, Scrum, Lean, Kanban” Profesionālās pilnveides izglītības programma (160 stundas). Asoc. prof. Baiba Bela ir piedalījies Izglītības iniciatīvu centra piedāvātā Vanesas Oliveiras Andreoti vadītā meistarklasē “*Global Citizenship Education*” (12 stundas).

Gatavojot Studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu, tika apkopota informācija par LU studiju virzienā “Sociālā labklājība” iesaistīto docētāju izmantotajām izaugsmes veicināšanas un kvalifikācijas paaugstināšanas iespējām pārskata periodā, kuru rezultāti apkopoti 15.tabulā.

15.tabula. Mācībspēku izaugsmes veicināšanas (didaktisko prasmju uzlabošanas un kvalifikācijas paaugstināšanas novērtējums (pielikumā)).

3.6. Sniegt informāciju par studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu, mācībspēku akadēmiskās un pētnieciskās slodzes analīzi un novērtējumu. Ienākošās un izejošās mācībspēku mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām augstskola/ koledža saskaras mācībspēku mobilitātē.

3.6. Studiju virziena īstenošanā iesaistīto mācībspēku raksturojums un novērtējums

Studiju virziena “Sociālā labklājība” īstenošanā ir iesaistīti gan LU ievēlēti mācībspēki (profesori, asociētie profesori, docenti, pētnieki un zinātniskie asistenti), gan nozares profesionāļi un darba devēji, kopā 35 mācībspēki. No tiem profesionālā bakalaurs studiju programmas “Sociālais darbs” studentu apmācībā ir iesaistīti 28 pasniedzēji, bet Profesionālā maģistra studiju programmas “Sociālais darbs” studentu apmācībā iesaistīti 21 pasniedzēji (ieskaitot Civilās aizsardzības un Vides aizsardzības docētājus, kas šos kursus nodrošina kopīgi visā LU un šie kursi neietilpst 80kp). LU ievēlētajiem mācībspēkiem slodzi veido arī darbs ar studentiem socioloģijas un citās studiju

programmās. Izņemot docenti Ievu Ozolu, kura kā nozares pieredzējis profesionālis ir ievēlēta kā docente bez doktora grāda, balstoties MK noteikumos par nozares speciālistiem ar atbilstošu pieredzi profesionālo studiju īstenošanai, specifiski sociālā darba programmu studiju procesa nodrošināšanā un kura nepasniedz akadēmiskajās saistīto nozaru studiju programmās. Programmas īstenošanā augstas kvalitātes nodrošināšanai tiek pilnībā izmantotas priekšrocības, ko sniedz LU intelektuālie resursi - iesaistīti četri profesori (A.Zobena, T.Tisenkopfs, I.Reinholde, J.Rozenvalds), četri asociētie profesori (B.Bela, B.Holma, L.Rasnača, A. Kučs), pieci docenti (I.Ozola, M.Niklass, G.Kraģe, D.Apse, A.Karpinska), kā arī lektori un zinātniskie asistenti (A. Romane Meiere, E.Rezgale Straidoma, A.Zavackis, Z. Radzobe u.c.). Nozares profesionāļu iesaiste ir būtiska profesionālajā programmā un studentu izglītošanā nozīmīgu ieguldījumu sniedz pieredzējuši sociāla darba speciālisti - supervīzore E. Apine, eksperte sociālajā darbā kriminālās justīcijas jomā D. Vanaga, sociālā darba projektu vadības eksperte A. Rieba, sociālo pakalpojumu attīstīšanas un novērtēšanas eksperte K. Veispale, personālvadības profesionāle E. Selga, gerontoloģe S. Rudoviča. Iesaistīti arī citu jomu profesionāļi, cita starpā uzsverot psihiatres A. Koņevina un M. Loseviča, psiholoģe L. Rēdliha.

Mācībspēku akadēmiskā un pētnieciskā slodze ir sabalansēta, jo LU kā zinātnes universitātē nozīmīgu daļu mācībspēku slodzes veido darbs zinātniskajos projektos, kas ļauj gan attīstīt izcilību pētniecībā, gan sekmē studiju un pētniecības ciešāku sasaisti. Ciešāka sasaiste ar pētniecību tiek sekmēta, iesaistot programmu īstenošanā arī LU SZF SPPI ievēlētos pētniekus un zinātniskos asistentus. Atbilstoši profesionālās studiju programmas specifikai, tās īstenošanā ir iesaistīts nozīmīgs īpatsvars nozares profesionāļu, tā nodrošinot ciešu sasaisti ar sociālā darba prakses lauku, aktualitātēm nozarē un darba tirgus vajadzībām. Lai stiprinātu integrētu un vienotu pieeju studentcentrētai izglītībai, sinerģiju starp dažādu kursu mācībspēkiem un komandas izjūtu, no 2020./2021. mācību gada ir sāktas neformālas nozares pamatkursu un specializācijas kursu (obligātās daļas un izvēles obligātās daļas) mācībspēku tikšanās reizi semestrī. 6. Pielikumā pieejama informācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem, ievēlēšanas statusu un docētajiem studiju kursiem. Mācībspēku dzīves gājuma apraksti, kas sniedz detalizētu ieskatu profesionālajās biogrāfijās, pieejami 8. Pielikumā.

Studiju virziena "Sociālā labklājība" īstenošanai akreditācijas pārskata periodā galvenais izaicinājums bija mācībspēku piesaistes paplašināšana un stiprināšana profesionālās bakalaura studiju programmas realizācijas atsākšanai un attīstīšanai. Tika izveidota docenta vieta socioloģijas un sociālā darba nozarē, sociālās politikas un sociālā darba organizācijas apakšnozarē. Plānojot mācībspēku ataudzi un attīstību, mācību procesā iesaistītas divas perspektīvas doktorantes un LU SPPI zinātniskās asistentes. Nākošajā akreditācijas periodā, pieaugot studentu skaitam virzienā, ir plānota vēlēto mācībspēku bāzes paplašināšana un nostiprināšana socioloģijas un sociālā darba nozarē, sociālās politikas un sociālā darba organizācijas apakšnozarē, izveidojot vismaz vienu jaunu lektora amata vietu un divas jaunas docenta amata vietas. Studiju virziena īstenošanā nepieciešamā mācībspēku piesaiste notiek mērķtiecīgi, elastīgi atbildot uz studiju pilnveides un attīstības vajadzībām, kā arī darba tirgus un sociālā darba kā profesijas attīstības tendencēm.

Studiju virziena "Sociālā labklājība" ietvaros ir noslēgti 7 Erasmus apmaiņas līgumi studējošo un mācībspēku mobilitātei. Katru gadu mobilitātes iespējas izmanto 1-2 pasniedzēji. Kaut arī mācībspēku izejošo mobilitāti tieši saistībā ar Erasmus apmaiņu var raksturot kā formāli zemu, jāņem vērā 1) ierobežotais Erasmus mobilitātes vietu skaits, 2) programmu īstenošanā iesaistītais nozares profesionāļu augstais īpatsvars, kuriem nepienākas Erasmus mobilitāte un 3) vēlēto mācībspēku intensīvā iesaiste zinātnē un aktīvā starptautiskā sadarbība pētniecības ietvaros. Nozares profesionāļu starptautiskā mobilitāte statistikā neparādās, bet viņi starptautisko pieredzi nozīmīgi paplašina profesionālās darbības ietvaros. Jāņem arī vērā, ka mācībspēku mobilitāte tiek īstenota pamatā caur zinātnisko sadarbību (dalība konferencēs, starptautisko projektu konsorciju

pasākumos utml.) un mobilitātes projektiem. Piemēram, EEZ un Norvēģijas grantu programmas projekta “Mobilitāte politikas zinātnē un socioloģijā” (EEZ/NFI/S/2015/024) ietvaros vairākiem LU SZF mācībspēkiem bija iespēja 2015./2016. mācību gada pavasara semestrī doties pētniecības un pieredzes apmaiņas braucienā uz Oslo un Akeršūsas augstskolas Sociālo zinātņu fakultāti (Oslo, Norvēģija) (I.Reinholde, B.Bela, L.Rasnača, E.Rezgale-Straidoma). Ja ņem vērā mobilitāti zinātniskās darbības ietvaros, tad katru gadu katram no LU SZF vēlētajiem mācībspēkiem ir vismaz 1-2 starptautiskās mobilitātes pieredzes. Tomēr šī mobilitāte neparādās Erasmus mobilitātes statistikā. Mobilitātes redzamība drīzāk ir uzskaites problēma, jo Erasmus apmaiņa pie ierobežotā apmaiņas vietu skaita un pasniedzēju slodzes nav pietiekoši pieejama, tādēļ mācībspēki aktīvi izmanto sev ērtākus mobilitātes veidus un iesaistās starptautiskās pieredzes apmaiņā daudz plašāk, nekā tikai Erasmus ietvaros. Novērtējot pienesumu, ko varētu dot tieši Erasmus apmaiņa, nākošā akreditācijas periodā tiks mērķtiecīgāk stimulēta un atbalstīta tieši mobilitāte studiju virziena “Sociālā labklājība” nozares pamatkursu īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem uz augstskolām, ar kurām noslēgti sadarbības līgumi tieši šajā virzienā. Tāpat tiks mērķtiecīgi veicināta ienākošā mācībspēku mobilitāte, kurā ir zināmi ieguvumi no SAM.8.2.2. atbalsta ārvalstu vieslektoru piesaistei (piem., vieslektors *Jonas Buechel* 2020./2021. gada pavasara semestrī docēja kursu “Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā”), bet Erasmus apmaiņas mobilitāte netiek pietiekoši izmantota.

3.7. Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.

3.7. Atbalsts studējošiem

LU studējošajiem ir pieejams akadēmiskais atbalsts, karjeras attīstības atbalsts un psiholoģiskais atbalsts.

Akadēmiskā atbalsta mērķis ir nodrošināt studējošajiem informāciju un konsultācijas par studiju jautājumiem visā studiju periodā. Akadēmiskais atbalsts ietver pirmā studiju gada atbalsta programmas īstenošanu, konsultācijas par studiju procesu (studiju programmas saturu, studiju kursu izvēli, LU studiju procesu reglamentējošajiem dokumentiem), informēšanu par kursu docētāju konsultācijām, konsultācijas un seminārus par studiju prasmju apgūšanu (pierakstu veikšanu, zinātniskās literatūras lasīšanu, aktīvo klausīšanos, eksāmenu trauksmēm, laika plānošanu un bibliotēkas un interneta resursu izmantošanu).

Akadēmisko atbalstu studējošiem akadēmiskos jautājumos centralizēti nodrošina LU Studentu servisa departaments un atbildīgās personas fakultātēs: studiju programmas direktors, kurators, mentors, lietvedis, studiju kursu docētāji, kā arī Studentu padome un fakultāšu studentu pašpārvalde. Konsultācijas par bibliotēkas un interneta resursu izmantošanu nodrošina LU Bibliotēka. 16.tabulā var redzēt studējošo atbalsta struktūrvienību/personāla galveno veicamo uzdevumu piemērus.

16.tabula. Studējošo atbalsta struktūrvienību/personāla galveno veicamo uzdevumu piemēri

Struktūrvienības/personāls	Galvenie uzdevumi
----------------------------	-------------------

Fakultāšu studentu pašpārvalde	LU SP cīnās par studējošo viedokli, risina dažādus jautājumus par budžeta vietu sadalījumu, ārzemju studentu aklimatizēšanu un mentoru sistēmu, kā arī organizē LU studentiem dažādus pasākumus ("Aristotelis", "Sporta Spēles" u.c.).
Kurators	Informē studējošos par aktualitātēm studiju procesā, sniedz individuālu atbalstu tiem studējošajiem, kuriem ir grūtības iekļauties LU akadēmiskajā vidē un iniciē adaptācijas un saliedēšanas pasākumus.
Lietvedis, studiju padomnieks	Sniedz studiju konsultācijas, palīdz ikdienas jautājumos, kas saistīti ar mācību procesu, kārtot studiju lietvedību, konsultē par Latvijas Universitātes informācijas sistēmu (LUIS).
Mentors	Vecāko kursu students, kurš pirmā kursa studentiem palīdz adaptēties studiju vidē un dalās ar savu pieredzi.
Studentu padome (SP)	SP darbības mērķis ir pārstāvēt LU studējošos un aizstāvēt viņu tiesības un intereses. SP pārstāv studējošo intereses akadēmiskajos jautājumos, ievēlot studējošo pārstāvjus LU lēmēj institūcijās, izskatot jautājumus, kas saistīti ar studiju procesu un tā pilnveidošanu.

Studiju programmas direktors	Organizē un vada studiju programmas izstrādi atbilstoši konkrētās zinātnes vai tautsaimniecības nozares prasībām, sadarbojas ar darba devējiem un prakses vietām studiju satura jautājumos, izvērtē un apstiprina studējošo izvēlētos individuālos studiju moduljus un individuālos studiju plānus u.c.
Studentu servisa departaments	Organizē uzņemšanas procesu, konsultē fakultātes un studējošos par mobilitātes programmām, studiju, sociālajiem un kultūras jautājumiem, konsultē un organizē mācības par karjeras jautājumiem. Organizē studējošo adaptācijas pasākumus, nodrošina kuratoru, mentoru apmācību, organizē sadarbību ar darba devējiem u.c.

Karjeras attīstības atbalsta mērķis ir ar dažādu pakalpojumu atbalstu nodrošināt indivīdam iespēju jebkurā dzīves posmā visa mūža garumā identificēt savas intereses, spējas, prasmes, pieredzi, lai pieņemtu apzinātus lēmumus par izglītības un/vai profesijas izvēli un lai organizētu un vadītu savu individuālo dzīves ceļu mācību, darba un citās jomās. Karjeras attīstības atbalstu nodrošina LU Studentu servisa departamenta Karjeras centrs sadarbībā ar fakultātēm.

Karjeras centrs studējošiem nodrošina šādus pakalpojumus:

- Individuālās konsultācijas turpmāko studiju un profesijas izvēlei, individuālā karjeras plāna izstrāde, atbalsta nodrošināšana pārejai starp dažādiem izglītības līmeņiem un no izglītības uz darba tirgu;
- Semināri karjeras plānošanas prasmju attīstībai („Karjeras plānošanas un attīstības prasmju pilnveidošana”, „Mana pirmā darba intervija”, „Stresa menedžments” u.c.);
- Interneta resurss – Karjeras centra mājas lapa (informācija pieejama gan latviešu, gan angļu valodā) <https://www.karjera.lu.lv/> un <https://www.karjera.lu.lv/eng/> nodrošina aktuālo informāciju par karjeras plānošanas jautājumiem, informāciju par profesijām un darba tirgu;
- Elektroniskais resurss „E-karjera” <https://ekarjera.lu.lv/lv/login> un <https://ekarjera.lu.lv/login>, kas nodrošina iespēju īsā laikā studējošiem atrast sev prakses un darba vietu, ievietojot savu personīgo CV datu bāzē un darba devējiem atrast darbiniekus, ievietojot datu bāzē informāciju par vakancēm uzņēmumā.

Psihologisko atbalstu nodrošina Studentu servisa departaments. Psihologs-konsultants sniedz psihologisko atbalstu studējošajiem jebkādu studiju gaitā radušos personisko un mācību problēmu risināšanā (attiecību problēmas, konfliktu risināšana, emocionālās grūtības). Psihologs nodrošina individuālās konsultācijas un konsultācijas pa telefonu.

Studējošajiem no ārvalstīm sadarbībā ar ESN (*Erasmus student network*) tiek rīkoti speciāli pasākumi, lai iepazītos ar vietējiem studentiem, Latvijas kultūru un tradīcijām.

Savukārt sadarbībā ar apvienību "Apeirons" ir veikts infrastruktūras izvērtējums par pieejamību personām ar īpašām vajadzībām. Iegūtie rezultāti tiek ņemti vērā gan jaunās infrastruktūras izbūvēšanā, gan studiju programmu nodrošinājuma veidošanā. LU SZF ir izbūvēts pacēlājs, kas ļauj pārvarēt kāpnes ieejai fakultātē studējošiem ar kustību ierobežojumiem. Tādos gadījumos studijas tiek organizētas tikai pirmā stāva auditorijās, kā arī datorklases un bibliotēka atrodas pirmajā stāvā un ir pieejamas studējošiem ar kustību ierobežojumiem. Studiju virzienā "Sociālā labklājība" līdz šim nav bijuši studenti, kuriem šāds telpu pieejamības nodrošinājums būtu nepieciešams, bet fakultāte ir gatava šādus studentus uzņemt – infrastruktūra ir piemērota studējošiem ar funkcionāliem traucējumiem.

Fakultātes ietvaros un filiālēs studējošiem tiek nodrošināts plaša spektra akadēmiskais atbalsts, kas ir pilnībā atbilstošs studējošo vajadzībām, savukārt LU ietvaros ir pieejams karjeras attīstības atbalsts un psiholoģiskais atbalsts. Akadēmiskā atbalsta ietvaros studējošie tiek nodrošināti ar informāciju un konsultācijām par studiju jautājumiem visā studiju periodā, ko nodrošina studiju programmas direktore, studiju direktore, kuratori, administratīvais personāls un studiju metodiķi fakultātē un filiālēs. Akadēmiskais atbalsts ietver pirmā studiju gada atbalsta programmas īstenošanu, konsultācijas par studiju procesu, informēšanu par kursu docētāju konsultācijām. Rīgā studējošajiem pilna laika klātienes studentiem, kuru deklarētā dzīvesvieta nav Rīgā, ir pieejama dienesta viesnīca. Filiāļu studentiem tiek nodrošināts papildus bibliotēkas atbalsts (nepieciešamās zinātniskās literatūras skenēšana, palīdzība elektronisko resursu meklēšanā), sevišķi diplomdarbu izstrādes posmā. Kā trūkums jānorāda ierobežotais stipendiju skaits un apjoms, kas ir neatbilstošs studējošo vajadzībām visā augstākās izglītības sistēmā Latvijā. Nepilna laika klātienes studiju formas sociālā darba programmu studenti kā negatīvu izjūt IZM lēmumu pārtraukt studiju kredīta atmaksu, ja absolvents strādā iegūtajā profesijā. Ņemot vērā, ka NLK studijām nav valsts budžeta finansējuma, savukārt vidējais atalgojums nozarē ir neatbilstoši zems, valsts šādi ir liegusi būtisku atbalsta instrumentu topošajiem un jaunažiem sociālajiem darbiniekiem un negatīvi ietekmējusi augstākās izglītības pieejamību tuvāk dzīvesvietai un finansiāli mazāk nodrošinātiem studētgrībētājiem. Kopumā atbalsts studējošiem, kas ir augstskolas kompetencē, ir atbilstošs virziena studentu vajadzībām.

II - Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade)

4.1. Studiju virziena zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība augstskolas/ koledžas un studiju virziena mērķiem un zinātnes un mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (atsevišķi raksturot doktora studiju programmu nozīmi, ja piemērojams).

4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade

4.1. Studiju virziena zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība LU un studiju virziena mērķiem un zinātnes un mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim

LU studiju virzienā “Sociālā labklājība” zinātniski pētnieciskais darbs tiek veikts zinātnes nozarē “Socioloģija un sociālais darbs” (5.4.), galvenokārt apakšnozarē “Sociālā politika un sociālā darba organizācija” un “Citas socioloģijas un sociālā darba apakšnozares”, kā arī dots būtisks ieguldījums starpdisciplināru pētījumu īstenošanā. Šajā ziņojumā netiek aplūkoti socioloģijas un sociālā darba nozarē veiktie pētījumi, kuriem nav tiešas un ciešas saistības ar sociālās labklājības jomu, jo vairāki programmas īstenošanā iesaistīti LU mācībspēki strādājuši saistītu jomu pētījumos, kas ietver tādas tēmas kā izglītība, sabiedrības pārvaldība, politikas analīze, lauku attīstība, ilgtspējīga attīstība, migrācija, cilvēktiesības u.c. Ar šīm jomām saistītās publikācijas un pētījumi netiks aplūkoti.

Socioloģijas un sociālā darba nozarē zinātniski pētnieciskā darba stratēģiju nosaka “Latvijas Universitātes pētniecības programma 2015.–2020. gadam” (apstiprināta Senātā 25.01.2016 ar lēmumu Nr. 268). Tajā definēti četri attīstības virzieni: 1) zinātniskā kapacitāte un konkurētspējas attīstība; 2) pētniecības atbilstība tautsaimniecības vajadzību nodrošināšanai un zināšanu pārnese; 3) cilvēkresursu attīstība; 4) starptautiskās zinātniskās sadarbības veicināšana. Pētniecības programmas uzdevums ir palīdzēt sasniegt LU attīstības stratēģisko mērķi – zinātnisko izcilību. Tā nosaka, ka zinātniskajai pētniecībai jābalstās uz 1) studiju, gan pētniecības bāzes finansējumu augstskolu pamatdarbības nodrošināšanai; 2) snieguma finansējums (ex-post finansējums), kas tiek piešķirts par sasniegtajiem pētnieciskās darbības rezultātiem; 3) attīstības finansējumu (ex-ante finansējums), kas tiek iegūts konkursa kārtībā. Akreditācijas pārskata periodā zinātniskā darbība tika īstenota atbilstoši sociālo un tiesību zinātņu nozarēm izvirzīto vīziju un misiju, sadaļā “Socioloģijas, cilvēka ģeogrāfijas un citas sociālo zinātņu nozare” nospraustajiem mērķiem un uzdevumiem to sasniegšanai. 2014. gadā Latvijā ir zemākais sociālo zinātnieku skaits pēdējo 5 gadu laikā, tādēļ cilvēkresursu attīstība ir viens no galvenajiem mērķiem. Tāpat būtiska ir finansējuma piesaiste, inovāciju sekmēšana, uz rezultātiem orientētas pētniecības attīstīšana (galvenokārt sekmējot augsta līmeņa publikāciju radīšanu), kā arī starpdisciplināra, starpinstitucionāla un starptautiska sadarbība. Pētnieciskās darbības vīzija sociālo zinātņu nozaru grupā ir attīstīt pētniecību, kas ir konkurētspējīga Eiropas zinātnes telpā, paaugstinot LU sociālo zinātņu nozaru atpazīstamību Baltijas reģionā un pasaulē un dodot ieguldījumu Latvijas sabiedrības un tautsaimniecības attīstībā. Sociālās labklājības jomā veiktā izpēte seko izvirzītajai misijai, pētīt sociālo zinātņu jomā būtiskus un Latvijas tautsaimniecībai nozīmīgus jautājumus, kuriem ir augsts zināšanu pārneses un publikāciju citējamības potenciāls. Socioloģijas un sociālā darba nozares pētījumi iekļaujas LU prioritārās pētniecības virzienā “Dzīves kvalitātes un ilgtspējīgas nācības attīstības izaicinājumi”. Sociālās labklājības studiju virzienā īstenotā zinātniski pētnieciskā darba socioloģijas un sociālā darba nozarē atbilstība LU Sociālo un juridisko zinātņu nozaru grupas attīstības virzieniem un mērķiem aplūkota 17. tabulā *Sociālās labklājības studiju virzienā īstenotā zinātniski pētnieciskā darba socioloģijas un sociālā darba nozarē atbilstība LU Sociālo un juridisko zinātņu nozaru grupas attīstības virzieniem un mērķiem* (skatīt pielikumā).

4.2. Zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu, tajā skaitā rezultātu izmantošanas studiju procesā raksturojums un novērtējums.

4.2. Zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu

Zinātniskās pētniecības sasaiste ar studiju procesu tiek īstenota vairākos veidos:

- studējošajiem (īpaši maģistrantiem) ir iespējas piedalīties virziena akadēmiskā personāla veiktajos pētījumos kā pētījumu dalībniekiem, veicot asistentu funkcijas, iesaistoties lauka darbā u.c., tādējādi labāk iepazīstot pētniecības procesu (detalizētāk sk. konkrētu studiju

projektu aprakstos);

- studējošie tiek iesaistīti pētniecības darbā kursa darbu, bakalaura darbu un maģistra darbu izstrādes laikā, kā arī dodot iespēju strādāt pētniecības projektos atbilstīga finansējuma pieejamības gadījumā (piem., valsts pētījumu programmā (turpmāk tekstā VPP) SUSTINNO, VPP CoLIFE);
- studējošie izmanto pētniecības elementus prakses kursus;
- virziena mācībspēki izmanto gan savu, gan kolēģu pētījumu rezultātus un atziņas kursu satura veidošanā un atjaunošanā (piem. VPP SUSTINNO gūtās atziņas par nabadzības, sociālās atstumtības vai mājokļa nedrošības jautājumiem kursā par sociālo politiku);
- virziena mācībspēki veido jaunus studiju kursus, balstoties uz pētnieciskajos projektos aprobētājām teorētiskajām atziņām un jaunradītajām zināšanām (piem. kursi "Ģimene kā sistēma" un "Vardarbības fenomens sociālajā darbā" ir attīstīti, balstoties promocijas darbu izstrādē veiktajā teorētiskajā analīzē un empīriskās izpētes rezultātos).

Zinātniskās pētniecības sasaiste ar studiju procesu atbilst sociālā darba profesionālajā izglītībā pasaulē pieņemtajai praksei un vērtējama kā atbilstīga studiju virziena attīstības mērķim – kļūt par vienu no vadošajiem sociālās labklājības studiju un pētniecības centriem Latvijā un Baltijas valstīs.

4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums, norādot arī kopīgos projektus, pētījumus u.c. Norādīt studiju programmas, kuras iegūst no šīs sadarbības. Norādīt turpmākos plānus starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē attīstībai

4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums

Pārskata periodā starptautiskā sadarbība sociālās labklājības studiju virzienā socioloģijas un sociālā darba nozarē, sociālas politikas un sociālā darba organizācijas apakšnozarē ir notikusi vairākos virzienos – caur mācībspēku aktīvu dalību starptautiskās konferencēs Latvijā un ārvalstīs, veidojot sadarbību pētniecībā zinātniskos projektos un pieredzes apmaiņā, kā arī kopīgu rakstu veidošanā, iesaistē starptautisku zinātnisku pasākumu rīkošanā, starptautisku pētījumu projektu pieteikumu rakstīšanā. No starptautiskās sadarbības iegūst profesionālās bakalaura studiju programmas "Sociālais darbs" un profesionālās maģistra studiju programmas "Sociālais darbs" mācībspēki un studējošie.

Pārskata periodā laikā LU studiju virziena īstenošanā iesaistītais SZF vēlētais akadēmiskais un zinātniskais personāls ir starptautiskās konferencēs piedalījušies ar vairāk kā 70 referātiem, no tiem sociālās jomas tematikā vien ir vairāk kā 30. Dalība konferencēs ļauj gan sekot līdzi jaunumiem nozarē, gan veidot vērtīgus sadarbības kontaktus, gan apliecināt Latvijas zinātnieku konkurētspēju, aprobēt idejas augsta līmeņa publikācijām. Nākamā pārskata perioda mērķis ir aktīvāk iesaistīties tieši starptautiskās sociālā darba jautājumiem veltītās konferencēs, jo līdz šim vairāk dominē sociālajai politikai un sociālajām problēmām veltīta zinātniskā tematika. Pārskata periodā sociālās labklājības studiju virziena mācībspēki sadarbībā ar Eiropas narkotiku sociālās izpētes biedrību (*European Society for Social Drug Research* jeb ESSD) un lekslietu ministriju 2019. gadā organizēja ESSD 30. konferenci. Katru gadu konference tiek rīkota citā Eiropas pilsētā, Rīgā tā notika pirmo reizi. Konference pulcē pētniekus, kuri strādā ar narkotiku sociālās problemātikas jautājumiem un tajā piedalījās pētnieki no 15 Eiropas valstīm, trīs konferences dienās tika nolasīti 32 referāti par

dažādām tēmām. Mācībspēki ir aktīvi iesaistīti arī vairākos Eiropas sociologu asociācijas pētnieku tīklos – RN03 “Biogrāfiskais skatījums uz Eiropas sabiedrībām”; RN26 “Sociālās politikas un sociālās labklājības socioloģija”, RN36 “Transformācijas socioloģija: Austrumi un Rietumi”. 2016. gadā sadarbībā starp ESA RN03 “Biogrāfisks skatījums uz Eiropas sabiedrībām” tika rīkota konference “Biogrāfiskie pētījumi: nevienlīdzība un inovācijas”, kurā piedalījās gandrīz 30 sociologi no 7 valstīm, pārstāvējot vairāk kā 12 universitātes un pētnieciskos institūtus. Sociālās labklājības studiju virziena mācībspēki iesaistās arī LU SZF SPPI rīkotā starptautiskā konferencē “*Riga Readings in Social Sciences*”, kas ļauj uzaicināt sadarbības partnerus uz Rīgu un veidot jaunus kontaktus. Mācībspēki iesaistās arī Latvijas pretnabadzības tīkla (EAPN Latvija) aktivitātēs un EAPN (*European Anti Poverty Network*) pasākumos.

Pārskata periodā ir īstenoti pieci starptautiski pētniecības projekti sociālās labklājības jautājumu izpētē, kā arī vismaz tikpat starptautisku projektu pieteikumi ir izstrādāti, bet nav saņēmuši finansējumu. Eiropas Sociālā pētījuma (ESS) 9.kārtas īstenošana ļauj piedalīties liela mēroga starptautiskā salīdzinošā pētījumā (notiekošs). Projekts “*Probation Observatory. Networking and Training*” (*EU EC Justice program, 2017-2021*) ļauj attīstīt sadarbību tieši kriminālās justīcijas jomā, kurš šogad noslēdzās ar starptautisku konferenci un semināru ZOOM formātā. Virziena mācībspēki bijuši iesaistīti divos ar jaunatnes izpēti saistītos starptautiskos projektos (“*Regional Youth Study in the Baltic States*” (2020-2021) un “*KNOW and DO. Agency for International Programs for Youth*” (2014-2018)). Nozīmīgākais sasniegums ir iesaiste 7. ietvara projektā “*Social Innovation on active and healthy ageing for sustainable economic growth (SIforAGE)*” (2014-2016), kas ļāva stiprināt un tālāk attīstīt aktīvas novecošanas izpēti, kurā šobrīd jau ir iesaistīta jaunā zinātnieku maiņa.

Sevišķi jāuzsver iesaiste Ziemeļvalstu un Baltijas valstu doktorantūras tīklā sociālajā darbā, kura ietvaros gan pētnieki, gan studējošie ir piedalījušies vasaras skolās ārpus Latvijas, gan uztēmuši vasaras skolu Rīgā (2013. un 2019. gadā). Tīkls kopš 2009. gada veidots kā Ziemeļvalstu un Baltijas valstu sadarbības projekts, kura uzdevums ir veicināt sadarbību zinātniskajā izpētē un celt sociālā darba studiju kapacitāti. Tīkla ietvaros katru gadu tiek organizētas Sociālā darba doktorantūras Vasaras skolas kādā no septiņām dalībvalstīm (Somija, Zviedrija, Norvēģija, Dānija, Igaunija, Latvija un Lietuva). 2013. gadā vasaras skolas tēma bija “Zināšanas, teorija un pētījumi sociālajā darbā” un četru dienu garumā tika runāts par sociālā darba identitāti, teorijas lomu, tradīciju dažādību un citiem jautājumiem, kā arī tika pilnveidotas akadēmiskās rakstīšanas prasmes. 2019. gadā vasaras skolas tēma bija “Rezultātu mērīšana sociālajā darbā” un nu jau piecu dienu garumā profesoru vadībā jaunie pētnieki klausījās lekcijas, piedalījās darbnīcās, analizējot un pilnveidojot savas zinātniskās publikācijas, kā arī piedalījās lauka ekskursijā pie sociālo pakalpojumu sniedzējiem Rīgā.

Pateicoties iepriekš minētajām starptautiskajām aktivitātēm tapa ar ārvalstu partneriem kopīga publikācija, veltīta sociālā darba problēmām COVID-19 pandēmijas laikā (Rasnača, L., Tzivian, L., Niklass, M. (2020). Latvia. In: Dominelli, L., Harrikari, T., Mooney, J., Leskošek, V. & Tsunoda, E.K. (eds). *COVID-19 and social work: a collection of country reports*. COVID-19 Social Work Research Forum).

Turpmākie plāni starptautiskajai sadarbībai zinātniskajā pētniecībā ietver saišu stiprināšanu ar Ziemeļvalstu un Baltijas valstu skolā iesaistītajiem profesoriem un vadošajiem pētniekiem, attīstot kopīgus projektu pieteikumus un publikācijas. Plānots paplašināt sadarbības loku, aktīvāk iesaistoties sociālā darba starptautiskajās organizācijās.

4.4. Norādīt, kā tiek veicināta mācībspēku iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un

novērtējums, sniedzot piemērus un kvantitatīvo datu apkopojumu par studiju virzienam atbilstošām zinātniskāspētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm pārskata periodā -akadēmiskā personāla publikācijām, dalību konferencēs, mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm, dalību projektos u.c., sakārtojot pēc nozīmīguma.

4.4. Akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un novērtējums

Sociālās labklājības studiju virziena akadēmiskie mācībspēki pēdējo 6 gadu laikā sagatavojuši vairāk kā 30 publikācijas sociālās labklājības jomā sociālās politikas un sociālā darba organizācijas apakšnozarē. Izstrādāti zinātniskie raksti periodiskos izdevumos un rakstu krājumos, nodaļas kolektīvajās monogrāfijās, publikācijas konferenču ziņojumu krājumos u.c., tostarp 9 raksti, kas indeksēti Web of Science un SCOPUS datubāzēs (sk. 9. pielikumu). Docente Ieva Ozola ir Labklājības ministrijas periodiskā izdevuma "Sociālais darbs Latvijā" redakcijas locekle un aktīva autore, kura pārskata periodā šajā izdevumā publicējusi 7 publikācijas, kā arī kopš 2018. gada veido regulāru rubriku "Sociālā darbinieka ekokarte". Publikācijas konferenču rakstu krājumos ir veltītas tādiem jautājumiem kā nabadzības mazināšana, mājokļa deprivācija, senioru aprūpe ilgstošās aprūpes institūcijās un citiem. Latvijai aktuāli jautājumi risināti kolektīvajās monogrāfijās *"Ilgtspējīga attīstība un sociālās inovācijas"* (2018), *"Inovatīvi risinājumi ceļā uz ilgtspēju: sabiedrība, ekonomika, vide"* (2018), *"Jaunas pieejas sociālās attīstības mērīšanā: cilvēki, teritorijas, pašvaldībās"* (2015). Starptautisku publikāciju grāmatās ir mazāk, piemēram Bela, B., Rasnaca, L. & Stepchenko, A. (2018). Intergenerational Solidarity' in Community Practice. Urdaneta, E. & Worsfold, B. (eds). *Ideas, Products, Services. 'Social Innovation' for Elderly Persons*. Lleida: Edicions i Publicacions de la Universitat de Lleida, Pp. 41-60. – 7. ietvara projekta SiforAGE rezultāts. 2021. gadā tiks izdotas divas tieši sociālā darba teorētiskajā literatūrā latviešu valodā ļoti nozīmīgas grāmatas, kurās lielu ieguldījumu snieguši virziena mācībspēki – docente Ieva Ozola, zinātniskā asistente Aiga Romane Meiere, nozares stundu pasniedzēja Evija Apine. Viens no izdevumiem veltīts sociālā darba teorijām, otrs sociālajam darbam ar gadījumu. Studiju darbā iesaistītie nozares profesionāļi ir vairāk vērsti uz sociālā darba praksi, ir autori vairākām metodikām sociālajā darbā, bet viņiem zinātnisku publikāciju recenzējamās izdevumos ir nozīmīgi mazāk nekā LU vēlētajam akadēmiskajam personālam. Daudzos gadījumos studiju darbā iesaistīto nozares profesionāļu publikācijas atbilst nevis socioloģijas un sociālā darba nozarei, bet gan tiesību, psiholoģijas, psihiatrijas, vadības zinātnes vai citām saistītajām nozarēm.

Raksturojot iesaisti projektos, tad sociālās labklājības studiju virziena mācībspēki pārskata periodā īstenojuši 4 nacionālas nozīmes projektus (iesaistīti trīs valsts pētījumu programmās – CoLife, DemoMig, SUSTINNO un ESF projektā "Inovatīvu reģionālās attīstības diagnostikas instrumentu izstrāde un pārnese praksē"), 5 starptautiskus pētnieciskus projektus, vairākus līgumdarbus, no tiem sevišķi jāuzsver darbs pie sociālā darba terminoloģijas vārdnīcas izstrādes (noteikošs, 2019-2022). Ar sociālā darba jomu un tematiku cieši saistītajā sociālās pedagoģijas jomā ir īstenoti divi ESF projekti ar virziena mācībspēku iesaisti ("Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" un „Atbalsta programmu izstrāde un īstenošana sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas izveidei"). Sociālā darba programmās iesaistītie nozares profesionāļi ir īstenojuši vairākus praktiskas ievirzes pētniecības projektus, saistībā ar sociālo pakalpojumu pieejamību, vardarbību pret bērniem, bērnu ārpus ģimenes aprūpi, kā arī kriminālās justīcijas jomā. Jāuzsver, ka daudzi ir bijuši iesaistīti praktiskos projektos, profesionāļu apmācībās, konsultēšanas darbā, kā arī supervīziju nodrošināšanā sociālā darba speciālistiem.

Pēdējo sešu gadu laikā LU SZF vēlētais akadēmiskais un zinātniskais personāls ir starptautiskās

konferencēs piedalījušies ar vairāk kā 70 referātiem, no tiem sociālās jomas tematikā vien ir vairāk kā 30, kā jau tika minēts iepriekš. Tās ir starptautiskas konferences kā Latvijā (piemēram, *Research for Rural Development, Riga Readings in Social Sciences*), tā ārpus Latvijas (piemēram, Eiropas sociologu asociācijas (ESA) regulārās konferences, Starptautiskā analītiskās psiholoģijas asociācijas (IAAP) XXI Analītiskās psiholoģijas starptautiskais kongresā, Starptautiskā sociālo darbinieku federācijas (IFSW) konferencē “*Social protection and human dignity*” u.c.). Jāatzīmē arī mācībspēku vieslekcijas. Piemēram, Ieva Ozola ir sniegusi vieslekciju par Latvijas sociālās drošības sistēmu Istinainas (Istinyne) Universitātes organizētā sadarbības konferencē Stambulā Turcijā. Baiba Bela ir sniegusi vieslekciju par biogrāfiskās pieejas pielietojumu doktorantūras skolā Austrumsomijas (Eastern Finland) Universitātē Joensu, Somijā.

No zinātniskās pētniecības un starptautiskās sadarbības iegūst gan bakalaura, gan maģistra programmās studējošie. Zinātniski pētnieciskajā darbībā šobrīd visaktīvāk iesaistīts studiju virziena docētāju kodols. Nākamajā pārskata periodā ir plānots mērķtiecīgi attīstīt un paplašināt pasniedzēju iesaisti zinātniskajā darbībā, iesaistot kolēģus, kuri pagaidām pētniecībā nav tik aktīvi. Kā arī plānots attīstīt pieredzes apmaiņas mobilitāti un sadarbību starptautisku projektu piesaistē, līdzšinējām aktivitātēm starptautiskajā sadarbībā nemazinoties, turpinot aktīvu dalību starptautiskās konferencēs un publikāciju izstrādi recenzētiem nozares žurnāliem.

4.5. Norādīt, kā tiek veicināta studējošo iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē. Novērtēt un raksturot katra studiju programmas līmeņa, kurš tiek īstenots studiju virzienā, studējošo iesaisti zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē, sniedzot piemērus studējošajiem piedāvātajām un izmantotajām iespējām.

4.5. Studējošo iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē

Studējošie tiek iesaistīti zinātniskajā pētniecībā vairākos veidos:

- studējošajiem (īpaši maģistrantiem) ir iespējas piedalīties virziena akadēmiskā personāla veiktajos pētījumos kā pētījumu dalībniekiem, veicot asistentu funkcijas, iesaistoties lauka darbā u.c., tādējādi labāk iepazīstot pētniecības procesu (detalizētāk sk. konkrētu studiju projektu aprakstos). Piemēram 2020. gada aprīlī maģistra līmeņa studenti veica intervijas par sociālā darba īstenošanu COVID-19 pandēmijas ārkārtējās situācijas apstākļos, kuras tika izmantotas priekšizpētei valsts pētījumu programmā “Dzīve ar COVID: Novērtējums par koronavīrusa izraisītās krīzes pārvarēšanu Latvijā un priekšlikumi sabiedrības noturībai nākotnē”.
- studējošie tiek iesaistīti pētniecības darbā kursa darbu, bakalaura darbu un maģistra darbu izstrādes laikā, kā arī dodot iespēju strādāt pētniecības projektos atbilstīga finansējuma pieejamības gadījumā. Piemēram, Valsts pētījumu programmas SUSTINNO projektā “Ilgtspējīga sociālā dimensija un sociālā inovācija” studenti varēja mācībspēku vadībā izstrādāt maģistra darbus atbilstoši projekta tematikai un tādā veidā sniegt ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā.
- studējošiem ir iespēja sagatavot publikāciju, balstītu studiju darba rezultātos. Piemēram, šo iespēju izmantoja maģistra programmas absolvente Liene Piķe, sagatavojot rakstu “Genogrammu izmantojums sociālajā darbā ar ģimenēm ar bērniem” un publicējot Labklājības ministrijas periodiskajā izdevumā “Sociālais darbs Latvijā”, Nr.2/2017.

Pārskata periodā no studējošo iesaistes vairāk ieguva maģistra studiju programmā studējošie.

Nākošajā pārskata periodā tiks darīts viss, lai ieguvumi no studējošo iesaistes pētniecībā būtu pieejami abu programmu studējošiem. Studējošo iesaistei pētniecības projektos ir būtiska loma sociālā darba pētījumu attīstībā un mācībspēku un pētnieku ataudzē.

4.6. Augstskolas/ koledžas darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu (piemēram, produktu inovācijas, procesa inovācijas, mārketinga inovācijas, organizatoriskās inovācijas) īss raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un novērtējot to ietekmi uz studiju procesu.

4.6. Studiju virzienā piemēroto inovāciju formu raksturojums un novērtējums

Studiju virzienā "Sociālā labklājība" tiek īstenotas vairākas piemērotas inovāciju formas, kā produktu inovācijas, procesa inovācijas un organizatoriskās inovācijas. Produktu inovācijas ir novērojamas jauna studiju satura izstrādē, reaģējot uz darba tirgus pieprasījumu un izstrādājot kursus, kas iepriekš nav bijuši piedāvājumā, un mācību materiālu pilnveidē. Piemēram, pārskata periodā izstrādāti kursi "Ģimene kā sistēma", "Vardarbības fenomens sociālajā darbā", "Sociālā uzņēmējdarbība". Procesu inovācijas ir novērojamas mācību procesa organizācijas jauninājumos. Piemēram, pārskata periodā ir nozīmīgi attīstījusies e-studiju platforma (Moodle), piedāvājot vairākus interaktīvus risinājumus mācību procesa dažādošanai, kas tiek aktīvi izmantoti ikdienā, kā uzdevumi, testi, forums. Tiek attīstītas arī mācību ekskursijas, kas studentiem padziļina izpratni par sociālā darba praksi un stiprina darba vidē balstītas augstākās izglītības ievirzi, kas iepriekš nav bijusi plaši pielietota studiju procesa forma augstākajā izglītībā. Organizatoriskās inovācijas raksturo programmu vadības modeļa uzlabojumi. Pārskata periodā notika pāreja no studiju programmu padomēm uz studiju virzienu padomēm, veidojot plašāku starpnozaru tvērumu un stiprinot intelektuālā kapitāla sinerģiju. LU studiju departaments ir sācis rīkot LU programmu direktoru sanāksmes vismaz divreiz gadā, kurās kopīgi novērtējot sasniegto, informēt par jaunumiem un pārrunāt nākošā semestra uzdevumus. Tas stiprina sadarbības un atbalsta sajūtu starp Studiju departamentu un programmu direktoriem, un uzlabo studiju procesa vadības kvalitāti. Kopumā minētās inovācijas ļauj veidot tādu sociālā darba studiju saturu, vidi un procesu, kas atbilst jaunākajām tendencēm un prasībām Eiropas augstākās izglītības telpā.

II - Studiju virziena raksturojums (5. Sadarbība un internacionalizācija)

5.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas un ārvalstu institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri un kā sadarbība tiek organizēta, raksturojot sadarbību ar darba devējiem, papildus norādīt mehānismu darba devēju piesaistei.

5. Sadarbība un internacionalizācija

5.1. Studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas un ārvalstu institūcijām

Sociālās labklājības studija virzienā, neskatoties uz nelielo studentu skaitu pārskata periodā, tiek īstenota aktīva sadarbība ar dažādiem partneriem – politikas veidotājiem, darba devējiem, pašvaldībām, nozares nevalstiskajām organizācijām, augstskolām/ koledžām. Tas ir bijis gan būtisks ieguldījums studiju kvalitātes paaugstināšanai, gan programmu attīstībai, gan zināšanu pārnesei. Sadarbības partneri tiek izvēlēti mērķtiecīgi, ņemot vērā studiju programmu mērķus un sociālā darba specializācijas jomu dažādību, kā arī sociālās labklājības jomas dalībnieku dažādību.

Programmas mācībspēki, sevišķi asoc. prof. Līga Rasnača un doc. Ieva Ozola regulāri sadarbojas ar Labklājības Ministriju gan kā augstskolas pārstāvji dažādās darba grupās (saistībā ar sociālās politikas jautājumiem, sociālo pakalpojumu attīstību, sociālā darba kā profesijas attīstību, piemēram profesijas standarta izstrādē, Nacionālā attīstības plāna 2021-2027 gadam izstrādē, kur piedalījās arī asoc.prof. Baiba Bela). Labklājības Ministrijas Metodiskās vadības un kontroles departamenta direktore Ilze Skordele Dubrovskā ilgus gadus ir iesaistīta maģistra studiju programmas noslēguma komisijā, tādējādi nozari pārraugošai ministrijai ir tiešs ieskats kvalitātē, kādā LU tiek sagatavoti jaunie profesionāļi. Nozīmīga ir sadarbība ar darba devējiem, kas ir svarīga ciešākai sasaistei starp darba tirgu un studijām vairākos veidos - prakšu nodrošināšanai, mācību ekskursiju īstenošanai, studiju satura sasaistei ar darba tirgus vajadzībām, nozares profesionāļu piesaistei kursu docēšanai, nozares profesionāļu iesaistei noslēguma komisijās (MK noteiktumi par profesionālo augstāko izglītību nosaka, ka noslēguma komisijās 50% komisijas locekļu jābūt no praktizējošiem nozares profesionāļiem, augsta līmeņa ekspertiem savā nozarē), atsauksmēm par absolventu iekļaušanos darba tirgū un viņu zināšanu un kompetences atbilstībai darba tirgus vajadzībām. Sadarbība ar darba devējiem ir formalizēta gan sadarbības līgumos (skat. 10. pielikumu), gan tā ir neformāla vai formalizēta caur līgumdarba attiecībām. Piemēram, ilgstoša un daudzveidīga ir sadarbība ar Rīgas Domes Labklājības departamenta Sociālo pārvaldi, tās vadītāju Mārtiņu Mooru (gan formāls sadarbības līgums prakšu nodrošināšanai, gan kopīgs darbs periodiskā izdevuma "Sociālais darbs Latvijā" redakcijā, gan sociāla darba terminoloģijas vārdnīcas redakcijā). Ar SIA „AC Konsultācijas”, kas ir konsultāciju uzņēmums, specializējies pētniecībā, biznesa un ekonomiskās attīstības projektu izstrādē, metodiku un scenāriju izstrādē (tai skaitā sociālā darba metodiku un sociālā darba zinātniskās literatūras izstrādē), ir gan noslēgts formāls sadarbības līgums SAM.8.2.2. ietvaros par mācībspēku stažēšanos nozares uzņēmumā, gan programmu mācībspēki iesaistās atsevišķu ar sociālo darbu saistītu projektu īstenošanā (piemēram, Ieva Ozola, Evija Apine, Aiga Romane Meiere ir iesaistītas sociālā darba zinātniskās literatūras izstrādē).

Nozīmīga ir sadarbība ar pašvaldībām un pašvaldību sociālajiem dienestiem, kā arī to struktūrvienībām. Tas ir svarīgi gan prakses vietu nodrošināšanai, gan dziļākai izpratnei par reālo situāciju reģionos saistībā ar sociālo darbu. Jāuzsver, ka visas pašvaldības, kurās atrodas LU filiāles, ir ārkārtīgi ieinteresētas, lai LU nodrošinātu iespēju iegūt augstas kvalitātes sociālā darba izglītību tuvāk dzīvesvietām. Arī pētījumi rāda to, ko pašvaldību vadītājiem zina no pieredzes, ka jaunieši, kas dodas studēt uz galvaspilsētu, reti atgriežas dzimtajā vietā. Kā minēts iepriekš, skolas tiek vērtas ciet, bet ilgstošās aprūpes iestādes valā, kā arī pašvaldībām jāattīsta sabiedrībā balstīti pakalpojumi. Sadarbībai ar darba devējiem reģionos ļoti liela loma ir LU Reģionālajam centram un filiāļu vadītājam, kuras pārziņ vietējo situāciju un uztur aktīvu kontaktu ar pašvaldībām un darba devējiem. Šeit minēsim tikai vienu veiksmīgas sadarbības piemēru - 2020/2021. mācību gadā Cēsu un Alūksnes filiālēs ir pirmais bakalaura programmas izlaidums un noslēguma komisijās ir iesaistīti attiecīgo pašvaldību darba devēju pārstāvji, lai viņi gūtu tiešu pieredzi par mūsu sagatavotajiem studentiem, savukārt mēs iegūtu tiešu pieredzi par to, kā darba devēji reģionos vērtē mūsu

sagatavoto studentu darbu kvalitāti, kā redz zināšanu un kompetences atbilstību reģiona darba tirgus vajadzībām.

Ļoti būtiska ir sadarbība ar nozares nevalstiskajām organizācijām – gan profesionālus apvienojosajām, kā Latvijas Sociālo darbinieku biedrība (LSDB) vai Pašvaldību Sociālo dienestu vadītāju apvienība, gan sadarbība ar nozares NVO, kas ir sociālo pakalpojumu sniedzēji (kā Sociālo pakalpojumu aģentūra, Resiliences centrs), un NVO, kas pārstāv ievainojamo sociālo grupu intereses (kā Cerību spārni, Apeirons u.c.). Dalība nozares profesionālus apvienošā organizācijā ļauj sekot līdzi visām aktuālajām tendencēm nozarē, piedalīties un sniegt būtisku ieguldījumu nozares attīstībā. Praktiski visi programmas īstenošanā iesaistītie mācībspēki, kuriem ir sociālā darbinieka kvalifikācija, ir iesaistīti Latvijas Sociālo darbinieku biedrībā. Savukārt sadarbība ar nozares NVO, kas ir sociālo pakalpojumu sniedzēji, ir svarīga programmas ciešākai sasaistei ar praksi – gan prakšu nodrošināšanai, gan mācību ekskursiju nodrošināšanai, gan vieslektoru piesaistei, kā arī pieredzējušu stundu pasniedzēju piesaistei. NVO pārstāvji, kuri ir gan LSDB biedri, gan nozares darba devēji, ir iesaistīti kā mācībspēki un kā noslēguma komisiju locekļi, uzturot un nostiprinot ciešu saikni starp studiju un profesionālās darbības lauku.

Sadarbība ar devējiem ir būtiska sadarbības joma. Kā jau minēts, darba devēji lielā mērā pārklājas ar iepriekšminētajiem sadarbības partneriem – pašvaldību sociālajiem dienestiem un sociālo pakalpojumu sniedzējiem no NVO. Arī valsts un privātie sociālo pakalpojumu sniedzēji ir nozīmīgi darba devēji, ar kuriem tiek veidota mērķtiecīga sadarbība. Sadarbība ar darba devējiem noris gan prakšu nodrošināšanā, gan programmas kvalitātes vadībai, lai noskaidrotu gan viņu vajadzības, gan apmierinātību ar programmu absolventu sagatavotību darba tirgus vajadzībām.

Sociālās labklājības studiju virziena attīstībai un internacionalizācijai ir ļoti būtiska dalība starptautiskajās sociāla darba profesionālajās un sociālā darba izglītības organizācijās. Lai piedalītos sociālā darba globālās attīstības procesos un Sociālās labklājības studiju virziena globālajos attīstības procesos, mācībspēki ir biedri European Social Work Research Association (ESWRA), International Federation of Social Workers (IFSW), The International Association of Schools of Social Work (IASSW).

Sadarbība ar citām augstskolām pamatā notiek caur pētniecību un pamatā ar valsts augstskolām. Piemēram, sadarbība ar RSU veidojas gan sociālā darba terminoloģijas vārdnīcas izstrādes projektā, gan valsts pētījumu programmā “Dzīve ar Covid-19”. Studiju satura attīstībā sadarbība pastāv dialoga formā, pārrunājot katras augstskolas stiprās puses un nākotnes attīstības ieceres, lai novērstu dublēšanos un nodrošinātu sociālā darba izglītības un specializāciju daudzveidību Latvijā. Sociālās politikas pētījumos ir ilgstoša sadarbība gan ar LLU, gan ViA. Sadarbība ar citām augstskolām Latvijā būtu attīstāma nākošā akreditācijas posmā intensīvāk, galvenokārt 1) stratēģiskā virziena attīstības plānošanā, lai efektīvāk izmantotu katras augstskolas stiprās puses un 2) profesijas internacionalizācijā, lai spēcīgāk pārstāvētu augstskolu vīziju par sociālā darba kā profesijas attīstību Latvijā, jo bieži vien nozares praktiķu un darba devēju vajadzības ir daudz piezemētākas, nekā profesijas attīstības globālās tendences ļautu attīstīt sociālo darbu arī Latvijā.

Sadarbība ar ārvalstu augstskolām notiek 1) Erasmus programmas ietvaros (par to liecina noslēgtie 7 sadarbības līgumi, kas pieejami 12. pielikumā), 2) cita finansējuma ietvaros (piem., EEZ un Norvēģijas grantu programmas projekta “Mobilitāte politikas zinātnē un socioloģijā” (EEZ/NFI/S/2015/024) notikusī pētniecības un pieredzes apmaiņas Oslo un Akeršūsas augstskolā, kas īsteno vairākas bakalaura un maģistra līmeņa programmas sociālās labklājības jomā un var atļauties ļoti šauru specializāciju dažās no tām, piem. maģistra programmu bērnu labklājībā), 3) bez speciāla finansējuma un relatīvi neformālā veidā (kā piem. Ziemeļvalstu un Baltijas valstu doktorantūras tīklā sociālajā darbā), 4) sadarbība zinātnes un pētniecības projektu ietvaros (piem., SIforAGE, PONTES projekts). Studiju internacionalizāciju būtiski sekmējis LU projekts SAM.8.2.2.,

kas ļāvis iesaistīt studiju procesā divus ārvalstu vieslektorus – kopienas sociālā darba un sociālās plānošanas ekspertu Jonasu Buheli (*Jonas, Buechel*, Vācija) un eksperti bezpajumtniecības jautājumos Mariju Terēzi Haju Ahmadu (*Marie Therese Haj Ahmad*, Vācija, uzvārds projektu uzsākot *Reichenbach*). Vācu sociālā darba tradīcijas ir vienas no vēsturiski senākajām un spēcīgākajām, spēcīgas tradīcijas ir arī sociālā darba izglītībā Vācijā. Ņemot vērā dominējošo anglosakšu pieeju, sevišķi zinātniskajā literatūrā, tas ļauj dažādot izglītībā pārstāvēto sociāla darba skolu un tradīciju klāstu, paplašināt studējošo izpratni par sociālā darba globālo daudzveidību. Nākošajā pārskata periodā jāstiprina tieši mērķtiecīga sadarbība ar ārvalstu augstskolām, kurās ir spēcīga izglītība sociālās labklājības jomā, gan stiprinot studējošo un mācībspēku mobilitāti un pieredzes apmaiņu, gan attīstot studiju saturu un mācību metodes.

Pielikumā 10. skatīt informāciju par noslēgtajiem sadarbības līgumiem, līguma priekšmetu un darbības termiņu.

5.2. Norādīt, kāda sistēma vai mehānismi tiek izmantoti ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei, raksturot piesaistīto ārvalstu studējošo un mācībspēku skaita dinamiku.

5.2. Ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaiste studiju virziena ietvaros

Sociālās labklājības studiju virziena ietvaros nozīmīgākais instruments ārvalstu studējošo piesaistei ir ERASMUS apmaiņas iespējas. Mācībspēku piesaistes mehānismu dažādība ir lielāka, to ļauj nodrošināt gan ERASMUS sistēma, gan iespējams piesaistīt dažādus papildus līdzekļus (DAAD finansējums apmaiņai ar Vāciju, Norvēģu finanšu instrumenti apmaiņai ar Skandināvijas valstīm u.c.). 2020/2021 un 2021/2022 mācību gadā, kā jau iepriekš tika minēts, ārvalstu mācībspēku piesaisti būtiski sekmējis LU projekts SAM.8.2.2., kas ļāvis iesaistīt studiju procesā kopienas sociālā darba un sociālās plānošanas ekspertu Jonasu Buheli (*Jonas, Buechel*, Vācija) un eksperti bezpajumtniecības jautājumos Mariju Terēzi Haju Ahmadu (*Marie Therese Haj Ahmad*, Vācija). Ārvalstu studējošo piesaisti būtiski kavē, ka studijas tiek īstenotas valsts valodā, to organizācija ir atšķirīga no vairuma LU īstenoto programmu (maģistra programma piektdienas un sestdienās, bakalaura programma filiālēs, tikai no 2020/2021. mācību gada Rīgā). Pārskata periodā vairāku iemeslu dēļ (izmaiņas valsts finansējuma sadalījumā, izmaiņas programmu vadībā, izmaiņas mācībspēku sastāvā) galvenā prioritāte bija kvalitātes nodrošināšana un paaugstināšana, studiju darba atsākšana profesionālā bakalaura studiju programmā, kas arī veiksmīgi izdevās. Nākošā pārskata periodā galvenā prioritāte būs studiju darba internacionalizācija, sekmējot gan izejošo, gan ienākošo studējošo mobilitāti (piem. sagatavojot un piedāvājot arī kursus angļu valodā MK noteiktajā apmērā), kā arī sekmējot mācībspēku mobilitāti un ārvalstu mācībspēku piesaisti.

5.3. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju. Norādīt, vai augstskola/ koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu.

5.3. Studējošo prakšu raksturojums

Sociālās labklājības studiju virzienā tiek īstenotas studiju programmas, kurās studenti iegūst profesionālo kvalifikāciju un tajās ir paredzēta prakse, MK noteikumu Nr. 512 prasībām (bakalaura

programmā vismaz 20 KP un maģistra programmā 26 KP) atbilstošā apjomā – abu līmeņu studiju programmās iekļautas trīs mācību prakses 26 KP apjomā. Bakalaura programmas prakses apjoms pārsniedz MK noteikumu minimālās prasības, lai stiprinātu teorētisko zināšanu un praktisko iemaņu ciešāku sasaisti. Praksu īstenošana studiju procesā nodrošina studiju programmu rezultātu nostiprināšanu. Praksu mērķi un uzdevumi tieši atbilst studiju programmas rezultātiem.

LU palīdz nodrošināt prakses vietas un abu līmeņu programmās darba devēji ir ļoti ieinteresēti prakses vietas nodrošināt dēļ trūkstošiem sociālā darba speciālistiem un iespēju piesaistīt potenciālu darbinieku. Prakses organizāciju nosaka praksu nolikumi un tā tiek īstenota atbilstoši prakses līgumam par prakses vietas nodrošināšanu. Prakses īstenošanā pirmais solis ir trīspusēja prakses līguma noslēgšana, starp augstskolu, darba devēju un studentu. Prakses līgumā ir ietverti prakses mērķi, uzdevumi, prakses norises plānojums, prakses sasniegumu vērtēšanas kārtība, kā arī pušu pienākumi un atbildība. Otrajā solī prakses vadītājs iepazīstina studējošo ar prakses mērķiem, uzdevumiem un prasībām, kā arī organizācijas prakses vadītājs sniedz instrukcijas par darba drošību, datu aizsardzības, ētikas un citiem regulējošiem dokumentiem, kas ir jāievēro prakses laikā. Ja studējošais esošajā prakses vietā ir pirmo reizi, tad iepazīstas ar iestādes vēsturi, misiju, vīziju, vērtībām un principiem, kā arī organizatorisko struktūru.

Lai atbalstītu studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai, LU praksu vadītājs organizē regulārus praksu seminārus studentiem, organizē prakses ievada semināru praksu vadītājiem organizācijas, sniedz individuālas konsultācijas, apmeklē studentus prakses vietā. Lai savlaicīgu novērstu prakses īstenošanas neatbilstību konkrētās prakses mērķim un izdevumiem, tiek rīkotas praksu priekšizstāvēšanas, kurās dalība ir obligāta. Prakses noslēgumā tiek organizēta prakses aizstāvēšana, kurā piedalās programmas direktore un var piedalīties arī citi mācībspēki.

Visa ar praksu nodrošinājumu, organizāciju un dokumentāciju saistītais skatāms pielikumos nr. 11 (Studējošo prakses organizēšanas noteikumi), 12 (Informācija par līgumiem u.c.), 13 (Studējošo prakses nolikums BSP "Sociālais darbs"), 14 (Studējošo prakses nolikums MSP "Sociālais darbs"). Studējošajiem tiek piedāvātās prakses iespējas un LU palīdz studējošajiem atrast prakses vietu, ko apliecina 12. pielikumā pievienotā informācija par līgumiem u.c. apliecinājumiem par studējošo prakses nodrošinājumu studējošajiem. Prakses darba organizāciju nosaka prakses nolikumi, kas pievienoti pielikumos 11, 13 un 14 un kuros var iepazīties ar detalizētu studējošo prakses organizācijas aprakstu abām virziena programmām.

5.4. Ja studiju virzienā tiek īstenotas kopīgās studiju programmas, kopīgo studiju programmu izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgo studiju programmu veidošanas un īstenošanas principiem un procesu. Ja studiju virzienā netiek īstenotas kopīgās studiju programmas, raksturot un novērtēt augstskolas/ koledžas plānus šādu studiju programmu izveidei studiju virziena ietvaros.

(Nav attiecināms:)

II - Studiju virziena raksturojums (6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana)

6.1. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums.

6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana

6.1. Ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums

Studiju virziena "Sociālā labklājība" iepriekšējā akreditācijā virziena programmu vērtējums saņēma augstākos punktus SZF. Ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešana tikusi veikta pēc Sociālās labklājības studiju programmu padomes apstiprinātā plāna un pēc virzienu vadības reorganizācijas (pāreja no studiju programmu padomēm uz studiju virzienu padomēm), atbilstoši studiju virziena padomes apstiprinātajam plānam un iepriekšējās kvalitātes novērtēšanas ekspertu ieteikumiem. Iepriekšējās akreditācijas ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpilde pievienota 15. pielikumā.

Nozīmīgākās izmaiņas pēc iepriekšējā studiju virziena akreditācijas ir divgadīgās profesionālā pēcdiploma programmas transformācija par maģistra studiju programmu. Kopumā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešana ir atstājusi pozitīvu iespaidu uz studiju procesu, t.i., prakšu vietu dažādošanu un iespēju prakses ietvaros studējošiem strādāt ar dažādākām mērķa grupām, studiju satura kvalitātes pilnveidi, stiprinot fokusu uz specifiskiem studiju rezultātiem atbilstoši sociālā darba kā profesijas vajadzībām. Maģistra programmā piesakās un tiek uzņemti ļoti mērķtiecīgi un motivēti studenti, kas būtiski samazinājis atbirumu un paaugstinājis studiju līmeni. LU ir notikušas būtiskas pārvaldes reformas, kas ir ļāvis uzlabot administratīvo atbalstu, uz ko norādījuši eksperti. Arī LU SZF ir ieguldījusi nozīmīgas pūles administratīvā atbalsta resursu optimizācijā un uzlabošanā. Eksperti ir norādījuši uz nepieciešamību paaugstināt mācībspēku profesionālo kvalifikāciju - ir pieaudzis programmu īstenošanā iesaistīto zinātņu doktoru skaits un īpatsvars, augsta līmeņa zinātnisko publikāciju skaits, mācībspēki apmeklējuši daudzveidīgus profesionālās kvalifikācijas pilnveides kursus (svešvalodu, digitālo prasmju, specializācijas u.c.), aktīvi piedalījušies starptautiskās un nacionālas nozīmes konferencēs. Būtiski pieaudzis pieejamais finansējums, ko nosaka gan piešķirtā valsts budžeta dotācija bakalaura programmu īstenošanai, gan piesaistītie maksas studenti LU filiālēs PBSP NLK studiju formā, tāpat nozīmīgi pieaudzis pētniecībā piesaistītais finansējums zinātniskās kapacitātes celšanai. Ieteikumi studiju internacionalizācijai izpildīti mazāk veiksmīgi, par ko liecina zemā studējošo mobilitāte, trūkstotī kursu angļu valodā, nepietiekoši izmantotā ERASMUS mobilitāte arī mācībspēkiem. Šajā pārskata periodā programmas vadība izvēlējās ierobežotu resursu apstākļos attīstīties nacionālā mērogā, uzsākot īstenot PBSP NLK studiju formu LU filiālēs. Tas bija atbilstošāk gan stratēģiskajām nacionālajām vajadzībām, gan darba tirgus pieprasījumam, gan LU jaunajam stratēģiskajam virzienam attīstīt studijas tuvāk dzīvesvietai, mazinot lauku depopulāciju un paaugstinot cilvēkkapitālu reģionos, kā arī ļāvis uzlabot ierobežotos finansiālus resursus un kāpināt zemo studentu skaitu. Tas ir bijis ļoti nozīmīgs solis, lai nākošā pārskata periodā varētu turpināt strādāt pie izvirzītajiem mērķiem saistībā ar studiju internacionalizāciju un ekspertu ieteikumiem par kopīgu studiju programmu izveidi.

6.2. Pārskata periodā licencēto studiju programmu vai studiju virzienam atbilstošu studiju programmu izmaiņu novērtēšanas, vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, ietvaros ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde (ja piemērojams).

6.2. Pārskata periodā licencēto studiju programmu vai studiju virzienam atbilstošu studiju programmu izmaiņu novērtēšanas, vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, ietvaros ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde

Pārskata periodā tika veiktas izmaiņas profesionālā bakalaura studiju programmā – 2018. gadā kā nepilna laika klātienes studiju īstenošanas vietas tika pievienotas LU filiāles - Alūksne, Cēsis, Kuldīga, Madona. Šajā procesā tika saņemtas trīs ilgtermiņa rekomendācijas – 1) sekmēt informācijas pieejamību par sociālo darbu kopumā un sociālā darba studiju programmām, t.sk. fakultātes mājaslapā; 2) sekmēt studiju programmā iesaistīto docētāju savstarpējo sadarbību pogrammas studiju rezultātu sasniegšanā un 3) līdz attiecīgo studiju kursu īstenošanas sākumam atjaunot studiju kursu aprakstus. Visas trīs rekomendācijas ir tikušas īstenotas pilnā mērā.

Mācībspēki ir izmantojuši dažādas iespējas popularizēt sociālo darbu plašākai sabiedrībai – caur publikācijām, dalību dažādos semināros, intervijām u.c. Ir atjaunota un paplašinātā LU mājaslapā (t.sk. fakultātes mājaslapā pieejmā) informācija par studiju programmām. Ir iedibinātas regulāras visu programmā iesaistīto docētāju kopējas tikšanās par aktualitātēm programmas īstenošanā konkrētajā semestrī (COVID-19 pandēmijas laikā tās notikušas attālināti MS Teams platformā). Visu kursu apraksti ir tikuši atjaunoti LU Informācijas sistēmā līdz attiecīgā kursa uzsākšanai.

Pielikumi

I. Informācija par augstskolu/ koledžu		
Saraksts ar galvenajiem augstskolas/ koledžas iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem	1. Saraksts ar galvenajiem LU iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem.doc	Annex 1. List of Key Internal Regulatory Enactments and Regulations of the University of Latvia.doc
Informācija par studiju virziena īstenošanu filiālēs (ja piemērojams)	2.pielikums Informācija par studiju virziena īstenošanu filiālēs (LABOTS).doc	Annex 2. Information on the implementation of the study field in the branches (LABOTS).doc
Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūra	3. pielikums LU pārvaldības struktūra.odt	1.2_UL_Organizational chart ENG .jpg
II. Studiju virziena raksturojums - 1. Studiju virziena pārvaldība		
Studiju virziena attīstības plāns (ja piemērojams)	4.pielikums Studiju virziena attīstības plāns.odt	Annex 4. Study Field Development Plan.doc
Studiju virziena pārvaldības struktūra	5. pielikums Studiju virziena pārvaldības struktūra.doc	Annex 5. Administration structure of the study field.docx
II. Studiju virziena raksturojums - 3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums		
Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem	6. pielikums Pamatinformācija par studiju virzienā iesaistītajiem mācībspēkiem-EXCEL (LABOTS).xls	Annex 6. Basic information on the teaching staff involved in the implementation of the study field-EXCEL (LABOTS).xls
Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā)	Pielikums_LU SZF mācībspēku biogrāfijas_CV_LV.pdf	Annex_UL_FSS_Teaching Staff CV (1).pdf
Statistikas datu apkopojums par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti pārskata periodā	Mācībspēku ienākošā un izejošā mobilitāte (labots).doc	Mobility of lecturers and academic staff - SOCIAL WORK (labots).doc
II. Studiju virziena raksturojums - 4.Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade		
Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu.doc	9. pielikums Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu.doc	Annex 9. List of academic staff publications, patents, works of art for the reporting period.doc
II. Studiju virziena raksturojums - 5.Sadarbība un internacionalizācija		
Sadarbības līgumu saraksts	10.pielikums Sadarbības līgumu saraksts.doc	Annex 10. Information on agreements and other internship statements and accounts.doc
Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem	10.1. Statistiskie dati par mācībspēku mobilitāti.doc	Annex 10.1. Statistical data on academic staff mobility.doc
Statistikas dati par studējošo mobilitāti (norādot studiju programmas)	10.2. Pielikums. Statistiskie dati par studējošo mobilitāti (labots).doc	Annex 10.2. Statistical data on student mobility.doc
Studējošo prakses organizācijas apraksts	11. pielikums LU studējošo prakses organizēšanas noteikumi.odt	Annex 11. Principles and procedures for UL student placement.doc
Informācija par līgumiem u.c. apliecinājumi par studējošo prakses nodrošinājumu uzņēmumos	12. pielikums. PRAKSES NODROŠINĀJUMS STUDĒJOŠAJIEM.docx	Annex 12. SUPPORT FOR STUDENTS IN PROVISION OF INTERNSHIP.docx
II. Studiju virziena raksturojums - 6.Iepriekšējās novērtēšanas procedūras saņemto rekomendāciju ieviešana		
Rekomendāciju izpildes pārskats	15.pielikums. Rekomendāciju izpilde (LABOTS).docx	Annex 15. Implementation of recommendations (LABOTS).docx
Studiju virziena raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Augstskolas/ koledžas rektora, direktora, studiju programmas vai virziena vadītāja parakstīts apliecinājums, ka studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai.	Apliecinājums par mācībspēku atbilstību valsts valoda.edoc	Certification on state language proficiency.doc
III. Studiju programmas raksturojums - 1.Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā		Statistical data on students in the professional bachelor's study programme "Social Work" .doc
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam		
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)	Profesionālās bakalaura studiju programmas "Sociālais darbs" atbilstība valsts izglītības standartam BA.doc	
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai		
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	32.Pielikums.Profesionālās magistra studiju programmas Sociālais darbs plāns (1).docx	
Studiju kursu/ moduļu apraksti		
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs		
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības iegūvi citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta		
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	Rektora apliecinājums par kompensāciju.doc	
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs ⁴		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		
Ar drošu elektronisko parakstu parakstīts iesniegums studiju virziena novērtēšanai	IESNIEGUMS Studiju virziena "Sociālā labklājība" novērtēšanai.edoc	AKREDITACIJAS_PIETEIKUMS_2021_ENG.docx

Citi pielikumi

Dokumenta nosaukums	Dokuments
4.tabula. Galveno LU lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva un pilnvaru raksturojums	4. tabula detalizēts LU lēmumu pieņemš. iesaistīto institūc. raksturojums (Pie 1.2. punkta).pdf
5. tabula. Galveno LU kvalitātes vadībā iesaistīto pušu un to lomas raksturojums	5. tabula. Galveno LU kvalitātes vadībā iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.pdf
17. tabula. Sociālās labklājības studiju virzienā īstenotā zinātniski pētnieciskā darba socioloģijas un sociālā darba nozarē atbilstība LU Sociālo un juridisko zinātņu nozaru grupas attīstības virzieniem un mērķiem	17. tabula. .docx
7. attēls_ LU Studiju virziena un tajā ietilpstošo studiju programmu pārvaldības shēma	7. attēls_LU Studiju virziena un tajā ietilpstošo studiju programmu pārvaldības shēma.jpg
14. tabula "Datu bāzu izmantošanas statistika"	14. tabula_Datu bāzu izmantošanas statistika.docx
15.tabula "Mācībspēku izaugsmes veicināšanas (didaktisko prasmju uzlabošanas un kvalifikācijas paaugstināšanas novērtējums"	15.tabula. Mācībspēku izaugsmes veicināšanas (didaktisko prasmju uzlabošanas un kvalifikācijas paaugstināšanas novērtējums (pielikumā).docx
Table 17. Correspondence of research implemented in study field "Social Welfare" in sector of sociology and social work to development directions and objectives of Social Sciences and Law Sector Group	Table 17. Correspondence of research implemented in study field "Social Welfare".docx
10. tabula_„Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā” (ESG) ieviešana Latvijas Universitātē	10. tabula_„Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā” (ESG) ieviešana Latvijas Universitātē.docx
Figure 7. Administration structure of the study field and corresponding study programmes	Figure 7. Administration structure of the study field and corresponding study programmes.jpg

Table 10. Implementation of “Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area” (ESG) at the University of Latvia	Table 10. Implementation of “Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area” (ESG) at the University of Latvia.docx
Table 14. Statistics of database use	Table 14. Statistics of database use.docx
Table 15. Assessment of teaching staff growth promotion (improvement of didactic skills and raising qualification)	Table 15. Assessment of teaching staff growth promotion (improvement of didactic skills and raising qualification).docx
13. pielikums Studējošo prakses nolikums profesionālās bakalaura studiju programmā “Sociālais darbs”	13. pielikums Studējošo prakses nolikums profesionālās bakalaura studiju programmā “Sociālais darbs”.doc
14. pielikums Studējošo prakses nolikums I profesionālās maģistra studiju programmā “Sociālais darbs”	14. pielikums Studējošo prakses nolikums I profesionālās maģistra studiju programmā “Sociālais darbs”.doc
14.1. pielikums Studējošo prakses nolikums II profesionālās maģistra studiju programmā “Sociālais darbs”	14.1 pielikums Studējošo prakses nolikums II profesionālās maģistra studiju programmā “Sociālais darbs”.doc
14.2. pielikums Studējošo prakses nolikums III profesionālās maģistra studiju programmā “Sociālais darbs”	14.2. pielikums Studējošo prakses nolikums III profesionālās maģistra studiju programmā “Sociālais darbs”.doc
Table 4. Description of the main institutions involved in UL decision making, their composition and powers	Table 4. Description of the main institutions involved in UL decision making, their composition and powers.docx
Table 5. Description of the main stakeholders involved in UL quality management and their role	Table 5. Description of the main stakeholders involved in UL quality management and their role.docx

Pielikums. Studiju programmas pašizmaksas aprēķins.pdf	Pielikums. Studiju programmas pašizmaksas aprēķins.pdf
Annex. Calculation of the costs of study programmes	Annex. Costs of Study Programmes.pdf
Annex 13 Regulations on students' internship in the professional bachelor's study programme "Social Work"	Annex 13 Regulations on students' internship in the professional bachelor's study programme "Social Work".doc
Annex 14 Regulations on students' internship in the professional master's study programme "Social Work"	Annex 14 Regulations on students' internship in the professional master's study programme "Social Work".doc
Annex 14.1. Regulations on students' internship in the professional master's study programme "Social Work"	Annex 14.1. Regulations on students' internship in the professional master's study programme "Social Work" II.doc
Annex 14.2. Regulations on students' internship in the professional master's study programme "Social Work"	Annex 14.2 Regulations on students' internship in the professional master's study programme "Social Work" III.doc
BALVU NOVADA pašvaldības atbalsta vēstule par programmas "Sociālais darbs" īstenošanu	Atbalsta_vestule_Balvi.pdf
CĒSU NOVADA SOCIĀLĀ DIENESTA atbalsta vēstule par programmas "Sociālais darbs" īstenošanu	Atbalsta_vestule_Cesis.pdf
PRIEKUĻU NOVADA pašvaldības atbalsta vēstule par programmas "Sociālais darbs" īstenošanu	Atbalsta_vestule_Priekuli.pdf

"Sociālais darbs" (47762)

Studiju virziens	<i>Sociālā labklājība</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>"Sociālais darbs"</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>47762</i>
Studiju programmas veids	<i>Profesionālā maģistra studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Līga</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Rasnača</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>liga.rasnaca@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/direktora akadēmiskais/zinātniskais grāds	<i>Dr.sc.soc.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>+371 29906016</i>
Studiju programmas mērķis	<i>izglītēt augsti kvalificētus sociālos darbiniekus darbam valsts, pašvaldību, nevalstiskajā un privātajā sektorā, iegūstot septīto Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras (LKI) un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras (EKI) līmeni, kā arī piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju (NKI) un otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību sociālajā darbā un profesionālo maģistra grādu sociālajā darbā.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. Izglītēt augsti kvalificētus Latvijas un globālajiem sociālā darba standartiem atbilstošus vadošos sociālos darbiniekus darbam sociālās labklājības jomā ar tādu profesionālo kvalifikāciju, lai spētu veikt ļoti specializētus uzdevumus un varētu turpināt studijas doktora līmenī;</i> <i>2. Attīstīt studentos prasmes un iemaņas kvalitatīvi veikt sociālo darbu, ievērojot Latvijas un globālo standartu prasības, kā arī profesionālās ētikas principus, attīstīt ļoti specializētas sociālajā darbā nepieciešamās teorētiskās zināšanas, prasmes un vērtības;</i> <i>3. Nodrošināt jaunāko sasniegumu apguvi sociālā darba teorijā un praksē, veicināt spēju turpināt profesionālo pilnveidi, iesaistīties mūžizglītībā, īstenojot studentcentrētas pieejas mācību metodes;</i> <i>4. Attīstīt studentu pētnieciskajam un jaunrades darbam nepieciešamās zināšanas un prasmes, spēju kritiski izvērtēt to pielietojumu sociālā darba jomā, kā arī integrēt zināšanas no dažādām jomām;</i> <i>5. Sekmēt studentu vadības, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju kompetenci, veicinot spēju līdzdarboties zinātniskos un lietišķi orientētos projektos, attīstot specializētas problēmu risināšanas prasmes.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas</p> <p>1. Demonstrē ļoti specializētas teorētiskās zināšanas un izpratni par sociālā darba prakses modeļiem, teorētiskajām perspektīvām, ētiku, pieejām un metodēm un to pielietojumu dažādos sociālā darba līmeņos;</p> <p>2. Izmanto kritisko domāšanu un zinātnisku pieeju sociālās labklājības problēmu analīzē un risināšanā, kā arī pārzināt inovatīvus risinājumus sociālā darba attīstībai saskarē ar saistītajām jomām.</p> <p>Prasmes</p> <p>1. Kritiski analizēt sociālos procesus to mijiedarbībā, plānot un administrēt sociālā darba attīstības stratēģijas, resursus, problēmu risinājumus dažādos līmeņos, izvērtēt sociāli strukturālos apstākļus diskriminācijas, apspiešanas un sociālās nevienlīdzības, kā arī vides nepilnību iespaida mazināšanai uz cilvēka un sabiedrības attīstību;</p> <p>2. Radīt jaunas zināšanas sociālā darba teoriju un prakses attīstībā, integrējot oriģinālās sociālā darba pētniecības rezultātus un citu zinātņu sasniegumus balstītas atziņas;</p> <p>3. Veicināt sociālo līdzsvaru un harmoniju, cilvēktiesību aizstāvību, aktīvi iesaistīties sabiedrībā nozīmīgu sociālo problēmu risināšanā, uzturot sociālo dialogu un paužot nevardarbīgu nostāju</p> <p>4. Patstāvīgi organizēt sociālā darba īstenošanu, veicināt sadarbību ar citām profesijām, nozarēm un pētniecības rezultātiem, spēt pilnveidot un, ja nepieciešams, mainīt esošo sociālās labklājības sistēmu vai tās elementus</p> <p>5. Argumentēti pamatot un pieņemt lēmumus, darboties sarežģītos apstākļos, ievērojot ētisko atbildību, piedāvājot inovatīvus risinājumus labklājības jomas pētniecībai un sociālā darba profesijas attīstībai.</p> <p>Kompetence</p> <p>1. Risināt profesionālos jautājumus sarežģītās situācijās, veidot jaunas stratēģiskās pieejas, uzņemties atbildību par ieguldījumu profesionālā sociālā darba attīstībā, sociālās drošības sistēmas pilnveidē, veidot sociāli atbildīgu profesionālo vidi</p> <p>2. Integrēt zināšanas un praksi sociālās labklājības jomā, kā arī integrēt teoriju un praksi no dažādām zinātņu jomām, ievērojot sociālā darba profesionālās vērtības un ētikas principus.</p>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiene - 2 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	80

Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Uzņemšanas prasības reflektantiem, kuri pretendē uz apakšprogrammu 80KP apjomā: 1) bakalaura vai maģistra grāds, vai profesionālā augstākā izglītība sociālajās, humanitārajās un mākslas vai medicīnas un veselības aprūpes zinātnēs; 2) bakalaura vai maģistra grāds, vai profesionālā augstākā izglītība citās zinātņu nozarēs un divu gadu pieredze sociālās labklājības jomā; 3) Iestājpārbaudījums; 4) Papildu nosacījums: dzīves gājuma apraksts (CV).</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālais maģistra grāds sociālajā darbā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Vadošais sociālais darbinieks</i>

Iestenošanas vietas

Iestenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Pilna laika klātiešana - 1 gadi, 6 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiešana</i>
Iestenošanas ilgums (gados)	<i>1</i>
Iestenošanas ilgums (mēnešos)	<i>6</i>
Iestenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	<i>60</i>
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Uzņemšanas prasības reflektantiem, kuri pretendē uz apakšprogrammu 60KP apjomā: profesionālais bakalaura grāds sociālajā darbā un sociālā darbinieka profesionālā kvalifikācija.</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālais maģistra grāds sociālajā darbā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Vadošais sociālais darbinieks</i>

Iestenošanas vietas

Iestenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

IV. PROFESIONĀLĀS MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMAS “SOCIĀLAIS DARBS” RAKSTUROJUMS

1. Studiju programmas “Sociālais darbs” raksturojošie parametri

1.1. Izmaiņas studiju programmas parametros

Profesionālā maģistra studiju programma “Sociālais darbs” veidota uz iepriekš pastāvējušās divgadīgās profesionālās pēcdiploma programmas bāzes. 2012. gada starptautiskās akreditācijas rekomendācijās eksperti ieteica programmu pārveidot profesionālajā maģistra programmā “Sociālais darbs”. Tas tika paveikts un programma akreditēta 2014. gada pavasarī. Līdz šim programma īstenota ar divām apakšprogrammām: 80Kp un 40KP apjomā. Apakšprogramma ar studiju iespējām iegūt maģistra grādu viena gada laikā (40KP) tika piedāvāta sociālā darba profesionālās bakalaurs studiju programmas absolventiem, kas jau ieguvuši sociālā darbinieka kvalifikāciju (5.līmeņa profesionālā kvalifikācija). Reflektantiem, kas iepriekš ieguvuši bakalaurs grādu vai 2. līmeņa profesionālo augstāko izglītību citā jomā, tiek piedāvāts iegūt profesionālo kvalifikāciju un profesionālo maģistra grādu sociālajā darbā divu gadu laikā (80KP). Kopš iepriekšējās akreditācijas ir 1) notikušas izmaiņas profesijas standartā, kas paredz maģistra studiju līmenī piedāvāt specializāciju; 2) mainījusies situācija darba tirgū, pieaugot pieprasījumam pēc specializācijas, kā arī 3) ir pieaugusi studentu interese par specializācijas moduļiem maģistra studijās. Tāpēc atbilstoši izmaiņām profesijas standartā, akreditācijai tiek piedāvāta profesionālā maģistra studiju programma “Sociālais darbs” ar divām apakšprogrammām 80KP un 60KP apjomā. Lai gan Latvijas normatīvais regulējums atļauj realizēt profesionālās maģistra studijas 40KP apjomā, šādā kredītpunktu apjomā nevar nodrošināt specializācijas iespējas. Tāpēc, lai nodrošinātu visiem studējošajiem līdzvērtīgas iespējas apgūt specializācijas moduļus, kā to nosaka pārskatītais profesijas standarts, ir izveidota studiju programma ar divām apakšprogrammām. Maģistra programmas 60KP apakšprogrammā (studiju ilgums gads un pieci mēneši) var iestāties tie studenti, kuri jau ieguvuši sociālā darba profesionālo kvalifikāciju un kuriem nav nepieciešama profesionālā prakse 26KP apjomā (MK noteikumi Nr. 512). (*Skat. Tabula. Studiju programmas “Sociālā darba profesionālā maģistra studiju programma” parametri*).

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt

1.2. Studiju programmas “Sociālā darba profesionālā maģistra studiju programma” parametri

Profesionālā maģistra studiju programma "Sociālais darbs" (turpmāk – studiju programma) tika ar augstu novērtējumu akreditēta 2014. gadā. Līdz tam tika īstenota divgadīgā pēcdiploma profesionālā programma “Sociālais darbs”, ko 2012. gadā starptautiskās akreditācijas eksperti prof. Dagmāra Kurtsāre un prof. Lars Uggerhojs rekomendēja pārveidot par profesionālo maģistra studiju programmu. Tas veikmīgi tika paveikts, profesionālo maģistra studiju programma izveidojot ar ESF projekta „Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai” (Nr.2011/0012/1DP/1.1.2.2.1./11/IPIA/VIAA/001) finansiālu atbalstu. 2014. gadā programma tika akreditēta ar divām apakšprogrammām – reflektantiem ar bakalaura grādu un sociālā darbinieka profesionālo kvalifikāciju dodot iespēju iegūt maģistra grādu gada laikā (40 KP) un reflektantiem ar bakalaura grādu un pieredzi sociālajā jomā, bet bez profesionālās kvalifikācijas, dodot iespēju iegūt maģistra grādu un sociālā darbinieka profesionālo kvalifikāciju divu gadu laikā (80 KP). Studiju programma tiek īstenota latviešu valodā, bet vieslekcijas un atsevišķi kursi tiek docēti angļu valodā, jo tas 1) sagatavo studentus darbam starptautiskā vidē, multikulturālā sabiedrībā un uzlabo starptautiskās sadarbības prasmes, tiekoties ar citu valstu docētājiem un 2) ļauj potenciāli atbalstīt studējošo mobilitātes iespējas. Valsts budžeta vietu skaits ir ierobežots un studējošos par personīgo finansējumu labklājības jomā lielā skaitā piesaistīt ir sarežģīti dēļ salīdzinoši zemā sagaidāmā atalgojuma nozarē, tādēļ uzņemšana norisinās katru otro gadu. Iestājoties programmā, pretendentu skaits uz katru budžeta vietu ir 1,5 līdz 2 reflektanti uz vietu, kas liecina par programmas pieprasījumu.

Pārskata periodā (kopš 2014. gada) programmā imatrikulēti 80 studenti, bet programmu absolvējuši 47 studenti, bet 15 vēl ir studiju procesā (2020./2021.studiju gadā uzņemtie). No studijas beigušajiem 6 ir absolvējuši studiju programmas viengadīgo apakšprogrammu (40KP), bet 41 absolvējis studiju programmas divgadīgo apakšprogrammu (80KP). 25. tabulā iekļauti dati par imatrikulēto, kā arī absolvējušo studentu skaitu divgadīgajā apakšprogrammā, bet 26. tabulā apkopoti dati par viengadīgajā apakšprogrammā imatrikulētajiem un apakšprogrammu absolvējušajiem studentiem. Statistika par studējošajiem pārskata periodā ir apkopota arī 28. pielikumā

25.tabula. Statistikas dati par studējošajiem profesionālajā maģistra studiju programmā “Sociālais darbs” – PLK (80 kp)

Laiks	Imatri- kulēti	Studiju gadi		Kopā	No studējošo skaita studē par		Atskai tīti	Absol venti
		1.	2.		Budžeta līdzekļiem	Personīgo finansējumu		
01.10.2014.	24	22	1	23	16	7	2	0
01.10.2015.	1	2	17	19	12	7	6	13
01.10.2016.	17	18	3	21	17	4	1	0
01.10.2017.	-	2	13	15	10	5	6	10
01.10.2018.	16	15	-	15	12	3	7	0
01.10.2019.	-	-	14	14	10	4	2	9
01.10.2020.	15	15			13	2		9

26.tabula. Statistikas dati par studējošajiem profesionālajā maģistra studiju programmā "Sociālais darbs" - PLK (40 kp)

Laiks	Imatri- kulēti	Studiju gadi	Kopā	No studējošo skaita studē par	Atskai tīti	Absol venti
		1.		Personīgo finansējumu		
01.10.2014.	2	2	2	2	-	1
01.10.2015.	-	1	1	1	-	1
01.10.2016.	5	5	5	5	1	4
01.10.2017.	-	-	-	-	-	-
01.10.2018.	-	-	-	-	-	-
01.10.2019.	-	-	-	-	-	-
01.10.2020.			1	1		

Katru gadu vērojams arī neliels atbirums. Pārtraukt studijas visbiežāk tiek izlemts vai nu pirmajā studiju semestrī vai pirms maģistra darba izstrādes. Ar visiem studējošajiem, kuri vēlējušies pārtraukt studijas, ir notikušas pārrunas, dažos gadījumos ir izdevies pārliecināt nepārtraukt studijas pavisam, bet izvēlēties mācību atvaļinājumu. Dažkārt studijas tiek pārtrauktas "izkritot" no budžeta, jo individuālā finansiālā situācija neļauj iegūt studiju kredītu. Visbiežāk atbiruma cēlonis ir nespēja savienot pilna laika darbu un ģimenes rūpes ar pilna laika studijām. Iestājpārrunās visi reflektanti tiek informēti par nodarbību sarakstu un nepieciešamību atvēlēt studijām ievērojamu laika apjomu, tomēr dažiem studentiem studiju, ģimenes un darba slodzes savienošana izrādās pārāk grūta. No vienas puses, tieši tas, ka lielākā daļa studējošo jau strādā sociālās labklājības jomā, nozīmīgi paaugstina motivāciju studēt. No otras puses, sociālā darba nozarē bieži vērojama pārslodze un izdegšana, kas papildus negatīvi ietekmē studējošo iespējas savienot visus ikdienas dzīves pienākumus. Individuālajās pārrunās arī noskaidrota darba devēju attieksme – kaut arī vairākums atbalsta studiju uzsākšanu un gaida kvalificētus sociālos darbiniekus, tomēr ikdienas ritumā darbā risināmās problēmas tiek izvirzītas kā prioritāte, kam jāpakārto maģistra studijas. Ar lielākajiem darba devējiem (piem., Valsts Probācijas dienests (VPD) un Rīgas Domes Labklājības pārvalde) ir pārrunāta studējošo darbinieku slodze un darba devēji problēmu saprot, kā arī iespēju robežās cenšas risināt, bet strādājošo darba laika ietvars un atalgojuma līmenis liedz to risināt.

pietiekami radikāli. Lai neciestu studiju kvalitāte studējošajiem vai nu jāmaina darbs vai jāpārtrauc studijas, un dažkārt izvēle nav par labu studijām. Sarežģītāk risināms ir jautājums par izdegšanu, kas raksturo situāciju sociālās labklājības jomā kopumā – sociālo darbinieku pārslodze un izdegšanas risks konstatēts arī vairākos pētījumos (piem., LM 2017 realizētajā ex-ante ESF projekta “Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās” pētījumā (*Pētījums "Ex-ante izvērtējums pašvaldību sociālo dienestu darbības efektivitātes novērtēšanai"*); VPP LZP 2020. gada projektā “Dzīve ar COVID-19” (*Dzīve ar Covid-19, indformācija projekta mājas lapā. Pieejams: <https://www.rsu.lv/projekts/dzive-ar-covid-19>*)). Vēl kā studiju pārtraukšanas iemesli tiek minēti veselības problēmas, darba maiņa un dažādi citi personīgi iemesli.

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

1.3. Studiju programmas parametru sasaiste

Studiju programmas nosaukums “Sociālais darbs” tieši norāda uz programmas ietvaros apgūstamo profesiju un iegūstamo kvalifikāciju – “vadošais sociālais darbinieks”, turklāt iegūstamās kvalifikācijas formulējums norāda uz maģistra līmeņa specifiku. Studiju programmas mērķis, uzdevumi, iegūtās zināšanas, prasmes un kompetence atbilst septītajam Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras (LKI) līmenim, un piektajai profesionālajai kvalifikācijai (MK noteikumi Nr.512 “Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”. Iegūstamās kvalifikācijas “vadošais sociālais darbinieks” nosaukums norāda gan uz sociālā darba veikšanai atbilstošu kvalifikāciju, gan uz maģistra līmenim raksturīgu plašāku skatu uz nozares attīstību, atšķirībā no profesionālās kvalifikācijas, ko iegūst bakalaura programmā. Iegūstamā kvalifikācija ir cieši saistīta ar studiju rezultātiem 7.LKI un 7.EKI līmenī, turklāt ciešā sasaistē ar profesijas standartā ietvertajām prasībām maģistra līmeņa izglītībai un profesionālajai kvalifikācijai – vadošais sociālais darbinieks ne tikai orientējas mikro un mezo un makro līmeņa sociālās labklājības jautājumos, bet arī spēj kritiski analizēt sarežģītas sociālās labklājības un sociālā darba problēmas, pamatot lēmumus, kas prasa esošās labklājības sistēmas pārveidi. Vadošais sociālais darbinieks integrē dažādu jomu zināšanas, dod ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālās darbības metožu attīstībā, parāda izpratni un ētisko atbildību par zinātnes rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību. Programmas mērķis, uzdevumi un sasniegtie rezultāti ir vērsti uz to, lai studenti spētu īstenot vadošā sociālā darbinieka profesionālās darbības uzdevumus un pienākumus, kā arī orientētos dažādu jomu saskarē.

Studiju programmas **mērķis** ir izglītēt augsti kvalificētus sociālos darbiniekus darbam valsts, pašvaldību, nevalstiskajā un privātajā sektorā, iegūstot septīto Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras (LKI) un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras (EKI) līmeni, kā arī piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju (NKI) un otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību sociālajā darbā un

profesionālo maģistra grādu sociālajā darbā. SP uzdevumi un iegūstamie rezultāti ir cieši saistīti ar studiju programmas mērķi. Maģistra studiju programma "Sociālais darbs" atbilst augstākās izglītības cikla noslēguma prasību aprakstiem, kas attiecas uz maģistra programmām (LKI 7. līmeni). Studenti iegūst padziļinātas, specializētas zināšanas un izpratni par sociālo darbu, sociālās labklājības sistēmām, sociālās un sabiedriskās politikas attīstības tendencēm, sociālās labklājības pētniecību, specializāciju kriminālās justīcijas sociālajā darbā vai sociālajā darbā ar ģimeni ar bērniem, orientējas šo zinātnes apakšnozaru teorijās un jaunākajās zinātniskajās atziņās. Programma nodrošina spēju patstāvīgi pielietot apgūtās teorijas un metodes problēmu risināšanā un pētniecībā, integrējot dažādu jomu zināšanas. Programmas absolventi prot kritiski izvērtēt informācijas resursus, organizēt to pieejamību labklājības jautājumu risinājumam, pieņemt lēmumus sarežģītās situācijās, piedāvājot radošus, inovatīvus risinājumus.

Studiju programmu veido divas apakšprogrammas – reflektanti ar bakalaura grādu sociālajā darbā un sociālā darbinieka profesionālo kvalifikāciju var iegūt maģistra grādu pusotra gada laikā (60 KP) un reflektanti ar bakalaura vai maģistra grādu, vai profesionālo augstāko izglītību sociālajās, humanitārajās un mākslas vai medicīnas un veselības aprūpes zinātnēs (vai atbilstošu izglītību citās zinātnēs, ja ir vismaz divu gadu pieredze sociālās labklājības jomā), var iegūt maģistra grādu un vadošā sociālā darbinieka profesionālo kvalifikāciju divu gadu laikā (80 KP). 2014. gadā programma tika akreditēta ar apakšprogrammu 40kp apjomā. Tomēr 1) dēļ izmaiņām profesijas standartā un 2) jaunākajām tendencēm darba tirgū, pieaugot pieprasījumam pēc specializācijas, kā arī 3) dēļ studējošo intereses par padziļinātas profesionālās specializācijas iespējām, uz nākošo akreditācijas periodu plānotas būtiskas izmaiņas īsākās apakšprogrammas īstenošanas ilgumā un apjomā – apakšprogrammu īstenojot pusotru gadu un 60 kp apjomā, lai dotu iespēju arī īsās programmas studentiem apgūt specializācijas kursus pilnā apjomā. Tas būtiski stiprina arī iegūstamā grāda un kvalifikācijas atbilstību profesijai izvirzītajām jaunākajām prasībām attiecībā uz specializāciju un ļauj sasniegt vienādus rezultātus abās apakšprogrammās attiecībā uz specializāciju.

Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, mērķi un uzdevumi, studiju rezultāti, kā arī uzņemšanas nosacījumi ir savstarpēji saistīti un atbilstīgi, ņemot vērā studiju programmas īstenošanas laiku – četrus semestrus (80KP apakšprogrammā) vai trīs semestrus (60KP apakšprogrammā).

Uzņemšanas prasības apakšprogrammās ir atšķirīgas, kas formulētas tā, lai ņemot vērā iepriekš iegūto izglītību un profesionālo kvalifikāciju, būtu iespējams sasniegt studiju programmas mērķi un vienādus izvirzītos studiju rezultātus.

1. Uzņemšanas nosacījumi apakšprogrammā 60 KP apjomā.

Prasības iepriekšējai izglītībai: profesionālais bakalaura grāds sociālajā darbā un sociālā darbinieka profesionālā kvalifikācija.

Uzņemšanas konkursa vērtējuma kritēriji: vidējā svērtā atzīme un noslēguma pārbaudījumu kopējā (vai vidējā) atzīme iepriekšējās studijās.

2. Uzņemšanas nosacījumi apakšprogrammā 80KP apjomā.

Prasības iepriekšējai izglītībai:

- bakalaura vai maģistra grāds, vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība sociālo, humanitāro un mākslas vai medicīnas un veselības aprūpes zinātnēs;
- bakalaura vai maģistra grāds, vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība citās zinātņu nozarēs un divu gadu pieredze sociālās labklājības jomā.

Uzņemšanas konkursa vērtējuma kritēriji: vidējā svērtā atzīme un noslēguma pārbaudījumu kopējā (vai vidējā) atzīme iepriekšējās studijās; iestājpārbaudījums, kurā tiek novērtēta studiju motivācija;

pieredze sociālās labklājības jomā, tiek novērtētas sociālās labklājības praksē apgūtās zināšanas un prasmes.

Papildu nosacījums: dzīves gājuma apraksts (CV), kas ļauj spriest par iepriekšējo pieredzi sociālās labklājības jomā.

Sasaistē ar studiju programmas mērķi un studiju rezultātiem, ir izvirzīti sekojoši **uzdevumi** :

1. Izglītot augsti kvalificētus Latvijas un globālajiem sociālā darba standartiem atbilstošus sociālos darbiniekus darbam sociālās labklājības jomā ar tādu profesionālo kvalifikāciju, lai spētu veikt ļoti specializētus uzdevumus un varētu turpināt studijas doktora līmenī;
2. Attīstīt studentos prasmes un iemaņas kvalitatīvi veikt darbu, ievērojot Latvijas un globālo standartu prasības, kā arī profesionālās ētikas principus, attīstīt ļoti specializētas sociālajā darbā nepieciešamās teorētiskās zināšanas, prasmes un vērtības;
3. Nodrošināt jaunāko sasniegumu apguvi sociālā darba teorijā un praksē, veicināt spēju turpināt profesionālo pilnveidi, iesaistīties mūžizglītībā, īstenojot studentcentrētas pieejas mācību metodes;
4. Attīstīt studentu pētnieciskajam un jaunrades darbam nepieciešamās zināšanas un prasmes, spēju kritiski izvērtēt to pielietojumu sociālā darba jomā, kā arī integrēt zināšanas no dažādām jomām;
5. Sekmēt studentu vadības, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju kompetenci, veicinot spēju līdzdarboties zinātniskos un lietišķi orientētos projektos, attīstot specializētas problēmu risināšanas prasmes.

Studiju rezultāti ir integrēti ar uzdevumiem un ir vērsti uz studiju programmas mērķa sasniegšanu. Studiju kursi (to saturs, sasniegtie rezultāti) ir izstrādāti sasaistē ar formulētajiem studiju rezultātiem, lai nodrošinātu to sasniegšanu. Abās apakšprogrammās studējošie iegūst līdzvērtīgas, augsti specializētas zināšanas, prasmes un kompetenci. Programmu apguvušie iegūst **zināšanas**:

- 1) demonstrē ļoti specializētas teorētiskās zināšanas un izpratni par sociālā darba prakses modeļiem, teorētiskajām perspektīvām, ētiku, pieejām un metodēm un to pielietojumu dažādos sociālā darba līmeņos;
- 2) izmanto kritisko domāšanu un zinātnisku pieeju sociālās labklājības problēmu analīzē un risināšanā, kā arī pārzināt inovatīvus risinājumus sociālā darba attīstībai saskarē ar saistītajām jomām.

Studiju kursi nodrošina profesionālajā darbībā nepieciešamās **prasmes**:

1. Kritiski analizēt sociālos procesus to mijiedarbībā, plānot un administrēt sociālā darba attīstības stratēģijas, resursus, problēmu risinājumus dažādos līmeņos, izvērtēt sociāli strukturālos apstākļus diskriminācijas, apspiešanas un sociālās nevienlīdzības, kā arī vides nepilnību iespaيدا mazināšanai uz cilvēka un sabiedrības attīstību;
2. Radīt jaunas zināšanas sociālā darba teoriju un prakses attīstībā, integrējot oriģinālās sociālā darba pētniecības rezultātus un citu zinātņu sasniegumus balstītas atziņas;
3. Veicināt sociālo līdzsvaru un harmoniju, cilvēktiesību aizstāvību, aktīvi iesaistīties sabiedrībā nozīmīgu sociālo problēmu risināšanā, uzturot sociālo dialogu un paužot nevardarbīgu nostāju
4. Patstāvīgi organizēt sociālā darba īstenošanu, veicināt sadarbību ar citām profesijām, nozarēm un pētniecības rezultātiem, spēt pilnveidot un, ja nepieciešams, mainīt esošo sociālās labklājības sistēmu vai tās elementus
5. Argumentēti pamatot un pieņemt lēmumus, darboties sarežģītos apstākļos, ievērojot ētisko atbildību, piedāvājot inovatīvus risinājumus labklājības jomas pētniecībai un sociālā darba profesijas

attīstībai.

. Studiju programmas apguves rezultātā iegūst **kompetenci**:

1. Risināt profesionālos jautājumus sarežģītās situācijās, veidot jaunas stratēģiskās pieejas, uzņemties atbildību par ieguldījumu profesionālā sociālā darba attīstībā, sociālās drošības sistēmas pilnveidē, veidot sociāli atbildīgu profesionālo vidi.

2. Integrēt zināšanas un praksi sociālās labklājības jomā, kā arī integrēt teoriju un praksi no dažādām zinātņu jomām, ievērojot sociālā darba profesionālās vērtības un ētikas principus.

Studiju programmu absolvē tie studenti, kuri sekmīgi nokārtojuši gala pārbaudījumu – maģistra darbu, kas ir studenta patstāvīgi veikts sociālā darba prakses pētījums, kas apliecina teorētisko, praktisko zināšanu un metodisko iemaņu apguvi sociālajā darbā, tā organizācijā un sadarbībā ar saskarīgajām nozarēm.

Programma nodrošina tiesības studēt trešajā studiju ciklā, lai iegūtu doktora grādu socioloģijas un sociālā darba nozarē. Divas studiju programmas absolventes pārskata sagatavošanas periodā ir doktora grāda pretendentes, gatavojot promocijas darbus aizstāvēšanai.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

2. Studiju saturs un īstenošana

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums

Pilnveidojot un attīstot programmas saturu, ņemti vērā vairāki valsts plānošanas dokumenti. Valsts attīstības plānošanas dokumentā "Nacionālās attīstības plāns 2021.-2027.gadam" (NAP2027) ir noteiktas prioritātes un rīcības virzienu uzdevumi, kas tieši attiecas uz sociālā darba jomas attīstību. Izceļot sociālā darba izglītības nozīmi, NAP2027 plānota sociālā darba speciālistu motivācijas sistēmas pilnveide un profesionālās kompetences stiprināšana demogrāfijas tendencēm un iedzīvotāju jeb mērķa grupu vajadzībām atbilstošu inovatīvu, uz klienta vajadzībām balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanai, pilnveidošanai un pieejamības nodrošināšanai Latvijas reģionos. Arī "Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam" kā viena no prioritātēm ir ilgtermiņa ieguldījumi cilvēkkapitālā, kas ietver arī sociālo pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, kas nav iespējama bez augstākā līmeņa studijās sagatavotiem profesionāļiem. Ņemts vērā arī 2020. gadā

atjaunotais Globālais Sociālā darba izglītības un apmācības standarts (IFSW. (2020). *The Updated Global Standards For Social Work Education And Training: The New Chapter In Social Work Profession*. https://www.iassw-aiets.org/wp-content/uploads/2020/11/IASSW-Global_Standards_Final.pdf ; Profesionālās izglītības likums (1999., ar 2015.gada 23. aprīļa grozījumiem, kas stājās spēkā 2015.gada 16.jūlijā)) un Globālie sociālā darba ētikas principi (*Global Social Work Statement of Ethical Principles* (IFSW (2018). *Global Social Work Statement of Ethical Principles*. <https://www.ifsw.org/global-social-work-statement-of-ethical-principles/>)), jo starptautiskā sadarbība un programmas ilgtspējīga attīstība iespējama tikai ievērojot nozares studiju programmu starptautiski atzītās attīstības tendences un principus, kuru izstrādē piedalījušies vadošie pasaules sociālā darba speciālisti. Jaunāko globālo sociālā darba attīstības dokumentu saturā atspoguļotas zinātniski pamatotas prasības sociālajiem darbiniekiem, kas iestrādātas Studiju programmas kursu saturā.

Atbilstoši LR Labklājības ministrijas un Valsts probācijas dienesta ieteikumiem tiek īstenota specializācija sociālajā darbā ar iepriekš sodītajām personām un viņu ģimenēm – Kriminālās justīcijas sociālais darbs. Atbilstoši pārstrādātajā sociālā darbinieka profesijas standartā nostiprinātajai prasībai izveidots specializācijas modulis Sociālais darbs ar ģimenēm ar bērniem. Šīs specializācijas nepieciešamība pamatota arī darba tirgus pieprasījumā un vairākos pētījumos. Piemēram, pētījumā “Ģimenes valsts politikas pamatnostādņu 2011.-2017.gada ex-post novērtējums”, pētījumā “Pašvaldību sociālo dienestu un sociālā darba speciālistu darbības efektivitātes novērtēšanas rezultāti un to analīze (SIA “SAFEGE Baltija” (2018) Pētījums “Ģimenes valsts politikas pamatnostādņu 2011.-2017.gada ex-post novērtējums”, 174.lpp. ; LM_2017_gala_zinojums_Ex_ante_izvertejums_pasvaldibu_soc_dienestu_darbibas_efekt_novert.pdf” Pieejams: <http://petijumi.mk.gov.lv/node/2945>).

Programmas satura aktualizācija notiek zinātnes un prakses sadarbībā. Programmas satura pilnveidē ietverti starptautiskās sadarbības projektos pētniecībā gūtie rezultāti. Piemēram, „Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā” („Criminal Justice Social Work” CJSW), „Apļi atbalstam un atbildībai” („Circles of Support and Accountability”, Circles4EU) un “Sociālās inovācijas aktīvai un veselīgai novecošanai” (Social Innovation for Active and Healthy Aging, SIforAGE). Projektu izstrādes gaitā Latvijas Universitāte un programmas īstenošanā iesaistītie mācībspēki sadarbojas ar dažādām Eiropas Savienības un citu valstu universitātēm (piemēram, Utrehtas Universitāte, Avansas Lietišķo zinātņu Universitāte (abas Nīderlande), Bukarestes Universitāte (Rumānija), Reimsas Universitāte (Francija), De Montforta Leičesteras Universitāte, Edinburgas Universitāte, Glāzgovas Universitāte (visas Lielbritānija), Maltepes Universitāte (Turcija) u.c.). Piemēram, projektā „Apļi” starptautiskās sadarbības partneri izstrādāja inovatīvas sociālā darba metodes, kuras var pielietot gan darbā ar bijušajiem ieslodzītajiem, gan citām klientu grupām (piem. nebrīvprātīgiem klientiem) adaptācijai dažādās sabiedrībās. Studiju programmā nozīmīga uzmanība pievērsta arī sociālā darba terminoloģijas attīstības jautājumiem, ko stiprina mācībspēku iesaiste sociālā darba terminoloģijas vārdnīcas izstrādes projektā (tiek īstenots no 2019. līdz 2022. gadam). Projekta ietvaros prasīta sadarbība ar nozares partneriem (piemēram, Latvijas sociālo darbinieku biedrību, nevalstiskajiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem, Rīgas Domes Labklājības pārvaldes speciālistiem), kas stiprina sadarbību ar darba devējiem. Projekts ļauj iesaistīt studējošos diskusijās par nozares terminoloģijas aktuālajiem jautājumiem. Programmas satura attīstība veikta, balstoties arī uz ieinteresēto grupu vajadzībām (sociālie darbinieki, probācijas speciālisti, darba devēji sociālās labklājības jomā). Minētā sadarbība pētniecībā ļauj nodrošināt programmas satura atbilstību jaunākajām zinātniskajām atziņām, savukārt sadarbība ar darba devējiem ļauj nodrošināt programmas atbilstību darba tirgus situācijai.

Studiju programma veidota, ievērojot:

- 1) Globālās sociālā darba attīstības tendences, piemēram, akcentējot aktīvas pilsoniskās pozīcijas nepieciešamību un iestāšanos par sociālo taisnīgumu un sociālās nevienlīdzības mazināšanu;

- 2) Latvijas nepieciešamību pēc sociālās labklājības sociālajiem darbiniekiem, kuri stiprina sociālo ilgtspēju un attīsta sociālos pakalpojumus visos sociālā darba līmeņos;
- 3) Vajadzību pēc speciālistiem, kuri specializējušies kriminālās justīcijas sociālajā darbā un sociālajā darbā ar ģimenēm ar bērniem;
- 4) Citas specializācijas vajadzības.

Tabulā Nr. 27 salīdzināts 80KP un 60KP apakšprogrammu saturs, parādot tā aktualitāti un sasaisti ar darba tirgus un nozares attīstības tendencēm. Galvenās atšķirības ir profesionālās prakses apjomā un saturā, jo īsāku laiku (1,5 gadus) studē tie studenti, kuriem prakse jāveic tikai 6kp apjomā, jo viņiem iepriekš iegūta profesionālā kvalifikācija sociālajā darbā. Visiem studentiem nodrošinātas līdzvērtīgas iespējas apgūt maģistra līmenim nepieciešamos nozares teorētiskos kursus, specializāciju un iegūt profesionālo maģistra grādu.

27.tabula. Studiju kursu salīdzinājums 60KP apakšprogramā un 80KP apakšprogrammā

60 KP apakšprogramma		80 KP apakšprogramma	
Studiju kursa nosaukums	KP	Studiju kursa nosaukums	KP
A daļa		A daļa	
Soci5068 Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā	2KP	Soci5068 Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā	2KP
VadZ5067 Projektu vadīšanas sociālie aspekti	3KP	VadZ5067 Projektu vadīšanas sociālie aspekti	3KP
JurZ5153 Cilvēktiesības un sociālās tiesības	2KP	JurZ5153 Cilvēktiesības un sociālās tiesības	2KP
Soci5078 Jaunie profesionālā sociālā darba izaicinājumi	3KP	Soci5078 Jaunie profesionālā sociālā darba izaicinājumi	3KP
Soci5066 Latvijas sociālās drošība sistēma starptautiskā perspektīvā	2KP	Soci5066 Latvijas sociālās drošība sistēma starptautiskā perspektīvā	2KP
Soci5071 Modernās sociālā darba teorijas	2KP	Soci5071 Modernās sociālā darba teorijas	2KP
Soci5076 Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā	2KP	Soci5076 Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā	2KP
SociR006 Profesionālā prakse sociālajā darbā	6KP	SociR000 Profesionālā prakse sociālajā darbā I	6KP
		SociR004 Profesionālā prakse sociālajā darbā II	6KP
		SociR013 Profesionālā prakse sociālajā darbā III	14KP

SociN000	Maģistra darbs sociālajā darbā	2KP	SociN000	Maģistra darbs sociālajā darbā	2KP
Ierobežotās izvēles daļa (B daļa)			Ierobežotās izvēles daļa (B daļa)		
Specializācija Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā			Specializācija Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā		
SDSK5120	Ievads tiesu psihiatrijā	2KP	SDSK5120	Ievads tiesu psihiatrijā	2KP
Soci5064	Sociāli-psiholoģiskās intervences metodes darbā ar nebrīvprātīgu klientu	2KP	Soci5064	Sociāli-psiholoģiskās intervences metodes darbā ar nebrīvprātīgu klientu	2KP
Soci5062	Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā	4KP	Soci5062	Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā	4KP
Soci5112	Sociālais darbs vardarbības mazināšanai	2KP	Soci5112	Sociālais darbs vardarbības mazināšanai	2KP
Specializācija Sociālais darbs ar ģimeni ar bērniem			Specializācija Sociālais darbs ar ģimeni ar bērniem		
Soci5114	Pieejas sociālajā darbā ar ģimeni	4KP	Soci5114	Pieejas sociālajā darbā ar ģimeni	4KP
Soci5115	Bērnu tiesību aizsardzības aspekti sociālajā darbā ar bērniem un jauniešiem	2KP	Soci5115	Bērnu tiesību aizsardzības aspekti sociālajā darbā ar bērniem un jauniešiem	2KP
Soci 5113	Vardarbība ģimenē	2KP	Soci 5113	Vardarbība ģimenē	2KP
Soci5061	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni	2KP	Soci5061	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni	2KP
Pārējie izvēles daļa B daļas kursi			Pārējie izvēles daļa B daļas kursi		
Soci5065	Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība	2KP	Soci5065	Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība	2KP
Soci5072	Sociālais darbs kopienā	2KP	Soci5072	Sociālais darbs kopienā	2KP
Vadz5057	Personāla vadīšana	4KP	Vadz5057	Personāla vadīšana	4KP
Soci5080	ES sociālās politikas analīze	4KP	Soci5080	ES sociālās politikas analīze	4KP
Soci5119	Sociālais darbs ar senioriem	2KP	Soci5119	Sociālais darbs ar senioriem	2KP
Soci5067	Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām	2KP	Soci5067	Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām	2KP

Soci5121 Sociālā darba izaicinājumi multikulturālā sabiedrībā	2KP	Soci5121 Sociālā darba izaicinājumi multikulturālā sabiedrībā	2KP
Soci5075 Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos	2KP	Soci5075 Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos	2KP
Soci5073 Aktuālās sociālās problēmas laukos	2KP	Soci5073 Aktuālās sociālās problēmas laukos	2KP
Soci5093 Ilgtspējīga attīstība	4KP	Soci5093 Ilgtspējīga attīstība	4KP
Pārējie kursi		Pārējie kursi	
Ķīmi1059 Civilā aizsardzība	1KP	Ķīmi1059 Civilā aizsardzība	1KP
VidZ1032 Vides aizsardzība	1KP	VidZ1032 Vides aizsardzība	1KP

Kā jau iepriekš minēts, apakšprogrammu 60KP apjomā var apgūt tie studenti, kas ieguvuši sociālā darbinieka profesionālo bakalaura grādu, bet apakšprogrammu 80KP apjomā tie studenti, kuri ieguvuši bakalaura vai maģistra grādu, vai profesionālo augstāko izglītību citās sociālajās, humanitārajās un mākslas vai medicīnas un veselības aprūpes zinātnēs, vai citās zinātnēs, ja reflektantiem ir vismaz divu gadu pieredze sociālās labklājības jomā. Studiju programmas apakšprogrammas 80KP un 60KP apjomā veidotas tā, lai visiem studentiem nodrošinātu vienādas iespējas pilnībā apgūt zināšanas, prasmes un kompetenci, kas nepieciešama profesionālās darbības veikšanai atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām 7. LKI ietvarstruktūras un profesijas standarta prasībām. Kontaktstundas veido vismaz 30 procentus no programmas apjoma (izņemot prakses un maģistra darba izstrādei paredzēto). (Skat.

Studiju programmas obligāto saturu veido studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu padziļinātu apguvi nozares (profesionālās darbības jomas) teorijā un praksē (*Jaunie profesionālā sociālā darba izaicinājumi, Modernās sociālā darba teorijas, Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā, Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā*), kopā 9KP apjomā. Programmas obligātajā daļā tiek docēti arī kursi, kuros studenti gūst zināšanas un prasmes pētnieciskajā un projektu vadības darbā (*Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā, Projektu vadīšanas sociālie aspekti, Cilvēktiesības un sociālās tiesības*), kopā 7KP. Studentiem, kuri nāk no citas studiju jomas un nav ieguvuši sociālā darbinieka profesionālo kvalifikāciju tiek nodrošināta profesionālā prakse 26KP apjomā, bet 60KP apakšprogrammā studējošajiem 6KP apjomā. Prakses kursu saturs izstrādāts, lai visiem studentiem nodrošinātu līdzvērtīgas profesionālās prasmes veikt sociālo darbu sociālās labklājības jomā. Visi studenti kārto noslēguma pārbaudījumu, izstrādājot un aizstāvēd maģistra darbu 20KP apjomā.

Studiju programmā, salīdzinot ar iepriekšējo akreditāciju, veiktas diezgan ievērojamas izmaiņas, papildinot to ar kursiem Ilgtspējīga attīstība, Personāla vadība, ES sociālās politikas analīze, kas ļauj studējošajiem apgūt maģistra kvalifikācijai un profesionālajai darbībai nepieciešamās vadības prasmes un gūt pamatu starptautiskai sadarbībai, kā arī sniedz dziļāku izpratni pasaules un Eiropas Savienības sociālās labklājības jomas attīstības tendencēm, ieskaitot vides un sociālās jomas mijiedarbību. Specializācijas sociālajam darbam kriminālās justīcijas jomā un sociālajam darbam ar ģimeni ar bērniem veidotas, pirmkārt, atbilstoši darba devēju pieprasījumam (piemēram, Valsts Probācijas dienests, pašvaldību vadītāji, nevalstisko organizāciju pārstāvji) un studentu interesei, otrkārt, ņemot vērā pētījumu datus par sociālajā darbā nepieciešamajām specializācijām (Ilze Kurme (2018). Specializācijas sociālajā darbā Latvijā – esošā situācija un izaicinājumi. Sociālais darbs Latvijā. LM, 2018, Nr.2, 15-20.lpp.). Piemēram, Labklājības ministrijas pētījumā projekta “Profesionāla sociālā

darba attīstība pašvaldībās” ietvaros noskaidrots, ka ar ģimenēm ar bērniem strādā lielākā daļa sociālo darbinieku, bet tikai katrs trešais jūtas profesionāli sagatavots darbam ar šo grupu. Darbam ar bijušajiem likumpārkāpējiem sagatavots jūtas tikai katrs devītais sociālais darbinieks, kaut strādāt ar šo grupu nākas katram trešajam sociālo dienestu sociālajam darbiniekam (LM (2017). *Pētījums "Ex-ante izvērtējums pašvaldību sociālo dienestu darbības efektivitātes novērtēšanai". 2. starpziņojums.*). Studiju programmā attīstītie jauni kursi, kas nodrošina specializāciju sociālajā darbā ar ģimeni un bērniem, ir *Pieejas sociālajā darbā ar ģimeni, Bērnu tiesību aizsardzības aspekti sociālajā darbā ar bērniem un jauniešiem, Vardarbība ģimenē*. Kurss *Sociālais darbs vardarbības mazināšanai* papildina specializācijas moduli Kriminālās justīcijas sociālajā darbā. Savukārt vairāki studiju kursi no programmas tiks izslēgti (sk. 28. tabulu). Izmaiņas pamatotas darba tirgus attīstības tendencēs Latvijā, pētījumos konstatētajās vajadzībās nozarē, ka arī tendencēs profesijas attīstībā starptautiski.

28. tabula. Izmaiņas maģistra studiju programmā “Sociālais darbs”

Studiju kursa nosaukums un apjoms nākamajam akreditācijas periodam	KP	No programmas izslēgtie studiju kursi	KP	Pamatojums
Ilgtspējīga attīstība	4	Tautas attīstība	4	Atbilstoši jaunā Sociālās labklājības sociālā darbinieka profesijas standarta prasībām un Globālajam sociālā darba izglītības un apmācības standartam, stiprinot sociālā darba konteksta izpratni un līdzdalības prasmes
Personāla vadīšana	4	Sabiedrības pārvaldība	4	Atbilstoši jaunā Sociālās labklājības sociālā darbinieka profesijas standarta prasībām, lai stiprinātu cilvēkresursu vadības prasmes
Bērnu tiesību aizsardzības aspekti sociālajā darbā ar bērniem un jauniešiem	2	Brīvprātīgo darba vadīšana	2	Specializācijas kurss Sociālajam darbam ar ģimeni ar bērniem, lai pārzinātu bērnu tiesību aizsardzību
Vardarbība ģimenē	2	Vardarbības fenomens sociālajā darbā	2	Specializācijas kurss Sociālajam darbam ar ģimeni ar bērniem, lai savlaicīgi identificētu problēmas un tās risinātu
ES sociālās politikas analīze	4	Sociālā darba garīgā dimensija	2	Atbilstoši jaunā Sociālās labklājības sociālā darbinieka profesijas standarta prasībām, lai veicinātu iesaisti makro praksē
Sociālais darbs ar senioriem	2	Gerontoloģija	2	Atbilstoši jaunā Sociālās labklājības sociālā darbinieka profesijas standarta prasībām un sociālo un demogrāfisko procesu tendencēm.
Sociālais darbs vardarbības mazināšanai	2			Specializācijas kurss Kriminālās justīcijas sociālajam darbam
Pieejas sociālajā darbā ar ģimeni	4			Specializācijas kurss Sociālajam darbam ar ģimeni ar bērniem

Kopsavēlot, studiju programmas struktūra un saturs veidots atbilstoši jaunākajām nozares zinātniskajām atziņām un politikas dokumentiem un citiem avotiem:

- Atbilstoši Latvijas nozares normatīvajiem aktiem un politikas dokumentiem: Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam (*Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam.*, 2013.
Pieejams: <http://polsis.mk.gov.lv/documents/4591>), likumi „Par sociālo drošību” (1995), „Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums” (2002), NAP 2027, LIAS 2030;
- arptautiskajiem sociālā darba standartiem un politikas dokumentiem: Globālo sociālā darba izglītības un apmācības standartu (2020), Sociālā darba lomu sociālās aizsardzības sistēmās un universālas tiesības uz sociālo aizsardzību (2016) (*The role of social work in social protection systems: the universal right to social protection. 2016.*

<https://www.ifsw.org/the-role-of-social-work-in-social-protection-systems-the-universal-right-to-social-protection/>), Sociālā darba globālo definīciju (*Global definition of social work*. 2014. <https://www.ifsw.org/what-is-social-work/global-definition-of-social-work/>) (2014), Atjaunināto sociālā darba paziņojumu par ētikas principiem (*Global Social Work Statement of Ethical Principles*. 2019. <https://www.ifsw.org/global-social-work-statement-of-ethical-principles/>) (2019);

- Atziņas, kas iegūtas īstenojot starptautiskās sadarbības projektus ES un līdzdarbojoties sociālā darba pētnieku sadarbības tīklos (NBSW, SWRF), no nozares profesionālām un akadēmiskām konferencēm Latvijā un ārzemēs, kā arī no publikācijām zinātniskajos žurnālos par sociālā darba nozares attīstības tendencēm (*International Social Work, Critical Social Policy, Qualitative Social Work, European Journal of Social Work, Probation Journal, Social Work Research, Journal of Social Policy, Child and Family Social Work*), un jaunākajā sociālā darba teorētiskajā literatūrā;
- Studējošo ieteikumiem, kas regulāri tiek iegūti aptauju rezultātā katra semestra noslēgumā un pēc studiju programmas absolvēšanas, kā arī kursu docētāju ieteikumiem.
- Nozares ekspertu un darba devēju ieteikumiem, kas iegūti aptaujās, fokusgrupās un neformālās intervijās, forumu un profesionāļu semināru, zinātniskās un nozares konferencēs iegūtajām atziņām par pētījumu rezultātiem un jaunākajām attīstības tendencēm nozarē. (Skat. 30. pielikums. *Profesionālās maģistra programmas atbilstība valsts izglītības standartam*; 32.pielikums. *PMSP plāns*.)

2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

2.2. Studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes un studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums

Studiju programmas kursi ir veidoti saskaņā ar studiju programmas mērķi un sasniedzamajiem rezultātiem. Studiju kursu kartēšana parāda, kā studiju programmas rezultāti tiek sasniegti katrā atsevišķā studiju kursā, kā arī parāda to atbilstību Vadošā sociālā darbinieka profesijas standartam. Kartēšana rāda, ka kursu saturs nodrošina programmas mērķu, uzdevumu un zināšanu, prasmju un kompetences apguvi (skat. 32. pielikumu). Studiju programmas struktūra un saturs izstrādāti atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr.512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu" (*Ministru kabineta noteikumi Nr.512 Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu*. 26.08.2014., *Latvijas Vēstnesis*, 179, 11.09.2014.). Katra apakšprogramma veidota tā, lai sasniegtu studiju programmas mērķus un rezultātus. Visiem studiju programmā iekļautajiem kursiem saturs izstrādāts atbilstoši studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem.

Studiju programmas 80 KP (120ECTS) apakšprogrammu veido studiju kursi 34KP (51ECTS) apjomā, maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana 20KP (30 ECTS) un prakse 26KP (39ECTS) apjomā. Studiju programmas 60KP (90ECTS) apakšprogrammu veido studiju kursi 34KP (51ECTS) apjomā, maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana 20KP (30 ECTS) un prakse 6KP (10 ECTS). Starp abām programmām galvenā atšķirība ir prakses apjomā, kas šajai apakšprogrammai ir nevis nevis 26KP

apjomā, bet tikai 6KP apjomā, jo studējošie profesionālo praksi vismaz 20KP apjomā apguvuši sociālā darba bakalaura studiju laikā.

Studiju programmas abu apakšprogrammu kursu struktūru veido: obligātās daļas (A) un ierobežotas izvēles daļas (B) kursi. Papildus iespējams apgūt vides un civilās aizsardzības kursus, ja tie nav apgūti bakalaura studiju laikā, jo šie kursi ir nepieciešami arī 7.LKI izglītības iegūšanai. Studiju plāni tiek veidoti tā, ka obligātie (A) daļas un ierobežotas izvēles (B) daļas kursi līdzvērtīgi pieejami abu apakšprogrammu studentiem. Abām apakšprogrammām obligāto (A) daļu veido studiju kursi 16 KP (24ECTS) apjomā un ierobežotās izvēles (B) daļu veido studiju kursi 18 KP (27 ECTS) apjomā, no tiem 10KP (15ECTS) ir specializācijas modulis (atbilstoši studentu grupas izvēlei – Kriminālās justīcijas sociālajā darbā vai Sociālajā darbā ar ģimeni ar bērniem) un 8KP (12ECTS) var izvēlēties no plaša piedāvātā studiju kursu klāsta. Kopumā ierobežotās izvēles daļā tiek piedāvāti studiju kursi 44 KP apjomā. Studenti sākotnēji izvēlas specializāciju, bet pēc tam var izvēlēties citus B daļas kursus minētajā apjomā.

Ierobežotās izvēles (B) daļas kursi ietver divus specializācijas modulus un citus izvēles kursus:

- **Specializācijas modulis: Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā** (*Ievads tiesu psihiatrijā, Sociāli-psiholoģiskās intervences metodes darbā ar nebrīvprātīgu klientu, Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā, Sociālais darbs vardarbības mazināšanai*);
- **Specializācijas modulis Sociālais darbs ar ģimeni ar bērniem** (*Pieejas sociālajā darbā ar ģimeni, Bērnu tiesību aizsardzības aspekti sociālajā darbā ar bērniem un jauniešiem, Vardarbība ģimenē, Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni*);
- **Ierobežotās izvēles (B) daļas kursi, kas ļauj gūt specializētas zināšanas** kādā no sociālās labklājības sociālā darba profesijas virzieniem vai nepieciešamo kompetenci vadībā un pētniecībā, (piem., *Sociālais darbs ar senioriem, Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām, Sociālais darbs kopienā, ES sociālās politikas analīze, Sociālā darba projektu stratēģiskā vadība, Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā, Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos, Personāla vadīšana*).
- **Kursi Vides un Civilā aizsardzībā paredzēti studentiem kā papildus iespēja ārpus programmas obligātajiem 80KP**, tie jāapgūst studentiem, kas bakalaura studijās šos kursus nav apguvuši.

Pēdējais studiju semestris ir pilnībā veltīts maģistra darba izstrādei. Lai veiksmīgāk sasniegtu programmas mērķus un plānotos rezultātus, maģistra darba izstrāde tiek organizēta vairākos posmos. Jau uzsākot studijas, pirmajā semestrī studenti izvēlas maģistra darba tēmu. Studiju kursā *Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā* studenti izstrādā un prezentē izvēlētajās tēmās izpēti pakāpes analīzi un ieskicē maģistra darba koncepciju. Pētījuma dizains tiek izstrādāts un prezentēts kursā *Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos*. Ceturtajā semestrī pirms maģistra darba melnraksta iesniegšanas tiek organizēta priekšizstāvēšana, pēc kuras studenti saņem apkopotus ieteikumus gan no akadēmiskā personāla, gan nozares profesionāļiem.

Studiju process kopumā nodrošina padziļinātu teorētisko zināšanu, profesionālo prasmju un kompetenču un pētniecisko iemaņu un prasmju attīstīšanu sociālajā darbā. Piemēram, studiju kursā par cilvēktiesībām iekļaujot sociālo tiesību izpratni un to ievērošanas tiesisko regulējumu, projektu vadības kursā speciālu uzmanību pievēršot sadarbībai konfliktu risināšanā un citiem projektu vadības sociālajiem aspektiem. Nozares jaunākos sasniegumus palīdz apgūt kursi *Jaunie profesionālā sociālā darba izaicinājumi, Modernās sociālā darba teorijas, Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā, kā arī Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā un Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā*. (Skat. 29.pielikumu. Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstība parofesijas standartam; 31.pielikums. PMSP kartējums.)

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studijuursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums

Studiju process tiek organizēts, ievērojot studentcentrētas mācīšanās un mācīšanas principus, kas paredz studentu iesaistīšanu ne tikai aktīvā mācību procesā, bet arī savstarpējo mācīšanos, iesaisti pētniecībā (gan mikropētījumos, gan pētniecības darbā kopā ar nozares pētniekiem). Studiju procesā tiek izmantots daudzveidīgs studiju metožu klāsts: lekcijas, semināri, lauka darba elementi, mācību ekskursijas, patstāvīgais darbs, diskusijas, kooperatīvās mācīšanās metodes (darbs grupās), testi, referāti u.c. Mācību metodes tiek izvēlētas atbilstoši katra studiju kursa mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem, tāpēc noteikti atšķirīgas metodes, kādas izmanto piem., studiju kursā *Projektu vadīšanas sociālie aspekti* un studiju kursā *Vardarbība ģimenē*. Tomēr savstarpējās mācīšanās process, diskusijas par sociālās labklājības jomas jautājumiem ir svarīgas jebkura studiju priekšmeta apgūvē. Diskusiju metode tiek izmantota arī attīstot kritisko domāšanu, teorētisko un metodoloģisko avotu izvērtējumā (piemēram, kursā *Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā*).

Viena no darba formām ir lekcijas, kurās LU mācībspēki sniedz ievirzi kursa problemātikā un izklāsta teorētiskos jautājumus. Lekcijas tiek docētas gan kā ievadlekcijas (piemēram, pirms katras profesionālās prakses), gan interaktīvā formā iekļaujot mijiedarbību ar auditoriju un diskusiju elementus (piemēram, veidojot diskusiju par sociālās drošības sistēmu starptautiskā perspektīvā kursā *Latvijas Sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā*). Docētāji izmanto arī mācību ekskursijas, mikropētījumus, veicina komandas darba apguvi strādājot ar mazajām grupām (piemēram, studijuursos *Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām*, *Sociālais darbs vardarbības mazināšanā*). Studiju kursu īstenošanā un pilnveidē tiek iesaistīti arī darba devēji un bijušie absolventi, kas tagad kļuvuši par savas jomas ekspertiem, popularizē savas atziņas masu medijos un nozares žurnālā “Sociālais darbs Latvijā” (tiek organizētas nodarbības kā pieredzes apmaiņas vizītes darba vietās u.c., sadarbojoties, piemēram, ar Rīgas domes Sociālā dienesta Pārdaugavas centru, Samariešu apvienību). Covid-19 pandēmijas laikā īpaši aktualizējās MS Teams platformas tiešsaistes lekciju un nodarbību iespēju izmantošana.

Katram studiju kursam ir izveidota e-studiju vide (Moodle), kurā studējošajiem pieejami nodarbību materiāli, uzdevumu apraksti, ar kursa tēmām saistīti papildus materiāli individuālām studijām. E-studiju vide nodrošina arī interaktivitāti studiju uzdevumu izpildē (testi, forumi, semināri, konferences u.c.). Visi studiju kursu starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu vērtējumi ar atzīmes pamatojumu tiek ierakstīti un studentiem pieejami e-studiju vidē. Kursu gala pārbaudījumos tiek izmantotas dažādas formas: individuālā patstāvīgā darba rezultātu prezentācija (piem., kursā *Profesionālā prakse sociālajā darbā II*); grupu darba prezentācijas (piem., kursā *Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni*); izstrādātais grupas darbs (piem., “Mikroprojekts” kursā *Projektu vadības sociālie aspekti*) pēc grupas dalībnieku izvēles var tikt prezentēts vai nu tradicionālā formātā vai video vai citā formātā. Tajā pašā laikā arī tradicionālā rakstiska eksāmena, esejas forma ir ļoti noderīga trenējot prasmi analītiski pamatot savu viedokli (piem., kursā *Cilvēktiesības un sociālās tiesības*), kas palīdz nostiprināt kritiskās analīzes prasmes, kuras noderēs arī maģistra darba izstrādē. Savukārt, mutiskā eksāmena forma (piem., kursā *Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā*) veicina saskarsmes prasmju apguvi un reakcijas spēju

atbildot uz docētāja jautājumiem. Kursu docētāji tiek aicināti regulāri papildināt e-studiju saturu un atjaunināt to ar aktuālo informāciju (piem., teorētiskā literatūra, publikācijas, normatīvie akti, video materiāli, uzdevumi pašpārbaudei). Digitālo tehnoloģiju aktīvāku izmantošanu aktualizēja Covid-19 pandēmijas ārkārtējās situācijas apstākļi, taču šī situācija arī veicināja efektīvāku digitālās vides izmantošanu studiju procesā un savstarpējā komunikācijā.

Studentiem ir pieejamas visu kursa docētāju konsultācijas gan klātienē, gan attālināti, studiju procesā tiek saņemts atbalsts un atgriezeniskā saite. Fiksēts konsultāciju laiks vismaz lekcijas apmērā nedēļā katram docētājam kursa docēšanas laikā ir obligāts, kas parasti notiek klātienē, bet atsevišķās situācijās (īpaši prakšu norises laikā un gadījumos, kad pasniedzējs Latvijas Universitātē nav nodarbināts pamatdarbā) konsultācijas var notikt arī attālināti, izmantojot tehnoloģiskās iespējas (MS Teams, e-pasta vai WhatsApp, Skype utt.). Covid-19 pandēmijas drošības pasākumu dēļ un ārkārtējās situācijas apstākļos visas konsultācijas notiek tiešsaistē. Studenti var saņemt konsultācijas arī pie studiju metodiķes un programmas direktores.

Maģistra darba izstrādē izmantotās studiju formas arī izvēlētas, lai veicinātu studiju rezultātu sasniegšanu un paaugstinātu maģistra darbu kvalitāti. LU SZF ir izstrādāti metodiskie norādījumi, kuros detalizēti aprakstītas noslēguma darbiem izvirzītās prasības, izstrādes gaita un vērtēšanas kritēriji. Maģistra darba izstrāde tiek organizēta vairākos posmos un sadarbībā ar maģistra darba zinātnisko vadītāju, kura vadībā maģistrants veic patstāvīgu zinātnisko darbu un oriģinālu pētījumu. Jau uzsākot studijas, pirmajā semestrī tiek izvēlētas maģistra darbu tēmas. Studiju kursā *Levads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā* studenti izstrādā un prezentē tēmas izpētes pakāpes analīzi un maģistra darba koncepciju, kas tiek vērtēta ar atzīmi. Detalizēts pētījuma dizains tiek izstrādāts un prezentēts kursā *Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos*. Ceturtajā semestrī pirms maģistra darba melnraksta iesniegšanas tiek organizēta priekšizstāvēšana, pēc kuras studenti saņem ieteikumus gan no akadēmiskā personāla, gan nozares profesionāļiem.

Raksturojot **vērtēšanas sistēmu**, tā atbilst LU studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtībai https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/3._STUDIJU_UN_ZINATNES_PROCESU_REGLAMENTEJOSIE_DOKUMENTI/SL_211_kons_Studiju-kursu-parbaudijumu-organizesana.pdf. Vērtējot studiju rezultātus, tiek ievēroti Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumos Nr.512 (26.08.2014.) „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”. Vērtēšanai procesā tiek ievēroti MK noteikumi Nr. 512 un sekojoši vērtēšanas pamatprincipi:

- **vērtēšanas atklātības princips** — atbilstoši izvirzītajam studiju programmas mērķim un uzdevumiem, kā arī studiju kursu mērķim un uzdevumiem universitāte ir noteikusi prasību kopumu studiju rezultātu vērtēšanai;
- **vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips** — universitāte noteikusi iegūtā vērtējuma pārskatīšanas kārtību;
- **vērtējuma obligātuma princips** — nepieciešams iegūt sekmīgu vērtējumu par visa studiju programmas satura apguvi;
- **vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips** — studiju programmas apguves vērtēšanā izmanto dažādus pārbaudes veidus;
- **vērtējuma atbilstības princips** — pārbaudes darbā studentam tiek dota iespēja apliecināt zināšanas, prasmes un kompetenci atbilstošos uzdevumos un situācijās. Pārbaudēs iekļaujamais saturs atbilst kursu programmās noteiktajam saturam.

Noslēguma darbu vērtēšanas pamatkritērijus nosaka LU „Prasības noslēguma darbu (bakalaura, maģistra darbu, diplomdarbu un kvalifikācijas darbu) izstrādāšanai un aizstāvēšanai Latvijas Universitātē” (LU 03.02.2012. rīkojums Nr.1/38). Kursu novērtēšana notiek 10 ballu sistēmā. Prasības kredītpunktu ieguvei un informācija par kursā izmantotajām pārbaudījumu formām un

novērtējumu ir norādīta katra studiju kursu aprakstā, kas ir pieejams LU Informācijas sistēmā (LUIS) un e-studiju vidē. Ar vērtēšanas kritērijiem atzīmju izlikšanai studenti tiek iepazīstināti pirmajās lekcijās. Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus.

Kā starprezultātu pārbaudes metodes lekcijās un semināros tiek izmantoti pārbaudes darbi un testi, kas motivē studējošos patstāvīgi mācīties visa semestra laikā, kā arī ļauj pārbaudīt iegūtās zināšanas un novērtēt studentu prasmes analizēt apgūstamo materiālu. Studentiem ir iespēja iepazīties ar saņemtajiem vērtējumiem e-kursos. Semestra laikā iegūtie starppārbaudījumu vērtējumi veido vismaz 50% no kopējā kursa vērtējuma. Šāda vairāku pakāpju vērtēšanas sistēma palīdz uzturēt motivāciju un veicina sistemātisku studiju darbu. Katra kursa noslēgumā ir rakstisks vai mutisks kursa noslēguma pārbaudījums.

Studiju programmas docētāji vērtēšanas sistēmu balstīja uz LU pieņemto kārtību, cenšoties nodrošināt iespējami objektīvu vērtējumu:

- 1) Studiju rezultātus novērtē pēc diviem rādītājiem: kvalitātes rādītājs – atzīme pēc 10 ballu skalas (saskaņā ar Valsts akadēmiskās izglītības standarta prasībām); kvantitātes rādītājs – kredītpunkti pēc kopējā stundu skaita katrā mācību priekšmetā.
- 2) Lai iegūtu kredītpunktus, katra studiju kursa noslēguma vērtējumam jābūt sekmīgam (vērtējums nav zemāks par 4 (gandrīz viduvēji)). Īpaša vērība tika pievērsta arī tam, lai eksāmena darba vērtējums būtu sekmīgs.
- 3) Noslēguma vērtējumu veido noslēguma pārbaudījums (rakstisks vai mutisks eksāmens), kopā arī studiju kursa kārtējiem pārbaudījumiem (starppārbaudījumiem) – kontroldarbiem, testiem, individuālajiem darbiem, uzstāšanos semināros, referātiem u.c. (studiju kursa apguves kopējā vērtējuma noteikšanā tiek ņemts vērā, ka starppārbaudījumiem ir jāveido vismaz 50% no kopējā vērtējuma, eksāmena vērtējumam – ne mazāk kā 10%).
- 4) Novērtēšanas biežums ir atkarīgs no kursa apjoma un specifikas. Visosursos noslēguma vērtējums (atzīme) veidojas kumulatīvi, t.i., vērtējot studenta darbu visa semestra laikā un eksāmena darbu. Novērtējot studentu darbu, kursu docētāji sniedz arī savus komentārus un pamatojumu vērtējumam.

Programmas apguvi noslēdz ar maģistra darba izstrādāšana un publiska aizstāvēšana, kas tiek vērtēta 10 ballu skalā. Aizstāvot maģistra darbu, tiek piemēroti vērtēšanas kritēriji, kas atrodami SZF Metodiskajos norādījumos. Lai veicinātu kvalitatīvu maģistra darba izstrādi un rezultātu, tiek organizēts seminārs, kurā studenti prezentē un kopā ar docētājiem apspriež maģistra darba aktualitātes pamatojumu, programmatiskos elementus, atbilstošas teorētiskās bāzes un empīriskās analīzes metožu izvēli un lauka darba plānu. Studiju kurss par maģistra darba izstrādi paredz arī maģistra darba priekšizstāvēšanu, kurā piedalās gan studenti, gan docētāji, gan nozares profesionāļi. Ja priekšizstāvēšanā netiek gūts pozitīvs rezultāts, tad tā jāveic atkārtoti. Priekšizstāvēšanas rezultāts veido 10% kopējā vērtējuma. Maģistra darba aizstāvēšana noris publiski, komisijā pārstāvēti gan docētāji, gan nozares profesionāļi. Pēc aizstāvēšanas slēgtā sēdē savu vērtējumu izsaka recenzents, darba vadītājs un komisijas locekļi. Maģistra darbi tiek vērtēti 10 ballu sistēmā. Maģistra darbu vērtēšanas kritēriji ir: darba temata izvēle, formulējumu skaidrība un darba loģika; darba teorētiskais pamatojums; pētījuma metodoloģija un pētījuma metožu pielietojums; rezultātu analīze un secinājumi; darba valodas kvalitāte; atbilstība zinātniskā darba normām un tehniskajām prasībām; atbilstība sociālā darba nozarei. Maģistra darba vērtējums veido 80% vērtējuma, bet aizstāvēšana, kurā studenti demonstrē savas prasmes argumentēti izskaidrot un diskutēt par maģistra darba problemātiku veido 10% no kopējā vērtējuma.

Studentcentrētā studiju procesā tiek nodrošināts mērķim un plānotajiem rezultātiem atbilstošs

studiju procesa saturs, mijiedarbība un mērķa sasniegšanai atbilstošas mācību metodes. Īpaša uzmanība tie pievērsta studentu viedokļa noskaidrošanai, diskusijām un studiju procesa uzlabošanai atbilstoši studējošo interesēm. Ne tikai praktiskās nodarbības, bet arī lekcijas raksturo interaktivitāte un piemērotu mācīšanas un mācīšanās metožu izvēle. Studentcentrētas pieejas nostiprināšanai tiek veicināts programmas direktora, docētāju un studentu dialogs par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Saprota un korekti formulēti studiju programmas un studiju kursu rezultāti veicina studentu izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu. Piemēri studentcentrētā studiju procesa īstenošanai – kursos *Jaunie profesionālā sociālā darba izaicinājumi*, *Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā* studenti individuālo patstāvīgo un grupu darbu tematu izvēlē brīvi vadās no savām interesēm, arī prezentācijas formas izvēle ir studentu ziņā (piem, kursā *Projektu vadības sociālie aspekti*).

Studentcentrētas izglītības ietvarā programma pievērš arī īpašu uzmanību studentu adaptācijai studiju procesam, studenti tiek iepazīstināti ar studiju vidi, resursiem, konsultāciju iespējām.

Pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, studentu apelāciju izskatīšanai. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā studentu aptauju rezultāti, kā arī studējošo ieteikumi studiju programmu un procesa pilnveidei sarunās ar docētājiem un programmas direktori.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

2.4. Studējošo prakšu uzdevumu sasaiste ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem

Profesionālā prakse ir nepieciešams priekšnosacījums, lai iegūtu profesionālo maģistra grādu sociālajā darbā. Prakses nepieciešamība uzsvēta gan Globālajā sociālā darba izglītības un apmācības standartā, gan MK noteikumos Nr. 512, kas regulē profesionāla maģistra grāda iegūšanas priekšnosacījumus. Ir izstrādāts prakses nolikums, kurā minēti galvenie prakšu uzdevumi. Prakses nolikums sagatavots saskaņā ar šādiem normatīvajiem aktiem:

- Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu (MK 26.08.2014. noteikumi Nr. 512);
- LU studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikums (LU Senāta 24.04.2017. lēmums Nr. 102);
- LU prakšu organizēšanas noteikumiem (LU 25.11.2019. rīkojums Nr. 1/417);

LU SZF prakses vadītājs ir fakultātes pārstāvis, kurš pārrauga studējošā prakses gaitu un vērtē prakses un mācību rezultātus. Organizācijas prakses vadītājs ir prakses vietas norīkots darbinieks, kam ir praktiskā darba pieredze profesijā. Studiju programmā tiek iekļautas trīs mācību prakses 26 KP apjomā: pirmajā semestrī 6KP, otrajā semestrī 6KP, trešajā semestrī 14KP (80 KP apakšprogrammā). Studiju programmas 60KP apakšprogrammā ir iekļauta viena profesionālā prakse 6KP apjomā (pirmajā semestrī), kuras saturs un prasības veidots tā, lai studenti apgūtu zināšanas, prasmes un kompetenci atbilstoši profesionālajām maģistra studijām, papildinot iepriekš sociālā darba profesionālajās bakalaura studijās apgūto un specializējoties sev interesējošajā

sociālā darba jomā. Prakses ir obligāta studiju programmas sastāvdaļa.

Praksi īsteno saskaņā ar prakšu nolikumiem un prakses līgumu par prakses vietas nodrošināšanu. Trīspusēju prakses līgumu augstskola slēdz ar darba devēju un studentu. Prakses līgumā ir ietverti prakses mērķi, uzdevumi, prakses norises plānojums, prakses sasniegumu vērtēšanas kārtība, kā arī pušu pienākumi un atbildība.

Studējošā izvēlēta prakses vieta ir privātā, nevalstiskajā, valsts vai pašvaldības institūcijā vai organizācijā, kurā tiek nodarbināti sociālie darbinieki un/vai tā organizē un nodrošina sociālos pakalpojumus un ar kuru ir noslēgts trīspusējs līgums par prakses veikšanu.

Kā jau iepriekš tika minēts, profesionālajā maģistra studiju programmā paredzētas trīs profesionālās prakses (I, II, III) 80 KP apakšprogrammā un Prakse (6KP) 60KP apakšprogrammā. Praksēs iegūstamie kredītpunkti ir attiecīgi 6KP; 6KP; 14KP. Prakses I mērķis ir analizēt sociālo pakalpojumu (-us) studenta izvēlētajā prakses vietā – sociālajā institūcijā/organizācijā. Studenti prakses laikā nostiprina arī savas pētnieciskās iemaņas, izmantojot daudzveidīgas pētnieciskās metodes (piemēram, statistikas datu analīze, intervija, fokusgrupa, novērošana) sociālā pakalpojuma izpētē. Profesionālās prakses II mērķis ir iegūt pieredzi sociālās problēmas izpētē un padziļinātu izpratni par sociālo problēmu mazināšanu dažādos sociālā darba prakses līmeņos. Šajā praksē sociālo problēmu mazināšanas iespējas tiek analizētas kontekstā ar sociālā darba un sociālās politikas pieejām un risinājumiem. Profesionālās prakses III mērķis ir integrēt teorētiskās un praktiskās zināšanas sociālajā darbā ar gadījumu, nostiprināt psihosociālās konsultēšanas prasmes. Studiju kursa laikā studējošie nostiprina prasmes vadīt sociālā darba ar gadījumu procesu, veicot vispārīgo vienošanos, izvērtēšanu, izvēloties intervences pieeju, sastādot plānu.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

2.5. Studējošo noslēguma darbu tēmu analīze un novērtējums

Profesionālajā maģistra studiju programmā “Sociālais darbs” noslēguma darbs ir maģistra darbs. Pārskata periodā no 2013./2014. līdz 2018./2019. akadēmiskajam gadam aizstāvēti 47 maģistra darbi (sk. 29. tabulu). Vidējais vērtējums ir 7,5, atzīmes aptver visu vērtējumu spektru un nav novērojamas nozīmīgas svārstības pa gadiem.

Katru gadu studentiem tiek piedāvāts izvēlēties tematu atbilstoši savām profesionālajām un zinātniskajām interesēm, bet ir iespēja izvēlēties arī tematu no Labklājības Ministrijas piedāvātajām Latvijas sabiedrībai aktuālajām labklājības nozares tēmām, savukārt studenti, kuri specializējas Kriminālās justīcijas sociālajā darbā var izvēlēties arī Valsts Probācijas Dienesta (VPD) piedāvātus un ar Tieslietu ministriju saskaņotus tematus.

Tā kā maģistra programmas absolventi strādā VPD un Rīgas Domes Labklājības pārvaldē, kā arī ar alternatīvo un institucionālo aprūpi saistītajās sociālās labklājības jomās gan valsts un pašvaldību, gan nevalstiskajā un privātajā sektorā, tad maģistra darbu temati atspoguļo šo profesionālo interešu dažādību. Maģistra darbus var nosacīti sadalīt vairākās tematiskās grupās: 1. Sociālais darbs ar bijušajiem likumpārkāpējiem un viņu ģimenēm, kā arī ar vardarbībā cietušajiem; 2. Sociālais darbs ar dažādām mērķa grupām; 3. Sociālā darba profesijas problemātika – sociālā darba resursi un metodes; sociālo darbinieku lomas un problēmas; 4. Sociālais darbs ar ģimeni ar bērniem, ar bērniem un jauniešiem, arī bērnu ārpusģimenes aprūpe. Kopumā visbiežāk studenti izvēlējušies pētīt sociālo darbu ar kādu mērķa grupu, kas atbilst programmas ievirzei nodrošināt

specializācijas iespējas studiju programmas apguves laikā. 2020. gada absolventi nav izvēlējušies Kriminālās justīcijas sociālajam darbam atbilstošus darbu tematus, bet interese par šo specializāciju nav zudusi, jo šobrīd programmā studē vairāki šajā jomā ieinteresēti studenti.

29. tabula. Maģistra darbu temati un vērtējums

Tematiskā grupa	Aizstāvēto darbu skaits	Vidējais vērtējums
2014		
Sociālais darbs ar bijušajiem likumpārkāpējiem un viņu ģimenēm, vardarbībā cietušajiem	3	7,6
Sociālais darbs ar atsevišķām mērķa grupām	2	
Sociālā darba resursi un metodes; sociālo darbinieku lomas un problēmas	1	
Sociālais darbs ar ģimeni ar bērniem, arī ar bērniem un jauniešiem, arī ārpusģimenes aprūpi	2	
2016		
Sociālais darbs ar bijušajiem likumpārkāpējiem un viņu ģimenēm, vardarbībā cietušajiem	1	7,4
Sociālais darbs ar atsevišķām mērķa grupām	7	
Sociālā darba resursi un metodes; sociālo darbinieku lomas un problēmas	4	
Sociālais darbs ar ģimeni ar bērniem, arī ar bērniem un jauniešiem, arī ārpusģimenes aprūpi	4	
2018		
Sociālais darbs ar bijušajiem likumpārkāpējiem un viņu ģimenēm, vardarbībā cietušajiem	3	7,6
Sociālais darbs ar atsevišķām mērķa grupām	4	
Sociālā darba resursi un metodes; sociālo darbinieku lomas un problēmas	3	
Sociālais darbs ar ģimeni ar bērniem, arī ar bērniem un jauniešiem, arī ārpusģimenes aprūpi	5	
2020		
Sociālais darbs ar bijušajiem likumpārkāpējiem un viņu ģimenēm, vardarbībā cietušajiem	0	8,0
Sociālais darbs ar atsevišķām mērķa grupām	3	
Sociālā darba resursi un metodes; sociālo darbinieku lomas un problēmas	4	
Sociālais darbs ar ģimeni ar bērniem, arī ar bērniem un jauniešiem, arī ārpusģimenes aprūpi	1	
Kopā	47	7,7

(Skat. 32.Pielikums. Profesionālās maģistra studiju programmas plāns.)

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

2.6. Aptauju (studējošo, absolventu un darba devēju) rezultātu analīze un novērtējums

Studentu aptaujas programmā tiek veiktas regulāri un centralizēti, izmantojot LU elektronisko sistēmu. Studējošie katra semestra beigās par katru kursu un absolventi pēc studiju noslēguma

aizpilda anketu, novērtējot savu studiju pieredzi skalā no 1 (pilnīgi nepiekrītu) līdz 7 (pilnīgi piekrītu), kā arī sniedz savu vērtējumu brīvas formas komentāros. Studentiem tiek uzdoti jautājumi gan par studiju vidi (auditorijas, tehniskās bāzes, mācību materiālu pieejamība), gan par pasniedzēja pedagoģiskajām un profesionālajām iemaņām. Izmantojot elektronisko sistēmu, studiju programmas vadībai un docētājiem ir iespējams sistemātiski analizēt studējošo novērtējumus un uz to pamata pilnveidot studiju kursu saturu vai izmantotās metodes.

Pārskata periodā regulāri tiek veiktas studējošo aptaujas (pēc katra semestra tiek iegūta studējošo atgriezeniskā saite par katru studiju kursu), absolventu aptaujas (izlaiduma gadā). Savukārt, darba devēju aptauja un fokusgrupas diskusijas organizētas retāk (reizi dažos gados). Pēdējās rīkotas 2020.gadā un 2021.gadā. Pārskata periodā studējošie visaugstāk vērtējuši kursus *Saskarsme ar dažādām mērķa grupām* (6,84), *Jaunie profesionālie sociālā darba izaicinājumi* (6,64), *Modernās sociālā darba teorijas* (6,57), *Sociālais darbs ar mazaizsargātām grupām* (6,47) un *Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā* (6,47). Jāatzīmē, ka katra studentu grupa mazliet atšķirīgi vērtē piedāvātos studiju kursus, un ne vienmēr augstāk vērtēto kursu izvēle ir identiska, kas var būt saistīts ar interešu atšķirībām un karjeras plāniem. Kopumā studenti komentāros pozitīvi vērtē pasniedzēju aizrautību ar savu priekšmetu, teorijas un prakses saistību. Stabili augstākie vērtējumi ir docentes levas Ozolas un pasniedzējas Evijas Apines kursiem. Par pasniedzēju darbu studenti snieguši sekojošus komentārus: *“Interesantas lekcijas, kas palīdzēja ikdienas dzīvē, saskarsmē ar apkārtējiem. Īpaši Covid-19 ārkārtas situācijas laikā.”*, *“Lekcijas interesantas, aizraujošas. Ļoti patika, ka pasniedzēja stāstīja gadījumus no savas darba pieredzes. Ārkārtīgi vērtīgas likās mazprojektu un prakses aizstāvēšanas analīze, jo tika pateikts daudz svarīgu atziņu un ieteikumu.”*, *“Pie šīs pasniedzējas nebaidos runāt arī tad, ja par kaut ko neesmu līdz galam pārliecināta, neesmu kaut ko līdz galam izpratusi, jo zinu, ka pasniedzēja uzklausa un palīdzēs tikt galā ar neskaidro. Vienmēr ļoti ieinteresēta. Tas man, studentam, šķiet ļoti būtiski.”*, *“Fantastiska pasniedzēja! Ļoti iedvesmojoša un zinoša! Ļoti patika, kamēr vēl bijām klātienē, daudzie praktiskie uzdevumi, jo tie deva visvairāk.”*

Studentu vērtējumi un komentāri ir pieejami docētājiem, tie tiek izmantoti kursu pasniegšanas un satura pilnveidei. Ja vidējais vērtējums par kursu ir zem 5 un studentiem ir kritiski komentāri, ar kursa docētāju tiek organizēta saruna situācijas izvērtēšanai un nepieciešamā metodiskā atbalsta nodrošināšanai. Tādi gadījumi ir diezgan reti un galvenokārt var tikt saistīti ar docētāja pieredzes trūkumu, sākot pasniegt jaunu kursu. Studenti atzinīgi vērtē e-vidē pieejamos mācību materiālus un ir sagaida atgriezenisko saiti, kas sniedz individuālo un grupas darbu izvērstu stipro un vājo pušu skaidrojumu. Studentu darbu individuāls izvērsts vērtējums ir tas, ko gaida maģistra programmas studenti un dažos priekšmetos to var vēl uzlabot. Atsevišķiem studentiem gribētos sagaidīt vienkāršāku pētniecības metodoloģisko problēmu izklāstu.

Analizējot absolventu sniegtos vērtējumus par studiju programmu, vidējie programmas vērtējumi svārstās 5,8 -6,5 ballu robežās. Absolventi ierosina nodrošināt iespējami vairāk literatūras sociālajā darbā latviešu valodā. Tas tiek nodrošināts, piemēram, regulāru iepazīstinot ar LM izdevumu *“Sociālais darbs Latvijā”*, kas pieejams gan elektroniski tiešsaistē, gan SZF bibliotēkā ir visu izdevumu eksemplāri (sākot no 2016.gada, katru gadu 2 izdevumi). Programmas docētāji arī aktīvi līdzdarbojas metodisko materiālu izstrādē latviešu valodā (piem, Metodiskais materiāls sociālajam darbam ģimenēm ar bērniem (*Metodiskais materiāls sociālajam darbam ģimenēm ar bērniem. LM, AC Konsultācijas, 2020.*) un Metodiskais materiāls sociālajam darbam ar atkarīgām un līdzatkarīgām personām, 2020 (*Metodiskais materiāls sociālajam darbam ar atkarīgām un līdzatkarīgām personām. LM. Dialogs. 2020.*)). Sociālais darbs ir salīdzinoši jauna nozare un latviešu valodā pieejamais profesionālās literatūras klāsts joprojām ir ierobežots.

Aptaujās studējošie norāda uz nepietiekamu sadarbību ar Studentu pašpārvaldi, kas daļēji skaidrojams ar atšķirībām studiju organizācijā (pašpārvaldē aktīva darbība norit nedēļas pirmajā

pusē, kamēr sociālā darba programmas studenti SZF ir nedēļas nogalēs). Daļēji tas skaidrojams ar vecuma posmu atšķirībām, jo Studentu pašpārvaldē galvenokārt darbojas bakalaurs līmeņa nestrādājoši studenti, kamēr maģistratūrā galvenokārt ir pilnu laiku strādājoši cilvēki ar ģimenēm, kuriem nav brīva laika aktīvi iesaistīties studentu dzīvē.

No aptaujām un diskusijām ar absolventiem un studentiem ir secināms, ka motivāciju studēt būtiski veicina izbraukuma nodarbības, mācību ekskursijas un tikšanās ar nozares profesionāļiem, ko studenti novērtē ļoti atzinīgi. Absolventi aptaujas atvērtajās atbildēs snieguši šādus viedokļus: *"Vislabāk patika vieslekcijas ar nozaru profesionāļiem, iespēja doties studiju "ekskursijās" uz institūcijām, entuziastiski pasniedzēji, kas ar degsmi pasniedz kursus."*, *"Ieteikums: iespēju vairāk lekciju ietvaros būt institūciju vidē (ne tikai prakses laikā)"*, *"Studijas palīdzēja nostabilizēties darba tirgū."*, *"Uzlaboju zināšanas, kas saistītas ar nozares specifiku, piemēram, nozares termini svešvalodā, teorijas u.c."*. Absolventi aptaujās kritiskāk ir vērtējuši telpu atbilstību atsevišķiem priekšmetiem, kur nepieciešama praktiska darbība un interaktīvāka vide (piemēram, supervīzijām veltītajā kursā). Var secināt, ka studējošajiem svarīga arī studiju vide un saskarsme ar citu programmu studentiem, kas jāņem vērā organizējot arī kopējas aktivitātes SZF, ne tikai programmas ietvaros. Arī studiju organizatoriskajiem aspektiem jāpievērš rūpīga uzmanība, ko gan ne vienmēr iespējams ievērot piesātinātās studiju programmas dēļ.

2020. gada janvārī, papildus LU regulāri veiktajām aptaujām, tika veikta SZF sociālās labklājības virziena absolventu un darba devēju tiešsaistes aptauja (izmantojot Question Pro) par studiju programmas rezultātiem un sadarbības uzlabošanas iespējām. Absolventu aptaujā piedalījās 33 absolventi, kas ir lielākā daļa pārskata periodā beigušajiem 47 absolventiem. Darba devēju aptaujā piedalījās 9 vidējie un lielie darba devēji sociālās labklājības jomā. Priekšrocība šai absolventu aptaujai ir tāda, ka atšķirībā no LU aptaujas uzreiz pēc studiju beigšanas, šeit absolventiem iespējams novērtēt studijās iegūtās zināšanas, prasmi un kompetenci pēc laika pārdaudes darba tirgū nozarē. Visaugstāk absolventi novērtēja tādas studiju laikā apgūtas vispārējās prasmes kā:

- prasmi strādāt komandā (ļoti apmierināts vai drīzāk apmierināts) 99%;
- iegūtās teorētiskās zināšanas (ļoti apmierināts vai drīzāk apmierināts) 90%;
- komunikāciju prasmes (ļoti apmierināts vai drīzāk apmierināts) 89%;
- pētnieciskās prasmes (ļoti apmierināts vai drīzāk apmierināts) 90%;
- analizēt lielu informācijas apjomu (ļoti apmierināts vai drīzāk apmierināts) 88%;
- organizēt un vadīt savu darbu (ļoti apmierināts vai drīzāk apmierināts) 100%;
- organizēt un vadīt citu darbu (ļoti apmierināts vai drīzāk apmierināts) 70%;
- iemaņas informācijas tehnoloģiju lietošanā (ļoti apmierināts vai drīzāk apmierināts) 78%.

Darba devēju aptaujā tika sasniegti 9 darba devēji, kuri pārstāvēja vidējos vai lielos uzņēmumus/organizācijas (ar darbinieku skaitu virs 50 vidējos uzņēmumos un ar darbinieku skaitu virs 250 lielajos). Sociālā darba jomā šādu darba devēju nav daudz, turklāt kuri nodarbina tieši LU absolventus. Raksturojot maģistra programmas beidzējus. Darba devēji izceļ mērķtiecību, iestājoties un studējot programmā, kā arī to, ka pēc studiju beigšanas programmas absolventi turpina strādāt organizācijā. Darba devēji novērtē programmas beidzēju iegūtās sistematizētās zināšanas sociālā darba jomā un izpratni par sociālo politiku, kas noder tālākajā profesionālajā darbā. Augstu novērtē arī organizatoriskās, sadarbības prasmes. Piem: *"Pamatā uz šo studiju programmu dodas tie, kas jau ir ar pieredzi mūsu organizācijā un studijas palīdz un attīsta kolēģos plašāku redzējumu par sociālā darba virzieniem, sociālo politiku kopumā, kā arī studiju process - gan mācību prakses, gan studiju biedru briedums un plašs sociālās sfēras pārstāvniecības līmenis - palīdz veidot sistematizētu sadarbības partneru tīklu, kas pēc tam ļoti palīdz praktiskajā pienākumu izpildē"*.

No studiju programmas attīstības viedokļa svarīgi, ka aptaujātie darba devēji labprāt piedāvātu

prakses vietas studentiem un darba vietas absolventiem.

2021. gada sākumā zoom platformā tika organizēta tikšanās ar darba devējiem reģionos, sadarbībā ar LU Reģionālā centra direktori G.Kraģi un filiāļu vadītājiem. Diskusija bija vērtīga, lai saprastu attieksmi un pieprasījumu pēc maģistra līmeņa speciālistiem reģionos. Diskusijas dalībnieki detalizēti minēti III daļas 2.6. nodaļā. Tikšanās mērķis bija noskaidrot darba devēju viedokļus par sociālā darba nozarē aktuālajiem procesiem, piedāvāto studiju programmu aktualitāti un nepieciešamajiem pilnveidojumiem. Tikšanās laikā darba devēji puda viedokli par LU absolventiem, to sagatavību sociālā darba praksei, par plānotajām attīstības tendencēm un prognozējamajām vakancēm, sociālajiem darbiniekiem nepieciešamajām zināšanām un prasmēm, kā arī par turpmākās sadarbības stiprināšanas iespējām ar LU sociālā darba studiju programmām. Pozitīvi vērtējama darba devēju atsaucība attiecībā uz prakses vietu nodrošināšanu un gatavību iesaistīties gan pētniecībā.

Tikšanās laikā lielāka uzmanība tika pievērsta bakalauru programmai, jo to apgūst arī filiālēs. Tomēr tikšanās dalībnieki izteicās arī par maģistra studiju programmu. Galvenās atziņas:

- vairāki darba devēji uzsvēra speciālistu nepieciešamību ar specializāciju darbā ar ģimenēm ar bērniem, piem.: *“Trūkst arī maģistru līmeņa speciālistu. Svarīga specializācija darbam ar ģimeni ar bērniem”*;
- par maģistra programmu interesējas speciālisti filiālēs, kuriem ir citās nozarēs iegūta izglītība, bet kuri vēlas turpināt savu profesionālo darbību sociālās labklājības un sociālā darba jomā;
- vairāki dalībnieki uzsvēra profesionālās maģistra līmeņa izglītības nozīmi deinstitucionalizācijas procesa kontekstā, piem.: *“norisot deinstitucionalizācijas procesam nepieciešami jauni sociālie pakalpojumi, kuru veidošanā svarīga sociālā darba profesionālā maģistra izglītība un prasmes”*;
- Svarīgas ne tik daudz konkrētas digitālās, cik informācijpratība, gatavība strādāt ar dažādām datu bāzēm, jo digitālā vide mainās ļoti strauji. Neatsveramas ir komunikācijas saskarsmes prasmes, kas veidojas arī dzīves pieredzes laikā, tāpēc citā jomā iepriekš iegūta augstākā izglītība ir ļoti vērtīga.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzīšanu.

2.7. Studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes novērtējums

Pārskata periodā ir noslēgti Erasmus apmaiņas līgumi ar piecām augstskolām no 2014. gada, un pēdējo trīs gadu laikā apmaiņas iespējas ir paplašinātas ar vēl trīs sadarbības līgumiem. Studentiem ir pietiekoši plašas iespējas izvēlēties doties apmaiņā gan pavisam tuvu – uz Lietuvu, Igauniju, Poliju vai Somiju, gan tālāk – Vāciju, Beļģiju, Norvēģiju un kopš 2020. gada arī uz Turciju. Tomēr Erasmus apmaiņa sociālā darba maģistratūras studentiem nav piemērota apmaiņas forma un studenti neizmanto tiem piedāvātās pietiekoši plašās iespējas darba un ģimenes apstākļu dēļ. Maģistra studiju ietvaros studējošo mobilitāti pēc studentu skaidrojuma traucē īstenot saspringtais studiju darbs, kuru lielākā daļa studējošo apvieno ar darba pienākumiem, kā arī daudziem vēl ir ģimenes un bērni. Problemātiski arī nokārtot programmas obligāto daļu, sevišķi prakses kursus. Kaut arī visi mobilitātes periodā apgūtie studiju kursi tiek atzīti, lai mobilitātes periodā apgūtie kursi varētu tikt pielīdzināti studiju programmas obligātās daļas kursiem ir jāsakrīt saturiski. Ja kursi nesakrīt saturiski, tie tiek pielīdzināti ierobežotās izvēles daļas kursiem. Nākošā pārksta periodā tiks

mērķtiecīgi strādāts pie studentu motivēšanas un alternatīvu mobilitātes iespēju meklēšanas, kā arī alternatīvām programmas obligātās daļas kārtošanas iespējām, lai novērstu šķēršļus doties mobilitātē vismaz no LU puses. Piemēram, alternatīva iespēja ir piesaistīt līdzekļus grupas mācību ekskursijām, kas būtu vērstas uz profesionālās pieredzes apmaiņu, vienu nedēļu pavadot ārvalstu augstskolā un iepazīstot arī sociālās labklājības jomas organizācijas un institūcijas. Raksturojot ienākošo mobilitāti, situācija ir līdzīga – ir jāstiprina apmaiņas studentiem piedāvāto kursu klāsts angļu valodā un vairāk jāreklamē LU piedāvātas iespējas, tai skaitā iespējas izmantot Erasmus prakses apmaiņu.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.1. Resursu nodrošinājuma atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai

Maģistra studiju programma tiek īstenota Latvijas Universitātē Sociālo zinātņu fakultātē (LU SZF). Resursi un nodrošinājums jau plaši aprakstīti šī ziņojuma II daļas 3. nodaļā, tādēļ šeit tikai īsi raksturots svarīgākais – studentu nodrošinājums ar zinātnisko literatūru. Resursu nodrošinājums ir pilnībā atbilstošs studiju programmas mērķu sasniegšanai un kvalitatīva studiju procesa īstenošanai (telpas un materiāltehnikas nodrošinājums, nepieciešamās tehnoloģijas un programmatūra ir atbilstoši studiju vajadzībām). Studiju procesa īstenošanai nepieciešamās informācijas nodrošinājums ir teicams. LU SZF bibliotēkas telpas, kurā izvietots sociālo zinātņu nozares krājums, ir atvērtas studējošiem un mācībspēkiem ērtā laikā 55 stundas nedēļā. Lietotājiem ir pieejams brīvpieejas krājums, kurā var izvēlēties sev nepieciešamos izdevumus. Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēkā studentiem ir pieejamas 84 darba vietas, t.sk. 18 darba vietas darbam ar datoru. Bibliotēkā pieejami trīs skeneri, divi printeri, kopētājs.

Bibliotēkas bezmaksas pamatpakalpojumi

- *Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana/rezervēšana/izmantošanas termiņu pagarināšana Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā* (turpmāk - Kopkatalogs) un informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām. Pakalpojums pieejams LU Bibliotēkā reģistrētajiem lietotājiem, izmantojot
- *Informācijas resursu piegāde.* LU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem, pasūtot informācijas resursus Kopkatalogā no jebkuras bibliotēkas, ir iespēja norādīt

rezervētā informācijas resursa ērtāko saņemšanas vietu – nozares bibliotēku.

- Pašapkalpošanās. Lietotājiem pieejams pašapkalpošanās skenēšanas pakalpojums.
- Brīvpieejas lasītavu, datoru un interneta izmantošana Lasītavās iespējams izmantot uzzīņu literatūras un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros un portatīvos datorus (gan LU Bibliotēkas, gan lietotāju personīgos), interneta pieslēgumu, tostarp WI-FI, kas darbojas visās LU ēkās.
- Nakts abonements, informācijas resursu iepriekšējā rezervēšana. Pakalpojuma “Nakts abonements” mērķis ir nodrošināt iespēju bez maksas izmantot noteiktus informācijas resursus ārpus LU Bibliotēkas no tās slēgšanas līdz atvēršanas brīdim. Informācijas resursu iespējams iepriekš rezervēt uz noteiktām stundām.
- Informācijas resursu piegāde vasarā. Vienu reizi nedēļā lietotāji, sev ērtākajā nozares bibliotēkā (Bibliotēka Raiņa bulvārī, Dabaszinātņu bibliotēka, Zinātņu mājas bibliotēka), var saņemt Kopkatalogā rezervētos informācijas resursus no Krātuves.
- *Uzziņas un konsultācijas.* Lietotāju informacionālā apkalpošana – konsultēšana, uzzīņu sniegšana, apmācības un atbalsts pētniecībā ir viena no galvenajām LU Bibliotēkas darba jomām. LU Bibliotēkas konsultants sniedz bibliogrāfiskās, tematiskās, faktogrāfiskās, adresālās, precizējošās u.c. uzzīņas un konsultācijas LU studentiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un vispārīgajam personālam. Studenti konsultācijas aktīvāk izmanto patstāvīgo darbu, kursa darbu un bakalaura darbu izstrādes laikā.
- *Lietotāju apmācības.* Apmācības tiek organizētas ar mērķi attīstīt lietotāju prasmes strādāt patstāvīgi, atrast, novērtēt un izmantot informācijas resursus un e-vides rīkus. Bibliotēka aktīvi strādā ar mērķauditorijām – visu studiju līmeņu studējošajiem, akadēmisko, zinātnisko un vispārējo personālu, lai veicinātu ne tikai informācijpratību, bet sniegtu padziļinātas zināšanas un prasmes darbā ar elektroniskajiem resursiem. Studiju pirmajā semestrī bibliotēka sociālā darba programmas studentiem organizē un vada prezentācijas, nodarbības auditorijās un datorklasēs, filiāļu studentiem šādas tikšanās ir pieejamas attālināti. Apmācību mērķis ir lai lietotāji iegūtu prasmes strādāt ar brīvpieejas krājumu, pašapkalpošanās iekārtām un biroja tehniku – pašapkalpošanās skeneriem, kopētājiem, tādā veidā pilnveidojot patstāvīgas mācīšanās kompetenci.

LU studiju virziena “**Sociālā labklājība**” akreditācijai nepieciešamie drukātie informācijas resursi, kas pieejami LU Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēkā – sastāda 67% no kopējā LU Bibliotēkā pieejamo resursu skaita, kas atlasīti un precizēti pēc iepriekš noteiktiem kritērijiem – laika perioda un atslēgvārdiem šajā studiju virzienā. No kopējā resursu skaita pa valodām ir pieejami: angļu valodā – 71 %, latviešu valodā – 24 %, pārējās – 5 %. Sociālās labklājības jēdziens ietver vairākas starpnozares, tostarp, psiholoģiju, medicīnu, pedagogiju u.c. un tāpēc nav aplūkojams šaurā aspektā.

30.tabula.Studiju virziena “Sociālā labklājība” informācijas resursi, kas izdoti laika periodā no 2015. gada 1. janvāra līdz 2020.gada 30. decembrim un ir pieejami LU Bibliotēkas krājumā (LUB) kopumā un LU Sociālo zinātņu fakultātes (SZF) Bibliotēkas krājumā

LU Bibliotēkas krājumā kopumā pieejamie informācijas resursi, izdoti laika posmā (01.01.2015. – 30.12.2020.)						
Drukātie izdevumi (nos./eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	Citas valodas
679/1113	8/65	18/31	257/627	404/528	22/27	22/27
Kopā: 705 nosaukumi / 1209 eksemplāri						

31.tabula. LU Sociālo zinātņu (SZF) Bibliotēkas krājumā pieejami informācijas resursi

LU SZF Bibliotēkas krājumā pieejamie informācijas resursi kopumā, izdoti laika posmā (01.01.2015. – 30.12.2020.)						
Drukātie izdevumi (nos./eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	Citas valodas
439/653	11/71	19/39	116/294	345/461	6/6	2/2
Kopā: 469 nosaukumi / 763 eksemplāri						

LUB nodrošina piekļuvi arī elektroniskajiem resursiem: 1.LU e-resursu repozitorijam; 2.Žurnālu izdevniecību u.c. datubāzēm; 3.E-grāmatu platformām.

Abonētos elektroniskos informācijas resursus (datubāzes, e-grāmatu platformas) var izmantot gan LU tīklā, gan ārpus LU datortīkla, pieslēdzoties tiem ar LUIS lietotārvārdu un paroli.

Elektronisko resursu ērtākai pieejamībai LUB ir ieviesusi jaunāko tehnoloģiju tīmekļa servisu Primo Discovery un SFX. Tās nodrošina iespēju caur vienu saskarni piekļūt pie meklēšanas rezultātiem, kas izgūti no visām LUB pārziņā esošajām datubāzēm.

Bibliotēkas krājums kopumā atbilst studiju īstenošanai un zinātniskās pētniecības vajadzībām. Katru gadu tas tiek papildināts ar aktuālākajiem informācijas resursiem atbilstoši akadēmiskā personāla un studentu informācijām vajadzībām.

Profesionālā maģistra studiju programma "Sociālais darbs" (80KP apakšprogrammā) tiek nodrošināta galvenokārt no valsts budžeta finansējuma – 91%, studiju maksas ieņēmumi sastāda 9%. Savukārt PMSP "Sociālais darbs" 60 KP studijas ir tikai par personīgajiem līdzekļiem (līdz šim – 40KP apakšprogrammā). Vienas studiju vietas pašizmaksa 80 KP apguvei ir 2549 EUR, kur 49% ir novirzīti akadēmiskā personāla atalgojumam, 12% – vispārējā un studiju palīgpersonāla atalgojumam, 13% citām ar studiju programmas īstenošanu saistītām izmaksām, un 26% – netiešajām izmaksām. Savukārt, vienas studiju vietas pašizmaksa 60 KP programmai ir 2639 EUR. No šīs summas 47 % novirzīti akadēmiskā personāla atalgojumam, 12 % – vispārējā un studiju palīgpersonāla atalgojumam, 15 % citām ar studiju programmas īstenošanu saistītām izmaksām, un 26% – netiešajām izmaksām.

Detalizētu pašizmaksas aprēķinu par PBSP "Sociālais darbs" PLK un NLK formām, kā arī par PMSP "Sociālais darbs" 80 kp un 60 kp programmām lūdzu skatīt 39. pielikumā. Detalizēta programmas finanšu nodrošinājuma un izmaksu analīze peiejama 39. pielikumā.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

4. Mācībspēki

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums pārskata periodā

Mācībspēku sastāvs jau kopš programmas akreditācijas tiek veidots atbilstoši programmas mērķim, kas paredz gan augsta līmeņa akadēmiskās, gan profesionālās kvalitātes nodrošināšanu studiju procesā. Tāpēc jau kopš studiju programmas īstenošanas pirmajiem gadiem tiek piesaistīti gan augsti kvalificēti LU mācībspēki, gan nozares profesionāļi, gan arī citu nozaru mācībspēki. Pēc studentu ieteikumiem veidota ciešāka saikne starp sociālā darba praksi un teorētiskajām zināšanām un analītiskajām prasmēm. Tā rezultātā turpinās un nostiprināta sadarbība ar nozares profesionāļiem (Ieva Ozola ir ievēlēta par docenti, Daina Vanaga ir regulāra stundu pasniedzēja), kā arī iesaistīti citi nozares profesionāļi: Mg.soc.d. Inga Liepa-Meiere, Mg.soc.d. Solvita Rudoviča, Mg soc.d. Aiga Romane-Meiere. Kā docētāji studiju programmā strādā jaunās LU pētnieces, doktora grāda pretendentes Endija Rezgale-Straidoma (Mg sc.soc, Mg soc.d.) un Aiga Romane-Meiere (Mg. Soc.d.). Ilgstoša sadarbība veidota arī citu nozaru pārstāvjiem – studiju kursā Personāla vadība ar docētāju Evu Selgu, juridisko zinātņu doktoru, Cilvēktiesību un sociālo tiesību studiju kursa docētāju Arturu Kuču un medicīnas doktoru, psihiatrijas speciālisti Aleksandru Koņevinu. Ārvalstu docētāja (Mg. soc.d. Jonas Buchelis) piesaiste palīdz studiju internacionalizācijai un ļauj studentiem gūt plašāku ieskatu nozares attīstībā arī ārpus Latvijas. Mācībspēku sastāvs raskturojams kā stabils un izmaiņas docētāju sastāvā ir atbalstāmas, ja turpmāko kursu docēšanu nodrošina mācībspēki ar augstāku kvalifikāciju, par kuriem tiek saņemts pozitīvas studentu atsauksmes un vērtējums.

32. tabula. Profesionālās maģistra studiju programmas "Sociālais darbs" mācībspēku kvalifikācija

<u>Mācībspēku kvalifikācija</u>	<u>2020./2021. ak. gads</u>	
	<u>Skaitis</u>	<u>~%</u>
<u>Profesori</u>	3	15
<u>Asociētie profesori</u>	3	15
<u>Docenti</u>	3	15
<u>Pasniedzēji, nozares profesionāli (Mg. soc. d.)</u>	6	30
<u>Pasniedzēji, citu nozaru profesionāli (dr.sc.)</u>	1	5
<u>Pasniedzēji, citu nozaru profesionāli (Mg. oec.)</u>	1	5
<u>Pētnieki (Dr. sc.soc.)</u>	1	5
<u>Pētnieki (Mg. soc.d.)</u>	2	10
<u>Kopā</u>	20	100

Programmā tiek iesaistīti augsti kvalificēti nozares profesionāļi, kuri līdztekus ikdienas darbam iesaistījušies projektu īstenošanā sociālās labklājības nozares attīstībā, guvuši ievēribu ar savām profesionālajām un pilsoniskajām aktivitātēm (piemēram, darbojas Latvijas Sociālo darbinieku biedrībā, Supervizoru apvienībā). Protams, augsti kvalificēti profesionāli ir pieprasīti arī ārpus LU, tāpēc ļoti uzmanīgi jāveido studiju plāns, lai mazinātu riskus programmai. Mācībspēku profesionālā un zinātniskā kvalifikācija atbilst programmas mērķiem, jo konkrētie studiju kursi ļauj katram docētājam izmantot profesionālos un zinātniskos sasniegumus. Piemēram:

- kursu *Ievads pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā* docē Dr.sc.soc. Mareks Niklass, kurš kā pētniecības metodoloģijas speciālists piedalās starptautiskos un nacionāla līmeņa pētījumos sociālo zinātņu un sociālā darba jomā;
- kursus *ES sociālās politikas analīze, Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā, Modernās sociālā darba teorijas* docē asociētā profesore Dr.sc.soc. Līga Rasnača, kura ir vadošā pētniece vairākos sociālās politikas pētījumos un daudzu starptautisku un nacionālas nozīmes publikāciju autore par sociālās politikas jautājumiem (piem. par sociālās drošības sistēmu, pensiju sistēmu, aktīvo novecošanu, mājokļu politiku, nabadzības un nevienlīdzības mazināšanas jautājumiem);
- kursu *Cilvēktiesības un sociālās tiesības* docē asociētais profesors Arturs Kučs, kurš ir arī Latvijas Satversmes tiesas tiesnesis un piedalījies vairāku Latvijas sociālās drošības sistēmai nozīmīgu lēmumu (par minimālo ienākumu līmeņiem; par viendzimuma pāru tiesībām) pieņemšanā;
- kursu *Projektu vadīšanas sociālie aspekti* docē Aija Rieba, kura ir sociālās labklājības projektu kvalitātes vērtēšanas eksperte ar ilggadēju pieredzi;
- kursu *Jaunie profesionālā sociālā darba izaicinājumi un Pieejas sociālajā darbā ar ģimeni un bērniem* docē docente Ieva Ozola, kurai ir profesionāla sociālā darbinieka un supervizora pieredze, kura ir autore vairākām pēc Labklājības ministrijas pasūtījuma izstrādātām metodikām sociālajiem darbiniekiem (Sociālais darbs ar ģimeni ar bērniem, Sociālais darbs ar atkarīgām un līdzatkarīgām personām);
- kursu *Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā* docē Dr.sc.soc. Anvars Zavackis, kurš ir arī vecākais pētnieks vairākos starptautiskos projektos, kuri realizēti LU sadarbībā ar Valsts Probācijas dienestu (Criminal Justice Social Work, Circles4EU, PONT) un izmanto savu pētnieka darbā gūto pieredzi un zināšanas;
- kursu *Sociālais darbs ar senioriem* docē pasniedzēja Solvita Rudoviča, kurai profesionāla pieredze vado sociālās aprūpes institūciju un kura iepazinusies arī ar Beļģijas ilgstošās senioru sociālās aprūpes organizāciju sadarbībā ar pasniedzēju Endiju Rezgali-Straidomu, kura veikusi pētījumu par senioru sociālo aprūpi Latvijā un Norvēģijā promocijas darba izstrādes ietvaros.

Līdzīgi var raksturot katra programmā iesaistītā docētāja profesionālo un zinātnisko kvalifikāciju

konkrētu studiju kursu docēšanā, jo visi docētāji izvēlēti tā, lai varētu ar studentiem dalīties savā profesionālajā darbībā gūtajā pieredzē un zinātniskajos sasniegumos gūtajās atziņās.

Programmas kursu docēšanā ir iesaistītas socioloģijas un sociālā darba virziena doktora grāda pretendentes A.Romāne-Meiere un E.Rezgale-Straidoma, nodrošinot akadēmiskā personāla ataudzi un programmas ilgtermiņa attīstību kopumā.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums

Kursu docēšanu studiju programmā nodrošina gan akadēmiskais personāls, gan sociālā darba profesionāļi. Akadēmiskās vides un nozares praktiķu proporcija ir sabalansēta. Akadēmisko mācībspēku un nozares praktiķu savstarpējā mijiedarbība studiju procesā un sadarbojoties sociālās labklājības projektu īstenošanā (PONT, Sociālā darba terminoloģijas vārdnīca) sekmē studiju procesa kvalitāti un efektivitāti, atbilstību jaunākajām zinātnes un prakses attīstības tendencēm.

Analizējot mācībspēku kvalifikāciju redzams, ka programmā docē 3 profesori, 3 asociētie profesori, 3 docenti, 1 pētnieks ar doktora grādu un 1 citas nozares profesionālis ar doktora grādu. 6 nozares profesionāļiem ir vairāk nekā piecu gadu pieredze sociālā darba nozarē un maģistra grāds sociālajā darbā, 2 pētnieces ir doktora grāda pretendentes. Starpnozaru sadarbība tiek veicināta arī tādējādi, ka programmā docē Biznesa ekonomikas un vadības, Medicīnas un Juridiskās fakultātes docētāji. 12 no visiem docētājiem ir LU ievēlēts personāls. Dažādu jomu docētāju piesaiste ļauj veicināt sociālās labklājības jomā nepieciešamo starpnozaru sadarbību.

Vairākus kursus docē nozares profesionāļi (piem., Sociālais darbs ar mazaizsargātām klientu grupām, Sociālais darbs ar senioriem).

Profesionāļu piesaiste ļauj efektīvāk sasniegt studiju programmas rezultātus, jo īpaši integrēt teorētiskās un pētījumos iegūtās zināšanas sociālā darba profesionālās prakses attīstībā, pieejās, metožu pielietojumā un saskarsmē ar pakalpojumu saņēmējiem, kolēģiem un citu nozaru profesionāļiem. Profesionālajā saskarsmē tiek stiprināta competence darbā ar dažādību, iesaiste profesionālās jomas attīstībā.

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

4.5. Piemēri par akadēmiskā personāla iesaisti zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī

Studiju programmas mācībspēki iesaistās gan pētniecības projektos atbilstoši savām zinātniskajām interesēm, gan praktiski pielietojamu metodiku izstrādē, piem., "Metodiskais materiāls sociālajam darbam ar ģimenēm ar bērniem" (I.Ozola, A.Romāne-Meiere). 2020. gadā akadēmiskā personāla pētījumu temati ir saistīti Covid-19 ietekmi uz sociālajiem pakalpojumiem. Pētījumu tēmas patver plašu tēmu loku – sociālā politika, sociālā iekļaušanās, mabadzība un nevienlīdzība, mājokļa pieejamība, sociālā darba mērķa grupu specifiska izpēte u.c.. Dažādie pētniecības temati nodrošina jaunu zināšanu attīstīšanu un palīdz sasniegt studiju programmas studiju rezultātus. Plašāk ar mācībspēku zinātniskās pētniecības snieguma rezultātiem var iepazīties 10. pielikumā. Šeit sniegti vien daži pētniecisko un profesionālo projektu piemēri:

- LU SZF pētnieku grupa iesaistījās Valsts pētījumu programmas "Dzīve ar COVID: Novērtējums par koronavīrusa izraisītās krīzes pārvarēšanu Latvijā un priekšlikumi sabiedrības noturībai nākotnē" īstenošanā (2020. gada rudens semestris), veicot sociālo pakalpojumu nodrošinājuma analīzi. Projektu vadīja RSU, no LU SZF iesaistīti B. Bela, M.Niklass, L.Rasnača;
- Sadarbība ar Bukarestes Universitātes Socioloģijas un Sociālā darba fakultāti, īstenojot ES EK finansēto projektu "*Probation Observatory. Networking and Training*" (PONT, 2017-2021), iesaistoties arī pētniekiem no Valsts Probācijas Dienesta un Ieslodzījuma Vietu Pārvaldes. Vadošā pētniece Līga Rasnača un pētnieks Anvars Zavackis šajā projektā veic pētniecisko darbu kriminālās justīcijas sociālā darba jomā;
- LU SZF pasniedzēju un pētnieku komanda LM organizētā konkursā ieguva tiesības par ESF finansējumu realizēt projektu "Par sociālā darba terminoloģijas vārdnīcas satura izveidi un publicēšanu" Nr.LRLM2018/28-3-03/10ESF (2019-2022). Projektu vada asoc. prof. Baiba Bela un Līga Rasnača, tā īstenošanā piedalās SZF sociālā darba programmu realizācijā iesaistītais akadēmiskais personāls: Ieva Ozola, Aiga Romane-Meiere un Endija Rezgale-Straidoma, kā arī Vita Roga Wiles;
- Tieslietu Ministrijas Ieslodzījuma vietu pārvaldes īstenojot ESF projekta 9.1.3. "Resocializācijas sistēmas efektivitātes paaugstināšana" (2017-2019) mācību sistēmas pilnveidošanas bloka vadītāja ir studiju programmā iesaistītā profesionālā sociālā darbiniece Daina Vanaga;
- ESF līdzfinansētā projekta "Atbalsta sistēmas pilnveide bērniem ar saskarsmes grūtībām, uzvedības traucējumiem un vardarbību ģimenē" ietvaros profesionālās kvalifikācijas pilnveides izglītības programmu un zināšanu pilnveides izglītības programmu un izglītības

programmu apmācību, metodoloģiju izstrādi un aprobāciju veic eksperte un lektore Daina Vanaga;

- Izglītības kvalitātes valsts dienesta ESF projekts “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai” Nr.8.3.4.0/16/I/001 (2017-2018), ko vadījusi Gunta Kraģe, kura bijusi arī ESF projekta „Atbalsta programmu izstrāde un īstenošana sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas izveidei” (2011-2014) vadītāja un eksperte.

Šo un citu projektu (skat. pievienotos CV, zinātniskā snieguma apkopojumu 10. pielikumā) īstenošanā iesaistītie docētāji nodrošina studentu iepazīstināšanu ar aktualitātēm, projektu ietvaros tapušajiem rezultātiem, kā rezultātā nostiprina studentu ziņatni par zinātnisku un lietišķu projektu īstenošanas principiem, sasaisti starp zināšanām un praksi, kā arī atsevišķos projektos iespējams nodrošināt studentu iesaisti.

Nodaļas docētāji arī aktīvi ir iesaistījušies savu kompetenču pilnveidošanā projekta Nr.8.2.2.0/18/A/010 “Akadēmiskā personāla atjaunotne un kompetenču pilnveide Latvijas Universitātē” ietvaros. Piem., A.Romāne-Meiere, M.Niklass ir apmeklējuši apmācības “Zinātniskās darbības un publicēšanas prasmes”, B.Bela, L.Rasnača, A.Romāne-Meiere ir pilnveidojuši profesionālās svešvalodas prasmes, savukārt E.Rezgale-Straidoma šī projekta ietvaros saņem doktoranta atbalstu, kas paredz pētnieciskajām interesēm atbilstošu studiju aktualizēšanu atbilstošu jaunākām teorētiskajām atziņām.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums un studējošo un mācībspēku skaita attiecības studiju programmas ietvaros

Profesionālās maģistra studiju programmas “Sociālais darbs” mācībspēku pamatbāze ir LU SZF Socioloģijas studiju nodaļa. Mācībspēku savstarpējā sadarbība noris, izmantojot šādas sadarbības formas: nodaļas sēdēs, regulāras diskusijas par mācību darba sasniegumiem un problēmām, maģistra darbu tematu apstiprināšana, studiju procesa un studiju rezultātu analīze. Sociālās labklājības virziena padome ir platforma diskusijām par mācību saturu un studiju programmas pilnveidi. Studiju programmā ir iesaistīti arī citu LU fakultāšu (Juridiskās fakultātes, Biznesa, ekonomikas un vadības fakultātes, Medicīnas fakultātes) docētāji, kas veicina mācībspēku sadarbību, viedokļu apmaiņu un bagātina studiju darba intelektuālo vidi.

Zinātniskajā darbā nozīmīgs sadarbības partneris ir LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūts. Sadarbības formas ir saistītas ar zinātniskā darba veikšanu, gatavojot projektu pieteikumus, iesaistot šajā darbā arī studentus, gatavojot publikācijas, rīkojot un piedaloties konferencēs. Ar partneriem sociālās labklājības jomā sadarbība noris galvenokārt ārpus LU, iesaistoties sociālās labklājības nozares profesionālo organizāciju aktivitātēs (piem., Latvijas Sociālo darbinieku biedrības darbā, ētikas kodeksa izstrādē), sadarboties ar institūcijām (piem., Rīgas Domes Labklājības departaments, Rīgas Sociālais dienests) un darba grupās Labklājības Ministrijā (piem., profesijas standarta izstrādē). Sadarbība ar nozares profesionāļiem tiek stiprināta, atbilstoši MK noteikumiem par noslēguma komisijām profesionālās studiju programmās, iesaistot nozares profesionāļus noslēguma komisiju darbā.

Plānots, ka sakarā ar sociālā darba studiju programmu izaugsmi un attīstību, varētu paplašināt nodaļas nosaukumu – Socioloģijas un sociālā darba studiju nodaļa. Savukārt SZF pārcelšanās uz Rakstu māju LU Akadēmiskajā centrā Torņkalnā 2023./2024. akadēmiskajā gadā pilnveidos sadarbību ar citu fakultāšu mācībspēkiem un zinātniskajiem institūtiem, kā arī sniegs modernākas studiju vides iespējas, tostarp ērtāku piekļuvi Latvijas Nacionālās bibliotēkas plašajam zinātniskās literatūras klāstam.

Raksturojot mācībspēku sadarbību ar studējošiem, nozīmīgākās sadarbības formas ir lekcijas, semināri, prakse, praktiskie darbi, grupas darbi, individuālās konsultācijas, individuālie mācību uzdevumi, noslēguma darbu vadīšana. Studiju programmā ir nelielas studējošo grupas (10-15 studējošie), kas ļauj veidot individuālu pieeju katram studentam, īstenojot interaktīvas lekcijas (ir pietiekoši laika un iespēju katram uzdot precizējošus jautājumus un veidot diskusiju par mācību vielu), kā arī efektīvu darbu semināros (nelielā skaita dēļ katrs studējošais tiek pie vārda katrā seminārā). Pie neliela studējošo skaita ir iespējams katram attīstīt prasmi diskutēt un izteikt viedokli, aktīvi līdzdarboties studiju procesā. Dažos studijuursos tiek izmantots apļa izkārtojums (piem. kursā par supervīzijām sociālajā darbā), sekmējot vienlīdzīgu dalībnieku izkārtojumu un stimulējot iesaisti dialogā. Individuāla sadarbība norisinās noslēguma darba izstrādē, kur ir izšķiroši svarīga veiksmīga darba zinātniskā vadītāja un maģistranta sastrādāšanās, izstrādājot maģistra darbu un gatavojoties tā aizstāvēšanai. Vidēji viens mācībspēks vada 1-2 maģistra darbu izstrādi, kas ņemot vērā mācībspēku noslodzi arī citu programmu īstenošanā un noslēguma darbu vadīšanā, veido samērīgu slodzi un ļauj darbu veikt augstā kvalitātē, ar nepieciešamo individuālo pieeju.

2021. mācību gada pavasara semestra sākumā programmā ir 20 studējošie (ieskaitot akadēmiskā pārtraukumā esošos), kā rezultātā kopējais mācībspēku skaits pret studentu skaitu ir 1 pret 1. Ņemot vērā tikai LU SZF ievēlētos mācībspēkus, mācībspēku skaits pret studentu skaitu ir mazāks – 1 pret 2,5.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	Statistika par studējošajiem pārskata periodā.doc	Statistics on students in the reporting period M.doc
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	30.Pielikums. Profesionālās maģistra studiju programmas "Sociālais darbs" atbilstība valsts izglītības standartam.doc	Annex 30. Compliance of PMSP Social Work with the state education standard.doc
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)	29. Pielikums.Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam PMSP (LABOTS).doc	Annex 29. Compliance of qualifications to be acquired in the study programme with the occupational standard (LABOTS).doc
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	Pielikums31PMSPkursukartējums.doc	Annex 31. Professional master's study programme Mapping of the learning outcomes of the respective study programme and study courses.doc
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	32.Pielikums.Profesionālās maģistra studiju programmas Sociālais darbs plāns (1).docx	Annex 32 Plan of the professional master's study programme_Social Work.docx
Studiju kursu/ moduļu apraksti	kursu_apraksti_LV_magistri.docx	Professional Masters SP Course descriptions.docx
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma paraugs	PMSP Sociālais darbs diploma un pielikuma paraugs.pdf	PMSP Social Work sample of the issued diploma and diploma supplements_ENG.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības iegūvi citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (ilgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	Vienošāns par izglītības ieguves turpināšanu (LU_RSU).doc	ARRANGEMENTS on the continuation of studies Nr. 1-13-371.docx
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	APLIECINĀJUMS_par kompensāciju_magistri.doc	Rector's certification on compensation_MSP.doc
Augstskolai/ koledžai apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs-i	Studiju līguma paraugs.doc	Sample of the Study Agreement.doc
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		

Sociālais darbs (42762)

Studiju virziens	<i>Sociālā labklājība</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Sociālais darbs</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	42762
Studiju programmas veids	<i>Profesionālā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Baiba</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Bela</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>baiba.bela@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr.sc.soc</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	+ 371 29447405
Studiju programmas mērķis	<i>Nodrošināt otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības, profesionālā bakalaura grāda sociālajā darbā un piektā līmeņa profesionālās kvalifikācijas „Sociālais darbinieks” iegūšanu, sniedzot nepieciešamo zināšanu, prasmju un vērtību bāzi kvalificētai profesionālajai darbībai sociālā darba jomā mikro, mezo un makro līmeņos un tālākai izglītībai.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. Nodrošināt iespēju apgūt profesiju atbilstoši apstiprinātajam sociālā darbinieka profesijas standartam, sagatavot augsti kvalificētus un konkurēt spējīgus sociālos darbiniekus atbilstoši sociālās sfēras vajadzībām dažādās institūcijās;</i> <i>2. Attīstīt sociālajā darbā nepieciešamo teorētisko zināšanu, prasmju un vērtību bāzi darbam indivīda, ģimenes, grupas, kopienas un sabiedrības līmenī;</i> <i>3. Īstenot studiju procesu, nodrošinot zināšanas un prasmes atbilstoši jaunākajām tendencēm sociālā darba profesionālajā vidē, darba devēju vajadzībām, teorētiskajām atziņām un procesiem sabiedrībā, kā arī izmantojot student-centrētas pieejas mācību metodes;</i> <i>4. Veikt studiju kursu satura papildināšanu ar nozares aktualitātēm, rosinot mācībspēku aktīvu līdzdalību sociālā darba nozares problēmu risināšanā, pētniecībā, konferencēs, vasaras skolās, semināros, zinātnisku publikāciju, kā arī mācību un metodisko materiālu izstrādē.</i> <i>5. Sekmēt docētāju pētniecisko darbību un pētījumu izstrādi sociālā darba jomā par dažādu teoriju un metožu aprobāciju, sociālajām pārmaiņām, sociālo pakalpojumu attīstīšanu, darbu ar dažādām mērķa grupām un citām aktualitātēm, motivējot tajos iesaistīties arī studentus.</i> <i>6. Organizēt profesionālo praksi institūcijās, kurās ir iespējams pielietot studiju procesā apgūtās zināšanas un prasmes, īstenot savas iniciatīvas, ievērojot sociālā darba ētikas principus.</i> <i>7. Iesaistīt studiju programmas īstenošanā augsta līmeņa mācībspēkus un profesionāļus ar praktisko pieredzi sociālā darba jomā.</i> <i>8. Nodrošināt programmas mācībspēku un studentu sadarbību ar darba devējiem, sociālās jomas organizācijām un ārvalstu partneriem.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas</p> <p>1) izprast sociālā darba terminoloģiju un raksturot teoriju, pieeju un metožu daudzveidību;</p> <p>2) pārzināt sociālā darba profesijas attīstības tendences, ētikas principus, vērtības un izprast sociālā darba multidisciplināro raksturu;</p> <p>3) izprast sociālo problēmu cēloņsakarības indivīda, grupas un kopienas līmenī, pārzināt dažādu līmeņu intervences metodes problēmu risināšanai;</p> <p>4) izprast sociālās politikas procesu, sociālās drošības sistēmu, likumdošanu un sociālo tiesību īstenošanas iespējas.</p> <p>Prasmes</p> <p>1) identificēt individuālas un sociālās problēmas un veicināt to risināšanu indivīda, grupas un kopienas līmenī, pielietojot situācijai atbilstošas sociālā darba teorijas, pieejas un metodes;</p> <p>2) pārzināt un piesaistīt sociālos pakalpojumus un citus resursus atbilstoši klientu vajadzībām, kā arī attīstīt jaunus inovatīvus sociālos pakalpojumus;</p> <p>3) pielietot citu nozaru zināšanās sociālā darba kontekstā</p> <p>4) plānot savu un komandas profesionālo un pētniecisko darbību, lai sekmētu cilvēku iespēju vairošanu un pašnoteikšanos, aizstāvēt un pārstāvēt klientu intereses.</p> <p>Kompetence</p> <p>1) ievērot profesionālās vērtības, ētikas principus un risināt ētiskas dilemmas</p> <p>2) radoši un inovatīvi iesaistīties sociālā darba un sociālās pedagoģijas zinātniski teorētiskās bāzes attīstīšanā.</p>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	<p>Bakalaura darbs</p> <p>Valsts pārbaudes darbs</p>

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālais bakalaura grāds sociālajā darbā
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Sociālais darbinieks

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Nepilna laika klātie - 4 gadi, 5 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	Nepilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	5

Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	<i>160</i>
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālais bakalaura grāds sociālajā darbā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Sociālais darbinieks</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050
Latvijas Universitātes Alūksnes filiāle	ALŪKSNE	PILS IELA 21, ALŪKSNE, ALŪKSNES NOVADS, LV-4301
Latvijas Universitātes Bauskas filiāle	BAUSKA	RĪGAS IELA 8, BAUSKA, BAUSKAS NOVADS, LV-3901
Latvijas Universitātes Cēsu filiāle	CĒSIS	LIELĀ KATRĪNAS IELA 2, CĒSIS, CĒSU NOVADS, LV-4101
Latvijas Universitātes Jēkabpils filiāle	JĒKABPILS	RĪGAS IELA 210A, JĒKABPILS, JĒKABPILS NOVADS, LV-5202
Latvijas Universitātes Kuldīgas filiāle	KULDĪGA	KALNA IELA 19, KULDĪGA, KULDĪGAS NOVADS, LV-3301
Latvijas Universitātes Madonas filiāle	MADONA	VALDEMĀRA BULVĀRIS 6, MADONA, MADONAS NOVADS, LV-4801
Latvijas Universitātes Tukuma filiāle	TUKUMS	PILS IELA 14, TUKUMS, TUKUMA NOVADS, LV-3101

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

1. Studiju programmas raksturojošie parametri

1.1. Izmaiņas Profesionālās bakalaura studiju programmas "Sociālais darbs" parametros

Izmaiņas profesionālās bakalaura studiju programmas "Sociālais darbs" attiecas uz programmas īstenošanas vietu, programmas mērķiem un sasniegtajiem rezultātiem. Nepilna laika klātienes studijas tiek plānotas arī Sociālo zinātņu fakultātē Rīgā, Tukuma filiālē, Bauskas filiālē un Jēkabpils filiālē. Filiāles tiek akreditētas ņemot vērā kvalificētu sociālo darbinieku trūkumu un darba devēju pausto viedokli, ka studijas būtu nepieciešams nodrošināt arī citos reģionos.

Programmas mērķi ir aktualizēti ņemot vērā sociālā darba attīstības tendences starptautiskā un nacionālā līmenī. Sasniegtie rezultāti izstrādāti saskaņā ar atjaunoto sociālā darbinieka profesijas standartu.

1.2. Statistiskie dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

1.2. Statistiskie dati par studējošajiem studiju programmā

Profesionālā bakalaura studiju programma "Sociālais darbs" (turpmāk – studiju programma)- 2012. gadā tika sekmīgi akreditēta ar augstākajiem novērtējumiem starp LU Sociālo zinātņu fakultātē īstenotajām programmām. Studiju programma saturiskās kvalitātes un mācībspēku profesionalitātes ziņā tika novērtēta kā ilgtspējīga un sabiedriski nozīmīga, tomēr kopš 2009.gada budžeta vietas tika piešķirtas maģistra programmai, bakalaura līmeņa programmai piedāvājot iespēju uzņemt maksas studentus. Par cik pieteikumu skaits bija mazāks kā LU noteikts, jauns kurss netika uzņemts. 2012.gadā programmu absolvēja pēdējie 19 studenti. Jāņem vērā, ka kopš 2008.gada Latvijā sociālā darba jomā bija vērojama stagnējoša stadija, bez skaidra sociālās politikas attīstības virziena definējuma, kad dominējošs kļuva atbalsts sociālajai aprūpei un sociālajai palīdzībai, nodrošinot iedzīvotājiem minimālo atbalstu. Valsts politikas rezultātā darbību pārtrauca arī sociālā darba augstskola "Attīstība".

Pēdējos gados aktualizējās nepieciešamība pēc kvalificētiem sociālajiem darbiniekiem un 2019.gadā LU elastīgi reaģēja uz pašvaldību pieprasījumu, lai pašvaldības nodrošinātu ar nepieciešamiem speciālistiem sociālā darba jomā un tika uzsākta sociālā darba nepilna laika klātienes (NKL) profesionālās bakalaura studiju programmas īstenošana LU filiālēs: 2019.gada pavasarī vēlākos studiju posmos tika uzņemti 11 studenti Alūksnes filiālē un 7 studenti Cēsu filiālē; 2019.gada rudenī 1.kursā tika uzņemti 19 studenti Alūksnes filiālē un 18 studenti Kuldīgas filiālē. Programmas īstenošanas laikā Cēsu filiālē ir atskaitīts 1 students, Alūksnē 3 studenti un Kuldīgā 1

students. Visi studenti LU filiālēs studijām izmanto personīgo finansējumu, jo valsts budžeta vietas NLK studijām nav pieejamas. 2020./2021.studiju gadā pilna laika klātienes (PLK) studijās valsts budžeta un LU SZF budžeta ietvaros ir uzņemti 18 studenti. 2021./2022.gadā ir piešķirtas vēl 12 budžeta vietas, kas nodrošina programmas ilgtspēju un sekmīgu attīstību.

Galvenie atbiruma iemesli ir studiju programmas neatbilstība studējošā priekšstatam par sociālā darba profesijas uzdevumiem, pienākumiem un specifiku, kā arī dažāda rakstura personiskie iemesli, visbiežāk grūtības apvienot studijas un darbu. Jāņem vērā, ka dažkārt studentu atbirumu veido arī tie studējošie, kuri jau sākotnēji neiesaistās studiju procesā (dažkārt studenti vasarā ir noslēguši līgumu ar LU, bet septembrī uz lekcijām nav ieradusies). Turklāt, ņemot vērā to, ka NLK programma filiālēs tiek īstenota tikai no 2019.gada un PLK Rīgā no 2020.gada, tad secinājumi par atbirumu pagaidām balstās uz atsevišķiem gadījumiem un vēl nav iespējams identificēt vispārīgas tendences.

Neskatoties uz nozares profesionāļu trūkumu valstī, ir jāņem vērā, ka pilna laika klātienes studijas programmā izvēlas pēdējo gadu vidusskolu absolventi un vidusskolu absolventu skaitam ir tendence samazināties. Kopš 2009.gada skolēnu skaits vidusskolas klasēs ir samazinājies no 60 475 uz 36 018[1].

Turklāt, valsts nestabilā ekonomiskā situācija, sociālo darbinieku atalgojums, prestižs un risināmo sociālo problēmu apmērs ļauj prognozēt, kā arī studentu fokusgrupā sniegtās atbildes liecina, ka pilna laika klātienes studijās atbirums būs lielāks kā nepilna laika klātienes studijās filiālēs, ko visbiežāk izmanto jau sociālās labklājības jomā strādājošie praktiķi, kuriem trūkst nepieciešamā izglītība. Atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumam[2], tiesības veikt sociālo darbu ir personām, kas ieguvušas otrā līmeņa profesionālo augstāko vai akadēmisko izglītību sociālajā darbā vai karitatīvajā sociālajā darbā, tomēr darba devēji atzīst, ka ņemot vērā kvalificētu sociālo darbinieku trūkumu, ir spiesti nodarbināt personas, kuras vēl tikai plāno uzsākt izglītības ieguvu vai arī ir ieguvušas pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību sociālās aprūpes, sociālās rehabilitācijas vai sociālās palīdzības sniegšanas jomā. Šo studentu mācību pārtraukšanas iemesls varētu būt grūtības apvienot studijas ar pilna slodzes darbu.

Studiju programma tiek īstenota latviešu valodā, paredzot vieslekcijas angļu valodā.

Potenciālo sociālā darba studentu piesaistei kopš 2021. gada tiek īstenota "Jauno sociālo darbinieku skola" (JSDS) vidusskolēniem, kuras ietvaros tiek organizētas gan fakultātes bakalaura programmu pasniedzēju kopējās lekcijas, gan atsevišķas sociālā darba programmas pasniedzēju vadītas nodarbības un praktiski uzdevumi. JSDS noslēgumā dalībnieki pārbaudes darbos demonstrē izpratni par galvenajiem ētikas aspektiem sociālā darba profesijā. JSDS laikā dalībniekiem ir pieejamas diskusijas ar esošajiem studentiem, tādējādi nodrošinot, ka priekšstats par studiju programmu ir iespējami pietuvināts tās faktiskajai īstenošanai. 2021.gadā JSDS pieteicās 24 interese. Otrs virziens potenciālo studentu informēšanai ir informācijas apmaiņa un sadarbības stiprināšana ar organizācijām, kas īsteno jauniešu brīvprātīgo darbu sociālās labklājības jomā.

Studējošo piesaistei tiek izmatnots arī LU SZF skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konkurss un tā 1. vietas ieguvējiem pēdējo divu gadu laikā tiek piešķirti papildus punkti pie iestāšanās. Skolēna zinātniski pētnieciskajam darbam jābūt oriģinālam pētījumam, kas iesniegts tikai LU SZF konkursam. Šī studējošo piesaistes forma pagaidām nav devusi gaidītos rezultātus.

[1]Centrālā statistikas pārvalde (2021).

http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/sociala/sociala__izgl__vispskolas/IZG070.px/table/tableViewLayout1/?rxid=43a9a758-d8b6-4eed-87d4-aa557c1ce39b

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

1.3. Studiju programmas parametru sasaiste

Studiju programmas nosaukums tieši norāda uz programmas ietvaros apgūstamo profesiju – sociālais darbinieks. Sociālā darbinieka profesijas standarts nosaka, ka sociālais darbinieks identificē un analizē indivīda, ģimenes, grupas, kopienas un sabiedrības sociālās problēmas, sekmē to prevenciju, sadarbībā ar klientu un citu profesiju pārstāvjiem tās risina, piesaistot vai radot atbilstošus resursus (finanšu, cilvēkresursu, organizāciju potenciālu u.c.); savā profesionālajā darbībā īsteno sociālo taisnīgumu, sekmē klienta pašnoteikšanos; pārstāv klienta intereses; ievēro profesionālās ētikas normas, pastāvīgi pilnveido savu profesionālo kompetenci, kā arī sniedz ieguldījumu sociālā darba prakses un pētniecības attīstībā[1]. Programmas mērķis, uzdevumi un sasniedzamie rezultāti ir vērsti uz to, lai studenti spētu īstenot sociālā darbinieka profesionālās darbības pamatuzdevumus un pienākumus.

Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, mērķi un uzdevumi, studiju rezultāti, kā arī uzņemšanas nosacījumi ir savstarpēji saistīti un atbilstīgi, ņemot vērā studiju programmas īstenošanas laiku – astoņus semestrus (NLK – deviņus semestrus).

Studiju programmas uzņemšanas nosacījumi un prasības ir atbilstoši studiju programmas mērķim un uzdevumiem. Vidējā izglītība, latviešu valodas un vismaz vienas svešvalodas zināšanas ir nepieciešamas, lai studenti spētu sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programmas nosaukums ir tieši saistīts ar studiju programmas **mērķi** - nodrošināt otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības, profesionālā bakalaura grāda sociālajā darbā un piektā līmeņa profesionālās kvalifikācijas „Sociālais darbinieks” iegūšanu, sniedzot nepieciešamo zināšanu, prasmju un vērtību bāzi kvalificētai profesionālajai darbībai sociālā darba jomā mikro, mezo un makro līmeņos un tālākai izglītībai.

Lai sasniegtu studiju programmas mērķi un studiju rezultātus, ir izvirzīti sekojoši **uzdevumi** :

1. nodrošināt iespēju apgūt profesiju atbilstoši apstiprinātajam sociālā darbinieka profesijas standartam, sagatavot augsti kvalificētus un konkurēt spējīgus sociālos darbiniekus atbilstoši sociālās sfēras vajadzībām dažādās institūcijās;
2. attīstīt sociālajā darbā nepieciešamo teorētisko zināšanu, prasmju un vērtību bāzi darbam indivīda, ģimenes, grupas, kopienas un sabiedrības līmenī;
3. īstenot studiju procesu, nodrošinot zināšanas un prasmes atbilstoši jaunākajām tendencēm sociālā darba profesionālajā vidē, darba devēju vajadzībām, teorētiskajām atziņām un procesiem sabiedrībā, kā arī izmantojot student-centrētas pieejas mācību metodes;
4. veikt studiju kursu satura papildināšanu ar nozares aktualitātēm, rosinot mācībspēku aktīvu līdzdalību sociālā darba nozares problēmu risināšanā, pētniecībā, konferencēs, vasaras skolās, semināros, zinātnisku publikāciju, kā arī mācību un metodisko materiālu izstrādē.
5. sekmēt docētāju pētniecisko darbību un pētījumu izstrādi sociālā darba jomā par dažādu teoriju un metožu aprobāciju, sociālajām pārmaiņām, sociālo pakalpojumu attīstīšanu, darbu ar dažādām mērķa grupām un citām aktualitātēm, motivējot tajos iesaistīties arī studentus.

6. organizēt profesionālo praksi institūcijās, kurās ir iespējams pielietot studiju procesā apgūtās zināšanas un prasmes, īstenojot savas iniciatīvas, ievērojot sociālā darba ētikas principus.
7. iesaistīt studiju programmas īstenošanā augsta līmeņa mācībspēkus un profesionāļus ar praktisko pieredzi sociālā darba jomā.
8. nodrošināt programmas mācībspēku un studentu sadarbību ar darba devējiem, sociālās jomas organizācijām un ārvalstu partneriem.

Studiju kursi nodrošina studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanu: students iegūst **zināšanas**: 1) izprast sociālā darba terminoloģiju un raksturot teoriju, pieeju un metožu daudzveidību; 2) pārzināt sociālā darba profesijas attīstības tendences, ētikas principus, vērtības un izprast sociālā darba multidisciplināro raksturu; 3) izprast sociālo problēmu cēloņsakarības indivīda, grupas un kopienas līmenī, pārzināt dažādu līmeņu intervences metodes problēmu risināšanai; 4) izprast sociālās politikas procesu, sociālās drošības sistēmu, likumdošanu un sociālo tiesību īstenošanas iespējas.

Programmas apguves rezultātā students iegūst **prasmes**: 1) identificēt individuālas un sociālās problēmas un veicināt to risināšanu indivīda, grupas un kopienas līmenī, pielietojot situācijai atbilstošas sociālā darba teorijas, pieejas un metodes; 2) pārzināt un piesaistīt sociālos pakalpojumus un citus resursus atbilstoši klientu vajadzībām, kā arī attīstīt jaunus inovatīvus sociālos pakalpojumus; 3) pielietot citu nozaru zināšanās sociālā darba kontekstā; 4) plānot savu un komandas profesionālo un pētniecisko darbību, lai sekmētu cilvēku iespēju vairošanu un pašnoteikšanos, aizstāvēt un pārstāvēt klientu intereses.

Studiju programmas apguves rezultāts paredz **kompetenci**: 1) ievērot profesionālās vērtības, ētikas principus un risināt ētiskas dilemmas; 2) radoši un inovatīvi iesaistīties sociālā darba un sociālās pedagoģijas zinātniski teorētiskās bāzes attīstīšanā.

Programmas zināšanu, prasmju un kompetenču apguve ir iespējama, ja students iepriekš ir ieguvis vidējo izglītību. Konkursa kritēriji personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību sākot no 2004. gada: 1) Centralizētais eksāmens (CE) latviešu valodā; 2) CE angļu valodā vai CE franču valodā, vai CE vācu valodā; 3) CE matemātikā. Personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2008. gadam, centralizētais eksāmens matemātikā var tikt aizstāts ar vidējās izglītības dokumenta gada atzīmi matemātikā (vai vidējo atzīmi algebrā un ģeometrijā)

Konkursa kritēriji personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam (neieskaitot), kā arī personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs vai personām ar īpašām vajadzībām:

- gada vidējā atzīme latviešu valodā un literatūrā
- gada atzīme angļu valodā vai franču valodā, vai vācu valodā
- gada vidējā atzīme noteiktos mācību priekšmetos

Papildus punkti tiek piešķirti LU SZF pēdējā gada laikā rīkotā LU Jauno sociālo darbinieku skolas. 1.–3. vietas ieguvējiem. Papildus punkti tiek piešķirti arī LU SZF pēdējo divu gadu laikā rīkotā skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konkursa socioloģijā 1. vietas ieguvējiem. Skolēna zinātniski pētnieciskajam darbam jābūt oriģinālam pētījumam, kas iesniegts tikai LU SZF konkursam.

Programmas apguves rezultātā iegūstamais grāds – 2. līmeņa profesionālā augstākā izglītība, profesionālais bakalaura grāds sociālajā darbā un piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija „Sociālais darbinieks” – apliecina zināšanas un prasmes, ko students apguvis studiju programmā – dažādus sociālā darba zinātņu, prakses un pētniecības aspektus, kā arī pamatzinātni par sociālajiem procesiem, to ietekmi uz indivīdiem, grupām un kopienām, kā arī par dažādu līmeņu pārmaiņu veicināšanas iespējām.

Studiju programma sagatavo absolventus tālākai izglītībai maģistra programmās, kā arī darbam sociālā darba nozarē mikro, mezo un makro līmenī.

[1] Sociālā darbinieka profesijas standards. 2020. Izgūts no <https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-145.pdf>

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

2. Studiju saturs un īstenošana

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums

Sociālais darbs globāli tiek novērtēts kā viena no straujāk augošajām profesijām. ASV sociālo darbinieku asociācija (NASW) prognozē, ka līdz 2028.gadam sociālo darbinieku pieprasījums pieaugs par 11% (*Nacional Association of Social Work. 2020. Izgūts no <https://www.socialworkers.org/News/Facts>*). Latvijā jau šobrīd trūkst vismaz 500 sociālā darba speciālistu (*Labklājības Ministrija (2019). <https://www.lm.gov.lv/lv/jaunums/sabiedribas-vajadzibas-atbilstoss-sociala-darba-profesijas-standarts>*) un ir paredzams, ka pieprasījums pēc sociālās labklājības virziena speciālistiem pieaugs arī turpmāk. Pirmkārt, vidēja termiņa valsts attīstības plānošanas dokumentā “Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027.gadam” (NAP 2027) ir noteiktas prioritātes un rīcības virzienu uzdevumi, kas norāda uz sociālā darba lomas nozīmes pieaugumu. NAP 2027 plānota sociālā darba speciālistu motivācijas sistēmas pilnveide un profesionālās kompetences stiprināšana demogrāfijas tendencēm un iedzīvotāju jeb mērķa grupu vajadzībām atbilstošu inovatīvu, uz klienta vajadzībām balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanai, pilnveidošanai un pieejamības nodrošināšanai Latvijas reģionos. Turklāt Latvijas sabiedrība strauji noveco, pieaug ar izdegšanu un depresiju saistītu arodslimību skaits, kā arī “pasliktinās jauniešu garīgās veselības stāvoklis un saglabājas būtisks no vielām un procesiem, piemēram, azartspēlēm, atkarīgu cilvēku skaits. Papildus tam nemazinās vardarbības ģimenē gadījumu skaits un virknei ģimeņu ar bērniem nepieciešams intensīvs atbalsts. Tomēr situācijā, kad iedzīvotājiem palīdzība visu minēto problēmu risināšanā ir tik ļoti nepieciešama, Latvijā trūkst vairāk kā 500 sociālā darba speciālistu” (*Labklājības Ministrija (2019): <https://www.lm.gov.lv/lv/jaunums/sabiedribas-vajadzibas-atbilstoss-sociala-darba-profesijas-standarts>*)

Sociālo darbinieku darba vietas visbiežāk ir valsts, pašvaldību iestādēs un nevalstiskajā sektorā, strauji attīstās arī privātā sektora sociālo pakalpojumu sniedzēji. Sociālo darbinieku profesionāls darbs un sadarbība ar sabiedrības veselības jomas profesionāļiem ir bijusi acīmredzama un būtiska 2020.gada Covid-19 pandēmijas apstākļos, kas liecina, ka darbinieki praktiski iesaistās arī globālu izaicinājumu un problēmu risināšanā. Profesionālās bakalaura studiju programmas "Sociālais darbs" kursu satura pilnveide un jaunu kursu izstrāde ir balstīta, ņemot vērā minētās tendences un prognozes.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmu stratēģiskais mērķis ir nodrošināt tautsaimniecības, kultūras, valsts aizsardzības un drošības, kā arī sociālajām vajadzībām atbilstošas, nozares zinātņu teorētiskajos pamatos balstītas, profesiju standartiem atbilstošas un praksē piemērojamas profesionālās studijas (*Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu. 2014. Iegūts no: <https://likumi.lv/ta/id/268761-noteikumi-par-otra-limena-profesionalas-augstakas-izglitibas-valsts-standardu>*). Šis stratēģiskais mērķis ir ievērots, strādājot pie programmas satura pilnveides un attīstības.

Sociālā darba izglītībā prakses jomā pēdējos gados ir notikušas būtiskas izmaiņas gan pasaulē, gan Latvijā. Starptautiskā līmenī svarīgākie ir 2020.gada 1. augustā publiskotais Starptautiskās sociālo darbinieku federācijas (IFSW) kopīgi ar Starptautisko sociālā darba skolu asociāciju (IASSW) atjaunotais dokuments "Globālie standarti sociālā darba izglītībai un apmācībai" (*Global Standards for Social Work Education and Training*) (IFSW. (2020). *Global Standards for Social Work Education and Training. 01.08.2020. Retrieved from: <https://www.ifsw.org/global-standards-for-social-work-education-and-training/#4corecurricula>*) un 2020.gada 14.oktobrī apstiprinātais jaunais sociālā darbinieka profesijas standarts Latvijā. Profesijas standarta izstrādē no LU ir piedalījusies programmas studiju direktore A.Romāne-Meiere, docente un prakšu vadītāja I. Ozola, asociētā profesore un maģistra programmas direktore L.Rasnača. Studiju programmas vadības un mācībspēku iesaiste visos standarta izstrādes posmos nodrošināja padziļinātu izpratni par standartā definēto zināšanu, prasmju, kompetenču savstarpējo sasaisti.

Studiju programmas uzdevumi, studiju kursu saturs un rezultāti ir izstrādāti atbilstoši nozares aktualitātēm, galvenajiem plānošanas dokumentiem un profesijas standartam, atbilstoši darba devēju definētajām vajadzībām un saskaņā ar sociālā darba attīstības tendencēm ne tikai Latvijas, bet arī starptautiskā mērogā, kā arī ņemot vērā veikto pētījumu atziņas. Ne tikai kursu satura pilnveide, arī studiju programmas un procesa organizācija ir veidota tā, lai savlaicīgi reaģētu uz izmaiņām sociālā darba nozarē un darba tirgū – tiek organizētas studiju virziena padomes sapulces, nodaļas sēdes un metodiskās mācībspēku konsultācijas, kurās tiek pārrunātas nozares aktualitātes, studiju procesa organizēšana, uzdevumi patstāvīgajiem studiju darbiem, praksēm, kursa darbiem un noslēguma darbiem. Piemēram, atbilstoši darba devēju pieprasījumam ir iespēja uzņemt studentus LU filiālēs, izveidotā sadarbība ar nozares speciālistiem ļauj piesaistīt vieslektorus un stundu pasniedzējus, kas ir eksperti aktuālajos jautājumos.

Studiju kursu satura pilnveidē un jaunu kursu izstrādē ir ņemti vērā, pirmkārt, starptautiska mēroga ieteikumi sociālā darba izglītības īstenošanai un attīstībai, kuros norādīts uz nepieciešamību stiprināt prakses lomu, prakses starpdisciplinaritāti, sociālā darba izglītības integritāti, pašvirzītu mācīšanos, refleksivitāti, kā arī ieteikums ņemt vērā jaunākās globālās tendences sociālo procesu attīstībā (IFSW. (2010). *Standards in Social Work Practice meeting Human Rights. Retrieved from: http://cdn.ifsw.org/assets/ifsw_92406-7.pdf*) Starptautisko tendenču sociālā darba izglītībā un programmas atbilstības novērtējuma apkopojumu skat tabulā "Studiju programmas atbilstība izglītības attīstības rekomendācijām".

Straptautiskās izglītības attīstības rekomendācijas	Studiju programmas atbilstība izglītības attīstības rekomendācijām
Uzsvērt praktiķu lomu sociālā darba studentu sagatavošanā	Studiju kursu docēšanā iesaistīti nozares profesionāļi, studiju procesā integrētas tikšanās ar praktiķiem vieslekcijās, institūciju apmeklēšana un prakses 26 KP apjomā
Novērtēt starpdisciplināru praksi, citu zinātnes jomu ieguldījuma izmantošanu sociālā darba mērķu sasniegšanai	Studentiem tiek nodrošināti vispārizglītojoša satura studiju kursi 20KP apmērā (filozofijas pamati, ievads komunikācijas zinātnē, ievads socioloģijā, ievads psiholoģijā u.c.), kas sniedz izpratni par citām zinātnes jomām. Vairāki kursi stiprina starpdisciplināritāti tieši sociālā darba jomā - projekti sociālajā darbā, sociālā uzņēmējdarbība, supervīzija, sociālā pedagoģija, sociālā psiholoģija, iekļaujošā un speciālā pedagoģija, sociālā gerantoloģija.
Studentiem jāprot īstenot teorētiskas zināšanas, metodes, prasmes un ētisku uzvedību kopveselumā	Programmas rezultātu kartējums un studiju kursu apraksti apliecina, ka studiju rezultāti ir vērsti uz zināšanu, prasmju un kompetenču integritāti (kopveselumu).
Sekmēt pašvirzītu mācīšanos saskaņā ar savu izvēlēto karjeras perspektīvu, akcentējama mācīšanās nevis mācīšana;	Vislielākās iespējas īstenot pašvirzītu mācīšanos ir kursa darbu, bakalaura darba izstrādē, patstāvīgos studiju darbos un prakšu ietvaros, kad studentiem ir iespēja izvēlēties sev aktuālos izpētes jautājumus.
Studiju kursu ietvaros nepieciešams plānot pietiekamu laiku refleksiīvas mācīšanās periodiem prakses apstākļos	Programmas apguves procesā tiek attīstīta studentu refleksivitāte. Refleksiju elementi ietverti tādos studijuursos kā "Supervīzija sociālajā darbā", "Iekļaujošā un speciālā izglītība", "Vērtības un ētikas principi sociālajā darbā", "Saskarsme sociālajā darbā" u.c.
Sociālā darba izglītībā jābūt atspoguļotām globālajām pārmaiņām un jāietver dzimuma, seksuālās orientācijas, daudz kultūru sabiedrības un starp kultūru attiecību, vides, ilgtspējas u.c. tematika	Ar globālajām pārmaiņām saistītās tēmas tiek integrētas studiju kursu tēmās (piem., dzimtes studijas kursā "Ģimenes socioloģija" un dzimumu bioloģiskā un sociālā diferenciācija kursā "Ievads socioloģijā"). Aktualitāšu integrēšana īstenojama arī ar regulāru kursa saturu atjaunināšanu un pilnveidošanu, nepieciešamības gadījumā izmantojot iespēju izstrādāt arī jaunu studiju kursu (piem., "Sociālā uzņēmējdarbība").

Otrkārt, kursu satura pilnveidē un jaunu kursu izstrādē ir ņemtas vērā Labklājības Ministrijas (turpmāk tekstā LM) pētījumu atziņas, kuros noskaidrots sociālās labklājības jomas darba devēju viedoklis. Pētījumos konstatēts, ka darba devēji visai kritiski novērtē Latvijas augstskolās sagatavoto sociālā darba programmu absolventu snieguma darba tirgū. Pētījumu rezultāti liecina, ka gan sociālo dienestu vadītāji, gan sociālo dienestu sadarbības partneri norādījuši uz jauno speciālistu labu teorētisko sagatavotību, bet trūkumiem pielietot teorētiskās zināšanas praksē, nepietiekamu profesionālo piemērotību un motivāciju (BISS (2017). *Ex-ante izvērtējums pašvaldību sociālo dienestu darbības efektivitātes novērtēšanai*. Rīga.). LM pasūtītais sociālā darba studiju rezultātu izvērtējums 2019.gadā liecina, ka situācija sociālā darba izglītības rezultātos nav uzlabojusies kopš 2012.gada, un konstatē šādus trūkumus: *teorijas un prakses nesaskaņotība, kopveseluma izpratnes trūkums, sadarbības un komunikācijas grūtības, jūtu konstruktīvas vadības grūtības, nepietiekamas digitālās prasmes, kritiskās domāšanas trūkums, specifisku prasmju trūkums, piem., risku novērtēšanas, gadījuma vadīšanas, klienta sociālās situācijas izvērtēšanas un novērtēšanas, sociālo pakalpojumu plānošanas, aizstāvības, tiesību un normatīvā regulējuma piemērošanas prasmes*. Jāuzsver, ka LU SZF profesionālā bakalaura studiju programmā "Sociālais darbs" šajā periodā nebija studējošo, tomēr šo pētījumu rezultātos konstatētie trūkumi attiecībā uz sociālā darba studiju programmām Latvijā kopumā ir ņemti vērā studiju kursu atjaunošanā un jaunu kursu izstrādē. Programmas saturā stiprināts fokuss uz praksi, teorētisko zināšanu un praktisko kompetenču integritāti.

Treškārt, profesionālās bakalaura studiju programmas "Sociālais darbs" saturs pilnveidots un attīstīts atbilstoši 2020. gadā pieņemtā sociālā darba profesijas standarta prasībām, kā arī integrējot dažādu iesaistīto pušu ieteikumus un nozares jaunākās literatūras atziņas:

- 1) Nozares ekspertu un profesionāļu ieteikumi (iegūti fokusgrupas diskusijā ar nozares profesionāļiem, anketēšanā, kā arī formālās un neformālās intervijās),
- 2) Atziņas, kas iegūtas no nozares profesionālām un akadēmiskām konferencēm Latvijā un ārzemēs, kā arī no publikācijām zinātniskajos žurnālos par sociālā darba nozares attīstības tendencēm (piem. *British Journal of Social Work*, *European Journal of Social Work*, *Journal of Social Work Education*, *Journal of Social Policy*, *Child and Family Social Work*, *international social Work*), un jaunākajā sociālā darba teorētiskajā literatūrā,
- 3) Atziņām, kas publicētas sociālā darba nozares vadošajos dokumentos (piemēram, sociālā darba izglītības globālais standarts (*Global standards for the education and training of the social work profession* (2004). <https://www.iassw-aiets.org/wp-content/uploads/2018/08/Global-standards-for-the-education-and-training-of-the-social-work-profession.pdf>), NASW ētikas kodekss (NASW ētikas kodekss (2017). <https://www.socialworkers.org/About/Ethics/Code-of-Ethics/Code-of-Ethics-English>) u.c.),
- 4) Ārzemju augstskolu viedokļiem (kursu docētāju sadarbības projektu rezultātā), un radniecīgu augstskolu studiju plāniem, kas pieejami augstskolu vietnēs,
- 5) Studējošo ieteikumiem, kas regulāri tiek iegūti aptauju rezultātā katra semestra noslēgumā un pēc studiju programmas absolvēšanas, kā arī kursu docētāju ieteikumiem,
- 6) Pētījuma "Par Latvijas augstskolu sociālā darba jomas studiju programmu izvērtējumu" rekomendācijas (*Pētījums "Par Latvijas augstskolu sociālā darba jomas studiju programmu izvērtējumu"*, 2021. Izgūts no <https://www.lm.gov.lv/lv/petijums-Par-atvijas-augstskolu>).

Studiju programmas obligāto struktūru veido studiju kursi (122KP/183 ECTS), tai skaitā kursa darbi), prakse (26KP/39ECTS) un noslēguma pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir bakalaura darba izstrādāšana un aizstāvēšana (10KP/15ECTS) un valsts pārbaudījums sociālajā darbā (2KP/3ECTS).

Studiju programmas kursu struktūru veido: obligātie (A), ierobežotas izvēles (B) un izvēles (C) kursi:

- 1) Vispārizglītojoša satura studiju kursi (A daļā, 20KP/30ECTS apjomā);
- 2) Nozares studiju kursi (A – 36KP/54ECTS un B daļās – 66KP/99ECTS), kuri sadalīti šādās apakšgrupās:
 - **sociālā darba teorētiskie pamati** (ievads sociālajā darbā, sociālā darba teorijas, tiesību pamati);
 - **sociālais darbs mikro, mezo un makro līmenī** (sociālā darba process un metodes, saskarsme sociālajā darbā, sociālais darbs ar individu un ģimeni, sociālais darbs ar grupu, kopienas sociālais darbs, multikulturālais sociālais darbs, sociālais darbs ar bērniem un jauniešiem, sociālo pakalpojumu attīstīšana un novērtēšana);
 - **sociālā darba profesijas starpdisciplināritāte, attīstība un pētniecība** (pētniecība sociālajā darbā, kvalitatīvās un kvantitatīvās pētniecības metodes, projekti sociālajā darbā, sociālā uzņēmējdarbība, supervīzija, sociālā pedagoģija, sociālā psiholoģija, iekļaujošā un speciālā pedagoģija, sociālā gerantoloģija).

- 3) Studentu izvēles kursi (C daļā).

Atbilstoši noteikumiem par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu studiju programmā ir ietverti kursi *uzņēmējdarbības profesionālās kompetences veidošanai* – ekonomikas

pamati (4KP, B daļa), sociālā uzņēmējdarbība (2KP, B daļa), sociālā darba projektu vadīšana (4KP, A daļa). Papildus kursi uzņēmējdarbības profesionālās kompetences veidošanai ir apgūstami kā izvēles kursi (C daļa).

Bakalaura programmas apguves laikā studējošais izstrādā un aizstāv trīs studiju darbus – divus kursa darbus (katrs 2 KP apjomā) un darbu kursā “Sociālā darba teorijas”, kurā jāveic teoriju salīdzinoša analīze. Darbā jāietver izvēlēto teoriju vēsturiskā attīstība, nozīmīgākie autori, praktiskās pielietojšanas iespējas, pielietošana sociālā darba pētījumos, kā arī teoriju ierobežojumi.

Studiju procesā studenti tiek iepazīstināti ar LM definētajiem Latvijas sabiedrībai labklājības nozarē aktuālajiem un būtiskajiem izaicinājumiem, kas ņemami vērā, piesakot kursa darbu un bakalaura darba tēmas. Daži no tiem (*Labklājības Ministrija (2020). Latvijas sabiedrībai labklājības nozarē aktuālie un būtiskie izaicinājumi 2018. – 2021. gadam un tēmas izpētei.* <https://www.lm.gov.lv/lv/labklajibas-nozares-aktualas-izpetes-temas>):

- Aktīvās novecošanās izaicinājumi ilgākam un labākam darba mūžam Latvijā;
- Eiropas kopējie izaicinājumi: demogrāfija un labklājība, sociālo sistēmu ilgtspēja;
- Kopienas un vides sociālā ilgtspēja (kopienas sociālā darba attīstība);
- Sociālās nevienlīdzības mazināšana un marģinalizēto grupu iekļaušanas veicināšana;
- Sociālo pakalpojumu rezultātu (output) un ietekmes (outcomes) novērtēšana;
- Personu ar funkcionāliem traucējumiem patstāvīgas dzīves iespēju nodrošināšana;
- Jauniešu, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu, aktivizēšanas un atbalsta modeļu salīdzinoša analīze u.c.

Izstrādājot jaunus un pilnveidojot esošos programmas kursus, ir ņemta vērā arī ārvalstu pieredze, kas rekomendē sociālā darba studiju programmās ietvert sekojošas dimensijas: sociālās zinātnes, pētniecība, ētika, saskarsme, sociālā darba metodes, tiesiskais regulējums, sociālie pakalpojumi, attīstība un pārmaiņas, līderība un vadība, klienta interešu aizstāvība (*Lähteinen, S., Raitakari, S., Hänninen, K., Kaittila, A., Kekoni, T., Krok, S., Skaffari, P. (2017). Social Work Education in Finland: Courses for Competency. SOSNET julkaisuja 8.*). ns Universitātes (*Nottingham University*) sociālā darba bakalaura studiju programmā studiju kursu novērtējuma pamatā ir studenta kompetences, attieksmes maiņas un uzvedības novērtējums (*University of Nottingham. Social Work BA. Iegūts no: <https://www.nottingham.ac.uk/ugstudy/course/Social-Work-BA>*). Šī pieeja ir integrēta programmā, vairākos studijuursos akcentējot profesionālās ētikas izpratni (piem., ievads sociālajā darbā, psihiatrijas pamati, sociālais darbs multikulturalā sabiedrībā).

Studiju programmas pilnveidē kursu saturs atjaunots atbilstoši aktuālajām nozares vajadzībām, profesijas standartā noteiktajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm, kā arī ņemot vērā jaunākās tendences sociālā darba profesionālajā vidē, teorētiskajās atziņas un procesus sabiedrībā. Atbilstoši nozares attīstības tendencēm, profesionāļu, docētāju un studējošo ieteikumiem ir veikta studiju programmas pilnveide un ir izstrādāti jauni studiju kursi, piem.:

- Sociālais darbs ar bērniem jauniešiem (*Līdz 2023. gadam atbilstoši informatīvajā ziņojumam “Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas skolotāju izglītības nodrošināšanai Latvijā”, studiju programmas Sociālo pedagogu sagatavošanai plāno slēgt, paredzot, ka sociālo pedagogu kompetenču apgūšanu nodrošinās sociālā darba studiju programmās*) (B, 2KP),
- Sociālo pakalpojumu attīstīšana un novērtēšana (B, 2KP),
- Sociālā uzņēmējdarbība (B, 2 KP),
- Sociālais darbs ar gadījumu (A, 4KP).

Kursu izstrādē iesaistīti konkrētās jomas eksperti, piemēram, kurss “Sociālais darbs ar bērniem un jauniešiem” izstrādāts sadarbībā ar Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekciju un organizācijām,

kas sniedz sociālos pakalpojumus jauniešiem. Daži programmas kursi ir no programmas izslēgti, to atsevišķas aktuālās tēmas iekļaujot citos radniecīgosursos. Informācija par izmaiņām ir apkopota tabulā *"Izmaiņas bakalaura studiju programmā "Sociālais darbs" pēc programmas akreditācijas (pielikumā)"*

Pēc studiju programmas apguves piešķir profesionālo bakalaura grādu nozarē un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju, kā arī profesionālais bakalaura grāds dod tiesības, izpildot uzņemšanas prasības, turpināt izglītību sociālā darba maģistra programmā.

2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

2.2. Studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes un studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums

Profesionālās bakalaura studiju programmas "Sociālais darbs" studiju kursu rezultāti tiek plānoti un pilnveidoti savstarpējā sasaistē un sasaistē ar studiju programmas mērķi un sasniedzamajiem rezultātiem. Studiju rezultātus formulē studiju programmas, studiju kursa un nodarbību līmenī. Studiju programmas un studiju kursu rezultātu formulējumos ir ņemta vērā to sasniedzamība, iespēja tos apliecināt un novērtēt, tie ir saprotami visām studiju procesā iesaistītajām pusēm.

Lai nodrošinātu, ka studiju kursos un studiju programmas līmenī formulētie mācīšanās rezultāti ir savstarpēji saskaņoti, to izstrādes gaitā ir lietota studiju programmu kartēšana matrica, kurā pretī programmas rezultātiem aplūkoti atbilstīgi studiju programmas studiju kursu rezultāti. Veiktā studiju kursu kartēšana atbilstoši studiju programmas rezultātiem apliecina, ka kursu saturs nodrošina programmas zināšanu, prasmju un kompetenču integrētu apguvi un tādējādi ļauj efektīvi sasniegt definēto studiju programmas mērķi un apgūstot plānotos kursus, studenti sasniedz visus paredzētos studiju rezultātus. Studiju kursu rezultātu kartēšana parāda arī plānoto rezultātu atbilstību sociālā darba attīstības tendencēm un profesijas standartam, darba devēju vajadzībām un studentu ieteikumiem, demonstrē kopveselumu zināšanu, prasmju un kompetences sasaistē.

Kartēšanas matrica parāda, ka visvairāk kursu nodrošina zināšanu apguvi par sociālā darba profesijas attīstības tendencēm, ētikas principiem, vērtībām un izpratni par sociālā darba multidisciplināro raksturu (32). Kursi palīdz izprast sociālās politikas procesu, sociālās drošības sistēmu, likumdošanu un sociālo tiesību īstenošanas iespējas (18), kā arī sociālo problēmu cēloņsakarības indivīda, grupas un kopienas līmenī, kā arī izvēlēties dažādu līmeņu intervences metodes (16).

Prasmju līmenī visvairāk ir kursu, kas nodrošina prasmes identificēt individuālas un sociālās problēmas un veicināt to risināšanu indivīda, grupas un kopienas līmenī, pielietojot situācijai atbilstošas sociālā darba teorijas, pieejas un metodes (27). Otrs visbiežāk norādītais studiju rezultāts prasmju līmenī ir prasme plāno savu un komandas profesionālo un pētniecisko darbību sekmējot cilvēku iespēju vairošanu, pašnoteikšanos un klientu tiesību aizstāvēšanu (23). Pietiekami liels kursu skaits nodrošina prasmes piesaistīt sociālos pakalpojumus un citus resursus atbilstoši klientu vajadzībām, kā arī attīstīt jaunus inovatīvus sociālos pakalpojumus (17). Atbilstoši jaunajām prasībām par pētniecības nozīmi, kursi sniedz zināšanas par pētījumu organizēšanu un attīsta

pētniecības prasmes. Liela daļa kursu nodrošina studējošajiem iespējas apgūt vispārējās prasmes un zināšanas – pielieto citu nozaru zināšanās sociālā darba kontekstā (17). Piemēram, meklēt informāciju un datus dažādās datubāzēs, repozitorijos, datu arhīvos, pielietojot dažādas stratēģijas.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums

Profesionālās bakalaurs studiju programmas īstenošanā tiek pielietota studentcentrēta pieeja. Studentcentrētas pieejas mērķis ir orientācija uz studentu mācīšanās vajadzībām, lai students sasniegtu plānotos studiju rezultātus. Studentcentrētā studiju procesā tiek nodrošināts mērķim un plānotajiem rezultātiem atbilstīgs studiju saturs, studiju procesa interaktivitāte un izvēlētas piemērotas mācīšanas un mācīšanās metodes. Studentcentrētas pieejas nostiprināšanai tiek veicināts programmas direktora, docētāju un studentu dialogs par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Saprotami un korekti formulēti studiju programmas un studiju kursu rezultāti veicina studentu izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu.

Programmā ir integrēti sekojoši studentcentrētas izglītības studiju principi, kas ir ievēroti studiju organizācijā, mācību metodēs, pārbaudījumu formās un noslēguma pārbaudījumos:

- interaktivitāte (*,iesaiste nozares sociālajās aktivitātēs, iegūstot personisku pieredzi sociālu pārmaiņu veicināšanā*);
- individualitāte (*, iespēja iesaistīties akadēmiskā personāla iniciētās aktivitātēs vai pētījumos, atbilstoša konkrētā studenta pētnieciskajām interesēm*);
- programmas elastīgums (*studentu mobilitāte, studiju rezultātu atzīšana*);
- atbalstoša un iedvesmojoša studiju vide (*kvalitatīva mācīšana un mācīšanās, kursa saturs, pedagoģiskās inovācijas, digitālās tehnoloģijas, inovatīvas mācīšanās metodes*);
- iesaistīšanās pārvaldības struktūrās.

Studiju programmas īstenošanā **tiek izmantotas daudzveidīgas zināšanu iegūšanas un nostiprināšanas metodes**, kas ietver dažādas lekciju formas (*ievadlekcijas, interaktīvās lekcijas, kopsavilkuma lekcijas, problēmorientētās lekcija*), seminārus, praktiskās nodarbības, kā arī studentu patstāvīgā darba dažādas formas (*referāti, mikropētījumu, gadījumu analīze u.c.*). Mācību metodes tiek izvēlētas atbilstīgi katra kursa izvirzītajiem mērķiem, specifikai un plānotajiem studiju rezultātiem. Atbilstoši kursu specifikai lekcijas programmas pasniedzēji veido, izmantojot jaunākās pedagoģiskās pieejas. Atsevišķu lekciju docēšanai studiju kursos, (piem. sociālais darbs ar dažādām mērķa grupām, sociālais darbs kopienā, brīvprātīgo darba organizēšana un vadīšana) tiek pieaicināti profesionāļi no dažādām institūcijām, lai veicinātu teorijas un prakses sasaisti. Plaši tiek izmantoti praktiskie uzdevumi, pētnieciskie darbi, semināri, individuālais, pāru un grupu darbs, diskusijas un projektu izstrāde, mācību ekskursijas uz nozares organizācijām, tai skaitā uz skaitā valsts, pašvaldības iestādēm un nevalstiskajām organizācijām. Studentiem ir iespējas tikties ar nozares vadošajiem cilvēkiem (piem., tikšanās ar Labklājības ministri). Studiju kursu īstenošanā un pilnveidē tiek iesaistīti darba devēji, kas tiek aicināti vadīt atsevišķas seminārnodarbības, nodarbības tiek organizētas arī kā mācību ekskursijas darba vietās (piem., nevalstiskām

organizācijām, kas sniedz sociālos pakalpojumus – biedrība “Resiliences centrs”, “Rūpju bērns”). Programmas izvērtēšanas sarunās studenti ir norādījuši uz nepieciešamību mācību ekskursijas organizēt pēc iespējas biežāk, kas ļauj ne tikai nostiprināt teorijas un prakses saskaņotību, bet arī rada priekšstatu par profesionālo vidi, aktuālajām problēmām.

Lai studenti sasniegtu studiju rezultātus – apgūtu un nostiprinātu zināšanas, prasmes un attīstītu kompetenci – **studiju procesā dominē metodes, kurās nozīmīga ir studentu līdzdarbība, interaktivitāte un individualitāte**. Studiju procesā tiek izmantotas metodes, kas veicina studentu savstarpēju komunikāciju studiju uzdevumu veikšanā, risinot reālas nozares problēmas, modelējot situācijas. Studiju procesā priekšroka tiek dota studiju formām, kas ļauj studentiem aktīvi iesaistīties studiju procesā; tie ir *semināri, praktiskās nodarbības, mācību ekskursijas un mācību prakses*. Lielākajā daļā studiju programmas kursu saturu veido puse lekciju un puse semināru, lai nodrošinātu studentcentrētu pieeju un studentu aktīvu līdzdarbību studiju procesā. Gatavošanās semināriem attīsta ne tikai studenta profesionālās kompetences, bet arī vispārējās kompetences (*piem., darbu komandā, laika plānošanu*). Darbs semināros veicina studējošo uzstāšanās, prezentēšanas un diskusijas prasmes, kas ir būtiski nepieciešamas strāpstinstitucionālās un starpprofesionālās sadarbības īstenošanā. Daudzos studiju programmasursos tiek ietvertas arī praktiskās nodarbības, kas izmantojot lomu spēles un simulāciju metodes ļauj attīstīt sociālā darbinieka profesionālajai darbībai nepieciešamās prasmes. Refleksīvas diskusijas ļauj jau studiju procesa laikā veidot profesionālo identitāti, pieņemt atšķirīgus redzējumus, kā arī veidot savstarpējā atbalsta tīklu starp studentiem dažādu līmeņu studiju programmās. Teorijas un prakses sasaistes nostiprināšanai studiju programmā tiek iekļautas trīs mācību prakses 26 KP apjomā: pirmajā kursā 6KP, otrajā kursā 10KP, trešajā kursā 10KP, kas tiek īstenotas kāda no sociālā darba iestādēm. Studiju kursu izstrādē docētāji nodrošina patstāvīgo darbu uzdevumu sasaisti ar profesionālo prasmju attīstīšanu. Ar metožu kombinēšanu tiek panākts, ka studiju procesā valda praktiska, profesionāla un demokrātiska gaisotne, studenti gūst pārliecību, ka mācību process orientēts uz viņu personisko izaugsmi, un mācību rezultāti ir atkarīgi no paša individuālās iesaistes mācību procesā. Viena no studentu līdzdarbību sekmējošām formām, kas veicina arī studentu pētnieciskās kompetences attīstību, ir iespēja studentiem pēctecīgosursos analizēt un padziļināti pētīt viņus interesējošas nozares tēmas, problēmas un aktualitātes sociālā darba jomā, piemēram, vardarbība ģimenē, sociālais darbs ar problemātiskiem pusaudžiem, sociālpedagoģiskā darbība.

Studiju procesā un **patstāvīgu studiju veicināšanai tiek izmantota e-studiju vide**, kas ir viena no svarīgākajām inovācijām mūsdienīgā, uz sadarbību un interaktivitāti vērstā izglītības procesā. Latvijas Universitāte lieto MOODLE platformu, kas ir abreviatūra no pilnā nosaukuma angļu valodā un nozīmē “Modulāra objekt-orientēta dinamiska studiju vide” (*Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment*)). MOODLE ir šobrīd pasaulē izplatītākais atklātā pirmkoda e-studiju risinājums, un tā pilnībā atbilst Eiropas Savienības un Eiropas Komisijas izglītības politikas nostādnēm. Katram studiju kursam ir izveidota e-studiju vide, kurā studējošajiem pieejami nodarbību materiāli, uzdevumu apraksti, ar kursa tēmām saistīti mācību materiāli (*prezentācijas, literatūra, videomateriāli, lekciju ieraksti u.c.*), kā arī veicami studiju uzdevumi (*testi, forumi, semināri, konferences u.c.*). Kursu docētāji regulāri papildina e-studiju saturu un to atjauno ar aktuālo informāciju (*teorētiskā literatūra, publikācijas, normatīvie akti, video materiāli, uzdevumi pašpārbaudei*). Visi studiju kursu starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu vērtējumi ar atzīmes pamatojumu studentiem pieejami e-studiju vidē (vērtējumu grāmatā, pie attiecīgā testa vai uzdevuma). Studiju procesā studenti izmanto digitālās tehnoloģijas, piemēram, izstrādā digitālo saturu dažādos formātos (teksts, tabula, attēls, audio un video fails) atbilstoša studiju kursa uzdevumam. Digitālo tehnoloģiju izmantošana aktualizējās Covid-19 izraisītās ārkārtējās situācijas laikā 2020.gadā, kad mācību process tika organizēts attālināti, izmantojot MS Teams platformu.

Studentcentrētras izglītības studiju principi tiek ievēroti visā studiju procesa

organizācijā. Studentcentrētā pieeja tiek ievērota, aktualizējot studiju programmu un tās studiju kursus, īpašu vērību veltot studiju rezultātu jāpgilnāi formulēšanai un veicinot docētāju un studentu dialogu par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Savukārt jāpgilni, korekti formulēti studiju rezultāti veicina studentu izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu. Tiek veicināta studentu mobilitāte (mobilitātes periodā apgūtie studiju rezultāti tiek atzīti), studenti iesaistās akadēmiskā personāla vadītos pētījumos un sociālās aktivitātēs sabiedrībā, tādējādi gūstot nozīmīgu pieredzi un izmantojot studijās apgūto praksē. Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studiju programmas tiek īstenotas tā, lai studenti tiktu iedrošināti aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. Pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, studentu apelāciju izskatīšanai. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā studentu aptauju rezultāti. Studenti labprāt izsaka savus ieteikumus studiju programmu un procesa pilnveidei sarunās ar docētājiem un programmas vadību. Studentiem ir arī iespēja iesaistīties studējošo pašpārvaldē (tieši risinot ar studiju procesu, studiju kvalitāti, studentu interešu pārstāvību saistītus jautājumus SZF un LU līmenī), kā arī studējošo pārstāvis ir iekļauts studiju virziena padomē, kas nodrošina studentu pārstāvniecību pārvaldības institūcijās.

Pakāpeniski mainās arī studiju fiziskā vide, sekmējot interaktivitāti un individuālu pieeju: auditorijas ir ērti pārveidojamas grupu darbam un individuālajam darbam. Telpas pielāgošanas iespējas ir īpaši nozīmīgas studijuursos, kuros telpa maksimāli jāpielāgo profesionālajai videi, piemēram, kursa “Supervīzija” apgūvē pamatā tiek izmantots apla izvietojums.

Studentcentrētas izglītības ietvarā programma pievērš arī īpašu uzmanību **studentu adaptācijai studiju procesam**. Īpaša uzmanība tiek pievērsta pirmā kursa studentu adaptācijai studiju vidē sociālo zinātņu fakultātē. Pirmās studiju nedēļas laikā pirmā kursa studentiem, līdzīgi kā citu SZF programmu pirmā kursa studentiem, tiek veidota pasākumu programma, kuras laikā studenti tiek iepazīstināti ar programmas atslēgas cilvēkiem (programmas direktors, metodiķis) un studiju norises plānu, SZF telpām, auditoriju izvietojumu un fakultātes ģeogrāfisko apkārtni, studentu pašpārvaldes darbu; nodarbības šai nedēļā ir veidotas tā, lai ievadītu studentus studiju procesā (tiek nodrošinātas ievadnodarbības darbam e-studiju vidē, informatīvās nodarbības par LU bibliotēkas darbu utt.), iepazīstinātu ar LU, SZF un Socioloģijas nodaļas sniegtajām iespējām, kā arī palīdzētu iepazīties ar kursa biedriem.

Visa studiju procesa laikā studentiem ir **pieejamas kursu docētāju konsultācijas** gan klātienē, gan attālināti, studiju procesā tiek saņemts atbalsts un atgriezeniskā saite. Fiksēts konsultāciju laiks vismaz stunda nedēļā katram docētājam kursa docēšanas laikā ir obligāts, bet atsevišķās situācijās (īpaši prakšu norises laikā un gadījumos, kad pasniedzējs LU nav nodarbināts pamatdarbā) konsultācijas var notikt arī attālināti, izmantojot tehnoloģiskās iespējas (e-pasta vai čata sarunas, Skype, MS Teams utt.). Studenti var saņemt konsultācijas arī pie studiju metodiķes un programmas direktores. Plašu atbalstu studējošiem sniedz arī Studentu servisu departaments, kā arī studējošiem, kas saskaras ar lielām grūtībām, LU ir pieejamas psihologa konsultācijas un atbalsts.

Raksturojot **studiju rezultātu vērtēšanu**, studiju procesā docētāji izmanto studiju mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgas metodes, pārbaudes formas un vērtēšanas kritērijus. Studiju kursu apguves laikā un pārbaudījumos tiek izmantotas gan mutiskās, gan rakstiskās, gan kombinētās studiju vērtēšanas metodes. Lai pārbaudītu un kontrolētu zināšanu apguvi studijuursos, tiek organizēti testi un kontroldarbi ar dažādiem specifiskiem uzdevumiem. Kursu docētāji ir norādījuši, ka lielākā daļa studentu priekšroku dod rakstiskajām metodēm. Lai to līdzsvarotu un nodrošinātu komunikatīvās kompetences attīstīšanu, studiju kursu semināros tiek veicināta studējošo uzstāšanās, prezentēšanas un diskusijas prasmes. Docētāji pārsvarā izmanto metodes, kas rosina studentu aktīvu līdzdalību, kritisko domāšanu un refleksiju. Studenti studiju procesā saņem atbalstu un atgriezenisko saiti no docētājiem. Vērtēšanas kritēriji atzīmju izlikšanai ir

iepriekš publiskoti. Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus.

Prasības kredītpunktu ieguvei un informācija par kursā izmantotajām pārbaudījumu formām un novērtējumu ir norādīta katra studiju kursa aprakstā, kas ir pieejams LU Informācijas sistēmā (LUIS) un e-studiju vidē. Ar vērtēšanas kritērijiem atzīmju izlikšanai studenti tiek iepazīstināti pirmajās lekcijās.

Studiju programmas docētāji **vērtēšanas sistēmā** izmanto LU pieņemto kārtību (*Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtība Latvijas Universitātē. Pieejams: https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/3._STUDIJU_UN_ZINATNES_PROCESU_REGLAMENTEJOSIE_DOKUMENTI/SL_211_kons_Studiju-kursu-parbaudijumu-organizesana.pdf*) cenšoties nodrošināt iespējami objektīvu vērtējumu:

- Studiju rezultātus novērtē pēc diviem rādītājiem: kvalitātes rādītājs – atzīme 10 ballu skalā (saskaņā ar Valsts akadēmiskās izglītības standarta prasībām); kvantitātes rādītājs – kredītpunkti pēc kopējā stundu skaita katrā mācību priekšmetā.
- Lai iegūtu kredītpunktus, katra studiju kursa noslīguma vērtējumam jābūt sekmīgam (vērtējums nav zemāks par 4 (gandrīz viduvēji)). Īpaša vērība tika pievērsta arī tam, lai eksāmena darba vērtējums būtu sekmīgs.
- Noslīguma vērtējumu veido noslīguma pārbaudījums (rakstisks vai mutisks eksāmens), kopā arī studiju kursa kārtējiem pārbaudījumiem (starpārbaudījumiem) – kontroldarbiem, testiem, individuālajiem darbiem, uzstāšanos semināros un semināru uzdevumu izpildi, referātiem u.c. (studiju kursa apguves kopējā vērtējuma noteikšanā tiek ņemts vērā, ka starppārbaudījumiem ir jāveido vismaz 50% no kopējā vērtējuma, eksāmena vērtējumam – ne mazāk kā 10%).
- Novērtēšanas biežums ir atkarīgs no kursa apjoma un specifikas. Visosursos noslīguma vērtējums (atzīme) veidojas kumulatīvi, t.i., vērtējot studenta darbu visa semestra laikā un eksāmena darbu. Novērtējot studentu darbu, kursu docētāji sniedz arī savus komentārus un pamatojumu vērtējumam.

Programmas apguvi noslēdz ar **noslīguma pārbaudījumu**, kas ietver valsts pārbaudījumu un bakalaura darba izstrādāšanu un aizstāvēšanu, kas tiek vērtēti 10 ballu skalā. Aizstāvot bakalaura darbu, tiek piemēroti SZF Metodiskajos norādījumos formulētie vērtēšanas kritēriji (*Latvijas Universitāte. Sociālo zinātņu fakultāte. 2018. Metodiskie norādījumi kursa, bakalaura, maģistra darba un diplomdarba izstrādāšanai un aizstāvēšanai. Rīga.*). Lai nodrošinātu veiksmīgu bakalaura darba izstrādi, papildus kursu ietvaros apgūtajām teorētiskajām zināšanām un prasmēm lietot pētniecības un datu analīzes metodes, programmā iekļauta divu kursa darbu izstrāde, kas sagatavo studentus bakalaura darba izstrādei, veicot mazāka apmēra akadēmisku pētījumu. Kursa darbi, līdzīgi kā bakalaura darbs, tiek aizstāvēti publiski, sēdē pieturoties pie bakalaura darba aizstāvēšanai sagatavotā reglamenta. Kursa un bakalaura darbu izstrādes gaitā studentiem pieejamas regulāras, individuālas un padziļinātas konsultācijas ar darbu vadītājiem. Papildus tam programma pētniecisko darbu izstrādes laikā piedāvā ievada lekciju par akadēmiska darba izstrādes jautājumiem – darba struktūru, plānojumu, noformēšanu, teorētiskās bāzes izvēli, pētījuma dizaina izstrādi, darbu ar akadēmiskām datubāzēm. Bakalaura darba īstenošanas gaita tiek uzraudzīta, paredzot priekšizstāvēšanu. Bakalaura darba pirmo trīs daļu (*konceptija, teorētiskā daļa un metodoloģijas apraksts*) priekšizstāvēšana veido daļu no priekšizstāvēšanas vērtējuma. Priekšizstāvēšana mazina draudus, ka studenta nesavlaicīga darba plānošanas dēļ noslīguma darbs netiks veikts vai netiks veikts apmierinošā akadēmiskā līmenī. Bakalaura darbs tiek aizstāvēts atklātā gala pārbaudījuma komisijas sēdē. Noslīguma darba izstrādi nosaka aktuālie LU SZF Metodiskie norādījumi kursa, bakalaura, maģistra darba un diplomdarba izstrādāšanai un aizstāvēšanai, kā arī akadēmiskais kalendārs.

Bakalaura darbu vērtēšanas kārtība:

1. Pēc visu katrā komisijas sēdē plānoto bakalaura darbu aizstāvēšanas, gala pārbaudījuma komisijas locekļi slēgtā sēdē uzklausa recenzenta un darba vadītāja vērtējumu (rekomendējošs raksturs) par katru darbu;

2. Gala pārbaudījuma komisijas locekļi un darbu recenzenti un vadītāji 10 ballu sistēmā vērtē katru darbu 7 kategorijās (70% no vērtējuma). Studenti ar vērtēšanas kritērijiem tiek iepazīstināti bakalaura darba izstrādes ievada seminārā:

- Darba temata izvēle, formulējumu skaidrība un darba loģika
- Darba teorētiskais pamatojums
- Pētījuma metodoloģija un pētījuma metožu pielietojums:
- Rezultātu analīze un secinājumi:
- Darba valodas kvalitāte
- Atbilstība zinātniska darba normām un tehniskajām prasībām
- Atbilstība sociālā darba nozarei

3. Darba aizstāvēšana (30 % no vērtējuma). Darba autora ziņojums (prasme iepazīstināt ar veikto pētījumu, formulēt secinājumus, parādīt sava darba novitāti, derīgumu utt.). Atbildes uz jautājumiem, prasme diskutēt, argumentēt savu viedokli.

Valsts pārbaudes darbs/eksāmens. Valsts pārbaudījums saturu veido 3 tematiski bloki: (1) sociālā darba teorētiskie pamati; (2) sociālais darbs mikro, mezo un makro līmenī, (3) sociālā darba vērtības, ētika un profesijas starpdisciplināritāte, un 1 praktisks uzdevums: (4) gadījuma analīze. Pirmo un trešo jautājumu bloku veido pa 10 jautājumiem katrā, otro jautājumu bloku veido 15 jautājumi. Studenti ar bloku tēmām tiek iepazīstināti 20 nedēļās pirms valsts pārbaudījuma kārtēšanas. Pārbaudījums tiek kārtots rakstiski, pārbaudes darba norises laiks ir 2 stundas. Students izvēl jautājumus no katra bloka – no pirmā un otrā bloka pa vienam jautājumam, no trešā bloka trīs jautājumus (pa vienam par sociālo darbu mikro, mezo un makro līmenī). Eksāmena laikā pasniedzēja noteiktā laikā 10 minūtes drīkst izmantot papildmateriālus, bet tekstu no tiem nedrīkst kopēt, tas tiks uzskatīts kā plaģiāts. Noslēguma pārbaudījums tiek vērtēts 10 ballu skalā, atbildes vērtē vadoties pēc sekojošiem kritērijiem:

- atbilde uz jautājumu ir loģiska un strukturēta;
- atbildot tiek lietota atbilstoša terminoloģija;
- atbilde ir pamatota un atklāj jautājuma būtību;
- atbildes apjoms uz katru jautājumu ir vismaz 1500 zīmes;
- atbilde atklāj pamatzināšanas konkrētajā jautājumā;
- atbilde demonstrē izpratni par sociālā darbinieka profesionālajā darbībā nepieciešamajiem teorētiskajiem un praktiskajiem jautājumiem.

Studentu zināšanu vērtējumi valsts pārbaudījumā un bakalaura darba vērtējuma rezultāti tiek apspriesti Nodaļas sēdēs un secinājumi izmantoti studiju darba pilnveidošanā.

Filiālēs nodarbības tiek plānotas atbilstoši nodarbību dienām katrā LU filiālē; Sociālo zinātņu fakultātes plānotāja sagatavo mācībspēku sarakstu, kuri ar LU kopējo transportu tiek nogādāti uz studiju programmas īstenošanas vietu kādā no LU filiālēm. LU transportu nodrošina LU Infrastruktūras departaments. Studiju programmu iespējams īstenot vairākās filiālēs vienlaicīgi, pamatojoties uz to, ka filiālēs studijas tiek īstenotas atšķirīgās dienās un iespējams elastīgi plānot nodarbību grafiku, kā arī pielāgoties mainīgam pieprasījumam pašvaldībās, katru gadu neizsludinot uzņemšanas iespējas katrā no filiālēm - bet tikai tajās, kur konkrētajā laikā ir pieprasījums. Elastīga plānošanas pieeja ļauj rekrutēt motivētus reflektantus, nepārslogot mācībspēkus, taču arī tos nezaudēt, uzturēt augstu kvalitāti un pilnvērtīgu ieguldījumu darbā ar

studentiem.

LU filiālē īstenotajā otrā līmeņa profesionālajā bakalaura studiju programma "Sociālais darbs" tiks īstenota pēc tā paša NLK studiju plāna un ar to pašu docētāju sastāvu, kurš nodrošina studiju procesu Rīgā. Arvien vairāk studiju procesā tiek izmantotas attālināto studiju platformas tiešsaistes nodarbībām kā Microsoft Teams un ZOOM, saglabājot līdzsvaru ar klātienes nodarbībām, kur nepieciešams tiešais kontakts cilvēkresursu profesijās.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

2.4. Studējošo prakšu uzdevumu sasaiste ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem

Studiju programmā tiek iekļautas trīs mācību prakses 26 KP apjomā: pirmajā kursā 6KP, otrajā kursā 10KP, trešajā kursā 10KP, kas ir obligāta studiju programmas sastāvdaļa. Praksēm atvēlēto kredītpunktu īpatsvars pārsniedz MK noteikumu minimālās prasības un pamatojums ir nepieciešamībā stiprināt prasmes teorētisko zināšanu praktiskam lietojumam, ko vairāki pētījumi par sociālā darba izglītību Latvijā, aptaujājot dažādu augstskolu absolventu darba devējus, ir parādījuši kā nepietiekošu.

Praksi īsteno saskaņā ar prakšu nolikumiem un prakses līgumu par prakses vietas nodrošināšanu. Augstskola slēdz trīspusēju prakses līgumu ar darba devēju un studentu. Prakses līgumā ir ietverti prakses mērķi, uzdevumi, prakses norises plānojums, prakses sasniegto rezultātu vērtēšanas kārtība, kā arī pušu pienākumi un atbildība. Studējošais iepazīstas ar organizācijas prakses vadītāja instrukcijām par darba drošību, datu aizsardzības, ētikas un citiem regulējošiem dokumentiem, kas ir jāievēro prakses laikā. Ja studējošais esošajā prakses vietā ir pirmo reizi, tad iepazīstas ar iestādes vēsturi, misiju, vīziju, vērtībām un principiem, kā arī organizatorisko struktūru.

Lai atbalstītu studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai, LU prakšu vadītājs organizē regulārus prakšu seminārus studentiem, organizē prakses ievada semināru prakšu vadītājiem organizācijās, sniedz individuālas konsultācijas, apmeklē studentus prakses vietās. Lai savlaicīgu novērstu prakses īstenošanas neatbilstību konkrētās prakses mērķim un uzdevumiem, tiek rīkotas prakšu priekšizstāvēšanas, kurās dalība ir obligāta.

Lai veidotu un nostiprinātu studējošo priekšstatu par apgūstamo profesiju, pirmā prakse tiek organizēta jau studiju otrajā semestrī.

Prakses ir tematiski sadalītas: 1) sociālā darba mērķa grupas un sociālie pakalpojumi; 2) sociālās problēmas; 3) sociālais darbs ar gadījumu (skat.tabulu "Prakšu tematiskais dalījums")

Tabula "Prakšu tematiskais dalījums"

Sociālā darba mērķa grupas un sociālie pakalpojumi	Sociālās problēmas	Sociālais darbs ar gadījumu
A daļa	A daļa	A daļa

2.sem. (PLK)	4.sem. (PLK)	6.sem. (PLK)
2.sem (NLK)	4.sem.(PLK)	7.sem (NLK)
Studiju kursi, kas jāapgūst pirms prakses vai paralēli prakses laikam		
levads sociālajā darbā	Sociālā darba teorijas	Sociālā darba process un metodes
levads psiholoģijā	levads socioloģijā	Sociālais darbs ar gadījumu
levads studijās un akadēmiskajā rakstībā	Vērtības un ētikas principi sociālajā darbā	
	Saskarsme sociālajā darbā	

Prakšu īstenošana studiju procesā nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu un nostiprināšanu. Prakšu mērķi un uzdevumi tieši atbilst studiju programmas rezultātiem.

Tabula "Prakšu saistība ar programmas rezultātiem" (pielikumā).

Prakses apjomu un kvalitāti augstu novērtē gan darba devēji, gan studenti, jo studentiem veidojas izpratne par prakses un teorijas sasaisti, kuras nepietiekamību darba devēji ir norādījuši kā vienu no galvenajām sociālā darba izglītības programmu problēmām. Daļa studējošo jau pēc pirmās prakses iziešanas saņem no prakses vietām patstāvīga darba piedāvājumu, tādējādi programma tiešā veidā veicina arī studējošo iekļaušanos darba tirgū sociālā darba nozarē.

Informācija par praksēm LU SZF mājās lapā <https://www.szf.lu.lv/en/studijas/svarigakie-dokumenti/>

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

2.5. Studējošo noslēguma darbu tēmu analīze un novērtējums

Bakalaura darba tematus var piedāvāt LM un citas sociālās labklājības nozares organizācijas, nozares profesionāļi, darba devēji, studiju kursu docētāji, vai arī studējošie tos var izvēlēties atbilstoši savām interesēm un/vai darba vietas vajadzībām. Līdz ar to ir iespējams nodrošināt, ka temati ir aktuāli un atbilst darba tirgus vajadzībām, kā arī aktuālajiem procesiem sabiedrībā.

Pēdējo sešu gadu laikā noslēguma darbi nav izstrādāti un aizstāvēti. 2021.gada pavasarī, pašvērtējuma ziņojuma izstrādes brīdī pieteiktās noslēguma darbu tēmas tematiski aptver plašu sociālā darba nozares spektru, tādējādi bakalauru darbu tēmu klāsts atspoguļo sociālā darba specifiku - starpdisciplināritāti, daudzveidību, dinamisku attīstību, reaģēšanu uz pārmaiņām sabiedrībā. Tā kā studijas tiek īstenotas LU filiālēs, bakalaura darbi atspoguļo plašu novadu spektru, sniedzot būtisku ieguldījumu sociālā darba problemātikas izpētē Latvijas reģionos (2021. gadā pamatā pašvaldībās Vidzemes plānošanas reģionā). Dažas no pieteiktajām bakalaura darba tēmām:

- Sociālā darbinieka loma darbā ar personām ar garīga rakstura traucējumiem ilgstošas sociālās aprūpes institūcijā
- Sociālais darbs ar ģimenēm ar bērniem sociālajā dienestā Covid-19 epidēmijas laikā
- Bērnu ārpusģimenes aprūpes institūciju sociālo darbinieku darbs makro līmenī
- Uz risinājumu orietēta pieeja sociālajā darbā ar jauniešiem
- Sociālā darbinieka loma pārejā uz ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu bērniem sociālās aprūpes centros
- Pusceļa mājas klientu sagatavotība patstāvīgai dzīvei grupu mājā

- Disfunkcijas risku mazināšana viena vecāka ģimenēs
- Vardarbība ģimenē, tās cēloņi, sekas un risinājumu iespējas
- Sociālais darbs ar nepilngadīgajiem likumpārkāpējiem
- Bezdarbnieka ekonomiskā stāvokļa un finansiālā nodrošinājuma izpēte.
- Sociālo pakalpojumu pieejamība un nepieciešamība personām ar GRT un viņu atbalsta personām lauku kopienā
- Starpinstitūciju sadarbības analīze, perspektīvas un prevencija darbā ar sociālā riska grupas ģimenēm
- Sociālā darba resursi senioru dzīves kvalitātes uzlabošanai.

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

2.6. Aptauju (studējošo, absolventu un darba devēju) rezultātu analīze un novērtējums

Studentu aptaujas programmā tiek veiktas centralizēti, izmantojot LU elektronisko sistēmu. Studējošie katra kursa nobeigumā aizpilda anketu, novērtējot savu studiju pieredzi skalā no 1 (pilnīgi nepiekrītu) līdz 7 (pilnīgi piekrītu), kā arī sniedz savu vērtējumu brīvas formas komentāros. Studentiem tiek uzdoti jautājumi gan par studiju vidi (auditorijas, tehniskās bāzes, mācību materiālu, atbalsta pieejamību), gan par pasniedzēja pedagoģiskajām un profesionālajām iemaņām un studiju krusa kvalitāti (atbilstību plānotajam, saprotamību). Izmantojot elektronisko sistēmu, pasniedzējiem, studiju direktorei un programmas direktorei ir iespējams sistemātiski analizēt studējošo novērtējumus un uz to pamata pilnveidot studiju kursu saturu vai izmantotās metodes.

Laika posmā no 2018./2019. ak.g. līdz 2020./2021. ak.g. visaugstāk novērtēti ir šādi kursi (7 baļu sistēmā): Supervīzija sociālajā darbā 6,80, Ģimene kā sistēma 6,69, Sociālā psiholoģija 6,6, Sociālā darba metodes un process 6,73, Ģimenes socioloģija 6,83%. Augstu novērtēti ir doc.levas Ozolas un mg.soc.d. Aigas Romānes-Meieres kursi. Kopumā studenti komentāros pozitīvi atzīmē kursu docētāju prasmi sasaistīt teoriju ar praksi, praktisku piemēru izmantošanu, metožu dažādību, piemērotu informācijas materiālu nodrošināšanu un atbalstošu attieksmi, piem. *“Lekcijas ir interesantas, jo pasniedzēja dalās ar praktiskiem piemēriem no savas prakses”, “Ļoti kompetenta pasniedzēja. Studiju viela bija pārskatāma, lekcijas interesantas, materiāli sagatavoti pienācīgā apmērā”, “Kurs bija interesanti pasniegts, ar piemēriem no dzīves, izmantoti video materiāli, kas tika vēlāk kopīgi analizēti”, “Pasniedzēja ar pamatīgu pieredzi, kas tiek pierādīta ar teorētiskajām zināšanām. Ļoti interesantas mācību metodes, to pielietojums. Izdales materiāli pārskatāmi, noderīgi”.*

Studentu vērtējumi un komentāri tiek izmantoti kursa satura un docēšanas procesa pilnveides nodrošināšanai, piemēram, palielinot konkrētām tēmām veltīto lekciju un semināru skaitu, ja studenti tās vērtē kā nozīmīgas. Ja vidējais vērtējums par kursu ir zem 5 un studentiem ir kritiski komentāri, ar kursa docētāju tiek organizēta saruna ar programmas direktoru situācijas izvērtēšanai un nepieciešamā metodiskā atbalsta nodrošināšanai.

Ņemot vērā elektroniskās sistēmas anketas atbilžu variantu ierobežojumus un izvērstāku skaidrojumu trūkumu, 2021.gada februārī ar Rīgas pilna laika klātienē studentiem tika rīkota fokusgrupas diskusija zoom vietnē. Diskusijas laikā tika noskaidroti studentu viedokļi par studiju vidi, apgūtajām zināšanām un prasmēm, studiju procesu un nepieciešamajiem uzlabojumiem studiju procesa organizēšanā. Pozitīvas atsauksmes tika saņemtas par materiālu pieejamību e-studiju vietnē, veiksmīgi organizēto studiju uzsākšanas procesu. Pozitīvi tiek novērtēta arī kursu

docētāju profesionalitāte, atsaucība, regulāra atgriezeniskās saites sniegšana.

Uzlabojama būtu kursu savstarpējā saskaņotība attiecībā uz patstāvīgo darbu iesniegšanas termiņiem, lai novērstu situācijas, kad vienlaicīgi ir jāiesniedz vairāki liela apjoma darbi. Atsevišķos cursos studentiem ir bijušas grūtības sasaistīt dažas tēmas ar apgūstamo studiju programmu. Situācija ir skaidrojama ar vispārīzglītojošo studiju kursu iekļaušanu studiju plānā. Lai nodrošinātu programmas kopveseluma izjūtu, katra semestra pirmajās nedēļās tiks organizēta studentu un programmas direktora tikšanās, lai pārrunātu konkrētā semestra kursu nozīmi atbilstoši sociālā darba nozarei. Tāpat, lai nodrošinātu programmas kopveseluma izjūtu, katra semestra pirmajās nedēļās tiks organizēta arī mācībspēku tiešsaistes tikšanās, jo programmā iesaistīti gan SZF vēlēts akadēmiskais un zinātniskais personāls, gan citu struktūrvienību mācībspēki, kā arī nozares profesionāļi, kas strādā dažādās insitūcijās.

Lai izprastu darba devēju vajadzības reģionos un plānotu studiju programmas tālāko attīstību LU filiālēs, tika rīkota darba devēju tikšanās, kas notika zoom platformā, sadarbībā ar LU Reģionālā centra direktori G. Kraģi un filiāļu vadītājiem. Organizētajā diskusijā piedalījās:

- Bauskas novada pašvaldības iestādes "Bauskas novada Sociālais dienests" vadītāja D.Romanovska
- Jelgavas pilsētas pašvaldības iestādes "Jelgavas sociālo lietu pārvalde" vadītājas vietniece pamatdarbības jautājumos J.Laškova
- Rundāles novada Sociālā dienesta vadītāja K.Brūvere
- Engures novada pašvaldības Sociālā aprūpes centra "Rauda" direktore D. Randoha
- Ina Behmane, Saldus novada pašvaldības aģentūras "Sociālais dienests" direktore I. Behmane
- Tukuma novada sociālā dienesta sociālo pakalpojumu nodaļas vadītāja J. Hodakovska
- Madonas novada domes priekšsēdētāja vietnieks izglītības, kultūras un sociālajos jautājumos Z. Gora
- Madonas novada pašvaldības Izglītības nodaļas vadītāja S.Serzane
- Madonas novada pašvaldības pensionāta "Mārciena" direktore D.Zeile
- Madonas novada pašvaldības Sociālā dienesta vadītāja vietniece, Latvijas Sociālo darbinieku biedrības valdes locekleFārneste
- SAC ZEMGALE, direktora vietniece Z.Izkalna
- Jēkabpils sociālā dienesta Sociālā atbalsta nodaļas vadītāja K.Ozola
- Kuldīgas novada pašvaldības aģentūras "Sociālais dienests" direktore S. Segliņa
- Talsu novada piedalīsies Talsu novada pašvaldības Sociālā dienesta vadītāja D. Zeļģe
- Cēsu novada pašvaldības aģentūras "Sociālais dienests" direktora p.i. I. Kārklīņa
- Priekuļu novada Sociālā dienesta vadītāja S. Astahovska-Eglīte
- Alūksnes novada Sociālo lietu pārvalde - vadītājs A. Upīts
- Viļakas novada Sociālais dienests - vadītājs Dz. Čerbakovs

Tikšanās mērķis bija noskaidrot darba devēju viedokļus par sociālā darba nozarē aktuālajiem procesiem, darba tirgus vajadzībām nozarē, piedāvāto studiju programmu aktualitāti un nepieciešamajiem pilnveidojumiem. Tikšanās laikā darba devēji puda viedokli par LU absolventiem, to sagatavotību sociālā darba praksei, par plānotajām attīstības tendencēm un prognozējamajām vakancēm, sociālajiem darbiniekiem nepieciešamajām zināšanām un prasmēm, kā arī par turpmākās sadarbības stiprināšanas iespējām ar LU sociālā darba studiju programmām. Interesi par profesionālo bakalaura studiju programmu "Sociālais darbs" izteica visu reģionu darba devēji un visu filiāļu vadītāji. Tādēļ nākošajā pārskata periodā jāplāno elastīgāks piedāvājums filiālēs, kur pieprasījums un studētgrībētāju skaits būs atbilstošs un ekonomiski pamatots augstas studiju kvalitātes nodrošināšanai. Tikšanās ar darba devējiem arī turpmāk plānots organizēt regulāri reizi gadā.

Darba devēju diskusijās kā svarīgākie aspekti izceļami:

Cilvēkcentrēta pieeja un attieksme	Ētisko principu un vērtību integrēšana praksē, ikdienas profesionālajā darbībā pret ikvienu klientu paužot cieņu un pieņemšanu.
Sociālo darbinieku sarunu vadības prasmes	Praksē novērotas darbinieku konsultēšanas prasmju grūtības, to aizstājot ar norādījumu došanu vai ar mērķtiecīgumu zaudējušās sarunām.
Sociālais darbs skolās	Darba devējiem ir bažas par iespējām sociālā darba programmās iekļaut nepieciešamās kompetences sociālajam darbam skolās.
Studiju pieejamība	Darba devēji uzsvēra studiju programmu nepieciešamību reģionos, jo darbinieki trūkst jau šobrīd, taču tuvākajā laikā tiek plānots uzsākt jaunus sociālos pakalpojumus, kas darbinieku trūkuma problēmas vēl vairāk saasinās.

Pozitīvi vērtējama darba devēju atsaucība attiecībā uz prakses vietu nodrošināšanu un gatavību iesaistīties gan pētniecībā, kad studiju programmā īstenošanā filiālēs, piedāvājot mācību ekskursijas un praktiķu iesaistīšanos kursu docēšanā.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišanu.

2.7. Studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes novērtējums

Neskatoties uz to, ka studentu uzņemšana bakalaura programmā tika atsākta tikai 2019./2020. akadēmiskajā gadā, turklāt tieši 2019./2020. mācību gada pavasara semestrī un 2020./2021. mācību gadā ienākošo un izejošo mobilitāti būtiski kavēja COVID-19 pandēmijas dēļ izsludinātās ārkārtējās situācijas ierobežojumi, viena Alūksnes filiāles studente ir devusies Erasmus+ praksē. Prakse tika īstenota no 16.03.2020. līdz 12.06.2020. *St.Elizabeth Kinder und Jugendhaus* Hamburgā, Vācijā. Prakses laikā tika pilnveidotas sociālpedagoģiskās prasmes, starpinstitucionālās sadarbības prasmes, kā arī uzlabotas saskarsmes prasmes ar bērniem ārpus ģimenes aprūpē. Studente ārvalstu prakses iespēju novērtēja pozitīvi dēļ iegūtajiem kontaktiem un izpratnes, kā ārpus ģimenes aprūpes pakalpojumi būtu attīstāmi Latvijā. Mobilitātes laikā veiktie prakses uzdevumi tika atzīti, ievērojot atbilstīgās LU procedūras

Lai sekmētu ienākošo un izejošo mobilitāti, nākošā periodā tiks ieguldīts mērķtiecīgs darbs studējošo angļu valodas prasmju pilnveidei un motivēšanai izmantot mobilitātes iespējas, kā arī programmas satura attīstīšanai angļu valodā.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.1. Resursu nodrošinājuma atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai

Bakalaura studiju programmas pilna laika klātiešana tiek īstenota Latvijas Universitātē Sociālo zinātņu fakultātē (LU SZF) un tādēļ izmanto fakultātes materiāltehnisko nodrošinājumu un bibliotēkas resursus. Par LU SZF resursiem un nodrošinājumu jau plaši tika aplūkots II daļas 3. nodaļā 3.1.-3.3. apakšnodaļās. Bakalaura studiju programmas nepilna laika klātiešana tiek īstenota LU filiālēs un filiāļu materiāltehniskais nodrošinājums savukārt detalizēti raksturots 15. pielikumā. Materiāltehniskais nodrošinājums ir atbilstošs studiju vajadzību nodrošināšanai – ir risināti vides pieejamības jautājumi, telpu iekārtojums un aprīkojums atbilst mūsdienu studiju vides prasībām, fakultātē un filiālēs pieejamas datorklasas, bezvadu internets, studentiem studiju periodā ir pieejama atbilstoša datorprogrammatūra (Microsoft Office 365 tiešsaistes pakete, kvantitatīvo datu analīzes programmatūra SPSS, kvalitatīvo datu analīzes programma NVIVO (ši iespēja ir tikai LU SZF datorklasē)). Būtu jādomā par elastīgākām telpas pārkārtošanas iespējām atsevišķu kursu nodrošināšanā (piemēram, apļa iekārtojums kursā par supervīzijām), tomēr tas būs pilnībā iespējams pārejot uz Rakstu māju Torņkalna LU Akadēmiskajā centrā 2023. gadā. 2019./2020. gada pavasara semestrī un gandrīz visā 2020./2021. mācību gadā studiju process tika nodrošināts tiešsaistē, izmantojot MS Teams un E-studiju iespējas, kā arī nodrošinot piekļuvi LU bibliotēkas drukātajiem resursiem. LU IT departaments nodrošina stabilu MS Teams funkcionēšanu, kas ļauj visām nodarbībām pilnā apmērā notikt atbilstoši parastajam nodarbību plānam, tikai tiešsaistē. Kā pasniedzējiem, tā studentiem tiek sniegts papildus atbalsts, kā arī notiek aktīva savstarpējā mācīšanās tehnoloģiju pielietojuma jomā, kas ļauj nodrošināt augstu studiju procesa kvalitāti.

Šeit atkārtoti tiks pievērsta uzmanība studiju procesa īstenošanas teicamajam nodrošinājumam ar informācijas resursiem un zinātnisko literatūru, kas ir Latvijas Universitātes bibliotēkas (LUB) pārziņā. SZF bibliotēkas telpas, kurā izvietots sociālo zinātņu nozares krājums, ir atvērtas studējošiem un mācībspēkiem ērtā laikā 55 stundas nedēļā. Lietotājiem ir pieejams brīvpieejas krājums, kurā var izvēlēties sev nepieciešamos izdevumus. Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēkā studentiem ir pieejamas 84 darba vietas, t.sk. 18 darba vietas darbam ar datoru. Bibliotēkā pieejami trīs skeneri, divi printeri, kopētājs.

Bibliotēkas bezmaksas pamatpakalpojumi

- *Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana/rezervēšana/izmantošanas termiņu pagarināšana Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā* (turpmāk - Kopkatalogs) un informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām. Pakalpojums pieejams LU Bibliotēkā reģistrētajiem lietotājiem, izmantojot
- *Informācijas resursu piegāde.* LU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem, pasūtot informācijas resursus Kopkatalogā no jebkuras bibliotēkas, ir iespēja norādīt rezervētā informācijas resursa ērtāko saņemšanas vietu – nozares bibliotēku.
- Pašapkalpošanās. Lietotājiem pieejams pašapkalpošanās skenēšanas pakalpojums.
- Brīvpieejas lasītavu, datoru un interneta izmantošana Lasītavās iespējams izmantot uzziņu literatūras un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros un portatīvos datorus (gan LU Bibliotēkas, gan lietotāju personīgos), interneta pieslēgumu, tostarp WI-FI, kas darbojas visās LU ēkās.

- Nakts abonements, informācijas resursu iepriekšējā rezervēšana. Pakalpojuma "Nakts abonements" mērķis ir nodrošināt iespēju bez maksas izmantot noteiktus informācijas resursus ārpus LU Bibliotēkas no tās slēgšanas līdz atvēršanas brīdim. Informācijas resursu iespējams iepriekš rezervēt uz noteiktām stundām.
- Informācijas resursu piegāde vasarā. Vienu reizi nedēļā lietotāji, sev ērtākajā nozares bibliotēkā (Bibliotēka Raiņa bulvārī, Dabaszinātņu bibliotēka, Zinātņu mājas bibliotēka), var saņemt Kopkatalogā rezervētos informācijas resursus no Krātuves.
- *Uzziņas un konsultācijas.* Lietotāju informacionālā apkalpošana – konsultēšana, uzziņu sniegšana, apmācības un atbalsts pētniecībā ir viena no galvenajām LU Bibliotēkas darba jomām. LU Bibliotēkas konsultants sniedz bibliogrāfiskās, tematiskās, faktogrāfiskās, adresālās, precizējošās u.c. uzziņas un konsultācijas LU studentiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un vispārīgajam personālam. Studenti konsultācijas aktīvāk izmanto patstāvīgo darbu, kursa darbu un bakalaura darbu izstrādes laikā.
- *Lietotāju apmācības.* Apmācības tiek organizētas ar mērķi attīstīt lietotāju prasmes strādāt patstāvīgi, atrast, novērtēt un izmantot informācijas resursus un e-vides rīkus. Bibliotēka aktīvi strādā ar mērķauditorijām – visu studiju līmeņu studējošajiem, akadēmisko, zinātnisko un vispārējo personālu, lai veicinātu ne tikai informācijpratību, bet sniegtu padziļinātas zināšanas un prasmes darbā ar elektroniskajiem resursiem. Studiju pirmajā semestrī bibliotēka sociālā darba programmas studentiem organizē un vada prezentācijas, nodarbības auditorijās un datorklasēs, filiāļu studentiem šādas tikšanās ir pieejamas attālināti. Apmācību mērķis ir lai lietotāji iegūtu prasmes strādāt ar brīvpieejas krājumu, pašapkalpošanās iekārtām un biroja tehniku – pašapkalpošanās skeneriem, kopētājiem, tādā veidā pilnveidojot patstāvīgas mācīšanās kompetenci.

Bakalaura studiju programmu studējošiem paredzētas šādas nodarbības: prezentācija "Soli pa solim: Bibliotēka Jums", nodarbības "Elektroniskais kopkatalogs un Primo Tavām veiksmīgām studijām" (90 min.), "Iepazīsti e-resursus" (90 min.), "E-resursi nozarē" (90 min.), e-kurss "Ievads informācijpratībā" (C daļas kurss).

LU studiju virziena "**Sociālā labklājība**" akreditācijai nepieciešamie drukātie informācijas resursi, kas pieejami LU Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēkā – sastāda **67%** no kopējā LU Bibliotēkā pieejamo resursu skaita, kas atlasīti un precizēti pēc iepriekš noteiktiem kritērijiem – laika perioda un atslēgvārdiem šajā studiju virzienā. No kopējā resursu skaita pa valodām ir pieejami: angļu valodā – 71 %, latviešu valodā – 24 %, pārējās – 5 %.

Sociālās labklājības jēdziens ietver vairākas starpnozares, tostarp, psiholoģiju, medicīnu, pedagogiju u.c. un tāpēc nav aplūkojams šaurā aspektā.

23. tabula. Studiju virziena "Sociālā labklājība" informācijas resursi, kas izdoti laika periodā no 2015. gada 1. janvāra līdz 2020.gada 30. decembrim un ir pieejami LU Bibliotēkas krājumā (LUB) kopumā un LU Sociālo zinātņu fakultātes (SZF) Bibliotēkas krājumā (pielikumā).

24. tabula. LU Sociālo zinātņu (SZF) Bibliotēkas krājumā pieejami informācijas resursi (pielikumā).

LU Filiāļu studenti sev nepieciešamos informācijas resursus var pieprasīt:

1. Rezervējot tos kopkatalogā vai PRIMO, pēc tam paši ierodas tiem pakal. Informācijas resursi tiek izsniegti caur ALEPH. Ja students sazinās ar bibliotekāru un informē par savu vēlmi saņemt grāmatas kādā no filiālēm, tad tās tiek nosūtītas ar LU transportu.
2. Rakstot e-pastu uz bibl@lu.lv vai szf-bibl@lu.lv, sarakstā norādot sev nepieciešamos informācijas resursus. Tad tiek sagatavots pieprasījums, atlasītajām grāmatām ALEPH sistēmā tiek nomainīts statuss uz konkrēto filiāli. Sagatavotā paziņa noteiktās dienās ar LU transportu tiek nogādāta uz attiecīgo filiāli, savukārt studentam tiek nosūtīts e-pasts ar

informāciju par grāmatu izmantošanas termiņu, parasti uz mēnesi ar iespēju pagarināt.

3. Studenti savu pieprasījumu var iesniegt arī savas filiāles studiju metodiķim, kurš tad sazinās ar LUB fakultātes bibliotēkas darbinieku un informē par nepieciešamajām grāmatām. Arī tad grāmatas tiek sagatavotas tāpat, kā iepriekš.
4. Gadījumos, kad filiāles vadītāja/js brauc uz Rīgu, piedāvā atvest studentu pasūtītās grāmatas. Arī tādās situācijās pirms tam saņemam e-pastus ar pieprasījumiem, kuri tiek laicīgi sagatavoti.
5. Ja pieprasītā grāmata atrodas citā bibliotēkā, piemēram, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, tad tiek nosūtīts SBA pieprasījums. Students vai filiāles metodiķis par šo situāciju tiek informēts e-pastā. Kad saņemam pieprasīto grāmatu SBA kārtā, tiek ieskenēts satura rādītājs un elektroniskā veidā tiek atsevišķi nosūtīta nepieciešamās grāmatas nodaļa.
6. Ja visi eksemplāri ir izsniegti, tad tiek piedāvāts ieskenēt nepieciešamo grāmatas nodaļu no pieejamā lasītavas eksemplāra.
7. Ja lasītavas eksemplāra nav, tad students tiek informēts, ka šobrīd nepieciešamā grāmata nav pieejama, bet tiks nosūtīta, tiklīdz būs tāda iespēja.
8. Filiāļu studentiem ir iespējams pasūtīt skenētas grāmatu nodaļas gan par aktuālajām studiju kursu tēmām, gan izstrādājot kursa darbus un bakalaura darbu.

LUB nodrošina piekļuvi arī elektroniskajiem resursiem:

1. LU e-resursu repozitorijam;
2. Žurnālu izdevniecību u.c. datubāzēm;
3. E-grāmatu platformām.

Abonētos elektroniskos informācijas resursus (datubāzes, e-grāmatu platformas) var izmantot gan LU tīklā, gan ārpus LU datortīkla, pieslēdzoties tiem ar LUIS lietotājevārdu un paroli.

Elektronisko resursu ērtākai pieejamībai LUB ir ieviesusi jaunāko tehnoloģiju tīmekļa servisu Primo Discovery un SFX. Tās nodrošina iespēju caur vienu saskarni piekļūt pie meklēšanas rezultātiem, kas izgūti no visām LUB pārziņā esošajām datubāzēm.

Bibliotēkas krājums kopumā atbilst studiju īstenošanai un zinātniskās pētniecības vajadzībām. Katru gadu tas tiek papildināts ar aktuālākajiem informācijas resursiem atbilstoši akadēmiskā personāla un studentu informacionālajām vajadzībām.

Bakalaura studiju programma "Sociālais darbs" Rīgā (PLK) tiek nodrošināta gan no valsts budžeta finansējuma, gan LU SZF finansējuma, savukārt filiālēs pieejamas tikai maksas studijas (NLK). Studiju maksa 2020./2021.akadēmiskajā gadā PLK ir noteikta 1900 eiro gadā, NLK filiālēs - 1200 eiro gadā. Programmas izmaksas ietekmē kursa docētāju kvalifikācija. Programmas īstenošanā ir iesaistīti profesori (6%), asociētie profesori (15%), docenti (27%) un stundu pasniedzēji (52%).

Bakalaura programmas vispārīgie finašu rādītāji tika aplūkoti šī ziņojuma II. daļā 3.1 apakšnodaļā. 2020.gadā studiju virzienu "Sociālā labklājība" tiešajām izmaksām fakultātes rīcībā tika piešķirti 80 732 EUR no valsts budžeta dotācijas (bakalaura un maģistra programmām kopā, kur atbilstoši 2021.gada 1. janvāra datiem, "Sociālā labklājība" studiju virzienā pamatstudijās pilna laika klātienē otrajā studiju semestrī ir 17 studējošie un augstākā līmeņa studijās ir 20 studējošie, kopā 37). Savukārt, Reģionālā centra ieņēmumi no studiju maksām 2020.gadā sastāda 62 400 EUR (tikai bakalaura programma, kas atbilstoši 2020./2021.akadēmiskā gada pavasara datiem Kuldīgā, Cēsīs un Alūksnē PBSP "Sociālais darbs" nepilna laika klātienē ir 55 studējošie). Detalizētu bakalaura studiju programmas pašizmaksas aprēķinu sk. 39. pielikumā.

Uzsākot jaunu studentu uzņemšanas procesu LU, tiek izdots Rīkojums par minimālo un maksimālo studentu skaitu katrā studiju programmā, kur šajā studiju programmā minimālais skaits tiek

norādīts - 15 studenti katrā no studiju programmas īstenošanas vietām, tai skaitā filiālēs.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

4. Mācībspēki

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums pārskata periodā

Mācībspēku piesaiste studiju programmas aktualizēšana ir uzsākta kopš 2018./2019. akad. gada. Studiju programmas realizēšanā ir piesaistīti 28 docētāji, sastāva komplektēšanā īpašu uzmanību pievēršot mācībspēku sastāva kvalitātei un stabilitātei. Situācijās, kad nepieciešamas sastāva izmaiņas, nedrīkst ciest studiju kvalitāte, līdz ar to kursu aktualizēšanas procesā ir veicināta docētāju savstarpēja sadarbība, lai nepieciešamības gadījumā kursu var pārņemt bez kvalitātes mazināšanās. Izmaiņas docētāju sastāvā ir atbalstāmas tad, ja nav drošības par ilgtermiņa sadarbības perspektīvu; ir nepieciešami būtiski uzlabojumi studiju kvalitātē, kurus esošā pasniedzēja profesionālā pilnveide nevar nodrošināt vai ilgtermiņa sadarbībai tiek izveidotas attiecības ar profesionāli labāk sagatavotu mācībspēku, par kuru tiek saņemtas pozitīvas studentu atsauksmes un vērtējums. Jauni pasniedzēji var tikt piesaistīti studiju programmas un kursu satura pilnveides procesā, attīstot jaunus studiju kursus. Piemēram, 2020.gadā programmas studiju kursi tiek atjaunoti atbilstoši atjaunotajam sociālā darbinieka profesijas standartam. Daži kursi, piemēram, *Sociālā uzņēmējdarbība* un *Sociālo pakalpojumu attīstīšana un novērtēšana* tiek izstrādāti jauni, lai pārklātu standartā definētās zināšanas, prasmes un kompetences. Atbilstošo šīm izmaiņām, tiek pieļautas programmas mācībspēku izmaiņas, nodrošinot konkrētā kursa docēšanai piemērotākos docētājus.

Programma apzināti piesaista sociālā darba nozarē ir pieprasītus profesionāļus un ekspertus. Tomēr tas ietver risku, ka karjeras attīstība vai iesaiste citos projektos var viņiem likt samazināt pedagoģisko slodzi vai pat atteikties no docēšanas. Lai mazinātu riskus programmai, studiju organizācijā tiek ņemtas vērā ne tikai studējošo vajadzības un programmas satura iekšējā loģika, bet arī studiju plāns tiek veidots tā, lai tas būtu reālistiski īstenojams nozares speciālistiem. Nozares kursu nodarbības ir iespējams plānot koncentrēti – piemēram, 2 KP kursā nevis pa nodarbībai reizi nedēļā, bet pa trīs nodarbībām reizi trijās nedēļās.

Programmas mācībspēku sastāva plānošanā tiek domāts arī par mācībspēku ataudzi un paaudžu

nomaiņu. Kursu docēšanā ir iesaistītas socioloģijas un sociālā darba virziena doktora grāda pretendentes A.Romāne-Meiere un E.Rezgale-Straidoma, nodrošinot akadēmiskā personāla un programmas ilgtermiņa attīstību kopumā.

Programmas mācībspēku sastāvs gan PLK studijām Rīgā, gan NLK studijām filiālēs ir stabils un kā filiālēs, tā Rīgā kursus docē vieni un tie paši pasniedzēji, tādējādi nodrošinot, ka studiju kvalitāte filiālēs nav zemāka kā Rīgā. Atšķirties var piesaistītie stundu pasniedzēji un vieslektori, kas ļauj studentiem iegūt padziļinātu izpratni par konkrētā reģiona specifiku.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums

Kursu docēšanu studiju programmā nodrošina gan akadēmiskais personāls, gan sociālā darba nozares profesionāļi un eksperti. Akadēmiskā personāla un praktiķu papildinošā mijiedarbība nodrošina programmas attīstību atbilstoši jaunākajām zinātniskajām un profesionālajām tendencēm.

Mācībspēku kvalifikācija ir atbilstoša, lai sasniegtu programmas izvirzītos mērķus un sasniedzamos rezultātus. Mācībspēku sastāvā 3 docētājiem ir profesora akadēmiskais amats, 2 pasniedzējiem asociētā profesora akadēmiskais amats, vēl 6 ir ar doktora grādu (no tiem 5 ir docenti) un 15 docētājiem ir maģistra grāds studiju kursam atbilstošajā nozarē (no tiem 1 ir docents sociālajā darbā, izmantojot MK noteikumos noteikto iespēju, ka profesionālajā programmā nozares profesionālis ar atbilstošu pieredzi drīkst ieņemt docenta amatu. Jāuzsver, ka LU ir tikai divi šādi docenti). Atbilstoši studiju programmas kursu tematikai kursus docē dažādu fakultāšu mācībspēki: LU Sociālo zinātņu fakultātes (9), Ekonomikas un vadības fakultātes (1), Juridiskās fakultātes (1), Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes (2), Medicīnas fakultātes (1), Humanitāro zinātņu fakultātes (1).

Atsevišķus kursus docē un praktisko iemaņu apguvi, tai skaitā arī prakšu norisi nodrošina sociālās jomas profesionāļi un eksperti no tādām iestādēm kā Labklājības Ministrija, Valsts Probācijas dienests, kā arī no nevalstiskajām organizācijām, kas nodrošina sociālos pakalpojumus. Profesionāļu piesaiste ļauj efektīvāk sasniegt studiju programmas rezultātus, jo īpaši integrēt komunikatīvo kompetenci starpprofesionāļu sadarbībā, balstoties uz savstarpējas cieņas ievērošanu un viedokļu dažādības toleranci, kā arī pilnveidot profesionālo kompetenci, izvērtējot savas profesionālās darbības ietekmi uz sabiedrību un piedalīties profesionālās jomas attīstībā.

Nozares profesionāļi tiek iesaistīti studentu kursa darbu vadīšanā, kā arī piedalās noslēguma darbu aizstāvēšanas komisijās. Gan profesijas standarts, gan studiju rezultāti lielā mērā ir vērsti uz teorijas un prakses integrāciju, tāpēc tiek veicināta arī atbilstošu vieslektoru – praktiķu piesaiste arī teorētiskajiem kursiem. Piemēram, kursā levads sociālajā darbā sociālo problēmu teorētiskā analīze tiek kombinēta ar diskusijām ar organizācijas “Resiliences centrs” speciālistiem, kas nodrošina sociālos pakalpojumus pusaudžiem ar uzvedības problēmām. Paralēli studiju programmas nozares kursus tiek plānotas arī mācību ekskursijas, kuru laikā tiek nodrošināta komunikācija ar nozares

profesionāļiem. Īstenojot programmu filiālēs, sadarbība tiek veidota ar reģiona organizācijām un profesionāļiem, piemēram, SOS bērnu ciematu asociāciju Kuldīgā.

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

4.5. Piemēri par akadēmiskā personāla iesaisti zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī

Šeit tiks aplūkoti tikai akadēmiskā personāla iesaiste zinātniskajā pētniecībā studiju virzienam atbilstošajā sociālās labklājības jomā. Programmas mācībspēki iesaistās gan pētniecības projektos atbilstoši savām zinātniskajām interesēm, gan praktiski pielietojamu metodiku izstrādē, piem., "Metodiskais materiāls sociālajam darbam ar ģimenēm ar bērniem" (I.Ozola, A.Romāne-Meiere). Galvenie akadēmiskā personāla pētījumu temati ir sociālā drošība, sociālā politika un sociālā ilgtspēja (L.Rasnača, B.Bela), sociālo pakalpojumu nodrošinājums Covid-19 pandēmijas laikā (L.Rasnača, B.Bela, M.Niklass), migrācija (B.Bela), sociālā iekļaušanās (B.Bela, L.Rasnača), sociālā darba mērķa grupu specifiska izpēte (G.Kraģe), ilgtspējīga nācijas attīstība un dzīves kvalitāte (A. Romane-Meiere, E. Rezgale-Straidoma). Dažādie pētniecības temati nodrošina jaunu zināšanu attīstīšanu, kas savukārt ļauj pilnvērtīgi sasniegt studiju programmas studiju rezultātus. Plašāk daudzveidīgā iesaiste pētniecībā, ietverot arī publikācijas, apkopota 10. pielikumā. Šeit sniegts neliels ilustratīvs ieskats gan vēlētajā akadēmiskā personāla zinātniskajā darbībā, gan stundu pasniedzēju zinātniskajā darbībā. Ņemot vērā stundu pasniedzēju augsto īpatsvaru programmas īstenošanā, kas ir ļoti nozīmīgs prakses un teorijas integrācijai un programmas satura sasaistei ar aktualizētēm nozarēm, programmas augstu kvalitāti var nodrošināt tikai tad, ja arī stundu pasniedzējiem ir iesaiste zinātniskajā pētniecībā un starptautiskajā sadarbībā. Daži piemēri mācībspēku iesaistei zinātniskajā darbībā:

- Sadarbība ar Bukarestes Universitātes Socioloģijas un Sociālā darba fakultāti realizēts ES EK

finansētais projektu PONT. Vadošā pētniece Līga Rasnača un pētnieks Anvars Zavackis šajā projektā veic pētniecisko darbu par kriminālo justīciju sociālā darba jomā;

- LU SZF pasniedzēju un pētnieku komanda LM organizētā konkursā ieguva tiesības par ESF finansējumu realizēt projektu "Par sociālā darba terminoloģijas vārdnīcas satura izveidi un publicēšanu" Nr.LRLM2018/28-3-03/10ESF. Projektu vada asoc. prof. Baiba Bela un Līga Rasnača, tā īstenošanā piedalās SZF sociālā darba programmu realizācijā iesaistītais akadēmiskais personāls: Aiga Romane-Meiere, Endija Rezgale-Straidoma un Ieva Ozola (ex.Lāss), kā arī Vita Roga-Vailza;
- No 2017.gada līdz 2019.gadam Tieslietu Ministrijas Ieslodzījuma vietu pārvaldes īstenotā ESF projekta 9.1.3. "Resocializācijas sistēmas efektivitātes paaugstināšana" mācību sistēmas pilnveidošanas bloka vadītāja ir bijusi Daina Vanaga;
- ESF līdzfinansētā projekta "Atbalsta sistēmas pilnveide bērniem ar saskarsmes grūtībām, uzvedības traucējumiem un vardarbību ģimenē" ietvaros profesionālās kvalifikācijas pilnveides izglītības programmu un zināšanu pilnveides izglītības programmu un izglītības programmu apmācību, metodoloģiju izstrādi un aprobāciju veic eksperte un lektore Daina Vanaga;
- Izglītības kvalitātes valsts dienesta ESF projekta "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" Nr.8.3.4.0/16/I/001 vadītāja, kā arī ESF projekta „Atbalsta programmu izstrāde un īstenošana sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu atbalsta sistēmas izveidei” vadītāja un eksperte ir bijusi Gunta Kraģe;
- Alternative Child Care Alliance – supporting the rights of children in alternative care” (OAK foundation), "Jauniešu drošumspējas veicināšana ārpusģimenes aprūpē" (2013 – 2015) biedrība „Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija”, „Atbalsta sistēma Latvijas audžuģimenēm, adoptētājiem, aizbildņiem un viesģimenēm” EEZ finanšu instruments, (2014 -2015) nodibinājums "Sociālo pakalpojumu aģentūra" projektu īstenošanu ir nodrošinājusi K.Veispale;
- Pētniecības un cilvēktiesību aktīvisma sintēzi, kā arī plašu starptautisku sadarbību ir atīstījusi L. Ose Eiropas Komisijas atbalstītā projektā „SIRIUS: Eiropas politikas iniciatīvu par imigrantu izcelsmes bērnu un jauniešu izglītību tīklojums" (2012- 2014.) .

Lai attīstītu pētniecību starptautiskā līmenī programmas studiju direktore Aiga Romāne-Meiere ir 2021.gadā ir kļuvusi par ESWRA (European Social Work Research Association) biedru un piedalījies konferencē "Social Work Research: Contributing to Innovations in Practice, Policy and Social Development". Konferencē iegūta informācija par aktualitātēm pētniecībā sociālā darba nozarē tiek integrēta studiju kursu saturā.

Iepriekšminēto un citu projektu (skat. pievienotos CV un 10. pielikumu) īstenošanā iesaistītie docētāji nodrošina studentu iepazīstināšanu ar aktualitātēm nozarē un pētniecībā, stiprina zinātnē balstītas studijas, integrē zinātnisko projektu rezultātus mācību saturā, tādējādi veidojot un nostiprinot studentu izpratni par projektu īstenošanas principiem, sasaisti starp zināšanām un praksi, kā arī iespēju robežās veicinot studentu līdzdalību zinātniskajos projektos. Piemēram, kursa "Pētījumi sociālajā darbā" ietvaros studentiem kursa docētāja uzraudzībā ir jāizstrādā kāda aktuāla zinātniskā projekta sadaļa, piemēram, ētikas principu raksturojums, veikto pētījumu pārskats vai daļa no lauka darba, kas palīdz izprast zinātniskās darbības elementu savstarpējo saistību.

Akadēmiskā personāla zinātnisko darbību parāda arī publikācijas zinātniskās monogrāfijās un nozares žurnālos (publikāciju saraksts pieejams 10. pielikumā, kā arī pārskats par akadēmiskā personāla zinātnisko sniegumu plaši aplūkots II daļas 4. nodaļā). Cita starpā programmas pasniedzēji regulāri izstrādā publikācijas arī Labklājības ministrijas sociālā darba profesionālajam žurnālam "Sociālais darbs Latvijā":

- Ozola I. (2020). Supervīzija sociālajā darbā ārkārtējos apstākļos: supervizora pārdomas.

Labklājības ministrijas periodiskais izdevums "Sociālais darbs Latvijā", Nr.1.-R., BSA, 46.-47.lpp.

- Romāne-Meiere,A. (2020.), Sociālā dzīvotspēja ārkārtas situācijā profesionālajā darbībā. Labklājības ministrijas periodiskais izdevums "Sociālais darbs Latvijā", Nr.1.-R., BSA
- Ozola I. (2020). Palīdzētāja gēns. Labklājības ministrijas periodiskais izdevums "Sociālais darbs Latvijā", Nr.2.-R., BSA, 2018., 31.-33.lpp.
- Lāss I. (2017). Sīzifa darbs jeb sociālais darbs ar ģimenēm un bērniem Latvijā – aptaujas rezultāti. Labklājības ministrijas periodiskais izdevums "Sociālais darbs Latvijā", Nr.3 -R., BSA, 17.-23.lpp.
- Romāne-Meiere,A. (2017). Sociālā darbinieka kompetence darbā ar aizbildņu ģimenēm. Labklājības ministrijas periodiskais izdevums "Sociālais darbs Latvijā", Nr.1.-R., BSA.

Mācībspēki sniedz nozīmīgu ieguldījumu arī nozares zinātniskās literatūras veidošanā latviešu valodā. Laika periodā no 2019.gada līdz 2021. gadam tiek izstrādāta sociālā darba profesijas attīstībai latvijā divas būtiskas monogrāfijas – "Sociālais darbs ar gadījumu" un "Sociālā darba teorijas", kurā izstrādē piedalās programmas docētājas I. Ozola, E.Apine, A.Romāne-Meiere, L.Ose.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums un studējošo un mācībspēku skaita attiecības studiju programmas ietvaros

Mācībspēku sadarbības un studiju kursu savstarpējās sasaistes nodrošināšanai aktuāli jautājumi tiek pārrunāti nodaļas sēdēs, kas notiek reizi mēnesī, kā arī visi konkrētā semestra docētāji tiek reizi semestrī tiešsaistē. Mācībspēku sadarbības formas var būt dažādas: 1) vieslekcijas, uzaicinot kolēģi nolasīt kursa ietvaros kādu lekciju par tēmu, kurā kolēģis ir zinošāks (piem. kursa "Sociālais darbs ar bērniem un jauniešiem" – tematu par vardarbību pusaudžu vidē); 2) veidojot kopīgas mācību ekskursijas, ja kursu temati viens otru papildina; 3) sadarbība kopīgās sociālās akcijās vai pētniecības projektos (piem. kursā "Pētījumi sociālajā darbā"). Regulāra saziņa tiek uzturēta arī ar filiāļu metodiķiem, kuri var tieši sniegt studentiem skaidrojumus par studiju procesa specifiku filiālēs.

2020.gadā tika izveidota studiju virziena padome, kuras sastāvā ir iekļauti gan programmas docētāji, gan darba devēji un studenti. Kopš 2020.gada tiek organizētas mācībspēku neformālas tikšanās, kuru laikā tiek pārrunāts studiju process, tai skaitā studiju process un sadarbība ar studentiem filiālēs, izmantotās metodes, jo īpaši nodrošinot attālināto mācību procesu ārkārtējās situācijas ierobežojumu laikā, kā arī veidotas kopīga zināšanu attīstīšanas platforma.

Studentu un mācībspēku attiecības ir 72: 28 (uz 1 pasniedzēju – 2,57 studenti). Šāda attiecība ir skaidrojama ar to, ka studenti filiāles tiem uzņemti tikai kopš 2019.gada un Rīgā kopš 2020.gada. Īstenojot studentcentrētu pieeju viens no pamatprincipiem ir sadarbība starp studentiem un pasniedzējiem, kas ir īstenojama ar atbilstošu pasniedzēju skaitu. Plānotais studentu skaits uz vienu docētāju ir ne vairāk kā 10 studenti.

Sociālā darba bakalaurs studiju programmā ir iesaistīti arī citu LU SZF nodaļu mācībspēki (Politikas zinātnes nodaļa, Komunikācijas zinātnes nodaļa), citu LU fakultāšu docētāji (piemēram,

Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte, Humanitāro zinātņu fakultāte), kas veicina mācībspēku sadarbību un diskusijas, veidojot kopēju platformu sociālā darba teorētiskās bāzes pilnveidošanai. Nozīmīgi studiju programmas īstenošanas partneri ir organizācijas, kurās studenti īsteno prakšu uzdevumus.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	Statistikas dati par studējošajiem profesionālajā bakalaura studiju programmā "Sociālais darbs" L.docx	Statistical data on students in the professional bachelor's study programme "Social Work".doc
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	Profesionālās bakalaura studiju programmas "Sociālais darbs" atbilstība valsts izglītības standartam BA.doc	Compliance of the professional bachelor's study programme "Social Work" with the state education standard.doc
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)	Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (BA).doc	Compliance of the qualification obtained in the study programme with the occupational standard.doc
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	Profesionālās bakalaura studiju programmas Studiju kursu-moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai (3).doc	Mapping of the learning outcomes of the respective study programme and study courses.doc
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	Profesionālās bakalaura studiju programmas "Sociālais darbs" plāns2021.doc	Study programme plan _for each type and form of the study programme2021.doc
Studiju kursu/ moduļu apraksti	Profesionālās bakalaura studiju programmas "Sociālais darbs" studiju kursu apraksti.doc	Descriptions of study courses of the professional bachelor's study programme "Social work".docx
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma paraugs	Diploms_pielikums.pdf	Diploma_ENG.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvī citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	Vienošāšanās par izglītības ieguves turpināšanu (LU_RSU.edoc	ARRANGEMENTS on the continuation of studies Nr: 1-13-371.docx
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	Rectora apliecinājums par kompensāciju bak..edoc	Annex 24_Rector's certification on compensation.doc
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs-I	Studiju līguma paraugs.doc	Sample of the Study Agreement.doc
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		